

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + Refrain from automated querying Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

PROVIDENTIA EX SENTENTIA PLATONIS

LIBER.

Ubi etiam de Ideis, et Damonibus accurate disputatur.

THOMA GIANINIO FERRARIENSI.

CVM PRIVILEGIO.

PATAVII,
APVD PAVLVM MEIETTVM.
M. D. LXXXVIII.

Digitized by Google

AN THE REST OF THE MO

ILLVST-ACREVEREND ALEXANDRO ESTENSI

THOMAS GIANINIVS FELICITATEM.

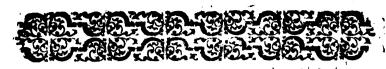
Onsideranti mihi,
ALEXANDER
Amplissime, in
cuius rei explicatione ingeny mei
vires primum exercerem, atque
multas, variasý

magnarum, pulcherrimarum grerum quastiones mihi ante oculos proponenti, providentia in primis visa est idonea, de qua quarerem,
es digna, in qua dispicienda multum studii ad
hiberem, quid .n. providentia vel uberius ad
fructum? vel iucundius ad oblectationem.?
vel melius ad vitam? Sanè in singulus rerum

naturalium disquisitionibus magna vis, ma guumg, momentum positum est ad animum. excolendum, es ad benè, beateg, uiuendumi, quod nulla est res natura, in qua non miran-dum, non frugiferum aliquod inditum habeatur, attamen admirabile est, quantum inter omnesuna ex cellat providentia investigatio, quippe huius; siuc aspiciamus flores lectissimos, qui non ornant modò, verum etiam mirifice alunt, ac implent nostros animos; siue intueamur eximiam maiestatem, que tam lon gè,lateg, patet, quàm latè, longeg, funditur mundi amplitudo, facilè intelligemus, nullam ese philosophia tractationem, qua aut m irabiliorem iucunditatis,& viilitatis fructum no-bis prabeat, aut maiori sit digna consideratione. Cum igitur totam hanc quastionem à Pla tomcis, Aristotelicus, decretis non discedens duobus libris explicassem, horum alterum, in quo Platonem potissimum sequor, neminem habui, cuius dicatione nobilitare mallem., quam Tua Princeps Illustriß. qui exeafamilianatus es, que Dei concessu hominum generi data est, vt sua gratia omnium humanarum, dininarumg, disciplinarum studia ma

Infice foueat, at que sua auctoritate bonarum. literarum cultores ab inuidis, & maleuolis mi rabiliter tueatur. Huc accesserunt summa in Te eximia probitatis spes, summa ingenii excellentis indoles, summag, singularis virtutis ornamenta, ob que Serenissimus, Magna nimusq. ALPHONSVS, Princeps cum omni virtute Heroica valde cumulatus, tum in cognoscendis, perpendedisý, hominum inge niis plane mirus, Te dignum iudicauit, quem ad amplissima sacerdotia eligeret; 65 ego iam pridem Tibi Et me totum addixi, es primos industria, ac diligentia meae fructus consecra re decreui. Accipe igitur ALEXAN-DER Humanissime hunc meum qualencunque libellum, si non eruditione praestantem, non obscurum tamen meae erga Teimmortalis observantiae monumentum, quem s abs Te aliqua ex parte probari intellexero; plurimum illi splendoris accessisse arbitrabor. Viue quam felicissime, & me, Lucang, patrem meum. Tibi ex aio deditissimum Tua gratia minime indignos iudicare ne graueris :...

CAPITA HVIVS LIBRA

DEELEDE

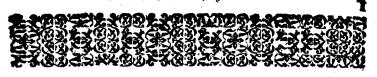
ROVIDENTIAM quibus ration	ribus Pla
tonici confirment. Cap: 1:	pag 4.
In quot partes providentia à Platonics	is divida
tur.Cap 2.	Pag.7.
Quot, & quales Dininitatis gradus fue	rint à Pla
tonicis conflituti. Cap, 3-	. 134
Deus quibus nominibus à ueteribus, & Platonicis nu	ncupetur.
St. Sa. 4.	110
Qua Platonicos impulerint, ut statuerent ex Deo stuere M	entem, G
Verbum, per quod omnia facta sunt. Cap. 5.	27.
Idea quid significent Platoni, & ubi posita sint. Cap. 6:	340
Mens ideis exornata est mundus intelligibilis, ad cuius f	imilitudi-
- nem hic fensilis shit procreatus. Cap.7.	40•
Quibus rationibus probent Academici ideas esse in ratio	ne rerumi
Cap. 8.	44.
Idea quas utilitates dicantur ex se fundere. Cap.9.	49.
Idea quid sit iuxta Pythagoreorum, & Platenicorum o	oinionem .
Cap. 10.	52.
Idea quorum sit, & non sit. Cap. 11.	55.
Ex Mente Anima procedit, qua regitur tota hac rerum un	inersitas.
· Cap. 12.	58.
Sententia Platonis explicatio, qua asseritur animam ex d	inidna,in-
diuiduaq; substantia esse compositam. Cap. 13.	61.
Circa Animam mundi quorumdam errores aperiuntur. Ca	
Singulis sphæris singulæ animæ sunt tributæ, ad quas perti	net proui-
dentia minus generalis. Cap. 15.	6 9.
Afferuntur argumenta, quibus Damones esse in rerum n	ntura per-
fuadetur. Cap. 16.	83.
De la companya de la	* **

Demon quid sit atque in quet, & quos ordines Damon	es diffri-
buantur. Cap.17.	88.
Qua Damonum sint munera. Cap. 18.	93.
Mens omnia moderatur, vniuersumq; non consilio, sed sua	t brerius
natura condidit, atque administrat. Cap. 19.	99.
Quomodo bic mundus à Mente adeo dissimilis ex ipsa Men	ste potue
rit emanare. Cap. 20.	105,
Quot, que ue munera Mens dicatur suffinere in officio pro	uidentia
persoluendo: Prouidentia quid sit, Et cur Dii, ac Den	nones 101
rias mundi partes dicantur sortiri. Cap. 21.	110.
Omnia buiusce universitatie ita apte, & ordine sunt disposit	a. ut nul
lue casui, & fortuna locus relinquatur. Cap. 22.	114.
In mundo nullum malum est dicuiue autoritatis. Cap. 23.	137
De ptouidentia non est sut quie conqueratur si bominum ple	rique in-
iuste uitam agentes nibil mali reportent. Cap. 24.	125.
In quam sententiam accipienda sit Pythagorica, & Plator	nica me-
tempsychosis. Cap. 25.	130.
Qua probie hominibus contingunt aduersa momenti nibil h	ahent ad
providentiam euertendam. Cap. 26.	737.
Cur hominum anima in caduca corpora demittantur. Cap. 27	
Prouidentia minime probibet, quin singula perficiant sui	muneris
functiones, Cap, 28.	1 (1.
Cognitio divina quamuis certa sit, & immutabilis rebus tan	nen mini
me affert necessistatem, Cap. 29.	ı 58.
De fato multorum, atque ipsius Platenis opinie explica	tur.
Cap. 10.	162.

Leuiora Lectoris aquitati sunt permissa.

THOMAE GIANINII FERRARIENSIS

DE TROVIDENTIA

Ad sententiam Platonis, Platonicorum, & Veterum Sapientum:

Liber Vnus.

NTER villes necessariasque Philosophite disquistiones ea sant, qua providentia indagatur, communi omnium ore celebratur; Hac enim probè peripe da potest qui libet cum in prima philosophite parte, que versatur circa res à materia omnino separa tas, tum in altera, que rerum naturalium

caussa pericrutatur, complures tollere dubitationes. Maxima autem visitati maxima etiam tractandi dissicultas videtur adiuncta, cum nullus serè in vniuersa philosophia existat locus, qui philosophorum aquè torserit ingenia, atque hic de prouidentia; Multi namque philosophi cum hanc aspectabilem mundi vniuersitatem, insatiabilemque rerum varietatem oculis atque animo persustrallent. Dei prouidentia mundum administrari, eamque rebus mundanis consulere, ac animantium commoda, vitasque tueri non iniuria crediderunt. Fuere nonnulli, qui hunc terraium orbem esse latifanum sortuna campum animaduententes, atque Deum milimum fortuna campum animaduententes, atque Deum milimum sortuna campum animaduententes.

Thomæ Gianinii,

811

plas

:Det

100

تعا

lis occupationibus, nullis moleftis, operatisque negotijs pofse implicari persuasum habenter omnem prouidentiam à mundo ablegarunt, eumque vt fors tulerit administrari prodiderunt. Nec defuerunt, qui Deum res mundi quidem cugare dixerunt sed hoc perparcè admodum atque negligens ger facere, quippe qui partis neglectis magnorum duntaxet habeat curationem. Alijalia (ne nunc perlequar lingulorum opiniones) de prouidentia, Deique patura tradiderunt, & in tanta varietate ac dissensione (quod magnæ difficultatis est indicium) sunt constituti, vi in hacte tot elle discrepantes philosophorum sententias magna sit dignum admiratione . Verumenimuero cum studium nostrum rei dissicultate debeauporius incitari, quam retardari, pulchrum equidem duco totum animum, arq; omnem curam, operam, diligentiamque in hac re consideranda adhibere, ac que suerir Platonis, & Aristorelis opinio, diligenter inquirere. Nec me quispiam exagitet, si post uiros omni honore & autoritate dignos hac de rescribere aggredior, siquidem non istud facto; quià scife me putem que ceteri hactenus ignorarunt', led ur obscuras Platonis, & Aristotelis sententias explanando, & quæ latent in politis principijs ernendo totam hanc disquilitionem, qua tum efficere, atque consequi possum, recte, atque ordine explicem, quod veteres Periparetici, & Academicorum plerique præstare minime curarunt. Cum itaque de prouidentia uerba sim facturus, omnes velim primum admonitos me in scholis philosophorum hæc de Platonis, Aristotelisé; tententia publicare, que nunquid uera fint, viderint illi : Mihi profecto sum optime conscius ea ueritati esse maxime colentunea, quæ sanctissimi homines Dionysius, Basilius, Cyrillus. Theodoretus, Hieronymus, Augustinus, Gtegorij, Thomas, cæterique Theologi magno viri ingenio de prouidentia lite ris tradidetunt. Arqui hoc tempore non de veritate, sed de Platonica; Austorelicaque opinione lites aguntur. De prouidentia igitur cum queratur, non possumus de ea fine errore s diputare, nisi primiin illius vocabulum in suas notiones di-Ainguainus,

De Prouidentia libervnus.

Binguamus, atque illam explanemus, quæ in hac disquisitio ne nobiseft proposta. Vox prouidentia, qua grace nedvoix dicitur, plures apud scriptores inuenit significationes, siquidem Deus suit quandoque prouidentia hominatus, ut qui sit Philopono lib. 3. de anima explicante med rov vov, hoc est an Mentem. Interdum prouidentia fumitur pro prænidentia. per quam futurum aliqued præuidetur, antequam eueniat. Qui netiam folemus providentiam appellare rationem, quæ in animo providentis est imprella quaque providens iple sin gula disponit, que ipsius imperio subijciuntur. Ratiocinatio mi præterea nomen prouidentiæ tribuimus, qua quifpiam de liberat, qua condizione expediat aliquod moliri, & qua ratio me quamoprime quoad fieri poteft construere. Denique prozidentia viurpatur pro functione, quamid, quod provider, ernirur exercere in ijs administrandis, que in ipsius sunt po restare, & dinione. Hæc nobis de prouidentia disserentibus proprior erit fignificatio, hancque cæteris repudiatis folam amplectemur inquirentesmunquid vriuersum alicuius cura tioni subriciatur. Tota autem hae tractatio duobus libris erit à nobis explicata, quorum altero Platonis, altero Aristotelis de prouidentia lanctiones perlequemur, in quibus excutiendis si alique occurrent dubitationes haud contemnende, in his profligandis paulisper immorabimur, has tamen ita expo nemas, ut cas nec lemicrattingere, nec nimis prolixè explicare videamur. Sed ne ses in longum differatur, iam definamus præfari, & rem propofitam aggrediamur à Platonis opis mione exorfi.

A 2 Pro-

Thomae Glaninity of

Prouidentiam quibus rationibus Platonici confirment. Cap. I.

VITA & varia de prouidentia (cripferunt plures interantiquos & recentes Academicos, quippe plura, quæ ad hanc rem pertinent, in Plutarchi. Porphirij, lamblichi, Maximi Tyrij, Chalcidij, Ficini. & aliorum, qui Platonis doctrinam funt amplexi, mo numentis descripta reperiuntur, sed ita fuse & indistincte sin gula sunt disposita, ut ordo in illis ab omnibus meritò deside. retur. Plotinus, & Proclus etsi pluribus in libris omnia ferè ad hanc tractationem facientia attingere videantur, multa ta men ab his, (ut arbitror) cum fuerint prætermista, & plurima in ipsorum scriptis sint magnopere perplexajac multis obscu ritatibus inuoluta, mihi, qui hanc quæstionem paulò apertiùs & diligentiùs (modò possim) tractare constitui, commodissimus locus suit relictus. Hunc mundum elle diuina prouidentia constitutum omnes Academici apertissime senserunta nam Plato sic loquitur de providentia, ut plane affirmet Deti rebus omnibus præsidentem gubernacula totius orbis manibus continere, luoque nutu cuncta gubernare. In Philebo namque omnium sapientum restimonio rationem prouiden tiæ confirmauit, qui consentiunt Mentem esse gubernatricem cæli ac terræ, & multis interpolitis adiecir quandam vni uerfo incubare caussam non contemnendam, quæ ornat, con nectitque annos, menles, & horas, quæque lapientia & Mens nuncupatur. Et lib. 10. legum postquam demonstrauit Deos elle, aduerlus Illos aggreditur disputationem, qui quam nis Deos esse dicant, curam tamen rerum humanarum habere negant, atque multis probat Deos, cum referti sint omni genere uirtutis, refum omnium curationem fibi uendicare. His & alijs pletisque locis, qui prorsus sunt superuacanei, ut mihi hoc tempore recitentur, perspicuè nobis ostendit Plate fummum

De Prouidentia liber vnus.

tomum ius prouidentiz in his rebus gubernandis, quz mundi amplexu coercentur. Nec uerò quisquam potestaliter arbitrari, qui Platonicorum rationes audiuerit prouiden tiam confirmantes, qui hoc modo argumentantur. Cum omnibus, quæ in hac rerum descriptione continentur, proprij dertique fines sint destinati, raroque in illis quippiam temere ac fortuitò euenire deprehendatur, oportet in mundo prouidentiam constituere, cuius vi omnia administrentur, atque in his nihil sie sine caussa, nihil superuacuum, & vnumquodque proprium vium habeat, finemque peculiarem, in quem. proficilcatur. Deinde franimalia quæque vilia, & paruus hic mundus mira ratione gubernantur, atque illis instrumenta. sonia commodissime tunt tributa multis diversisque modis munita divinitus, & perquam mirabiliter exornata, nemo fuerit, qui non sentiat in mundo esse prouidentiam, quæ om via regat, moueat, ac moderetur. Ad hac imaginem, statuam, & cætera artificiosa mira arte ac ratione fieri nemo vnquam dubitauit, verum cum ars sit naturæ imitatrix,& hæc arti plurimum antecellat, profecto quæcunque natura constant, ratio ne & confilio gubernari oportet confiteri: At si diuinam administrationem, & Dei à rebus prouidentiam secluserimus, mulla ratio in natura poterit excogitari, per quam ea, quæ à natura fiunt, administrari dicantur. Enimuero cum natura ipla per le mentis & rationis particeps non sit, non alia ratio-ឆ e dici potelt operis , quod fabricata est , vsum sibi propositu habuisse, illudque ratione confecisse, nisi quia abaliquo intelligente in finem & scopum, ad quem peruenit, suit destina ta, & in illius ditione constituta. Deinde sine legibus & religione uita hominŭ stultitia, scelere, ac immanitate copletur: atqui è mundo Dei prouidentia exterminata leges omnes au feruntur,& religio omnis conculcatur, ergo qui è mundo ei ciunt providentiam, hominum vitam & societatem destruate est necesse. Optima igitur ratione istud cum legum latores,& morum magistri haberent perspectum, leges suas & præcepta Finendi divinæ providentiæ figillo munienda & obfignanda

esse censuerunt. Nec ab re Plato existimanit legum ommun pulcherrimum & optimum proæmium esse Deos existeres cosque bonos, & inftitiam in maiori pretio, quam homines habere. Etenim, ut Atticus dicere consueuerat, hominum ini quitas augeatur, oportet, nifi omia credant Deorum prouidentia gubernari, & recte factis præmia, peccatis supplicia el se proposita. Rursus si quis paulò attentius uolnerit mente gircunspicere hanc admirabilem universuatem ex tot orbibus, tot elementis, & corporibus coagmentatam, dubio procul sibi persuadebit formarum distinctionem, & perpetuam in servandis ordinibus constantiam tot seculis absque periti rectoris pronidentia constare nequaquam potuisse. Præterea cum Dei sapientia summa, & immensa sit, que autem in mun do continentur multis incommodis expolita eius ope indigeant, quò ad id, cuius gratia condita funt, possint peruenize, ipla zterna Dei lex minimè permîttit iplum in cælis à mun di procuratione prorsus feriatum desidere & otiosum tatum gerum humanarum spectatorem agere. Sapientis enim proprium officium est gubernacula tractare, & alios, qui minus: valent confilio, & prudentia, ad finem congruentem dirigese . Insuper apud omnes sapientiz amatores certissimum habetur mundum esse quandam neluti rempublicam cuncta in se coercentem, ac multò ijs omnibus absolutiorem, que ad ipfius imitationem funt ab hominibus constitutæ: Cum igitur inter homines nulla sit tam abie a respublica, quæ non summa ratione gubernetur, nemo fuerit tam male sanus, qui in huius mundi republica non confiteatur providentiam efse, qua regat, & Deum, qui administret . Postremo id omnibus maximo potest esse argumento ad Dei providentiam coprobandam, quod si quis neger illum mundo providere, hoc certe fit, uel quia non vult, uel quia nequit; nel quoniam quic quid huius est officij, non satis probe tenet. Quod fi non vult, iccirco euenit, aut quia noluptatibus, turpique otio impeditus id muneris non curat, aut quia propter humilem, abie-Camque rerum conditionem illud aipernatur, quali quòd turpe

De Prouidentia liber vnus.

tarpe indignumá; sit Deum rei vilis, & multis mutationibus expositæ curam tustinere. Cæterum cum nefas sit Deum se dicare uoluptatibus, proprerq; desidiam in otio uiuere; cumque mundus ita summum teneat dignitatis splendorem, ut nequaquantir despiciendus, profecto is peccat grauissime, qui mundum air à Deo, quoniam non vult, minime adminifrari. Præterea fi Deus hanc vniuersitatem negligeret, res cet tè uilissimas potissimum contemneret, at verò in his apparet ars ubique miranda cuni spectans ad necessitatem, tune etiam ad ornatum vniuersi maxime conducens. Sed nes eriam dubitandumest, quin Deus cognoscat quaque exquisitissime, & uim habeat ualidissimam, quippe qui rerum ommium explicaram habet cognitionem, & nihil superar diuina illius facultatem: ergo concludendum est hanc rerum omnium constitutionem summa, & præpotenti Der prouidentia gubernari. Atque hanc ob caussam forsitan factum est, ut Beus ab Orpheo in hymno ad Naturam fuerit uocabulo immortalis prouidentiæ nominatus, quippe cui summa, ac perpetua uis inest rebus omnibus prouidendi. Multò plures Aca demici afferunt argumentationes in providentia constituen. da, uerum hæ funt omittendæ, quòd prolixiorem fermonem desiderant, minusque sunt necessaria.

In quoi partes providentia à Platonicis dividatur. Cap. II.

VAMVIS constans, sirmaq; sir Platonicorum sette tentia Deum totius mundi curam esse complexum, illis tamen undeo placuisse eandem curationem diuinæ Menti, quam Bont siliam appellant.

Anime mundi, ac preterez spherarum & thellarum animis, atque Demonibus susse commendatam, nam tora prouiden sia suit ab illis in tres partes distributa in vniuersam, minue vniuer-

vniuersam, & singularem. Vniuersam & generalem, qua ori nia omnibus generatim providentur, volverunt Academici tria diuina principia Deum, Mentem, & Animam mundi fibi vsurpasse, tradideruntque Deum omnem rerum procurationem Menti credidisse, Mentem in Animam mundi trans gulisse, & ab hac leges, quas nominant fatales, ad mundum permanasse, & cotinenter permanare Istud potest uideri Platonicos ex Chaldæorum, Magorumque fontibus haufisle, in quibus hæc habentur : Omnia perfecit pater, ac Menti tradidit fesuda, qua uocat prima hominum genus. Hac verò inseruit anima figna: hocest Deus, qui est Pater Mentis, vniuersam rerum co-Ritutionem primum est molitus, mox illam credidit Menti filiæ, quæ secunda quidem est, si patrem consideres; prima, fi res aspectabiles & inaspectabiles crearas ve is contemplari, qua certe ratione prima omniumque rerum principium fons & origo ab hominum genere uocatur : siquidem, ut ait Numenius in ijs, quæ de Bono conscripsit, cum homines Dei pa tris maiestatem ignorarent, atque nescirent Mentem habese patrem, iplam folum habebant cognitam, iplamque Deum primum nuncupabant, at hæc posterior est, Deusque secun. dus, & ex Deo patre primoque proxime genita; quæ sane quicquid accepit à patre, tradidit Anima mundi ab ipsa dependenti. Cæterum inter hos & Platonis amatores illud interest, quòd sentiunt Chaldæi & Magi primum Deum mundum condidisse, illiusque curam Menti credidisse, at Platonici asseuerant Deum primum esse tantum finem, in quem omnia referuntur, mundi autem opificem'esse mentem, Deuque lecundum ex primo neo emanantem. Qua quidem in re -Pythagoricos funt imitati, qui Imperatorem huius universitatis immotum manere, & nihil omnino rerum gerere senserunt, quod Philolaus, & Numenius attestantur, nam ille. If, inquit, autor & princeps rerum omnium Deus semper vnus, Stabilis immobilis, ipfe fur similis, aliorum dissimilis: Hic verò in lib.de Bono prodidit hæc: Primu Deum regem omnium ab omni apere ceffare oportet: Creatorem nero Deum omnia gubernare di-. .7 cimus

Zaus. Atque ob hanc caussam esse dum est, vt Pythagorici dixerint numerum septenarium elle Dea similem, nam cum exteri omnes numeri partim gignant, & partim gignantur. foli septenario nec gignere natura dedit, nec gigni, ut plane explicatur à Philone lib de mundi epificio Ataque cum antiquus ille mudi princeps nec moueat, nec moueatur, & quod sequitur, nec gignat, nec gignatur, quandoquidem tam id, quod gignit, quam quod gignitur, non caret-motu, moucpur enim alterum, ut gignat, alterum, vt gignatur) meritò illius imago dici potest leptenarius. Hæc Pythagorici , quibus mon omni ex parte Platonici assentiuntur, quippe qui tametsi velint Mentem, Deumá; secundum esse huius vniuersi opificematquein illius administratione uersari, attamen nolune illam moueri aliquo pacto, sed firmiter credunt esse stabilem. & penitus immobilem, ut infra exponemus. Quocirca negua quam affentiuntur Pythagoricis statuentibus id omne, quod molitur, aut efficit aliquod, necessario moueri. lidem Platonici (urad partes providenție fermo revocetur) minus generalem & vniuerlam prouidentiam spherarum, stellarumés animis consecrarunt, quòd harum quælibet licet omnibus prospiciat, omnia tamen minime largitur, sed que sibi sunt propria, suzque ipsus naturz accommodata. Particularen in Demones,& Heroes contulerunt, quia singuli certa rerum genera administrant, illisque munera definita impartiunt. In his preterea caducis corporibus gubernandis fingularem pro uidentiam nostris animabus ascripserunt, hasque aliquando illorum gubernatione tam uehementer sollicitati diuulgarunt, vt à superioribus discedere cogantur imaginandi facul tate ad inferiora procliuius delabente, atq; eam animæ vim cuius partes sunt ratione vii, secum adducente. Plutarchus in lib. de fato triplicem facit prouidentiam; Primam,& supremam uocat primi Dei intelligentiam, line mauis uoluntarem beneficam, qua primum fingulæ diuinæ res omnino opti mè & pulcherrime lunt ordinatæ: Secundam allerit elle Deo eum secundorum, qui per celum ingrediuntur, qua & mor-

calium res ordinate filing. & tingulorum generum permantie acque falus procuratur': Teirfam finminatipronidentiamare que procurationem Geniorum, fine Dæmonum, qui circa ter fain collocati humanarum fint custodes inspectoresquaction num. Has providentias Plato (ut idem inquit) in Timzo indicauit, nam cum feribit: Dicamus cauffam, cur minerfum bae machinatus fit autor: Bonus crat', in bonum antem nulla aduerfus quicquant aut bla de re invidiz cadit. Ea itaque vacuus uoluit om nia libi quam maxime fieri similia. Hanc de origine mundi senten tram portifimum à prudentibus traditam rectiffime ampletieris. Vo lens enim Deus omnid bona; nihila (quantum omnino fieri posses) malum este, omne id, quod cernitur, aftimens non quiesum & tran quillum, fedtemere agitatum & fluitans id ex inordinata iactatione redegit in ordinem. Hoc enim indicabat effe præstantius. Hæc & que lequintur ulque ad disputationem. de animis humanis. de prima prouidentia funtaccipienda, que principio omnia. conflituerit. Post lierd cum ira loquitur: Qua cum illis ita des graulfet, nequa penes fe futura pravitatis cauffa effet, alios in Solem, alios in Lunam, alios in alla temports inframenta diffeminahit, ac post factam sementem quod reliquum erat, Dys minoribus: agendam mandanit; at corpora mortalium fingerent, quantum q effet anima humana, quod reliquum bait deberes accedere, id omne, o que consequentia effent, adiungerent, regerenta, . o quamoptime & pulcherrime fieri possei, mortalis animalis naturam guberna rent; ne ipsum sibimet malorum caussa esset. His Plato declarat lecundam providentiam; uideturque simul etiam tertiam at fingere. Fiuldem opinionis Apuleius potest uideri, qui lib. de Platonis dogmate Deoru tres species nuncupans, quorum est vhus, fummus, ultramundanus, pater, & architetus huiusce orbis; in alio genere funt altra, cateraque numina, que cala inhabitant; terrium habent Dæmones, qui ex lui ratione,&. loco, & potestate Dijs summis sunt minores, & hominum natura maiores; vult primam prouidentiam elle summi, exupel'antissimique Deorum omnium; Deos celestes secundam rednere: & næmones, quos Medioximos Romani uereres appellant

Pallant noe Genices & Lares possumus nuncupare, in terria lese exercere peoru ministros, & hominum custodes . In Plutarchipreterea opinionem docustimus, sanctiffimusque uir Gregorius Nyllemus cap. 3 lib de promidentia declinauit, qui prouidentia Ratues elle triplicem . Prima, inquit, prouidentia So Dei Consulu nerà bic primo loco propris, deinde uninersis, ut calestibus orbibus, & astris, omnibusq, rerum generibus,ut sub-Stantia, quantitati, qualitati, & alijs talibus, atque formis, que his fubicela funt Secunda, qua confulitur fingulis animalibus, & pla sis, borum & artui & interimi, caterist, mutationibus : quam quide Promidentiam Plato attribuie Dijs minoribus, qui per cali ambitu Gruntur: Aristoteles antem Soli, & circulo Zodiaco. Tertia uerd debus humanis propria est, quam Damonum esse vult tirca ipsam serram umentimus, & humanis actionibus prafectorum. In quibus providentia gradibus fecundus, & tertius à primo pendent : quomiano Dens rerumo omovimo opifex, et moderator fecundos, & sersios. consulteres influmit . Adietit Cardinalis Bellario lib. 2. contra Platonis calumniatorem prima prouidentia uim immutari aut impediri nullo modo posse, quoniam scilicet in hac duo coniunda funt, pei præscientia, & eiusdem determinata voluntas, quibus quæ definita lunt, ea nihilo magis, quàm ipla Deus, immutari pollunt. Quenerd ad lecundam, & tertiam prouidentiam pertinent, hec sa cilè immutari polle, atque eui tari, quia in his interneniunt multæ caulle, que ad vnum effe aum determinate no funt, & interturbati facile possunt.Porrò sententi, aque primum fuit explicata de gradibus prouide, tiæ, quæque est Plotini, lamblici, & aliotum clarissimorum Platonicorum, multo nidetur probabilior, & Platonis epinio nem magis patefacere : Enimuerò in ijs, que dicuntur à Pluzarcho, nulla fit mentio Mentis, oc Anime mundi, quibus ne fas est nullam adicribere mundi curationem. Nec Platonis, werbain Timeo vniverlam indicant supreman, primamque, providentiam, ut ex ijs intelligetur, que de providentia mu, neribus fuo loco famus tractaturi; nac de neo accipi possunt; qui Bonum estanon bonus, fed funt de Menre intelligenda.

quæ hoc universum condiditad sui similiaudinem, illuden.

Quot & quales Divinitatis gradus fuerint à Platonicis confitute. Cap. III.

T tota hac questio de Platonica providentia per

fecte explicerur, nihilque à nobis prætermittatur, quod ad huc locum illustrandum sucere uideatur, non erie præter rem, fi nonnulla cursim attingamus, quæ à Platonicis de divinis principiis, spherarum animis, & Demonibus longa oratione exponuntur, fiquidem his ignoraris difficillimum est tenere naturam prouidentiæ: Plotinus, Porphyrius, & alij Academici tres statué ses gradus divinitatis veum summum dignitatis gradum obtinere asseuerant ingeneratum, zternum, nullum habentem principium, & 2 nulla caussa pendentem : Secundum Menti assignat : Terrium ordine, & dignitate ponunt id, quod ap pellant Animam vniuerfic lita dicunt prima rerum principia, illaque sic ubique vigere, sicque occulis deductionibus ad fe omnia allicere affirmana ut mihil in rerum natura locum habeat, quod viresipsorum possit præcauere. Neque alicui fingularipræcipue funt addida sed omnibus communiter adfunt, adeoque admirabiles ex le fundunt opportunitates. vt omnium commodis serviant uehementissime. Caussa cue viuinitas sit tam late patens, vead omnes res pertineat, ef eiusdem viuinitatis infinitas, quæ cum omnia impleat, fieri non potest; ut quid piam quamuis minimum extra ipsam of-Mat, quemadmodum enim si magnitudo aliqua infinita in rerum vniuersitate coherreret, necessariò hæc omnia loca oc enparer, codem modo immensa pininitatis potestas ubique præsto estite longe lateque protenditur, ut in omnia penitus peruadat . Huc accedit, quod præsentia pininitatis res omnes sustinemur, & conservantur, quippe in illa omnia funt, uinunt, & mouentur, & ab illa fluunt rerum omnium commoda, que lingulierebus impertiuntur , ergo finel exi

ado intettallo res à viuinitate dissungerentur, continuò od ciderent, & in nihilum prorfus relaberentur. Præterea formæ materiata, quia ex certis, definitisque materijs exoriuntur 🗩 ijídem necessárió cohibentur, atqui principia divina ex mate ria nullo pacto pullularunt, non igitur ipforum potestas ullis locorum finibus coercetur, sed per omnia permeat late longeque diffusa. Nec uerò quippiam potest esse viuinitati impedimento, ne per omnia transeat, quoniam cum sit infinita, & maxime simplex, ac pura, nihil est, quod infinite ipsius purita ti, & simplicitati queat obsistere. Porrò Deum, Mentem, & Animam esse principia ex ijs, que præ ceteris in mundo maxime communia speciantar, hand leuem possumus trahere suspicionem. Inter omnia ad bonum propensio, tam longe lateque patet, ut nihil mundum habitet, quod bonum non expetat, illiusque gratia non agat, quicquid omnino rerum gerit: Ab hac sequirur ordo, quo forme sunt inter se distin-Az. Tum tertio gradu statuitur motus, quem dicimus uitalem. In bonum procliuitas pender à beo, quem Bonum uocamus, sic enim omnia sunt condita, ut singulis non solum suerit impertitum; ut essent, & bene essent, sed præterea facultates fuerint attributæ, quibus hæc assequerentur, quantu cuiusque uis, ac natura capit : Ad esse data est pronitas, qua Le unumquodque tuetur ab iniuria corrumpentis; ad bene offe facit boni appetitio, & mali aspernatio. Itaque cum Deus The ipfum Bonum, omnia ad peum habent pronitatem ingene ratam. Ad Mentem spectat ordo formarum; & partes sunt Animæ mundi motum uitalem impartire. Quamobrem cum mundus fit pulcherrimus ob formas inter se aptè ordinatas, & efficacissimus ob motus uitam suggerentes, merità Mens vbique ordinat, & Anima ubique mouet, nec ullus est locus, vbi hæc,& illa non consistat. Cûm uerò munus, quò latiùs par tet, eo à caussa priori proficiscatur, meritò prima omniu caus sa est ipsum Bonum, à quo deriuat ad bonum propenso: secu da est Mens, ad quam pertinet ordo formarum; tertia est Ani ma, cuius interest motum omnem uitæ conducentem exhi-perc

\$4

bere: Amplius quoniam Boni gratia ordo formarum in una cofpirat, & ad Bonum vitalis quaque motio contendio, hing fe quitur, ut Mens, que cunca disponit, & Anima, cuius ui om nia mouentur, à Deo pendeant, & in ipsum referantur. Sic igi ter hoc universum, quod ab alio mouetur, Anima ui proximeregiaur, que à scipla mouetur, & motu proprio cuncta ciet. Hec redigitur ad Mentem omnino immobilem, suaque immobilitate omnia ducentem: Vtraque uerò Mens scilicer & Anima ad Bonum refertur, cuius gratia Mens mouet immobiliter, & Anima mobiliter; & in quo Mens ipla conquie scir, & circa quod Anima lefe renoluit. Ficinus lib.4. Theolo giæ existimat hos gradus pininitatis suise Magis comprobatos, quippe de iplorum sententia tres sunt præcipui principes super mundum, Oromasis, Mitris, & Arimanis, id est ipso exponente) deus, Mens, & Anima. Hunc in errore ues fari, & Magorum opinionem parum syncere interpretari expiogene Laerrio, & Plutarcho intelleximus, siquide primus in protemio ex Aristotele primo de philosophia libro scribis Magos elle antiquiores Ægyptijs, duoque iuxta illos elle prin cipia bonum pæmonem, & malum; atque alterum ex his Iouem & Oromaldem, alterum Plutonem & Arimanium dici: atque istud quoque proditum fuisse ab Hermippo in primo de Magis, ab Eudoxo in periodo, & à Theopopo octavo Philippicorum libro. Alter uerò in lib. de Iside & Osiride hæc ha bet : Vetustissima proinde à sacrarum professoribus rerum, & legumlatoribus derivata est opinio, auctore incognito, side sirma 💇 indelebili; non in sermonibus ea tantum & rumoribus, sed & in mysterijs ac facrificijs tam Barbaris, quam Gracanicis extans, neg. calu ferri, & à fortuna pendere pninersum, mente, ratione, ac qubernatore deflitutum, neque vnicam esse rationem, qua contineat id & dirigat tanquam claum, aut frana moder ans : fed cum permul ea e bonis iuxta, malisq, sint confusa, immo nibil bec natura syncerum (ut uerbodicum) proferat: non esse unum aliquem promum, qui c'duobus dolys res nobis neluti aliquem liquorem cauponis in morem distribuat, atque misceat. Ergo à duobus principies cotraris. aduersy-

aduerfisq, duabus facultatibus, quaru altera ad dexteram & retid ducat, alteraretrorfum anertat atque reflectat, cum uitam effemi-Ram, tumipfum mundum (fi non reniverfum, eum faltem, qui ad. Berram est, & Luna subiaces) inaqualiter ferri, varysq. & omnis. Leneris motibus agitari. Si enim nibil absque causa fit, & mali sauffam bonun non prubet, necesse est in natura vt boni, ita, etiam mali ortum peculiarom, fuum q principium extare. Atque hac quidem sententia plerisque, & ijsdem sapientissimis probatur. Existiman enim ali duo sesse Deos quas contrary s deditos artibus ut bo., ma alter, altermala opera conficiat : alij eum, qui est melior, Deum. qui deterior, Dansonem dicant. In qua fententia fuit Zoroaftres ma Ans, quem mariant Dy. annis untiquerem bello Troianno extitif. A . Is ergo Zoroastres melioris nomen Oromazem, peioris Arma-, mium perhibuit, addiditá, hoc ensunciatum, de rebus sub sensuna sadontibus illum maxime similem esse luci, hunc tenebris, & ignorationi; medium horum esse Mithram, que caussa est, quòd Mithra Persa Mesiten, id est mediatorem, seu intermedium nuncupant. Docuitá votinas,& pro gratijs agendis oblatas victimas ili immolan das : huic auerruncandi mali caussa institutas & tetricas . Herbam enim quandam Omomi appellatam in mortario tundentes Ditem instocant, & Tenebras: tum admisso lupi iugulati sanguine efferung & abijcium in locum, quò solis radij non pertingunt. Nam & de Stirpibus ita iudicant, quasdam boni Dei esse, mali quasdam Genij s er animalium alia, ut canes, aues, er echinos terrestres bono; aqua ticos male adiudicant: itaque & beatum oum predicant , qui plu. rimos interfecerit. Enimuero illi comque multa de Difs fabulosa nas rant; cuius generisiest qued referam. Oromazem natuis aiunt è luse purissima, verimanium e caligine; cos bellum inter se gerere fe n Deos facife Oroma temprimum beneuolentia, fecundum urritatis, tersium equitatis, reliquos sapientia, dinitiarum, & noluptatis, que bonesta consequitur opisicem. Arimanium tozidem numero his aduersu efficienter. Deinde Oromazem sese sciplicasse, & à Sole tante fe internallo remonific y quanto à terra Sol abeft, ac Calune Stell's desoraffe, mamé, moe alias tanquam custodem, & Speculato. rem confirmise Strium; alios porrà xxxv. Deos condidise, & in

ond posnise. At totidem numero saltos ab Arimanio ouum illud perforasse; Hine mala bonis esse permista. Appetere porrò fatale sempus, quo necesse su peste, & same ab bis adducta Arimanium omnino perdi, atque aboleri, terraq, equabili, & plana facta unam nitam unamá, civitatem beatorum bominum universorum, unaá, lin qua vtentium fore. Theopompus ait de sententia Magorum nicibus ter mille annorum alterum Deorum superare, alterum succumberez & per alia tria annorum millia bellum eos inter se gerrere, pugna: re, & alterum alterius opera demoliri: tandem Plutonem deficeres & tunc homines fore beatos, neque alimento utentes, neque umbrans edentes : Deum porrd, qui ista machinetur, quiefcere ad aliquod tempus, non quod langum sit Deo, sed rectum, er mediocre lan quam hominis dormientis. Hoc modo se habent Magorum fabula, Hæc Plutarchus, ex quibus intelligitur Magos de Oromaze, Mithra, & Arimanio aliter, atque Ficinus existimat, sentire. Cæterum hæc opinio Magorum de duobus aduersis rerum principijs ita veterum animos occupauit, ut nemini ferè non fuerit probata. Græci enim boná parté Ioui Olympio, malam Diti Auerrunco adsignarunt. Chaldai planetas Deos faciétes korum duos loué, & Veneré, beneficos, totidé hoc est Saturnú, & Marté, maleficos, reliquos tres videlicet Solé, Mercuriú, & Luna medios, & promiscuos affirmarut. In eandem opinio né abijt Ptolemæus hoc vno dissentiens ab illis, quòd Lunam numerat in bonis, non in medijs,& promiscuis. Ab Ægyptijs Deus, qui bona præbet, Osiris, qui mala, & damnosa, Typhó mominatur. Pythagorici his principijs plura nomina dederunt, nam Bonum appellatunt Vnitatem, Finitum, Quiescés, Rectum, Impar, Quadratum, Equale, Dexterum, & Splendi dum. Malum uerò Binarium, Infinitum, Versaus in motu. Curuum, Par, Altera parte longius, Inæquale, Sinistrum, & Tenebricosum. Empedocles principium boni amorem, & amicitiam, sæpe etiam harmoniam nuncupauit, mali uerò rixam perniciolam, & litem sanguinolentam. Plato lib. 10. legum Plutarcho interpretante lib. de Iside, & Osiride senst mundum non unica Anima, sed pluribus, & ad minimum duabus

dnahus kieri, quarum aitera bonum ethorar, attera huic coneraria fit opifex mali. Ceterum Ficinus, & alij hunc locum te cus interpreraneur, inquiunique Placonem, cum scribit geminam elle Animam mundy unam beneficam, alteram nerd huic corrariam, lentite non substantiam, sed facultare esse ge minam, siquidem in Anima mundi, atq; cælesti due sacultares Teperiuntur, quarum altera quidem monet corpora, altera intelligit. Hæc.ben. fica est, ordine cuncta disponens: Illa ue rò eatenus benefica est, id est ordinatrix, quatenus tubett inzellectual. Cui quidem nisi lubesfer, quan à efficacior est ad motum, tantò magis carens atte præcipitatet vonterfum, atqui confunderer: Sed hæc relinquamus, & adgradus Divinitatis. à quibus abije oratio, reuertamur. Hæc diuina principia nun quid re, & hiblianna fini vnum, altercantur Platonis interpre ees : Ensebius Cæsariensis lib. 1.1. de præparat. euangelica. Theodoreus lib. 2. de curat. grac. affec . Augustinus Stenehus lib. t. de perenni philosoph. & quicunque Platonis doi Arınam Christianæ religioni fludent conciliare, hæc tria vnti ce, & idem elle arbitrantur, scribuntque Platonem uocare ipdum Borum, quem nos dicimus Patrem, Mentem, quem nos Filium, Verbumque; potentiam uerd, que animet omnia, & wiuificet, Animamonominare, eam iplam uidelicer, quant Spiritum Sanctum facræ literæ appellant. Plorinus Porphyt. rius, Proclus, Namenius, carerique probatiores Platonis fe-Aatores his adversantur, quorum opinia (ut arbitror) magis accedit ad Platonis sententiam; Enimuero ficti non potesti vi conditiones; que multum inter le distant, & aliquo pacto inter se pugnant, in eandem rem omnino accommodentur, sed Dei, Mentis, & Animæ proprietates longè funt inter se diverfa, & quodam modo contrarie, nam Deus est Vnitas mi mobilis, Mens multitudo immobilis, & Anima multiplex, ac mobilis, no igitur recipiendum est hec esse re unum, & 144, Deum elle Vnitatem simplissicima ex eo conficitur, quoniam hex pluribus compositus eller, & minime simplex, ex aliquo confectupartet, quod habeat rationem materiz ; ne poresta 4 ...

sis, & exalique, quod fit uchuti forma, & actus : Verf fi Bein sit huiusmodi, no omni ex parte erit persechissimue, nea; sum mam undique habebitperfectionem, chim in eo pars, que for me, & actus obtinet proportionem, alteri, que est tanquam materia, & potestas, plurimum præfet dignitate; neque præserea erit agons primum, quia non le toto efficit quicquid molicur, sed altera parte, quæ forma, & actus existit, quæque omnem uim præftat composito ad agendum. Deus igitut ef Vnitas maxime simplex. Idem est immobilis, quoniam quesunque mutantur, prinationem habent admittam, sed Deus qui eft actus ampliciffimus, caret omni prinatione, Deus igisur nullius particeps est mutationis. Mens quod fit numerus. & multitudo, uel illud mamifestissimè confirmat, quòd ipla componitur ex estensia & este, atque habetinse nim intelligentem, actum intelligendi, pherimasq; species rerum în inselligentiam cadentium. Neque iniuria multitudo fuit Mensi destinata, quoniam cum hec in primo sue greationis momento effet natura informis, indefinita, apreque accomodasa à suo authore illustrari, ad illum connersa suscepit actum intelligendi, & formarum, idearumque ornamenta; Quapro pter Mens ex pluribus conftat, atque ex actu, oc potentia om nino componitur. Istud Plato in Philebo perspicue fignifica mit, ubi ait Deum elle rerum omnium terminum infiniti ex pertem, cætera autem præter ipfum omnia ex termino & infinito esse concreta: Terminus illi designat actum, infinitum potestatem indefinitam, quæ abactu formatur, & definitur. Animam uerò esse numerum, & ex multis partibus conftare sum per le pater, tum Platonis Timæus non obscuré explicauit. Eandem esse mobilem uaria illius munera demonstrant, in quibus nequit sese exercere, & ex orio, operationisque va cuitate in actum proficisci, nisi motioni subiciatur . Hæc per teiplam est mobilis, quoniam quicquid in aliquo genere pri mum ex aliqua affectione denominatur, id per seiplum habet huiulmodi affectionem, ut quod primum est lucidum, aut ca lidum, id per fe, & fua natura lucet, aut caler, fed iliud inobi lc.

the servoid printing occurrie nobis à Deuper Memein ad infect stores descendentibus, est Anima, ergo existimandum est Ani mam per feiplam moueri . Huius rei inde quoque argumensum capete pollumus, quod omnia inanimeta moter agitana ter experies, que sucem animate funt, ca moto cientur interiore, si igitur Adimapræstat corporibus, at sus sponte mou meantir, concludiur iplam nere, ac primò per leipfam moweri. Hinc Pychagorici, quos postea Xenocrates fuit imitarus. Animam definiaerune pamerum, qui per leiphim moue eur, hoc est naturam ex multis partibus constanteur, que fus & Scoroprietate mouetut Ex his possumus investigere Ded elle fontem, & principium Vnitatis, Mentem mukitudinis. Animam commocionis; Deumque per seipsum esse Vnitare. Mentem ex Deo mancifci vnitatem, & ex feipla multitudind obtinere; Animam denique, quod fit una, Deo acceptum referre, quod fit multiplex, Menti, & quod moueatur, fax ips hus nature. Sed de his hactenus, que copiose habeneur apud Ficinum lib. 1. & 4. Theologie, quanquam hic pariatur cahumniam, quod midetur fentire Mentem, & Angelum non se, & essentiainter se dissidere,adicribens Angelo here, que Menti secundo Divinitatis gradui à nobis fuere attributa, afe serensque Angelum esse mukitudinem immobilem, quod cerse non est ferendum, quoniam Angelus significat Demomem infra Divinitatem omnino constitutum, penitus corpo zeum, atque mutabilem, ut alio declarabitur loco, qui ob af-Adaum nunciandi officium fuit Angeli nomine appellatus. Chm igitur (ne ad rem propositam accedamus) primorum principiorum conditiones, & proprietates ualde inter se differant, relinquitur, ut ipla quoque lint inter le multum diffe rentia. Huius præterea nobis fidemfacit illud dictum in epi-Rol. 2. 2d Dionyl. Eirca omnium Regem omnia funt, ipfius q, grazia omnia funazipfe pulchrorum omnium causta; circa Secundum fecunda, circa Tertium tersia. Que Placonis uerba hunc habent Sensum: Intres naturas per le sublittentes sele propagat Diut mitas. El enim Aupremus, altisamusque Deus, iplum per fo Bonum

Bonum. Hic rerum omnium est rex, quia cunda ab illo tand quam à principio deducientur, & cuncta ad illum tanquam ad finem referencer. I ple quoque omnium pulchrorum caus fa dicitur, quoriam manat ab iplo Mens totius pulchritudis nis exemplar, & fluit uis quadam, à qua idea in Mentem, no tiones in Animam, & formæ in materiam inducuntur, ut hæc omnia fingulari, & excellenti pulchriendine condecorentum Nam quemadmodum Solis lumine prara, arque miridaria ile luminante, mirabilis quidam docor, aspectuque incundissiv smus in herbis, & floribus elicet. Sic diumissma Dei luce Mentem, Animam, & materiam illustrante incredebilis quas dam uenustas in his existit, quam communinomine pulchri rudinem solemus appellare. Pulchritudo emim nihilalind es se uidetur, quam summi Dei lux per Mentem, Arimani, & materiam longe, lateque diffusa. Atque hinc manische intelli gi potest Deum non esse iplum Pulchrum, quod multi perpe ram lenferunt, sed quid divinius omnipulchro, fonsque, & principium totius pulchritudinis. Circa igirar peum omnia funt, ipleque pulchrorum omnium est caussa. Secundo locol ponitur Mensycirca quam secunda sant, hoc est Anima, & im sius notiones, quæ de ip sunt secundæ, quæ à Deo prosicises tur. peinceps sequitur Anima uninetis qua à terris undique cincla finem imponit primitatishuculque enim dinina procedunt. Tertia nocitantur Plotino interpretante sub exituns libri quomodo idearum existit muttitudo, hæc sensilia, sium hic noster mundusab: Anima dependens - Istud Platonicorus dogma Ægyptiorum faisse decretum testis est autor, qui de se cretiore secundum Egyptios philosophia opus exarauit:Hiclibro illius operisquinto scribit rerum omnium conditore primamomnium Mentem procreasse, cuius vi reliquorum: essentia conservatur, hac inferiorem esse Animain universit. quæ huius est formarabsoluta, omnimmque rerumquæ sequin tur, quibus fingulis pro fuz conditione propriam qualitatem tribuit, nonnullis nobilioremialis inferiorem. Animam foqui iplam naturam, cuius ui pocreantur, & consernantua omnia

ominia, que cum materia prima ita coherent, ut ab ipsa neque at separative his tribus principijs multa separatim à Platonicis tractament, ex quibus pauca paucis perstringere haud forsitan ut lebitur à nostro instituto alienum. Primum autem placet à seo exordiri qui piumitatis obtinet principatum, mox de Mente, & Anima mundi sigillatim dicere.

Deus quibus nominibus à veteribus & Platonicis.
nuncupetur. Cap. IIII.

Tsi totius nature cognitio grata, & frugifera fit, nullus tamen locus fuatior est, atque feracior, quam de peo, siquidem non solum ex eo ad con stanter, honeste que un maximos fructus

Capere pollumus, uerum enam in co diuerlances illius ipfius bei, quem contemplamur, quodam modo nos fieri participes est necesse; quo quid uberius ad vita commoditatem? & aprius ad mentis iucunditatem? Porrò tam recondita tam ab Arusa est huius rei contemplatio, ut quantò diutius conside; ratur tantò obseurior uideatur. Tentabimus tamen paucis multa attingere (paucis, quia de fimplicissima V nitate; multa, quia de re infinita futura est consideratio) eaque decerpta. ex antiquissimis philosophia sacrarijs in medium proferre. peum elle hac demonstratio inter omnes maxime uidetur Ægyptijs persuafisse : Cum nihil fit potestate, quod possit sua vi in actum prodire (non enim tationi consentaneum est aliquid à se ipso, ut ab agente existere, alioquin cum agens omne eare prius habearur, quam sua il efficit, idem se iplo in una, & eadem ratione prius effer, atque posterius, quot maniseste falsum est) ratio nos admonet necessario aliquod, quod fit aftu, antecedere, atque iftud purum actum existeres. quod nihil possit habere, à quo in actum proferatur. Quicquid uerò est huiusmodi, id est ens necessarium, perpetuum, incommutabile, à quo actiones omnes manant, & cuins nutue potestas omnis in actum excitatur. Porrò esse Deum, cuius nu mine

mine omnia regantur, omnibus adeo innatum eft, ut qui we lucrit in hoc confirmando multa argumenta conquirere, fru-Ara laboret. Nulla gens tam barbara est, nomo hominum sam fluvidus, cuius mens Dei opera non perceperit, nam in vnitterfo tot dinina artis munera elucent fingula pulchra, re-Ac dimensa, nec non proprijs inter se officiis distincta, ut cujusuis animus possit in magna admiratione traduci à Protago ræinfania & à Diagoræ, Theodori'ue Cyrenei studuitia ya Deŭ aut mundo exterminantes, aut in controuersiam nocantes contra ueritatem îllam fanctione negare uoluerunt, quæ infinitis propè feculis ab ingenijs præstantissimis sine ulla ambi guitate fuit asserta. Deus à priscis suit multis nominibus nunsupatus, non quidem ut Dei natura significaretur, quæ, qwie vnica est, arque simplex, si foret nominanda, unicum nomen esset illi imponendum, sed ut multa, uariaque à Deo profluctia significarentur. Horum nominum quædam assicmant,& alia negant, quippe duo ueniunt de Deo in nostram cogitationem, unum, quomodò inde omnia effluant, cuncaque do pendeant; alterum, quomodò iple ab omnibus est interim tegregatus. Prima ratione cuncta, quæ manant à Deo, possumas de iplo affirmare, quali no inde potuerint proficici, nil prins illic extiterint, nullamque habeant perfectionem, qua Deo non infit modo perfectiori, quicquid enim perfectionis. est este au attributum, id uel multò præstabilius in caussa cóeinetur. Secunda ratione fingula de Deo rurlus negare debemus, quoniam nihil prorfus est corum, à quibus est maxime separatus. Hoc igitur cum Parmenides Pythagoricus intelli-. geret apud Platonem in Parm. omnia de Vno rerum principio neganit pariter, & affirmanit, in hoc imitatus est ueteres. Theologos, qui Deum partim tanquam nomine carentem. partim ex omni nomine celebrarunt, & Mercurium, qui scripfit in Pim. Deum habere omnia nomina, quoniam vnus est pater, & nullum habere, quia pater est omnium, atque super omnia. Nomina nerò, quibus de Deo aliquid negamus, fant euidentiora ; longeque ucriora , quim quibus quodpia affirma.

mamus quis musto plus est id quod est Dei à sebus fingu is abjunctum, quam quod rebus est communicatum, hoc enim effinieum omnino, illud autem prorfus infinitum. Qua me multis nocibus ram plenè neum fignificamus, illiusque naturam aperimus, quàm ijs, quæ nostram indicant ignogationem, nimirum ubi neum nominamus non ens, infinitum, fupra essentiam, supra uitam, supra intelligentiam, & id, quod fingit notiram cognicionem; que negationes in peo haudque quam defectum lignificant, fed excellum; atque ea ratione as tribuuntur Deo,qua excellens sensibile dicitur insensibile, & lumen Solis inaspectabile. Istas igitur attributiones in Des veteres confiderantes uarias illius nomenclationes induxegunt, quarum paucas declarabimus, ne quod gratia operis (m mitur, plus opere iplo uideatur. Deum lapientislimi quique vererum Patrem nucupatunt, Patrem inquam Mentis, cuius ele procreator. Exenim cum neus maris & freminæ rationera habeat (quod Ægypsij quoque attestantur) sitque uita, & lu men, ex le parit Verbum, tanquam lumen de lumine, Mentem scilicet torius mundi effetricem. Eundem præterea uete res,& Chaldzi,Vnius, & Boni nominibus uocitarunt: Vnum direrunt, ut per hoc lignificarent non esse plures Deos, sed enum, arque ita unum, ut neque ex pluribus sit compositus, meque ulla ratione dividuus : Bonum, ut illius beneficia indi garent, que pre cuinfque facultate in omnia, que funt, & na firme, late propagantur. Has nomenclationes Ægyptij retinue sunt, & Platonici aprè neo convenire multis modis exposuerunt. Alsyrij quoque Deum , quem fummum babuerunt , 25 maximum coluerunt; Adad nocanerunt, quod apud ipsog wnum fignificat. Hinc Platonici mundi nomen neo tribuere molnerunt, quia mundus lignificat ornamentum ex pluribus sompolium, peus autem est Vnitas limplicissima expers om mis coagmentationis. Illud nerò non ignorandum est in Planonis foro triplex V num diuerfari, unum fupra ellentiam, altorum in ellentia, tertium pult ellentiam. Vnum supra ellen, siam elt veus, de quo loquimur, inchibilis , supra omne ens. **fupra**

fupra omne pulchrum, & intelligentiam. Vnum in effentis Wit Mens, que, ut suo apertius loco explanabitur, prima este a zia, & primum ens nominatur. Vnum post eslentiam tribuis har Anime mundi, quæ polt Mentem primam ellentiam lo. cum habet in ratione rerum. Eadem potest nideri Pythago. reorum opinio qui, ut ex Moderato Pythagorico recensee Simplicius lib 1. phyl. com. 75. prodiderunt, tria Vna reperiri, primum lupra id, quod eft, & lupra quamuis ellentiams Secundum, quod uerè est, ac percipitur intelligentia, in formis, & ideis. I crtium animale, & in anima, atque Vnius, & idearum particeps. Postremam uerò ab his elle rerum sonfie hum naturam, quæ ne quidem illis participat sed quadam ele forum imagine tantum exornatur, cum que est in eis materias 'At adumbratio illius, quod non est. Inter hæc illud dignitate anrecellit, quod est V num ante essentiam. Hoc simplex penis tus agnoscieur, prorsusq; indiuiduum super omnes res crearas supereminet, & ab omni compositione longissime abelta Hoc, ut inquit Mercurius in Pimandro, est rerum omnium principium, omnemque numerum continet à nullo numero comprehensum, omnemque gignit numerum ex nullo num mero genitum. Plato nobis istud in Parm. significanit, quo in loco postquam multas conditiones Vnius enarranit; adis cir nullum nomen ei inditum esse, nullam dari illius definis tionem, nullam scientiam, aut sensum, aut opinionem eius haberi: Itaque nec nominari, nec cogitari, nec ab ente sentiri. Mens autem quamuis & ipla habeat vnitatem, quippe qua nalcens ex deo retinet naturam paternam, attamen non eft pura, fimplexque unitas, nam facit numerum, cum fit fecunda,& ab ca incipiat numerus, sed minus una, quàm sit prima Vni as. Nec ue ro dici potelt omnino multa, fed unum muk ta, ut pore quod in se una sit, ac in rerum intelligibilium, hos est idearum multitudinem declinet. Vnitas tamen in ea tupe rat multitudinem, hæ que illius efficacia cogitur in unum. Que terfitan factum eft, ut illam Pythagorici quandoque di werint Vnitatem. Compositionis pizterea particeps est Anis

ma mundi,quin immo hæc longiùs abest à prime Vnitatis na tura, quia ex pluribus constat, cin se coercet mujorem, quá Mens, multitudinem. Hog ueteres Platonici ut fignificarent, Criplerunt primarum omnium rerum elle Vnitatem, Mente Vuum multa, Animam Vnum & multa; copulam huic addiderunt, quia à primo Vno magis distat quam Mens, tertio los co existens. Primum Vnum, & mestabile, qued posuimus elle recum omnium primum initium, estillud Bonum,in cuius contemplatione omnis nostra felicitas est posita, & colloca ga. Istud enim est were, summeque Bonum, ac illius particis patione omnia, que ratione quacunque ab hominibue inter bona numerantut, bona dicuntur, in qua pro vtad ipfina magisminusue accedunt, ed magis minusue participant bomitatem; non enimfi-ri potelt, ut unica ratione singula Bos num pancilcantur's cum ad exactam illius participationem mon omnia line aquè accommodata. V num elle ip lum Bonto hac ratione potest persuaderi. Bonum estillud ad quod appezendo omnia referuntur, atqui res omnes Vnius genentur cupiditate, quod omnia vnde effluxerunt, illuc appetendo confluunt ergo Vnum eft fummum Bonum; & quia eft Bo. mum, dicitur (ufficiens, expetendum, arque perfectum, que, vt liquet ex Philebo funt Boni attributa . Sufficiens nuncupatur, quoniam nihil externi-requirit, & leiplo cotensum est, cum omnia, que sibi sunt necessara, in se habeat posta, & collocata. Expetendum, quia retum omniuta ciet apperentiam, quæ iplius indigent,&2d iplum referuntur. Perfectum, quia nullam potest recipere adiectionem. Rursus eadem ratione dicitur principium, medium, & finis , quoniam que maxima ellius est Bonitas, in seipso permanens producit res omnes, productas sua vi incendit, & rapit in sui supiditatem, accensas, & raptas sue Bonitatis largirate perficit, at que complet. Hinc Holpes Atheniensis lib. 4 de legibus. Deus, inquit, ve antiquus quoque fermo testatur, principium, finem medium recum omnium continens' rettà secundum naturam peragu omnia circuens. Antiquo fermone dignificat Orpheuma qui

qui in scriptis hæc reliquit : Iupiter principlum; Iupiter medille Ex Ione nata funt omnia; lupiter fundamentum terra, caliq, Stell? feri. In eandem sententiam Aristoteles lib.de mundo ad Ale xandrum hoc modo concludit; Deus (ut est uetusto uerbo proditum) principium, & finem, & media rerum omnium continens, rectaq, linea incedens operatur ille quidem secundum naturam è ve Stigto comitem bubens iustitie prafidem. Cæterûm cum dicimus Deum effe Bonum, & Vnum, nomina hæc ueluti abstracte funt in Deo accipienda, quod idem dichi est Detim esse Bon? tatem, & Vnitatem . Etenim abstracta nomina multo aprius the Deo enunciantur, quam concreta, quoniam hac fignific canrea, quæ non à fe, fed ab alio habent denominationem, Ac lucens ob lucem dicitur lucens: illa uerò ex aduerío figni ficant quacunque à le, non ab alto denominatur, ut lux quod luceat, à se non ab alio dicitur obtinere. Quapropter si conereta nomina uere, ac proprie Deo attribuantur, abstracta ab hoc alia estent, codemque priora quodá modo, quod est ma-xime nesas. Adde quod abstracta absolutam, & simplicem per fectionem indicant nulla alterius ret permittione contamine ram; concreta uero perfectionem quandam sublecto inhare rem, quant fine flagitio non licer Deo attribuere. Hinc Plotimus lib- quod intelligibilia non fint extra Intellectum, Deus, zit, est quidem ipium Bonum, articulo præpolito, non auté bonus, quia cum sit ab omni concretione leparatus, & in iplo he fumma bonitatis perfectio, nulla præditus est bonitate Cum Deus primum omnium rerum principium fit Vnitas,& Bonitas peripicuum eff cur Vnius, & Boni uestigia in cunctis fine, & agnoscamur. Enimuerò cum ab his cuncta manauesint, lequitur, ut & omnia hac appetant, atque ad hac referantur out pote que luum principium repetant, & eatenue fint, quarenus habent bonitatem, & participant vuitatem Ad hæc Vnitas & Bonitas rebus omnibus longe intimior ell? & magis necessaria, quam anima corport uiuenti, etgo si hac in corpore uiuente vbique est, nec ulla est pars corporis uiwentis, que non fungatur anime muneribus, fatis patet Vnieatem

Vnitatem, & Bonitatem ubique reperiri, & per omnia propagari. Vnitatem, & Bonitatem fingulis rebus magis intimam esse quam animam corpori uitam habenti, illud monstrat, quòd se rollas animam è corpore uiuente, istud in nihilum minime occidit, at si è rebus auferas Vnitatem, & Bonitatem, nihil ipfarum erit omnino. Ex his intelligitur, quam ceca, & temeraria fuerit Gnosticorum opinio, qui supra Vnum, & Bonum ne seio quid somniarunt, nam Deus summa Vnitas, summaque Bonitas huiusmodi est, ut nihil ipso superius, nihil ipso diuinius possir excogitari. Sed de Deo primo rerum principio hastenus dictum sit, huius etenim diuinitas, cum uerba, & sogitationes desiciant, est potius silentio ueneranda, quam verbis temere uiolanda. Quòd si quis ducatur plura sciendi aniditate, is adeat Dionysium, qui diuinus Dei no mina diuinissisme explicauit.

Qua Platonicos impulerint, ut flatuerent ex Deo fluere Mentem, & Verbum, per quod omnia facla sunt. Cap. V.

EINCEPS de Mente disputandum est. Cum Platonici animaduerrerent sieri nó posse, ut aliquis in ordine rerum ubi ad Anima peruenerit, in ea consistat, quæ suit Varronis, & Manilij existimatio, sed oportere ulterius progredi, & ad aliquod ascendere,

quod animæ multum antestet præstantia, atque dignitate, Mentem induxerunt inter Animam, Deum interies am. Non esse in Anima consistendum, ita consirmant. Quod sua natura est mobile, non potest esse primum rerum principiis; id caussæst, quia cum istud per suam mutabilem sunctione cuncta esseciat, nullus erit status inijs, quæ natura constant; at hic adeo est necessarius, ut nec motus ipse possit sine eo permanere: Etenim primæ cælorum circa idem cetrum, eospermanere: Etenim primæ cælorum circa idem cetrum, eospermanere.

11. :

demque polos revolutiones; & liderum restitutiones, quod ordine, certisque temporibus conficiantur, habent's flatu, hocest, à motricis uirentis stabilitate, que niss in sua ui permanerret, nec ullus in moto ordo fernaretur, nec ulla motio nis ellet æquabilitas, immo nec motus iple dintius continuà retur. Verumenimuero anima suapre natura, ac semper inouetur, ergo supra animam est ipsum naturæ principium. Præterea quicquid per partem tale est, per illud est tale, quod se totos friaque natura tale est, sicut lignum ex parte calidum propter ignem incalescit, qui ex toto calet: sed anima non se tota, sed per partem quam mentem nuncupamus, est intelligens, ergo supra animam est Mens, quæ se tota, suaque estensia est intelligens. Postremò cum Anima ex potestate fintelligendi in actum traducatur, nulla ratione istud fieri poterit, nistaliquod divinius anima constituatur, cuius esticacia hæë actum nanciscatur, & ex potestate intelligente actu intelligens efficiatur. At quod huiulmodi naturam habet id lua ui, actu, semperque intelligens sir, oportet fateri, quod Mentem appellamus. Enimuero quemadmodum in genere uisilium lumen, quod estactu, fraque natura visile, in caussa existit, ut colores actu visiles reddantur, actuque moueant sensum ocu lorum, eadem ratione in genere intelligibilium id cæteris caussa erit, ut enadant actu intelligibilia, & intelligentia, quod sua natura est actu intelligens, & intelligibile, Hæc uidentur habere affinitatem cum ijs, quæ lib. 3. de anima diffe tunturab Atistotele de natura, & munere Mentis Essectricis, de qua quidem re quid sentiendum sit iuxta Aristotelica decreta obscuru, disticiles; esset dijudicare, nisi præceptor meus Antonius Montecatinus, uir cum admirabili integritate uitæ prestans, tum singulari philosophia, ac omnium bonatum literarum cognitione excultus omnes difficultates amputal set, & omnem caliginem discussisset editaillius lectura in ea partem tertij libri de anima, quæ est de Mente humana, à Hie ronymo Bouio, uiro præter multam diuinarum, politiorumque literatum eruditionem egregia uite syncernate claro, & mihi

mihi summa familiaritate confunctissimo". Porro Mentem Platonicam necessarium elb infra primum principium conflituere, neo ratio nospermitit, ut cum Anaxagord, & Hermo timo in ea immoremur, sed altius inbet ascendere . Et primu eum Mens non-fit penitus simplex, fed numerum habeat, ac multitudinem (quòd in ipsa est uisintelligens, actus intelligendi, & res intelleda Junitasantem fit principinm numeri, ergo supra Mentem est aliquod statuendum, idque prorsus fimplex,& penitus individuum. Deinde si omnia appetendo ad Bonum convertuntur, & quò rerum est conversio, illing est emanatio, omnia à Bono, quod est a Mente diuersum, & ipfa præstabilius, sine ulla dubitatione procedent, illudque primum rerum principium, atque supra Mentem erit existimandum. Mentem non elfoiplum fummum Bonum cum inde intelligitur, quòd omnia Bonum appetunt, fed non omnia trahuntut Mentis cupiditate (quacunque enim cognitio nis, & intelligentiæ funt expertia, nullam habentinnatam ad Mentem cupiditatem, ne frustra illud appetant, quod consequi minime possunt)tum ex eo potest confirmari, quia Mens est primum ens; at Bonum, & ens maxime inter se differunt, quoniam, ut inquit Platonicus Olympiodorus, bonum simpliciter desideramus, esse autem simpliciter nequaquam, sedi benè esse, atque ideo potest fieri, ut si malè ni nobis, non est Te desideremus, pemum siid, quod animam proxime anteces dit, effet Deus, ac supremum totius natura principium, res multim, maximeque inter se dissimiles fine ullo uinculo copularentur, quod natura pati minimè potest. Istud uel ex eo constat, quòd anima esemobilis multitudo, neus autem unis tas immobilis; at hæc inter fe funt diffimillima, nec ullam hæ bent nature coniun Gonem. Itaque inter Deuth & Animam Mens est interijcienda, que cum sie immobilis multitudo, as proinde cum hac, & illo habeat affinitatem, aprissimum erit vinculum; quo deus, & Amma inter se concilientur. Srigitur Mens hurus est conditionis, pater ipsam necessario ponenda esse; nec in ipsa præterea esse consistendum: Hanc ex Ded emanare:

emanare véteres, & Ægyptij, quibus Platonici sunt alself, hog modo confirmarunt. Cum natura comparatum fit res oms nes naturales, fi mutiles, & depravate non fint, alteram natue sam fibi similem, & ab ipsis dependentem progreare, promptum est existimare Bonum ipsum perfectissimum seipsum propagare, & ab eo Mentem proxime gigni, que secundum locum obtinet, qua que cateris plurimum pradiat divinitate, Qua enim ratione credendum est ipsum omnium perfectifsimum le nequaquam posse propagare aut iplum Bonum in feiplo tantum se quali per inuidiam derinere? propriu enim est'ipsius boni sele effundere, suasque persectiones longe lareque diffundere, Ceterum illud hoc loco est minime prærereundum, quod est summa observatione dignissimum. Nopulli veterum sapientum, quòd ad primi Boni propagationa pertinet, tametsi cum Platonicis consentiant, in co tamen ab illis multum dissident, quad istud ex Bono progenitum non esse ab ipso Bono natura difiundum arbittantur, camque affe runt rationem, quia Deus, qui est bonum infinitum, le in infi nitum propaget est necessarium, Verumenimuero cum omnia extra iplum fint finita, neque infinitatis capacia, fieri neutiquam potest, ut in aliquod extraneum suas conferat infinitas perfectiones, led in le iplo infinité propagatur. Istud, cui hæc fumma Bonitas fele communicat , fummam Æqualitate nominant, quia cum sit infinitum, sue infinitatis ratione fit æquele summæ Bonitati. In Deo igitur est Bonitas: & Æquali tas, qui quoniam fumma est Vnitas, que sine maxima connexione nequit subsistere, utriusque, Bonitatis inquam, & Æqua litatis, maximam fieri connexionem archissimo Amoris vincu lo est rationi consentaneum. Nemini igitur mirum debet videri, si ex veteribus plerique diving quodam spiritu afflati Deum gignere Deum prodiderunt, nam fummam Bonitatem gignence intuiti fuere, nec non jam genitam lummam Aqua litatem. Eandem fermé rationem argumentandi sequitur Dionyfius lib. de mist. Theol. Res, inquit, quelibet qua magia honitate nigent, co magis sua quadam propagine se communicant, QuàDeservopter ad infinitum bonum propagatio pertinet infinita. Cum. Derd due infinita esse non possint, merito infinita Bonitas, rursusq: interență Bonitatis propago sunt una natură, ipsă uldelicet summa. Bonicate selpsamintra se propagante. Tum nerd quoniam omnis. ansor ad Bonum necessario fertur, consequens est penes infinitum Bonu, eiusdemą, propaginė infinitam infinitu quoq; Amorem, Spiri=; thing amatorium ad feiplum intus existere : Sed eo teuertamur. unde huc declinauimus. Boni propagationem Plotinus liba de tribus substantiis rationem principij obtinentibus sic diui, nicus explicavic. Proculefto nune d nobis generatio temporanea. Berba de sempiternis in prasentia facientibus, & si quando inter, loquendum generationem illis attribuamus, ratione caussa, ordinista Eniusdam generationem in medium adducemus. Quod semper est, Derfectum, semper gignit, & semplternum; minus autem genteum genitore. Quidnam igitur de perfectissimo est dicendum? Nunquid Nitil prodit ab co? an potius ab co prodeunt, que omnium maximia funt post ipsum? Maximum nero post ipsum est Mens, atque, Recundum. Inspicit enim Mentillud, solod, illo indiget, atque cateres omnibus, que fiunt, est mellor, ac divinior, quippe hac fint post Ipfam. Quod nero ex primo, & perfectissimo gignitur, dicendum off superiore non agicato gigmi, alioquin si moto illo aliquid generetur , certe id, quod gignitur, non fecundum , fed tertium erit ab Mo post motum. Quamobrem necessarium est, cum illud sit prorsus iminobile, si quid secundum post ipsum nascitur, id profetto illo ne que annuente, neque voluntate decernente, neque ul lo pacto com-. moto subsistere. Quo nam igitur patto quia ue nobis est circa illud. Habile cogleandum? lumen und que circunfusum ex ipso dependens,. ex ipfo inquam penitus quiescente, ceu fulgor circa Solem quasi cir. cumeurrens ex ipso semper manence progenisus. Idem lib. quomodo quod est post primu fiat a primo, candem diuinæ Men. tis emanationem hisce monstrauit, atque declaravit, Cum nobis compersum sit quicquid ad suam persectionem peruenit aliquid, renerare, profecto existimandum est ipsum omnium perfectusimum, nequaquam in feipfo Sterilo conquiescere, sen alindex se quicquam; picere poste, quod ipsa potestas umnium esse re uera censetur. Dain-,

de Ji nibil procedat ab illo, qui pocerit effe, principiam ? Ergo sportet aliud ab ipio fieri, si modò sit aliquid prater ipium, fiatq, quicquam ab eis, que ab ipfo finm. Qued enim quedam ab co proxima. fine, necessias ipla demonstrat: tum nerò necessarium est, quod reliqua gienit. effe corum, que seguntur, prestantissimum, & quod, proxime inde gignitur, secundumg, obvinet locum, cateris esse pra-Stantius Si igitur qui generat, ipfa Mens eßet, oporteret fane, quel inde primò gignitur, effe inferius Mente, propinquius tamen, atq; fimilius. At quoniam quod primò gignit, est Mente superius accirco, qued primò gignitur est Mens. Sed cur nam primus ille genitor non eft Mens? Quoma Mentis ipfins actio intelligentia est, intelligentia inqua fectans intelligibile, adipfuma, couerfa, et ab eo uelun definita; atque consummata, suapte quidem natura indefinita, tanquam vijus, sed ab intelligibili definita. Ergo quoniam Mens non est simplex sed, multiplex. & numerus compositionem quandam ex intelligibili. o intelligente præseserens, conficitur, ut primus genttor, qui nullius est particeps compositionis, et millamin se coerces multitudine, non fit Mens Hac Plotinus, qua quòd digna effentantelle Cin, placuit ad verbum recitate. Caterum quia omne gentrum appetit genitorem, quem imitando,& cui propiùs accedendo suam consequieur perfectionem, asque absolutionem. Mens ex Doo genita ad Deum convertitur, & in illum incués. multiplex enadit, & contendens se illi simplici applicare ala ipla recedit simplicitate aliud semper accipiens in leipsa mut tiplicatum. Etenim cum Deus sit super omnia, & ad omnia, equaliter se habear, Mens ex Doo non suscipit aliquid omnium, sed pariter omnia, sisque omnisormis habens in seipla. rerum omnium formas inter se discretas. Hæ formæ nihil, aliud funt, quam idea, qua funt res uera, pulchra, uniufmodi & prorfus necessaria: Non enim qua sensibus comprahen duntur, uere functes, fed idearum participationes, & fimulacra, arque ut Heracliro, Pythagoricisque placet, funt rapidi torrentis, continenterque fluentis imagines, que (licet non. sentimus) lemper nullo remorante refugiunt. Porrò hac Mentem Ægyptij, & Platonici tum Rationem. & Verbum, tum filium,

Mium, & imaginem Dei, siue Boni interdum nuncupant, illamque sentiunt Academici, & Pythagorici esse mundi opifice, atq; creatorem, quippe Deus illius pater ab omni opere vacet Atq; hoc erat, inquir Amelius illud Verbum per quod fem per existens ea, qua sunt fatta fuerunt quemadmodum & Heraclitus nolnit. Lt per lonem Barbarus ille Verbum cenfet in ordine, dignitated, principy constitutum apud Deum esse, et per iplum absolus: facta effe omnia; in iplo, quod factum eft, uiuens, & vitam & ens fuife, tumin corporal pfum, carnen q indutum bominem appar u fle oftendens etiam tune natur a fua magnitudine, omnini a morte obita resolutum rursus ad diuinitatem redusse, Deuma, exitisse qualis item fuisset, antequam in corpus, & carne, bominem descendisset. Ex his liquet hominem Platoris, aliorumque philosophorum decretis nutritum usque adeo loamis Euangelistæ quem vocat Birbarum, quod esser Hæbreus, theologiæ mysteria suspexisse, ut: Verbum confessus fuerit esse in principio, ao Deum esse, omnia denique esse cisse, omnibusq; viræ caussam, dispensaroremq; esse: Publicæverò salutis caussa humanam carnem induisse, ita tamen ut ex: parua,& crassa illa nebula carnis inuiolabilem,incorruptumque emilerit divinitatis splendorem. Eandem Mentem primam essentiam, primamq; uitam: Academici quoque agnominant, illiusq; propria munera dicunt elle, vinere, & intelligere que per vniuersum diffusa ea lege communicantur re bus, vt præstantiora paucioribus, & minus nobilia plutibus impertiantur;primum enim, quod'est esle, la ilis pater, quamcætera; secundum, hoc est viuere, in plura funditur, quam intelligere; hoc quia omnium est præstantissimum, paucioribus eft demandatum. Mens fit ens, quia ex Bono penitus quielce te. & omni opere uacante ftatim ens existit, & cum sua ui ad Bonum moueatur, viuens euadit; cuius lumine corroborata veluti circulo quodam in seipsam convertitur, seq; ipsam in telligendo Mens efficitur. Hac in parte libet Procli errorem coarguere, qui primam essentiam, primam vi am, primamq;, Mentem, re & lubftantia inter le diftinguens, atque effentia: uita

Thomas Gianinn,

uita superiorem, & his Mentem infesiosem existimans longe fallitur opinione, in easé; labitur difficultates, ut multot plures constituat gradus Divinitatis; quam fuerica nobis constitutum, atque fateatur id, quod est, præstabilius esse viuente, & hoc; intelligenti antecellere, quo nihil iniquius. Sed istudnon est pluribus refellendum.

Idea quid significent Platoni, & ubi posita sint. Cap. VI.

MENTIS essentia non potest commode percipi dearum natura ignorata, iccirco operæpretium me facturum puto, si de ideis non mulla oratione perstringam. Accedit quæstionem hancesse ma gnam apud Platomicos & propter controuerfias inter Platonem,& Aristorelem nobilissimam, ac propterea nulla ratione prætermittendam. Vthæc tractatio in certa capita à nobis. distinguatur, primum que sint idez, & quales, in conspectum adducemus; mon vbislint à Platone posite aperiemus, deinde quibus rationibus confirmentur, & quas villitates ex se fundant, declarabimus,poltremò quid fint,& quorum fint,ac no sint, edocebimus. Idearum, qua & species, forma, atque exéplaria nominantur Socratem, & Platonem inventores nequaquam extitisse, quod multi arbittantur, Plate iple in sophista affirmauit, & Alcimus prodidit, qui Diogene Laertio lib. 3. recitante literis, memoriæq; manda uit Platonem ab Epicarmo Pythagoræ auditore ideas,& mul ta dogmata accepisse. Istud præterea confirmant priscorum placita, in quibus hoc idea nomen fuit sape usurpatum, perspicue uero Mercurio, & Timeo Locresi idea fuit cognita, si quidem ab hoc lib. de natura vniuersi, in principijs numeratur;ille autem in Pimandro multa explicauit, que ideas claweattestantur, ut paulo inserius exponemus. Quinetiam Moles

- Es videtur ideas significalle; qui postquam mundi creation enarrauit, hisce verbis concludit : Hic est liber generationis ca li, & terra quando creata funt die, quo fecit Deus calum, & terra, omne uirquleune agri, antequam orivetur in terra, omnemá, berbam agri priufquam germinarer. In quorum uerborum explanatione à Philone lib. de mundi opificio hac disserunturs An non manifeste: incorporeas; & intelligibiles ideas memorat & 'quib'ns tanquam annulis fignatorijs exprimi res sensibiles contigit. Prius enim quam terra virquitum proderet, ait in rerum natura uir Quitum ipfum fuife; prinquam berbain agro existeret , berbam fuisse innisibilem; subintelligendunrantem quod et ante singulas res alias, quas lensus indicant antiquiores effigies, mensura, quibus of friantur & metiuntur, iam fuerant: nam etiam si particulariter per senfuißet omma vir alioqui brenitatie fludiofus fi quis alius, nibilo minus iam dicta patesa bac effent exempla natur a universorum, qua absque incorporeo exemplari nivil in rebus sensibilibus perficit. De ideis multa, & varia Chaldai conscripserunt, quippe qui illas Senserunt modò Dei patris cogitationes; modò rationes vnimersales natura, Mentis, & anima; modò separatas à rebus Inbutentias. De his quoque Chrysipus, & Archedemus Stoici, arquealij complutes varie dissernerunt: Verum his omnibus valere iussis quæ fuerit Platonis opinio indagabimus. Hae in re controuersantur Academici, nam Cleanthes 'ideas apud Platonem censuit esse notiones. Plutarchus, Atticus, & Democritus vuiverfales rationes in anima. Substantia ingeneratas. Aristoteles, & alij de Platone videntur existimare ipsum sensisse ideas esse formas vniuersales,æternas, im mutabiles, suaque vi consistentes à materia solutas, quatum beneficio rum icientia eorum, qua in mundo continentur, haberi posset, tum res siugulæ generatentur, ad earum veluti exemplarium similitudinam factæjatque has formas rotidem este, quor rerum species singulas singulis attributas. Ego sum illius opinionis, quam Plotinus, & probatiores Platonis asseclæamplectuntur, ideas esse rerum species, & exemplaria, quain mundi opifice reposita ipsi ad intelligendum obijciu-

tur, & in quæ hic iple opifex intuens hunc mundum condidir,& quæ ab ipso coercentur, fabricauit. Hæc Platonicis decreris multum congruere exijs, quæ deinceps sumus dicu ri, maniseste apparebit. Dissentiunt præterea inter se Platonis explicatores, vbi oporteat ideas collocari, fiquidem Atticus, Plutarchus, & Democritus ideas animæ attribuerunt. lustinus philosophus. martyr Platoni adscribit, quod in prima illa sphera non errante & primum Deum, & ideas repo suerit. Theodorus Asinzus posuit duas Mentes Anima superiores, primam rerum vniuerfarum ideas in le continentem. & alteram fingularum. Ammonius, & alij putantes Deum esse mundi opificem in iplo ideas inelle pronunciauerunt quorum tententia Chaldzorum, & Magorum traditionibus est consentaneagneque ab eadem Mercurius dissentit, qui in Pim. ferm. primo afferens vniuerlam naturam Dei imagine possidere fatetur in Deo omnium, que natura constant, exem plaria, & ideas inesse: Et ferm. octavo cum ait Deum patrem ideis plenum qualitates in Iphæram, hoc est formas in materiam, inserere:arque serm.nono dum inquit Deum omnium auctorem cuncta libi confimilia reddidille, quid aliud fignifi cat, quam in Deorerum omnium ideas continerie His acce dit Dionysius lib. de diuin. nom. vbi deideis ita sentit. Exemplaria effe dicimus in Deo rationes substantificas rerum, & singula riter ante subsistentes, quas pradestinationes Theologia uocat, & bonas, dininas q, uoluntates corum, qua sunt. diffinitrices, & effe-Etrices, secundum quas ipse super essentiam Deus, qua sunt, omnia pradeftinauit, atque produxit. Ideas uocat exemplaria, & rationes rerum lubstantificas, quoniam funt uera lubstantia, ad quarum similitudinem omnia, quæ cælorum, & terrarum orbis in se complectitur, sunt generata. Easdem affirmat aute hæc omnia lingulariter existere, quòd in Deo nequaquam sunt à rebus procreate, sed infinitis antea seculis extiterunt, illiső; rerum omnium autor, antequam ipíæ res in lucem ede rentur, singulas precognouit, condidit, certos q; fines præscri plit, quos lingulæ libi proponerent, & ad quos dirigerentur. Sen-

Senfit Plotinus ideas non in Den, led in Mense à Deo produ Az esse ponendas, nam sub exitum lib. quomodò idearum existit multirudo, obscuram, & tritam Platonis sententiam explanando: Circa omnium Regem omnia funt, illius gratia omnia,iple caussa pulchrorum; Vbi Plato, inquit, caussam ap. Dellat Deum pulcbrorum vomium, ponere uidetur pulchrum in fpeciebus , dr adeis propriè conflicumm, fummum uerd Deum fuper uni mersim boc pulchrum. Idem ad calcem lib. de pulchritudine hac habet. Efficiatur dininus quilibet, atque pulcher , si mode Deum sit, et pulchritudinem inspecturus, sic enimprimum ascendet in Mentem, ibid, pulchras species omnes contemplabitur, atque affirmabit pulchritudinem illam ideas e Be. Quod autem his superius aft, dicimus ipsius Boni naturam pulchrum circa se effundentem. Eandemsententiam in aliis plerisque locis est amplexatus. & præferrim lib.quod intelligibilia non fint extra Intellectu. In Plotini opinionem abiit Porphyrius lib. 4. de hist. philo-Soph quo in libro scripsità summo Bono ratione quadam hominibus incognita genitam esse Mentem ex Platonis sententia,in qua funt idex,& omnis rerum lubitantia,& quæ pri mò pulchrum,& per se pulchrum est , habetq; speciem pulchritudinis. Et antiquior fortalle est hæc opinio squando anuidem Marcus Varro Plotino, & Porphyrio vetustior ideas apud Platonem Mineruam intelligi docuit, quod & Augustinus in septimo de ciuitate Dei nolumine alleueraque : Minernamautem ex Iouis capite natam esse sabulosa illa vetustas fuit commenta. Hec mihi vehementer approbantur, nam cum Platonis decretum sit peum nihil prorsus moliri, & Mc tem ab iplo diuerlam cuncta efficere, & lingula administrare, in hac, non in illo idez sunt ponendæ, ad quas ipsa respiciendo cun da valear ad carum imitationem generare, & fingula constanti ordine gubernare. Non enim Mens hunc mundum procreallet,& procreatum gubernaret, nisi eum, & cuncta, que ab iplo complectuntur, in seipsa intellexisset, ac intelligeret; quippe indignum sit huius Mentis maiestate çã ex mundi rebus scientiam capere, ac delibare. Quod si mens

Thomæ Gianinli, T

in seipla cunda intelligit, sequitur, ut idez in ca fint post tæ, & collocatæ. Hine patet vanam elle illotum opinion& qui negarunt Mentem hac humana habere perspe la ca rie tione perfuali, qued cum in his mala, & flagitia reperiantur, Mens si omnia cognoscerer, horum cognitione contaminaretur. Isti decipiuntur, quoniam Mens hæc caduca cognoscens non ea , led seipsam contuetur, in qua omnia sunt co ptima, atque pulchertima. Rurlus quaratione fieri potelt ... vt is, qui ideas multitudinem quandam præse ferentes in Des constituens, qui est omnino simplex; & nihil haber coagmen tatum, non multum absit à Platonis decretis? Addendum el etiam ideas, quæ sunt quiditates; puræ essentiæ à materia fe-· paratæ, uer eq; intelligibiles, in Mente esse locandas, quæ pri ma dicitur intelligentia, cuiq; id proprij muneris est adium-· dum, vr per effentiam suam obeat intellectionem;ac proin de in ea idem prorsus est uis intelliges, res intellecta, & actus 'iple intelligendi; non autem in Deo, qui est supra omne ens'. supraq; omnem intelligentiam. Deus enim apud Platonem 'non est ens, neque intelligens; quoniam hæc ex pluribus sume concreta, illud quidem ex essentia, & esse, hoc autem ex intellectu,& intelligibili; sed quid divinius omni ente, ac intel ligente, de qua re multa habentur à Plotino in (criptis relicta libro, cui titulus est, quòd id, quod est super ens, non intelligat. Porrò quamuis in Deo nulla sit intelligentia, nihil tamen est in mundo quod fugiat illius cognitionem : Cunda verò cognoscitseipsum, ve ait Dionysius lib.de diuin. nom.co templando, materralia quidém immaterialiter, partibilia impartibiliter, & vnico intuitu multa, & diuersa. Nam s per vnam caussam Deus omnibus essentiam impartit, per eandem vnicam caussam scire potest omnia, quippe in ipso, & ex ipso fint,antequam in natura rerum subsistant. Neque igitur ex rebus iplarum rerum notionem accipiet, neque aliam quide sui, aliam verò aliorum scientiam habebit, sed ipse omnium caussa se cernens modo persecuisimo singula, que ab ipso "funt, quorumue caussa est, in seiplo comprehedit : Atque hae rations.

ratione Deus cuncea cognoscit non ulla rerum, sed ipsa sui splius scientia noscens, que cognitio tantum abest, ve uere di ci queat intelligentia, vt illam longè, multumq; superet digni sate: Sedad propositum redeamus. Postremò infra Deum. & ipsum Bonum ideas esse constitutas liquidò patet ex Phædone, ubi scribit Plato ad ideas confugiendum esse, postquá iplum Bonum allequi nequimus; quali fummi Boni natura ideis sit præstantior, & excellentior. Verumenimuero licèt: Academici probatiores negent in Deo reperiri ideas, sunt ta menquidam, qui asseurant in eo res omnes contineri, ac ,pinde quodammodò rerum omnium ideas, quamuis nobiliori modo, qu'àm in Mente collocentur, & possint propriè idee, exemplaria ue nuncupari; etenim idea, & exemplar omne po test intelligentia accipi, & quatenus exemplar, est mente coprehendiat idez positz in Deo multum superant quamcunque cognitionem, sicque in intimis divinitatis penetralibus occultantur, vt nulli menti sint exploratæ. His adiungunt ideas non esse multas in Deo, quemadmodum in Mente, sed, 'Amplicissima unitate compræhendi, atque absoluere, & exi-Lere ipsam Dei essentiam: Hanc autem non subire ratione idez, li absolute, & simpliciter consideretur, sed ea ratione, -qua huius,& illius rei exemplar nominatur; quo circa concludunt, ut in una ellentia plures ponuntur rationes inter le dissimiles, eodem modo ideas in Deo dividi in plures, atque : inter le distingui, non inquam simpliciter, sed nariis relationi bus; quæ quidem relationes à rebus minime pariuntur, sed à. Deo luam cum rebus essentiam comparante, & quot, quibulne modis sit extra communicabilis, cognoscente. Sed hæc omittamus, quæ magis olent theologiam, quam Platonicam doctrinam. Ideas in Mente consurgere hoc modo declarat Platonis asseclæ. Ex duabus partibus, materia, & forma asse, sunt Mentem elle compactam; mareriam uocant Mentis el-, Centiam penirus informem. & nondum ideis decoratam; formam idearum teriem & multitudinem; tradutque Deum ge-, gerare Mentem informem, obscuram, ac prope non ens; quo m sia

Thomæ Gianinii.

40 niam verd à Deo est genita, ad idem lui principium, quà est Bonum,ingenito quodam:appetitu conuerti,& conuertam il: lius radio iliuminari, intelligentem fieri, atque ideis expleri. Est igitus Mens omniformis, & omnia patris beneficio qui cum nulla rerum forma definiatur, meruò omnia facit, & ex se uno super comnia existente Mentem effundit in le omnia complettentem. Adduntideas non tanquam accidentia, & figuras Menti inhærere, sed illius essentiam complere 3 & quamuisre, & lubstantia à Mente non leparentur, inter le tamen ex propria natura esse disserentes, neque ex mutua coiunctione suas amittere, aut inficere puritates..

Mens ideis exornata est mundus iutelligibilis, ad cuius similitudinem hic sensitis fuit procreatus... Caput VII.

V'M in Mente rerum, quæ fecundum naturam 🗗 sistunt, idez sint impressz, meritò ac iure Platonici illam nominant mundum intelligibilem, ad eiusque imitationem existimant hunc sensilem esse procreatum. Itaque si quis hunc mundum corporeum oculis perlustret, & singulas species, quæ in eo continentur, fi bi ob oculos proponat, ac mox fecum ipfe cogitet, hæc omnia in Mente reperiri; aliqua sibi poterit in animo effingere mundi intelligibilis adumbrationem. Illud tamen semper animaduerrar, que sunt in mundo intellectuali, meliorem, ac præstantiore naturæ coditionem obtinere : Hic namque singulæres in perenni fluxu funt poliz, & nifi recreentur, nequeunt velremporis puncto in rerum natura confiftere; ili verò res omnes perpetuò manent, fixe ue funt, neque moueri, neque murari ulla ratione possunt. Rursus hac, qua senfibus occurrunt; funt materia vitijs inquinata, inter se contraria; & per corpora distributa, at quæ in Mente reperiuntur. à materiz societate sunt separata, sibi mutuò amica, nec ullo? pacto.

pacto cum magnitudine implicata. Enimuero tria in hoc mu do corporeo reperiuntur, materia, dimensiones,& corporeæ qualitates, ex quibus materia cognoscimus esse origine muta tionis, dimensiones distantiæ caussas, & qualitates principiu repugnantiæquo fit, vt quæcuq; funt his exposita, propter di mensiones, & qualitates inter le distent, atq; aduersentur, & propter materiam in multas cadant mutationes. Verum'quæ in Mente continentur, quia his minimè sunt obnoxia, ab ipso rum conditionibus sunt separata. Verè igitur dixit Mercurius in Asclepio mundum intelligibilem esse incorporeum, nihil que corporei illius naturæ admisceri; hunc autem sensibilem esse omnium corporum susceptaculum, quæ sine mundi intelligibilis beneficio nequeunt conservari, & in suo statu per manere.Quinetiam in mundo intelligibili omnes rerum (pe cies in sua veritate conpiciutur, illic verus homo, verum cœlum deprehenditur; que autem in hoc mundo sensibus accipiuntur, vera non sunt, sed verarum rerum adumbrationes, quamuis, vera videantur, & talia iudicentur. Qua de re Socrates in Cratyllo optima ratione dicebat se somniare circa ideas, quia nos in hoc mundo, quem veluti speluncam subterraneam à pueritia incolimus, densa caligine obuoluti, & arctitsimis inscientiæ vinculis costricti idearum, & verarum zerum imagines duntaxat perfentimus, quamuis res iplas veras in aspedum cadere existimemus. Quod si Dei concessi, aut contemplationis munere ad mundum intelligibilé ascen damus, in quo lux fulget idearum splendidissima, & vera essentia rerum continetur, dubio procul hæc, quæ sensibus occurrunt, falfa, & mentita agnoscemus, nos vitæ huius pænitebit, in qua nimis credentes sensibus à falsis rerum imaginibus illudimur, vixq; possumus aspicere tenuissimum splen. dorem illius lucis, quæ in mundo intelligibili adeo clarissimè splendet, vt eius lumen latissimè pateat, & ad omnia pertineat. Porrò de mundi intelligibilis dignitate,& eiuídem ab hoc sensili differentijs multa doctè, & copiosè disseruntur ab autore fecretioris fecundum Aegyptios philosophiæ, que ex

42

illius opere petantur. Ad huius mundi intelligibilis similitudinem hunc corporeum esse conditum sic probant Acade. mici. Cum videamus peritos artifices nihil rerum moliri, nifi eius rei, quam efficiunt, speciem habeant in animo insculptã, ratio postulat vniuersum effectum esse à primo opisice in aliquam ideam intuente, quæ fuit exemplar huiusce mundi ad ipfius fimilitudinem fabricati. Illi verò fimilem, quantum po tuit fieri, hunc factum oportuit, quia opifex bonus erat, & quod bonum est, nefas est alicuius rei inuidia rangi. Ex his eruunt Platonici argumentu, quo ideas esse necessarias confirmant . Enimuero si mundus hic sensilis non temere, nec casu à sempiternitate in lucem manauit, sed ad alicuius geni tus est imitationem, necesse est, vt in Mente sint caussæ exem plares, quas ideas appellamus; nam id, ad cuius fimilitudiné hic mundus conditus est, quid aliud esse potest, quam idea? In hac argumentatione credit D. Augustinus lib. 1. Retract. Platonicos dicere Christianæ religioni sententiam consentaneam, tameth apud eos illud vocabulum non sit vsurpatu. quod in foro ecclesiastico est vsitatum; Mundum quippe intellectualem Platonici nuncupane rationem sempiternam,& incommutabilem, qua Deus hunc mundum condidit, quam qui voluerit inficiari, sequitur, vt affirmet Deum non certa ratione mundum procrealse, led cœco,& fortuito euentu,& cum ageret, ignoranter egisse. Idem lib.83.quæst. Quisquis, inquit, fatetur omnia, que funt, id eft, que cunque in suo genere propria quadam natura continentur, vt sint, auctore Deo effe procreata, singulaq, eius prouidentia regi. Quo concesso quis audeat dicere Deo irrationabiliter omnia condidiße? Restat, rt omnia ratione sint condita; nec eadem ratione bomo, qua equus, boc enim absurdum est existimare. Singula igitur propries sunt creata rationibus. Has autem rationes vbi ese arbitrandum est ? nist in ipsa mente creatoris? Nonenim extra se quicquam positum intuebatur, pt secundum id constitueretur, quod constituebat. Quod si ha rerum omnium creandarum, creatarumue rationes in dinina mente continentur, neque in divina mente quicquam nisi aternum, & incommutabile potest ese asque,

atque has rationes rerum principales appellat ideas Plato, non fo-Lum funt idea, sed ipsa vere sunt, quia aterna, & semper eiusdem modi, atque incommutabiles manent, quarum participatione fit, vt fit quicquid quoquo modo eft. Eadem est Philonis explicatio lib. de mundi opificio hoc modo disserentis. Deus vbi pro sua dei-Late praudit imitamentum pulcbrum non posse absque exemplari pulchro existere, nec sensibile quicquam citra exceptionem probari poste, quod non archetypo intelligibilis idea respondeat, postquam decreuit visibilem hunc mundum condere, prius formauit simula-Ebrum eins intelligibile, ut ad exemplar incorporei, Deog, simillimi corporeum absolueret mundum totidem complexurum sensibilia genera, quot in illo intelligibilia. Et paucis interiectis subdit. Si quis apertioribus verbis uti voluerit, nihil aliud dixerit esse mun dum intelligibilem, quam Dei iam creantis verbum. Nibil enim alind vrbs intelligibilis est, quam ratio architecti iam urbem men-Be conceptam condere cogitantis. Qua opinio Mosis, non mea est. Dic namque bominis generationem aggressus scribere aperte fatetur ad imaginem Dei hominem esse formatum. Quod si pars mundi imago imaginis est, patet, quòd tota bac species nidelicet universus bic mundus sensibilis ad exemplar divina imaginis factus est. Et paulò pòst. Et iam perfettus erat mundus ille incorporeus in dinino Verbo constitutus, ad cuius exemplar cum bic sensibilis creabatur, ante alias eius partes potissimam omnium faciebat conditor,ca Aum uidelicet, quod apte firmamentum appellauit, ut rem corpoream : Corpus enim natura firmum est , solidumg, , tres babens dimensiones. Solidi autem, & corporis que potest esse alia notio, quam quaquauersum dimensio ? Iure igitur ita nominauit r ab intelligibili, atque incorporeo ipsum separaret, quod mox oveavor, id est calum aper nalden, proprie appellauit, fine quia omnium o'coo, id est terminus, sine quia primum ocarcão, id est nisibilium factum est. De his mundis (istud quoque adijciamus, quodad ea, quæ diximus, multum uidetur pertinere) Clemens Alexandrinus lib. 5. stromatum ita sentit. Mundum, inquit, philosophia Barbara alium intelligibilem, alium sensibilem cenfet, illum quidem archetypum, bunc exemplaris imaginem; & intelli-

Thomæ Gianinii

intelligibilem quidem unitati attribuit, sensibilem uerd sexadi: Connubium e nim sexas à Pythagoricis dicuur, quia secundus numerus
est. In unitate igitur calum inuisibile sastum est, et terra sansta, et
lux intellestualis. In principio enim secit Deus calum, et terram,
est terra erat inuisibilis. Et dixit Deus hat lux, es sasta est lux.
In sensibilis autem mundi creatione solidum creauit calum, (quod
uerd solidum est, sensibile etiam est) terram uisibilem, es luccin,
qua cernium. Sed longius progrediamur, aliasque rationes
considerem us, quibus Academici ideas consistmarunt.

Quibus rationibus probent Academici ideas esse in ratione rerum. Cap. VIII.

Ristoreles lib. 1. & 13. postnat. scribit Platonem ab adolescentia factum amicum Cratyllo, & in opinionibus Heracliti, sententijsque uersatum. qui universa sensibilia semper fluere, nec in eqdem statu permanere censebat; ac proinde neque eorum perceptionem, & scientiam esse, quod hæc rerum æternarum sit, atque codem modo semper se habentium, hæc quidem & po stea tenuisse, atque ita putasse. Cæterum cum Socrates natura posthabita circa mores uersaretut, atque in his vniuersale quærerer, illudque definiret, disputans enim de honesto aliquo, ant alio in uninersum quærebat, quid effet honestum, at que istud definire conabatur, huius doctrinam ob eam caufsă probasse, quòd de rebus vniuersalibus disputaret, quapropter existimasse definitiones quarundam aliarum naturarum & fieri , & esse, non autem cuiuspiam eorum, quæ sensibus percipiuntur. Neque enim fieri poste, ut communis diffinitio ullius rei fit earum, quæ sensibus subiectæ sunt, cum semper mutentur. Itaque huiusmodi entia ideas appellasse, quæ nerò fensibus percipiuntur, preter hæc esse, & ab his dici.Rationes uerò, quibus Plato ideas confirmabat, multas effe, sed omnium accuratissimas illas uideri, quæ ducuntur ex scientijs, & unius participatione, atque in hunc modum explican tur:

enr: Quarum rerum scientiæ habentur, ez res sunt, atqui scie tiæ aliorum, quam singularium habentur, quandoquidem sin gularia sunt infinita, & multis mutationibus exposita, scientix uerd in his uerlantur, quæ funt finita, & aliter haberi non -possunt; ergo præter ea, quæ nostris sensibus occurrunt, aliqua sunt ponenda; Et hæc sunt idee. Huic rationi consentit illud Platonis in Parm, quod esta ideis ablatis nos nequaquá .posse habere obiecta firma, & certa, ad que intelligentiam di rigamus, quare si idee auferantur, legitima disserendi ars, atque philosophia peribit. Pieterea cum omne id, quod à mul tis participatur, & de multis dicitur, sit separatum, atque di-. uersum ab ijs, de quibus dicitur, & à quibus participatur, nihil enimà seipso participatur, & de seipso dicitur; relinqui-.tur,ut homo communis, qui est in multis, sit seiunctus à singulis hominibus; codemque modo cetere specifice nature à - Luis singularibus: Hæ uerd naturæ seinnæ ab individuis ide e appellantur. Has rationes Aristoteles commemorat Platenem adduxisse in ideis stabiliendis. Cæterum hic in Timæo hanc rationem adhibet ad easdem confirmandas. Si intelle-Que differt à uera opinione, differt etiam quod intelligentia percipiturabeo, quod cadit in opinionem : atqui illud ue--xum est, nam ueræ opinionis uir quiliber particeps est, intelli genticautem Dijquidé oés, homines auté pauci sunt partici-:pes; ergo intelligibilia sunt ab opinabilibus distincta. Verum cum quæ sensibus attinguntur, potius cadant in opinionem, quàm in intelligentiam, quòd nulla firma ratione pollunt cofirmari, & multis subiecta sunt mutationibus, fateri oportet elle speciem, quæ semper eadem sit fine ortu, & interitu, quæ que nec in se quicquam accipiat aliud aliunde, nec procedat ad aliud quicqua, & sensu corporis nullo percipiatur. Atque hoc est, quod ad solam intelligentiam pertinet, eiusque inten tionis est proprium. His Platonici adiecerunt, quòd cum Mens forma sit sua ui intelligens, & nullum munus intelligé di possitrabsque intelligibili exerceri, quoniam hoc est illius obie dum, habeat intelligibilia oportet, hæcque eterna, & im mobilia,

mobilia, ne si hec mutentur, secundum ea Mens subeat mutationem, & simul cum tempore nouam acquirat perfectionem; at quecunque sunt huiusmodi, idez nuncupantur. Pre terea materia est per se indeterminata, & expers cuiuscunque formæ, & mensure, ergo ab alio prestantiore, & ab omni materia absoluto formam, mensuramque accipiat est necessariu; & quod sequitur, non ab re aliquis posuerit ideas, que sunt formæ omni materia carentes. Enimuero quanquam ilta, à quibus formæ in materiam proximè fluunt, fint rationes anime inferte, in his tamen non est consistendum, sed altius pro gredi oporter, & ad Mentem, ideasque ascendere, à quibus pendet anima, defluuntque rationes anime ingeneratæ. Quin etiam hoc inde constat, quòd res omnes naturales participatione tales esse dicuntur; ergo preter ea, que hic sunt, formæ quedam à materia solute reperiuntur, quarum participatione alia sunt huiusmodi. Accedit quod singulares rerum caussæ, vt instrumenta primi opificis, suas ex le fundunt effectiones, atqui hæ quonam pacto fieri potest, vt certis, definitisó; modis ad certas, definitasó; formas in materia generandas accedant, nisi per certas, definitaso; formarum rationes in primo opifice existentes dirigantur? Quamobrem in Mente sunt rationes rerum omniu exemplares, quibus caussæ singulares dirigantur. Et quemadmodum formæ tam arte, quam natura constantes in agente magis dilucent, quam in opere, vel instrumentis, ita formæ totius mundi in primo opifice multò sunt dilucidiores, quàm in caussis singularibus. & in materia. Rursus si anima, & materia sunt plene formarum, quibus suas edunt operationes; meritò Mens, que formatrix est anime, & materie, informis esse non debet. Formis igitur agit, quas ideas appellamus. Materiam fine formis non subsistere nemo vnquam inter philosophos dubitauit; anima verò else formis, & rationibus refertam ex eo probarut Amelius, & Syrianus, quia si hoc non fuerit concessum, relinquitur, vt anima sit materia ignobilior: quæ argumentatio non solum anime cogruit, verum etiam ideis, & Menti potestac. commocommodari. Amplius cuctis rebus, que inter se numero differunt, & singularia vocitantur, vna quedam proprietas est communis, quæ percipitur intelligentia, vt humanitas hominibus. Atqui hec natura communis neque pendet à fingularibus, quòd his destructis ipsa minimè destruatur; neque per se existit, ve confessum est omnibus; ergo à quadam natura perfectiore, & singularibus superiore dependeat oportet, quam ideam nuncupamus, vt ab idea hominis humana natu ra,&ab ignis idea ignea natura . Postremò arguŭt Academici ducto argumeto ex specierum perennitate, & rerum synceri tate: Nisi essent idee, specierum perennitates nullas firmas radices haberent, quibus in rerum constitutione possint cotineri: Enimuerò res est omnium consensione probata, quicquid politum est in perenni agitatione, caussam aliquam po-Aulare immobilem commotionis indeficientis, neg; solum communem, verum etiam propriam, & singularem Itaq; species rerum singule cum eternam habeant individuorum generationem, singule profectò singulas habebunt caussas immobiles, certas, & ratas, quarum efficacia fluxibilis, & inconstans individuorum natura perpetud fluere possit. Atqui hç causse quid aliud esse possunt, quam idex? Non enim huiusce generis causa in his, quæ sensibus obijciuntur, sunt exquiren dæ, quòd hæc fingulis momentis sunt varijs mutationibus, obnoxia, neque vel temporis puncto possunt in eodem statu permanere. Istud in nobis adeo perspicuum est, vt nemo posst ambigere. Hinc illud Socratis, ridiculè admodum homines mortem vnam extimescere, cum in dies singulos morté opperant, & si recte animaduerrant, multas mortes se obijsse promptum sit meminisse. Mortis vocabulo mutationes hominum appellabat, quibus ipsi dum viuunt, tandiu sunt expo siti. Cum hoc illud Heracliti consentit, omnia labi continuo fluxu, nosque ipsos multos esse factos, quamuis quisque nostrum vnus esse credatur. Cuius rei id inditio est, quòd sæpe, ac sæpius ea amemus, quæ priùs odio habebamus; multa nunc admiremur, quæ anteà negligebamus; damnemusque plurima,

plurima, quorum antehac miro studio tenebamur, non sermones, non animi affectiones, non cogitationes, curasque ha bentes easdem, quas anteà habebamus. Cum igitur rerum na turalium formæstatutis temporibus, definitisque modis in actum perpetud erumpant, atque hac continuata sempiternis seculis individuorum generatione species rerum effician tur æternæ, equidem nisi ad ideas te recipias, hasque statuas huius conditionis, vt ex iplarum propagatione defluant formæ naturales vniuersum exornantes, & ad firmam ipsarum constantiam adnitatur continuata rerum mundanarum equa bilis generatio, nihil erit; ad quod tutò valeas confugere. Præterea si non essent ideæ, nihil syncerum, nihil purum esset in mundi structura, quippe omnia fint materie permista, inchoata, manca, & imperfecta, de ipsisque sit difficile (vt ait Plato in Timæo) certum aliquid, & firmum asserere, & præsertim de igne, & reliquis, que vocantur elementa: Hec cum nunquam eadem appareant permanere, quisnam sine rubore, redargutionisque suspicione poterit istorum aliquid vou potius, quam aliud certe, ac firmiter appellare? Quare tutisimus in his hic erit loquendi modus: Hoc quod lemper aliàs aliter formatum videtur, & plerunque iuxta ignis effigiem, non est viique ignis hoc aliquid, sed tale, id est igneum quiddam; nec aqua hoc aliquid, sed tale quid, id est aqueum, nec aliud quicquam velut vllam habens stabilitatem. Denique nec pronominibus quidem vllis hec signada sunt, quibus in rei cuiuslibet demonstratione cum hoc, vel illud dicimus, vti solemus. Fugiunt enim, nec expectant vel eam demonstrationem, que hoc, & huius, & huic designat, vel appellatione, quæ de his tanquam de existentibus, & stabilibus habetur. Igitur huiuscemodi omnia neque hoc, neque illud, sed tale potius, aut tale per similitudinem aliquam appellare debemus. Et ignem quidem vbique tale, ac de ceteris, que gignutur codem pacto. Quapropter ideas in Mente oporter consti tuere,quæ funt materie expertes,res vere,puræ,perfecte,& ab omni contrarij permistione absolute, qui busque demonstrationis

De Prouidentia liber vnus

49

tionis pronomina propriè aptantur. Enimuero huiusmodi pronomina ijs duntaxat propriè adiungutur, quæ verè, ac per se sint. Quocirca nemo vnquam rectè poterit hominé mortalem appellare ipsum hominem, & pulchrum, quod cernitur oculis, ipsum pulchrum, quoniam his vocibus propriè significantur ideæ hominis, & pulchri, quæ verè, & per se existunt. Hæ sunt rationes sirmiores ideas consirmantes, quibus vt maior sides habeatur, nunc idearum vsus sunt enarrandi.

Idea quas viilitates dicantur ex fe fundere. Caput IX.

A idearum vtilitatibus aliæ ad Mentem pertiner, quædam ad ordinem, & conservationem vniuersi, & nonnullæ ad hominum commoditates. Idee Menti, & ipsius functionibus conducunt, quonia hæc dum in formas sibi congenitas intuetur, seipsam contem plando cuncta intelligit, & omnia cognoscendo singula producit, producta est servat, egit, & moderatur. Conservat ordi

ducit,productaq; seruat,regit,& moderatur. Conferunt ordi ni partium vniuersi, earundemque distinctioni, ac varietati, quoniam nesas diau est ordinem in mundo casu contigisse, cum rebus omnibus naturalibus certus finis sit præscriptus, ac omnibus, quæ gignuntur, & gignunt, varia, ac necessaria instrumenta, quibus valeant sua munera exequi, sint attributa. Neque quodliber fit ex quoliber, vel mouetur ad quodliber, sed cerris fiunt omnia modis, semperque, atque codem modo. Neque illi sunt audiendi, qui hanc rerum distinctionem affirmantà materia prouenire, nam hæc suapte natura est indefinita, in omnesque formas inclinatione propendet, quo fit, vt tantum ablit iplam in rebus natura costantibus esse caussam ordinis, & distinctionis, vt confusionem pariat, & perturbationem. Rursus distinctio rerum secundum specie fluit à forma, quæ sola separat, & distinguit, ergo ad materiam non est reserenda. Nec præterea illi rectè sentiunt, qui in his

G rebus

rebus caussam varietatis costituunt primorum principiorum. diuersitatem, nam hi sunt interrogandi, nunquid hæc principia ordinem vllum habeat inter le, nec ne. Si communi quodam ordine dilpolta elle relpondeant, hunc erit affirmandu à caussa præstantiori,& superiori esse illis contributum. Qua de re cum à caussa huiusmodi principia sint inter se distributa, ad eam vri in caussam primariam rerum distinctio est redigenda. Si nullo ordine, eò res redibit, vt omnia casu concurrere, nullumque perpetuum ordinem in rebus naturalibus fernari posse cogantur fateri; quæ omnia ita absurda sunt, vt nihil queat absurdius excognari. Itaque res,quæ constant na tura, qu'od existant, & qu'od certo ordine sint inter se digeste, fortiuntur ab ideis, que ordine firmo, & constanti sunt in Mente designatæ. Ad has referuntur caussæ sympathiæ, & antipathiæ, qua inter partes vniuersi non sine maxima admiratione conspiciútur, & à quibus Magia naturalis ab Ægyptijs, Magis, & Chaldæis tantopere celebrata proficifcitur. Ideæ præterea rerum generationi conducunt, qua salus vniuersi perpetua custoditur. Non enim alicuius rei vlla esset generatio, nisi præstò essent ideæ, quibus formæ, & caussæ exemplaris ratio destinatur in rerum constitutione. Enimuero princi pia æterna esse oportere decretum est multorum philosopho rum approbatione confirmatum; ergo cum hæ forme, quibus materia induitur, fint caducæ, nec in omni generatione constantes, necessarium est ideas in terum principijs numerari, & ab his formas omnes in materiam emanare, quæ quoniam verum aliquid nunquam accipit (formæ namque, quas admittit, idearum sunt imagines) atque ob propriam, & sibi insitam falsitatem, ac prauitatem qualecunque videtur accipere, non verè suscipit, nunquam impletur, sed alias, & alias formas semper affectans perpetuæ transmutationi occasionem præbet. Vtilitates autem, quas habent homines ab ideis, nec paucæ funt, nec omnino contemnendæ, inter quas illa maximi est momenti, quòd homines nullius rei perfectam scientiam sibi compararent, nisi ad ideas se reciperet: Nam si imagines

gines ex relatione ad exemplaria cognoscimus, atque hoc vniuersum nostris sensibus expositum est imago mundi inrellectualis, quo pacto possumus non ob hunc etiam illud co gnoscere? Cæterum homines ad ideas efferuntur rationum beneficio, que sunt animabus ingenerate, ad quas eò propiùs accedunt, quò magis animum repurgant à rerum in sensus cadentium falsis imaginibus. Has attingentes tunc non amplius, vr inquit Plato in Sympolio, simulachra rerum, sed res veras pariunt in seipsis, partasque nutriunt, Dijs euadunt samiliares, & cum Mente coniunguntur, in qua copulatione à corporis vinculis soluti, & ab omni cupiditatum molestia liberi efficiuntur beati; & quò magis cum Mente vinciuntur, & arctè constringuntur, eò puriorem, ac veriorem felicitate, voluptatemque consequentur. Ex his potest sciri, cur Plotinus dixerit animam hominis contemplationi dediti, quamuis homo ipse partem mundi orientalem incolat, nihilomiaus quæ fiut in regionibus orientalibus,posse intueri; & cum in vno sit loco, in alio vel maxime dissuncto quin suas fun-&iones obeat, nihil prohibere: Nam homo in contemplatione positus cum Mente copulatur, quæ quòd omnia sit entia, ac nullus sit locus, vbi illa non consistat, ratio videtur persuadere hominem illi coniunctum fingula conspicere, & vbique Subliftere: Quare Tatius Mercurij filius totus in actu contem plandi politus mirabilia intuebatur,& audiebat: quod & ipse Mercurius narrat in Pimandro sibi in animi abstractione cotigisse.Literis quoque ab Olympiodoro Platonico proditum fuit Appollonium Tyaneum tum cum contemplabatur, ex vrbe Roma quæ in Ægypto gerebantur conspexisse. Non est autem credendum animum quicquam intelligere ex conuer sione, aut inspectione ad ideas, nisi ad illum statum peruenerit, qui est supremus gradus cotemplatiuæ persectionis, cuius Dij omnes licet fint participes, pauci tamen homines, & ij omnium sapientissimi ad illum aspirant: Qua quidem in re rationes, quibus anima est prædita, ipsi animæ in corpore concluse maximo sunt adiumento, nam vt formæ per anima à MenMente defluunt in materiam, sic non licet à cognitione for marum, que cum corporibus sunt complicate, ad ideas peruenire, nissi per innatas anime rationes stat trasitus, que quòd inter has, & illas medie sunt interiecte, animis dant aditum ad ideas faciliorem. Scitum est igitur illud Democriti naturam in prosundum puteum veritatem abdidisse; & recte vide tur Arcesilas aliorum philosophorum disciplinas sustulisse, dum admonuit eos nihil scire, quia in seipso propriam, veramq; scientiam habere, non hominum, sed Deorum est precipuum munus. Quòd si quis mortalium scientiam aliquam est adeptus, is iam non est amplius homo, sed in Deum planè
conversus; Atque hinc patere potest, que vulgò dicuntur scientie, non este veras scientias, sed opiniones rerum imagines, & vmbras sibi proponentes. Sed de idearum vtilitatibus satis, superque.

Idea quid sit iuxta Pythagoreorum, & Platonicorum opinionem. Caput X.

gorici numerorum vocabulo ideas signisicantes (vt enim per communes numeros omnia ad certum ordinem reducuntur, ex quo numerus voca tur quasi mensurans, omnia componens, & amica faciens, sic per ideæ participationem cuncta sibi similia redduntur, & im speciem, ordinem, pulchritudinem, & vnitatem per eiusdem communicationem adducuntur) varias definitiones ad ideas accomodauerunt. Pythagoras in sacro sermone. Numerus, inquit, est extensio, atque accus seminalium rationum in Vnitate regnantium. Idem asservir numerum esse primu in diuina Mente consistens, à quo, & ex quo omnia componuntur, & perma nent ordine quodam indissolubili inter se distributa. Hippasus numerum siniuit exemplar sabricæ mundanæ, & instru-

mentum Dei mundu fabricantis iudicatorium. Scripsic Phi-

lolaus numerum esse imperiosam quandam, & ex se progenitam lempiternæ mundanorum perleuerantiæ continentiam. Vt hæ Pythagoreorum obscuræ definitiones intelligantur, nonnulla, quæ suprà attigimus, sunt in memoriam reuocanda. Vetus opinio est iam vsque à priscorum sapientum ducta temporibus, cui Pythagorici omnes consenserunt, Deum, quæ illius est bonitas, virtute ex se mittere, atque ea primum Mentem illustrare, deinde Animam perficere, postremò materiam corpoream exornare in his varios specierum gradus effingendo, qui quoniam in subiectis inter se multum differentibus funt infculpti, varias fibi nomenclationes afciuerūt; fiquidem species hæ per Mentem dishisæ ideæ, ac entia intelligibilia; in Anima consistentes rationes, & entia (vt ita loquar) animalia; mundum corporeum exornantes formæ, & entia sensibilia appellantur. Hi rerum gradus sic inter se cohærent, vt posteriores pendeant à priori, illisque sublatis huc auferri sit necessarium. Porrò inter hos idex, qux in Mente continentur, sunt multo perfectiores, ac multo maiorem inter se habet coniunctionem, quam notiones in anima, & formæ in materia. Etenim vt in centro lineæ ab ipso ad circunferentiam protractæ simul omnes sunt coniuncte; parum verò inde discedentes parum inter se discernuntur; & longiùs distantes latius à se mutud distare coguntur, codem modo virtus Dei, in quo tanquam in centro vnicè sunt omnia, quò Deo est propinquior, ed conjunctiores ex se promit species; & quantum rursus ab ipso recedit, tantudem species in subie-Ais virtutem ipsam suscipientibus expressa inter se distare compelluntur. Hos rerum gradus Plato nobis significauit, cum scribit epist. 2.ad Dionysium: Circa omnium Regem omnia funt, circa secundum secunda, circa tertium tertia. Cum omnia dicit, vel res omnes intelligit, aut certé entia intellectualia à quibus reliqua omnìa pendent,& manant. Secunda sunt entia anime concessa, & ingenerata. Tertia entia sensibilia, quæ ab hoc mundo continentur ab anima dependente. Quinetia veteres Theologi hæc nobis significarunt tradentes Bonitatem

tatem in vno centro contineri, pulchritudinem in tribus circulis circa centrum reuolutis: Centru est Deus, circuli Mens, Anima, & materia, qui dum illustrantur radio à centro defluente tanta ornantur pulchritudine, vt nihil possit ornatius excogitari. Illud præterea est animaduertendum Pythagoricos Mentem dixisse Vnitatem, tum quia stabilis est, & vndig; similis, tum quia numeros omnes, & ideas in se coercet, cæterisque caussa existit, vr in vnum conspirent. Apud enim Pythagoricos inter Vnum, & Vnitatem magna est differentia, de qua Architas, Oderatus, & Nicomachus Pythagorici multa disseruerunt statuentes Vnum esse primum principium, & post ipsum Vnitatem. Hæc arbitror abunde patefacere Pytha goricas numeri, & idea diffinitiones, nam cum ait Pythagoras numerum esse extensionem, atque actum seminalium rationum in Vnitate regnantium, liquet his explicari ideas esse quasdam rationes semina rerum omnium in se continentes (ab ipsis enim cuncta oriuntur, & dependent) quæ per Mentem longe, lateque diffunduntur ipli à supremo Vno illius pa rente communicatæ. Philolaus, & altera Pythagoræ diffinitio nobis designant ideas à nullo ente dependere, sed omnibus superiores cunctis imperare, singula certo ordine inter se distribuere, atque omnia amplecti, suoque amplexu prohibere, ne dissolubilis mundi constitutio sua natura fragilitate extimescat. Hippasi denique definitio monstrat ideas esse rerum, quæ in mundo continentur, exemplaria, in quæ Mens intuens illa est imitata in mundi fabricatione: Hanc namque Numenius, & cæteri Pythagorici mundi architectricem appellant, traduntque Deum ipsius parentem ab omni opere va cantem totam istius machinæ molitionem, & administrationem illi credidisse. Atque hæc de Pythagoricis idearum definitionibus. Plures Platonicorum ideam finiuerunt splendo rem diuinæ Bonitatis, quo Mens illustratur. Rectiùs Xenocrates, cuius posteà suerunt sectatores Proclus, & Alcinous, ideam definiuit exemplar æternum eorum, quæ fecudum naturam semper consistunt: Propriè enim idea ad caussam exéplarem

55

plarem reuocatur, quòd mundi architectus ad eam respicies cuncta suit sabricatus ad illius imitationem. Non omnium verò sunt à Platonicis idez positz, siquidem singularia mutabilia careant ideis, ac præterea illa, quæ non secundum naturam conssitunt. Sed quoniam que secundum naturam dicantur apud Platonicos, non satis est in conspicuo, quoru ideas osse, con esse putauerint, latius est declarandum.

Idea quorum sit, & non sit, Caput XI.

LACET Academicis non omniú esse ideas, nam si omnia quicquid huius est muneris accepissent. multæ ideæ haberentur, quarum nulla esset necessitas, nulla q; vtilitas. Accedit plurima in vninessicate reperiri, quorum ea est natura, vt nullo pacto posfint ideas obtinere, quod nunc perspicue apparebit. Quecunque sunt supra naturam, vt Deus, Mens, & Anima, & reliqua intelli zibilia, aut infra naturam, vt materia, abfurdŭ est ideas fibi asciscere, quippe que aut nullo modo sint procreata, velut i Deus, aut ad alterius fimilitudinem minimè genita : Preterea cum materia sit informis, & apta quascunq; formas indu ere, que idearum imagines, & participationes appellantur, nulla ratione potest persuaderi ipsam esse preditam idea, que yera est forma, & suam impertit materie persectionem. Numenius igitur, Cronius, & Amelius turpiter falluntur, quibus visum est cuncta intelligibilia ideas obtinere. Porphyrius au tem tametsi rectè sentiat asseuerado intelligibilia esse ea, que participantur, attamen in eo delinquit, quod cuncta sensibilia existimat ideas sibi vendicare, nam ex his multa sunt, quibus idee non sunt attribute. Principiò res artificiose, quia natura minime constant, nullas ideas possunt recipere: Quòd si Plato initio lib. 10.de Rep.mele,& lecti ideas agnoscit, istud accipiendum est per quandam rationis similitudinem, hoc iplo scilicet, quod artifices in suis effectionibus naturam imitantur,

tantur, eaque efficiunt, que respondent rationibus in anima insculptis, & ab ideis dependentibus. Rursus noluerunt Platonici illorum esse ideas, que fiunt præter naturam, nam si ideæ sunt exemplaria, quæ Mens sibi proponens naturam instituit,& moderatur,ea,quæ sunt præter naturam,vt febris,& omnia morborum genera, ideas non habebunt. Ad hæc mala, & turpia reuocantur, que quoniam privatione potius, & absentia idearum in natura constant, iccirco præter naturam se habere dicuntur. Nec præterea negationum, & eorum, que aliàs aliter se habent, vt quæ per plurium caussarum concursum esticiuntur, & fortuita appellantur, idez sunt ponendz, siquidem ille destruunt terminum, & finem, qui omnibus rebus tribuitur ab ideis; hæc autem cum ex caussa, quæ multis mutationibus exposita est, conversionem, & transmutatione recipiant, nequeunt ex firma, & stabili idearum costantia dependere. Sed nec partium, vt manus, capitis, & digiti habentur idez, quòd hæ sunt caussæ rerum integræ, ac perfectæ, & totas species, formasque omnibus suis partibus expletas producunt. Amplius idez non funt positz compositorum, vt hominis sapientis, quia ideæ sunt simplices, & simplicem cuiusque substantiam exponunt. Hinc fit, vt que ex generum dissimilium coitione nacta funt generationem, vt muli, nequeant in eis numerari, quorum idex supponutur. Adde quod hæc omnia sunt opera naturæ iniuria affectæ, nec omnino secundùm suas rationes procedentis. Qua ratione illud quoq; effectum est, vt res viles, & quæ fiunt ex materia putrescente, ca reant ideis, nam Academici has elle naturæ errores materiæ vitio magna ex parte nascentes crediderunt, illasque iccirco indignas diuinæ Mentis cognitione per proprias ideas iudicauerunt. Quinetia cuncta accidentia nequaqua possunt eorum este, quorum sunt idez, nam que substătiarum sunt proprietates, veluti risibilitas; & quæ ex plurium temperatione oriuntur, vti colores, odores, & sapores, sunt ideis destituta; & hec quidem ad earum rerum ideas renocantur, ex quarum concordia emanarunt; illa verò ad eorum, quorum dicuntur propric-

proprietates. Ergo relinquitur, vt vnà cum Syriano concludamus ideas elle lubitantiarum perfectarum, & eorum accidentium, que ad harum substantiarum persectionem conferunt, vt scientiz, & virtutis. Enimuerò idea caussa existentes generatrices,& perfectionis operatrices substantijs essentiam præbent, ipsasque perficiunt illas ad se conuertendo. Porrò cum substantia in compositum,& formam diducatur, respuut Platonici ideam compositi verentes ne si huic idea assignent, eandem materiz coganturattribuere, ex qua, & forma compositum coalescit. Solius formæ ideam recipiunt, quia idea est quiditas, quæ tota ex rei forma ducitur ad Platonis, & Ari Rotelis sententiam. Cæterum non omnium formarum ideas esse existimant; enimuerò formarum aliæ sunt singulares, & quædam vniuerfæ; & harum nonnullæ habent rationem gemeris, & aliz speciei; has posteriores asseuerant ideas obtinere; Generum verò idez ab omnibus Platonicis reijciuntur. & fingularium à plerisque. Academici specierum ideas amplexatur, quoniam quiditas est speciei propria, & peculiaris. Genera inquiunt non capere ideas, propterea quòd idea est res perfecta, integra, & absoluta, genera auté sunt sorme manez, diminuc, carentesque vltima persectione, que ipsis adiun girur appolita differentia. Ablurdum elle ponere ideas lingu-Larium ab horum plerisque ita ostenditur. Quecunque specie sunt inter se diversa, ob idearum varietatem inter le differunt, sed singulares forme solo numero differentes nó distinguuntur specie, non igitur singule formæ ad singulas ideas re - feruntur. Addunt vnicam ideam posse multas formas singulares reprælentare quare hac excepta cæteras fore superuaeuas, quod magnam continet absurditatem. Rursus hoc medo argumentantur, quicquid propriam habet ideam, est per essentiam immutabile, quia idea est caussa prorsus immobilis, sed singula individua no sunt huiusmodi, quin immo maxima illorum pars in multas cadit mutationes; non igitur sin gularium propriæ sunt ideæ. Præterea illud sequeretur absi r dum, quòd idea nunc quidem effer exemplar, fingulari scili-

Thomæ Gianiniii.

58

cet, ac imagine in ratione rerum extante; nunc verò minimà, ipso nempe singulari è rerum natura sublato. Amplius idea est rei quiditas, at hac speciei non singularis propria censetur; non igitur sorma singulares siba possunt idea, pe culiares vendicare. Postremò his omnibus adiungi potest testimonisi Aristotelis lib. 1. postnat. 6. assernis Platonem prater sensibilia, à ideas res mathematicas medias possisse sensibilibus hoc dissernes quòd perpetua, atq; immobiles sunt, ab ideis autem hoc, quòd ipsa quidem complures similes sunt, idea autem ipsa est una solòminec plures idea possunt haberi que inter se gerant similitudinem secundum dissinitionem. Sed de ideis hac sussibilitationem secundum dissinitatis gradu sumus commorati, ad tertium, quem tenet. Anima mundi, descendamus.

Ex Mente Anima procedit, qua regitur tota hacvniuersitas. Cap. XII.

Niuersis rebus persectis certam quandam à naturalidation es se gignunt, partim simplicia, partim concreta corpora attestantur, ex quibus singulis aliquid de mittitur, cuius mox sir communicatio ijs omnibus, quæ sunt propinqua. Itaque cum Mens sit omnium rerum creatarum persectissima, ab ea posuerunt Platonici Animam, qua tota hæc regitur vniuersi as, proxime, ac sine ulla ipsius iactura emanare. Rationes, ex quibus Plato, & Academici essici posse opinantur vnam esse mundi Animam omnia formantem, cuncta animantem, multæ sunt, ego ne uidear prolixus, paucas, & poriores breuiter commemorabo. Principio cum nesas sit, quicquam nisi pulcherimmum facere eum, qui est opti mus, atque nihil eorum, quæ secudum naturam aspectui subiecta sunt, si expers intelligentiæ sit, intelligente alio totum toto pulchrius unquam sit, Mens uerò alicui sine Anima dari

ROB.

non possit, hac ratione opifex mundi, qui summa præditus est Bonitate, Mentem Anime, & Animam mundano corpori. dedit; totumque mundum ita conflituit, ut pulcherrimum natura opits, optimunique forer. Amplius Anima sublata non apparet, qui mindus possit elle compositum uere unum. & quomodò elementorum vniuetsitates fibi vicissim contratiz, & plurimum depugnantes postor le aprè inter le concilian, ut non facile queant dissipari. Deinde si paruus mundus, homo scilicer, & alia quamplura corpora in uninerstrate peclantur ea forte genita, ut iplorum partes anime uinculo fint inter le coniunate, nemo profectio non indicabit flagitif parces magni mundi inter omnia corpora sine controuersia primastenentis nulla anima ui inter le coherere. His illud addatur, quòd uiuentis opificis proprium opus est in uiuis nu merandam, mundus ergo, cuius effectrix eft prima nita, primaque Mens, Amma, que fibi nitam impertiat, habeat oporof. Praterealianc tam clare afferunt animalia, que ortu spon tino gignuntur, ut magna fit illius hominis imperitia, qui hanc explodat ex natura constitutione. Non enim caliditas, chteræque elementorum qualitates (quòd nihil agit ultra gradum proprium) quicquam conducerent ad horum corpo rum generationem, nisi hæc Anima per omnem naturam inneca, & cum his qualitatibus copulata generatricis munere Angereun, cuncaque produceret, que de putri materia pro venire dicuniur. Hanc testantur admirabiles supra naturam elementarem effectiones in lapidibus, metallis, & herbis deprehenst, nam Achates quòd uisum foueat, uenenum obiun dat, ac uires, fæcundiamque præster, ab hac nanciscitur. Cor neola, quod sistat sanguine, & tram cohibear, huic fert acceptum. Demum in hanc cautæ funt conficiendæ omnium ope rationum plane superantium elementorum temperationem, quas iple casus, euentusque rerum declaranit in miltis inueniri. Zeno mundum effe animatum his confirmauit. Quod ratione viitur, id melius est, quam id, quod ratione non utitur, nihil autem mundo melius, ratione igitur mūdus utitur,

neque Anima caret: Rurfus nihil, quod animi, quodque rationis est expers, id generare ex se potest animautem, compotemque rationis, mundus autem genetat animantes, compotesque rationis, animas est igitur mundus, composque rationis. Hanc seutentiam Plato Mosis forsitan præceptis eruditus (ex his namque Platonem multa didicisse Philostratus, atque alij fuerunt attestati; & Numenius Pythagoricus scriplit Platonem elle Molem attice loquentem) quibus illud deman datum est, Spiritus domini ferebatur super aquas, hoc est ve Ægyptij interpretantur, Anima domini monebatur super ma ceriam, primus omnium apud Gracos dinulganit, nam ante huius tempora fuit apud Græcos opinio à Thaletis usque ducta temporibus Deorum omnia esse plena, Deumque substantiam omnem permeare, & per naturam quiulque rei pertinere, que opinatio multorum philosophorum scholas oppleuit, illique Zeno, Strato, Chrylippus, & cateri Stoica fami liæ philosophi suam assensionem accomodauerunt. Enimuero hi tameth mundum esse animatum arbitrarentur, attamen inter Deum, & Animam mundi nihil differre crediderunt. At Plato Deum existimans (quod Aristoteli vehementer fuit probatum) nullis negotijs implicari, Animam mudi induxit per omnia pertinentem,& cuncta inter se conciliantem; que quoque fuit Indorum opinatio, qui cum mundum animalia. cuncta producere animaduerterent, ipsum esse verè animal sibi persvaserunt. Atque hæc est illa Anima mundi,quam táti faciunt Academici, vt illam in numero principiorum reponant, atque in tertio dininitatis gradu constituant, quamque vr Ægyptij defignarent circulum (Porphyrio, & Proclo affirmantibus) literam græcam x in se complectentem descripserunt, lineis scilicet redis geminos anima progressus significantes, quibus ipla ad superiora, & inferiora procedit; circulo autem vitam illius vniformem, qua à se ipsa mobilis est, & à se ipsa incipiens ad le ipsam convertitur.

Center-

De Prouidentia liber vnus. 61 Sententia Platonis explicatio, qua asseritur Animam ex dividua, individuaq; substantia esse com

positam. Cap. XIII.

NIMAM vniuerli tradit Plato in Timæo totius mundi fabricatorem ex substantia, quæ individuz eft, & quæ semper vniusmodi, suique similis, & ex ea, que circa corpora dividua, composuisse, camque in mundo conclusisse, & vt dominam, atque impegantem obediéti corpori prefecisse. Quid sit hæc individua, dividuaque substantia Platonis doctrinæ interpretes sunt inter se discordes. Nonnulli substantiam animæ mathematica existimantes illam mediam secerunt inter naturales res, & illas, que sunt supra naturam, atque hi sunt inter se divisi; nam Aristander, & Numenius, & quicunque animam numesum effe voluerunt, ex vnitate tanquam ex indiuisibili,& ex interminata dualitate tanquam ex parte divisibili ipsam con-Aitutam else dixerunt. Quicunque autem geometricam elsentiam anima dederunt quemadmodum Seuerus, ex distan tia, & pun ao illam composuerunt hoc quidem individuo, illa verò diuidua. Alij animæ substantiam naturalem esse putantes, vt Plutarchus, & Atticus, ex duabus partibus animam composuerunt vna rationis experce, altera diuinitatis compote, hac quide ornante, illa verò subiecti vicem obtinente, nominaruntque itrationalem animæ partem substantiam diuiduam,& illam,quæ diuina est,essentiam indiuiduam. Sunt alij, qui altiùs ascendere sunt conati, vt Theodorus Asinæus, qui Antonio Ammonij discipulo referente hanc opinionem apud Porphyrium reperiri, & ex Perside originem habuisse prodidit: Hæc verò opinio duas ponit Mentes anima ipía íuperiores, alteram quidem vniuersalium ideas in se continentem, alteram verò particularium, & harum mediá statuit animam tanquam ex verisque constitutam . Plotinus verbis Placonis varias varijs in locis adhibuit explanationes, in quart

vna lib.t. de ellentia anima teripiis mandata affirmat lingui las animas rationis compotes in mundo intelligibili vita degere beatissimam, nulliusque corporis ministerio addictam, inde verò in hunc mundum, quem habitamus, profectas corribus vii, & per corpora diuidi. Enimuerò quanquam animæ in mundo intelligibili commorantes ex nullis locorum interuallis distantiam patiantuf, sintque impartibiles, & individuz, nihilominus illinc demigrantes possunt corporibus conjungi, & nonnihil partitionis accipere, quippe illis natura quedam diurfionis capax est ingenerata. Cererum minime credendum est animas totas, & ex omni parte esse diuiduas, quandoquidem non totæ ex mundo intelligibili decedunt, Ted aliqua ipiarum pars illic stabilis, firmaquemanet, quæ quod ad inferiora minime delabitur, nullam potest subire partitionem. Quando igitur Plato inquit animam ex essenkia quadam indivisibili, & quadam circa corpora divisibili constare, idem dictu est animam constitui ex essentia partim apud superos permanente, partim ad inferiora vergente, & ea quidem conditione vt simul & inde pendeat & se interim ad hæc vique propager, haud fecus atque lineæ, quæ à centro ad circumferentiam producte à centro neutiquam discedus tametsi attingant circunferentiam. In altera expositione lib. 2. de essentia animæ literis consignata Plotinus costituit duo. fumma rerum genera, vnum earum, quæ primo. & per fe funt divisibiles, & suapte natura dissipationi subject a quarumue pars nulla eadem est alteri parti, vel toti, & in quibus pars necessariò minor est toto; Huiulce generis sunt omnes in sensum cadentes magnitudines, quarum quælibet proprium locum occupar, neque fieri potest, vt vna, & eadem simul plu ribus in locis confistat. Ad alterum res intelligibiles reuocatur, quæ semper eodem modo se habent, & quarum essentia his vicissim est opposita: Nullo enim modo partitioni subie-Ex sunt, partibus omnino vacant, non indigent loco, & nullis rebus inhærent vel secundum partes, vel secundum tota, vt pote quæ quasi rebus cunctis simul incumbant, non quide

et ab eis sustineantur, sed quonia catera teorium ab ipsis esse neque valeant, neq; velint, Inter hæc genera anima iuxta Plo tini lententii veluti media elt interpolita vitiula; generis coditiones participas. Hec namq; cum ex mudo intelligibili,& indinifibili proficiscatur, munere afficitur individuitatis; & quonia ad altera natura progreditur circa corpora o ino parti -bilé, compos enadit dividuitatis: Neg; tamé sic est partibilis, vt hæc,& impartibilis, ut ille, sed dividua quide, quia singulis partibus eius, in quo est, seigsam communicat; individua verd, quoniam tota est in omnibus, & in qualibet ipsius portione est tota. Hoo igitur est (inquit Plotinus) quod divinè, licèt obscurè dicitur à Platone hunc in modum, Mundi arzifex ex essenia impartibili, codem á, modo semper babente, & essentia, que circa corpera sit partibilis, tertiam quandam ex ambabus commiscuit essentia Speciem. Terria Plotini explicatio à Pro clo recitatur in Timel commentariis. Has ponit animam mediam inter sensum,& mentem, inter hanc individuam, inter illum circa corpora diuisibilem. Procli est opinio in huius loci enarratione individuam substantiam à Platone nuncupari mentem ab anima participatam, quæ cum sit intelligibilis, simplex, & sempiterna, in nullas partes distribuitur: Dimiduam circa corpora appellari uitam corpoream ab anima procedentem, quæ dividua est, & in corpus penitus immer-La: Inter hanc uerò, & illam animam ueluti mediam interijci, quod à Proclo, & cæteris Platonicis pluribus argumentis mó. Aratur. Adiungit Proclus hac tria mentem, animam, & visam corpoream inter se perinde se habere, ac Sol, lumen, & splendor le habeant inter se, enimuero Mens habet ratione Solis, anima luminis à Sole defluentis, & uita splendoris ex lumine manantis. Eadem potest uideri Theodori Solensis,& L'amblici explanatio, quorum ille inquit : Mens est quidem sine : respectu, habitudint 4, nita autem, qua circa corpus uersatur, ad illud babes habitudinem, media uerò est anima media quodammodò apriceps babitudinis. Iamblicus autem, Mens, ait, abstracta est, aque separate; nita corporca moli addicta; & anima media separa -

Thomæ Gianinii

ta simul, & applicita. Hæ sunt Platonis decreti natiæ explanationes, ex quibus quænam propiùs accedat ad Platonis mé tem, sit cuique integrum iudicare. Mihi sanè Procli interpretatio, & secunda Plotini expositio multum approbantur. ex quibus dilucidum est illos falli, qui autumant individua, dividuamque naturam animæ substantiam complere, siquide nulla ratione fieri potest, ut individua natura dividua coniungatur, sic ut ambæ ad vnum quoddam perficiendum conueniant. Inter se enim quodammodò pugnant, plurimumq; distant, adeo ut nullo modo coniungi, copularique possint. Cæterum Plato non solum animam ex dividua, individuado substantia dicitur commiscuisse, sed ex quinque præterea gemeribus rerum, hoc est ex essentia, identitate, alteritate, statu, & motu; atque ex numeris, concentibus numerofis, figuraru initijs, & motionum principiis esse concretam dinulgauit. Quid fuerit caussæ, cur hæc Plato publicanerit, quidue his vo luerit fignificare, non est opus recensere, cum in promptu sint Procli, Chalcidij, Ficini, & aliorum Platonicorum commentarij aperte hæc omnia explanantes lectitare uolentibus.

Circa Animam mundi quorundam errores aperiuntur. Cap. XIIII.

Nimam mundi non solum informat regione elementarem, ut quidam crediderunt, sed præterea corpora cælestia animat, & per totu vniuersum sete fundit, quod Platonis uerba in Timæo consirmant, quæ sunt. Animam in eius medio collocauit, per totumé, tetendit, atque

ea corpus ipsum etiam extrinsecus circuntexit, mundumá, hunc vnu, & solum, solicariumá, & circularem uolui in circulum statuit, qui propter uirtutem secum ipse facile coercere possit, nullius alterius indigens, satisá, ipse sibi notus, & amicus. Et paucis interiectis absolutaque animæ compositione hisce Plato concludit. At-

que

que illa d'medio per omne vsq. ad cali extrema se applicans, eid. exceinfecus cincunfufa, fed, in feipfan convergensita fempiserna, fa pientisq_e vita in vninersum tempus dininum dedit exordium. Ex his fumi potest corporezra comnem naturam vbique similiser ab Anima mandi ello animeram. Caterilm quid fit modiumin quo Anima primim est posita à Platone, controuerfam est: Quidam centrum vnivers intellexerunt, quod ab omnibus medium mundi appellatur. Multis placuit in cœli machina illud perquirere, quorum fententiæ funt inter fe dimila-loannes Picus, & alij illud lunam effe exposuerunt, quæ quoniam ex seprem errantibus stellis infima est, & elementis proxima, media dicitur inter partem vniuersi celestem, & ele mentarem . Nonnulli supremam sphæram maluerunt intelli gere, quod afferuerunt rei, ac naturæ medium esse, illique ab-Anima primò vitá suppedicari. Anima namque à Mente proaciscens, & à mundo intelligibili descendens firmamentum, Supremamque sphæram primim animat, inde in cæteras műdi partes suameffunditanimationem. Chalcidius, & shij mnl tò probabilias, ve opinor, Solem sunt interpretati, qui obtinet rationem cordis, ac perradios vim ex se fundit his infesioribus vitam suggerentem . Hinc fortaffe factum est, vi Pytagorici orienti Soli hymnos lyra caperent, & veteres Platonici Solem inter colestia pracipuè colerent. Hinc prateres Plato forfican adductus Solem aspectabilem Dei filij inaspe-Cabilis filium, & imaginem appellauit; & Plinius lib. 2. nat. hift. prodidit Solem mundi totius elle Animum, ac planis Mente, nam hunc principale nature regimen, ac numon credere par est opera eius æstimantes. Nec verò illi sunt audiendi,qui dixerunt hane, de qualoquimur, Animam mundi esse animam spharainerrantis, nam hos magno in errore verlari hisce: apectificae monstratur à Platone. Magnus, scribit in Phædro, vique dux in colo Inppiter citans alatum currum primus incedit exornans cuncta provides, disponens: Hunc sequitur Deoru, Damonumá, exercitus per undecim partes ordinatus: Permanet autem Veffa in Dearunt ede fola. Magni ducis nomine Anime mundi

mundi lignificatur, duani fequitur Deorum, Demontinique exercitus, hoc eft videelen aphananum apining mui bus innumeri Damones obleghimentriplatum mandata paracleniase Vella centrum wifererfidefignanyciroz quod immobile of fuo in Toco perpensio conquietems sphotes in garmaconvolum. tur . Ex his planum elt illos falle lententizautores elle qui ab universitatis Anima lingula sopheras vitam accipere grediderunt quandoquidem inter animas, que singulia soberie flint concesse, & hanc, quam dicimus Amimach mundistonl. tilinenterelle ex his clarius oft, quam vi defideret delucida. tionem. Mitto interim fieri non polle, vranima vnica tot leparatis corporibus, & in maxima varietate configures vitara propriam tribuat, & accommodet. Non est tamen, vt quia sibi persuadeat nos opinari nihil prorsus vitæ ab hac Anima mun. do impertiri, quoniam & nos quoque affeueranter dicimus: fingulas vniuersi partes Anima mundana acceptum ferra. quod viuant, & fpiritum ducant . Verumsmen eile vniuerlis mundi parribus ab ipfius Anima vita prætietur, nefas tamen existimamus animantes proprie anima carere à qua habeaut quod inter se distinguantur, & in certa specie collocentur. Singulæ igitur sphæræ singulås animas habene, & omnibus. quatenus funt partes vnius vninersitatis ab vna Anima mundi vita suppeditatur, quænon secus est tota inqualibet naturæ corporeæ patte, quam anima noltra in qualibet nostri corporisparticula; qui enim posset voinersum persedit connectere, illique motum, ac vitam imperine? Totus itaque mundus vnum est animal, idq; intelligens,&diuina promide tia constitutu, cuius Anima omnes mundi futuras reuolutiones quafi præsétes in se habet descriptas. Huius divibi anima lis morus funt omnes rerum naturaliu effectiones a huins gestus, & quasi sermones funt oes mudanæ renolutiones; huius deniq; partes funt oés res corporez illius ambitu conschesfz, in quibus propria quæda Animæ mudi virus, & efficacia fic cernitur, vt nemo possit dubitare. Nihil in hoc, vel ex hoc estjaut sit temere, ac formito, sed fingulæ res stautis temposis; bus.

bits confirmi vidinand cereum finem referuntur, & proprié detfectionen confequentur . Enimuerò ex Anima mundana communis quadam visvegetalis, quam naturam vninerfale Placuit pletifique Platenticosum appellare, in arbore mundapo rota volque vigues pullulat que animabus lingulis pro-Brias minerias primumitios tempore definito conferuat, ac in Vnum viuentia omnia conciliat. Hanc Pythagorici (teltis eft Sexus Pyrthonius y friciom nua cupancinanima modum rebus eunclis infulant. Hulusigient auxilio anima quæque propriam corpus induit, & in illud fub hoc communi lumine proprite, peculiarisque vue lumen essundit. Hinc fortalle Socrates in Philebo non pornicintelligere, ynde nos animas caperentus, mili corpus mundi Animam haberer: Non quis to Anima mundi delbas anima noftra fed quoniam iliius efficientis hec corpus inhabitat. Et Mercurius in Pim.posteritati confectatio extotius vnistersitatis Anima omnes animas broffuere periplim mundum diffributas, atque circuncurfentes. Neque mirandum elt, quomodò hac omnia polsint Thenica mundi Anima commede prastari, nam cum perspeduns le lacultatem vegetalem multis, diverlisque corporis membris virtutes inferere, multo aptius poterit præstantisima mundi Anima omnes vniuerli partes vegetare, in illaso; tot vires admirabiles infundere. Rurlus Anima vniuerli per proprie ellentie potellatem lic est domina corporum, vt hæc non aliter fiant, at que disponantur, quam ipsa perducar, & gaberner. Quoniam verò id omnibus commune estad sui militudinem in agodo contendere, efficit, vi alia viuant, discunque per le Vas unt expertia, talique vita viantur, qualite ipla perfruisme Quapropter viuens ipla in ratione tradic corpori rationem voluti fue rationis imaginem, fimulfac formas omnes corporeas impartit, quarum rationibus lifa ell'expressa: Hinc Magi, vetetesq; lapientes cum in Ani munt biste ella cicimmentis direxistent illamque animaduer difent vbiq; direturaciles pronamés else atq; ab oibus facile cipi pelle dicenas codideruntique facile pari ab ea polsent, & il. n

patiendo animam fibi comparate. Hecmamque omnia fabricat mirabilfartificio ad illorum imitationem, quorum in le possidet rationes. Neque censendum elt cum per cunchas na turas fele infinuat multiplicem eualisse, quia est impartibi, lis, individua, femper eatlem, fuique fimilis, &caccirco eft vbique tota, Cliftegra. Nee prorpres exillimandum el Animam mundi fic ingredi vninerfum, illique vinam impertiti, vt in corporibus contineater; namicontraret felekabet; ipfaque corpora funt in Anima, hec in Mente, & Mens in Deos Natura enim comparatum est, vi inferiora fint in superioribus, quousque ad supremum ventum sit, in quo sunt omnia, ip, fum verò in nullo est, & haber omnia à mullo habitum. Itaque fi hac verè dicuntur , Anima nulquam eft, & vibiquo eft; nuh 'quam est, quia'à nullo corpore concineur; shique est , quoniam vniuerfa natura corporea ab ipla cotinetur. Porto Anima mundum gubernans, suasque explicans effectiones pulla afficitur permutatione, quia cum multo prastantius se habeas ad opus proprium, quam cuinsque vinentis matuta ad suum péculiare; & hæc neque agendo consultor, naq; dinersa producendo permutetur, ablurdu fuerit has municones in And ma mundi perquirere. Amplius cum per fuam lublantism vninerfum modererur, illud fempiterna, nulloque labore gue bernet est necesse, quoniam omne, quod per suam substantia facit quodpiam, quodcunque agit, nullo negotio molitur. Itaque illi neutiquam funt probandi, qui humani providene tiam cum ea,que est Anime mundi, nituntus comparare, nam homines in rebus administrandis confestant, animis laborát, in multis dubitationibus verfantur, & wita felici sepenume ro coguntur declinare; at Anima totius machinæ naturalis cum sit potentissima, atque persectissima, & illius prouidentia generalis, ac confummata, extra quam nihil est, quod eius imperio repugnet, in diuinæ prouidentiæ munere perfungado neque laborat, neque minus efficitur beata. Adde nulla consultatione gubetnare, nec quicquam curiose corrigeres fed ex sui ipsius ad superna intuitu omnibus mundi partibus munera

saunera pro suscipientis capacitate contribuere. Huc accedit eam, quò magis in suo se figit intuitu, ed pulchriorem euadere, atque potentiorem, & a superioribus accipientem in infesiora transsundere, & tanquam diuinitus illustratam semper illustrare. Sed cum de tribus diuinis principijs, generalique prouidentia sais dictum sit, nunc de sphæratum, stellatum; animis, & ipsarum prouidentia disseranus.

Singulis sphæris singula anima sunt tributa, ad quas pertinet providentia minus generalis . Caput XV.

v' M globi istius constitutionis plures numerentur, octo coleftes, & alij elementares, atque hi globi specie, motibus, & proprietare inter se distinguantur, à ratione non videtur dissentaneura fingulis fingulas animas destinare, quæ specie, & virtute à se mutuò discrepantes istis globis insideant, atque vitam imper tiant. Neg; absona dicimus, aut facimus his animalibus duas formas affignantes, quia vnam constituimus comuné, Anima scilicet mundisalteram propriam, illam nimirum, quæ cuiqs peculiariter est dicata. Singulis his sphærarum animis vires duz ab Orpheo fuerunt attributz, vna in cognoscendo posiea, altera in corpore animando, quæ ab eodem diuersis nomi mibus fuerut nuncupatæ. Cognoscentem enim in elemento zerræ Plutonem nominauit, animantem verò Proferpinamy in aqua Oceanum illam, hanc Thetim; in aere louem, & lunonem; in igne Phaneram, & Auroram; in Luna Bacchumi Licnitem,& Thaliam musam; in Mercurio Bacchum Silents & Euterpem; in Venere Bacchum Lysium, & Erato; in Sole Bacchum Trietericum,& Melpomenem; in Marte Bacchum Balareum, & Clio, in Ioue Bacchum Sabazium, & Terpfichorem; in Saturno Bacchum Amphietum, & Polymniam; in Acauasphera Bacchum Perichionium, & Vraniam; demund

70 in Anima mundi vim priorent Baccham Eribromum worse uit, posteriorem musam Calliopers. Singulis musis voluit Orpheus Bacehum aliquem pratidere, vi hoc vires harum animarum divinæ cognitionis mediate ebriat effe lignificaret . His omnibus Platomici allontiumur, ac pratorea alleuerant fphæratum,ac Stellarum animas, & iphus quoque mundi non solum compores esse facultaris, qua intelligunt, & ratione wuntur, yerum etiam vires sentiendi (quamuis amostris plurimum differences) haberd, quibus humana vident, preces audiunt, & cuncta administrant. Cuius conditionis sit facultas sensualis his animabus attributa, ex Procho facile est intelligere, qui in com in Timzum statuit quaruor esse senfuum differentias, in quarum prima fen lus continetur, qui Mentem imitatut, hic enim, quòd sensibilia habeat ingenera tamequein aliud ex alio transit, neque ad exteriora se protédit led in seipsum convertitur, non aliter atque Mens, quare potius consensus, quam sensus est nuncupandus. Ab hoc sequitur alius sensus dignitate quidem inferior, & ad exteriorà sele extendens, uerum actionem ex le promens luis numeris absolutame odemque modo se sempei habentem. Enimnero sensus hic quicquid sibi obijcitur ad sentiendum idssimul to um, arque semper eodem modo compræhendit absque ulla penitus perpessione. Terrio loco is ponitur sensus, qui obnozius exteriorum sensibilium perpessioni incipit à passione, & desinit in actionem, atque cognitionem. Ommum nouissis mus eft lenlus quidam imperfectissimus, qui, que ilius eft me tura, magnam habet cum passione familiaritatem, nec rerum fentibilium formas comprehendit, sed suaue tantum, arque molestum. Primus sensus proprius est Anime mundi, quocirca mundus sensum habet non uagum, & ex alio in aliud permeantem, sed in unum collectum, & in re cognoscenda actu abloluto, totumque simul permanentem. In hoc præterea idem est sensus, sensibile, arque sensio, non lecus atque in Menterplius conditrice, cuius est imago, idem est res intelli

gens, intelligibile, atque intellectio. Porrò mundus velun

vnius

vnius corporis amplexu omnia in se coercet corpora particu laria, code modo unico sensa immateriali, & individuo ommes continet sensus, illinso, ministerio & omnes sensiles qua litares, & commium fensilium substatias plane cognitas habet. At forfran queres quid intersit inter hunc sensu, & intellectu in substantia cognoscenda. Dicendum est mundi sensum subfantiam cognoscere in re subjects existentem, & hanc intellectu comprehendi à subjecto absolutam. Rursus obijcies Platonem in Timzo asseuerare opificem mundi summa cum zquelitate mundum tornalle, nec oculos, aut aures illi dedif fe; quod extra mundum nihil effet, in quod oculi, aut aures intendi possent. Respondendum est Platonem non omnem sensum è mundo tollere, sed patibilem, & foras sese exerentem, atque per naria corporis instrumenta distributum. Sphæ rarum anima fecundam lenlus differentiam funt fortita. Cor pora etenim iplarum cum partes fint universi, & aliquid extra le habeant, sensum roquirunt, qui neque in seipsum tantim reflectatur, fed in aliud transeat, & pertineat per vniuerfum: Porrd cum fine zterna, & nulli mutationi peregrinz exposita, ratio postulat, vt seosum sibi vendicent, qui sicabsque aliqua passione, & agondo ad externa protendatur. At verò animalia, que in generatione versantur, tertium sensum obti rient ex actione, atque passione commistum. Quartus, & nomissimus,qurad namralem sympathia proxime accedit,plantis est ascripcus, cuius ope ad se alliciunt quicquid ipsarum nature est familiare. Atqui de his hactenus. Spheras cœlestes esse anima præditas certius est, quam yt in hoc exponendo Tongior ponatur oratio, nam hoc tanquam exploratum veteres philosophi acceperant, Platonici rerinuerunt, & Periparetici comprobarunt, Addiderunt Academici has cœlestium globorum animas siplamque Mundi Animam in vnum chorum nouem musarum conspirare, quarum harmonicis concentibus cunca absolumntur, hisque musis Apollinem, hoc eft Mentem quam hoo nomine appellant, przesse . Vnde Pythagoras colum Dei lyram nominauit, ad cuius harmoniam cuncta.

cuncta numerose canunt. Quinetia dixerunt ab Anima mun di veluti totius vniuersitatis musa cantus fundi ex gutture na turz,& in colorum fidibus neruos pulsari. Naturam caneres. & totam illius machinam generali concentu ex multis cantibus, modulisq; composito personare finzerunt, quia omnes ipsius rationes certis, definitisque temporibus euoluuntur. & pariter revoluuntur. lidem affirmarunt tangi chordas colestis lyræ, quòd stellarum errantium, & inerrantium cursue ram belle conficientur, & numerose moderantur, vt dulceme videantur efficere harmoniam ad perpetuam naturæ cantus concordiam institutam . Nunquid verò elementorum sphare animas obtineant, non nihil habet dubitationis, at inquiut Platonici, si horum naturas paulò accuratius voluerimus con templari, hoc erit euidentius, quam vt possit in dubium venire. Illud omnibus compettum est, vbi generatio, nutritio, & accretio locum habet, ibi animam adelle, cuius hæc sunt officia, ergo cum ex proprijs terræ seminibus arbores innumerabiles, & animantes quamplurimi oriantur, alantur, & adolescant, nemo illam viuere hæsitabit. Licet enim oculis intueri in dies fingulos permulta animalia absque vllo proprio semine, sed tantum ortu spontali de materia putrente in terra, & in aqua prouenire, atque plantas plurimas fine semine,& germine multis in locis pullulare. Ex quo factum est, ve Phænices, & Ægyptij, quibus hæc omnia erat perspectissima, ausi sint astruere omnia animantium genera agente Solis vi ex terræ visceribus suisse producta. Quinetiam Arabes quidam philosophi non ineruditi post miranda aquarum diluuia animalia perfectiora, & iplum hominem eodem modo posse procreari existimarunt. Hæc omnia terrenæ animæ beneficio gigni, & viuere id nobis est argumento, quòd stirpes quandiu terræ radicitus hærent, tandiu crescunt, & muneribus vitæ funguntur; extirpatæ verò extenuantur, & emoriun tur. Præterea cum corpora concreta exiguas mundi portiones viuere fit depræhenlum, quis non putet flagitium terram tam ingentem vniuesi partem esse animæ expertem, nullasq; perfi-

Derficere vitæ functiones? Quod si quis obijciat in corporibus compositis anima præditis venas, neruos, variaque instru menta reperiri, quibus foris dantur anima effectiones, hic & terram diligenter inspiciat, sine vlla dubitatione intelliget illam elle maiori varietate distinctam: Huic denique rationem animi inesse colligitur ex his lib. 14. secretioris secundú Ægy prios philosophiæ cap. 10. Primum quod ipsa accrescit, montesque congregat, atque eisdem dat incrementum: Deinde quod in medijs montibus meatus plurimi sunt interiecti, & concavitates, riuique, & alia quædam per animum, qui eiusmodi formarum caussa est effectrix . Postremò quòd terræ ratio formatrix interioribus operationibus secudum naturam sbi similem efficit arborem, arborique ramum, postquam excisus et. Hec enim sunt vitz opera, que nisi ab eo, quod est vitæ particeps poliunt exerceri. Ergo fi terræ infimæ (vt ita lo quar) vniuersitatis seci anima est tributa, vt etiam Indorum Epientes confirmant, quid erit ablurdi lentire aquam, & aere partes mundi multò præstantiores vitam agere perfectissimás Demum elementorum animæ liquidò monstrantur ab eorun dem descensu. & ascensu. Hi motus de sententia Ficini lib. 4.rhaol anime adminiculo efficiuntur, que vti magnes ad se allicit ferrum, eodem modo & ipfa globi fui particulas ad fe dicitut revocare. Atque hinc fit, cur motus lapidis descendentis quò magis terræ appropinquat, eò sit incitatior, & morus ignis lese sursum efferentis, quò colo redditur propinquior, ed celerior efficiatur, quoniam anima spheræ cominus trahit vehementius, suasque vires magis exercet, quam eminos. Ex his concludendum est singulas sphæras sine immortales, une caduces ubi proprias animas vendicare, que uicam subministrent. Ad has animas, & illas, que stellis inerrantibus sunt ascriptæ, inquiunt Platonis doctrinæ sectatores minus generalem providentiam pertinere, que secunda à Plutarcho ponitur, quippe harum quælibet omnibus caducis certe prospicit, omnia tamen minime præstat, sed tantum que ad propriam iplatum naturam funt accommodata. Elemen-

torum,

torum, & colorum animas ex se multas fundere opportuns tates in his rebus gubernandis, que mandi amplexu continentur, tam certuin est, vt qui ambigat, omnium sit imperitife fimus, Has apud Platonem in Timeo Deus pater fic fuir alloduntus: Sed adhuc quid subijciam cognoscite: Tria adhuc genera mortalium nobis generanda restant, absque borum generatione colum imperfellum erit: Omnia enim animantium genera no contine bit, contineat autem oportet, si est mundus omnino perfectus fucurus. Hac fi à me fiant solo, vitaq, donentur, Dis adequabratur. Quapro-Pter accedite vos fecundum naturam ad animantium generationem, ita ot vim imitemini meam, qua in ortu vestro sum vsus. Atque cius quidem animalis, quod in ipfis tale futurum est, pt cum immortalilus appellatione comueniat, divinum q vocetur, principatum q teneat, & inflitiam simul ac vos vitro colat, ego vobis semen, & ini tium tradam: Vos catera exequi par est, vt immortali natura mortalem attexentes faciatis, generetisq, animalia, subministrantesq. alimenta angeatis, & consumpta rursus resiciatis. Hec igitar vbi coleftes anima intellexerunt, nihil fuit illis antiquius, quam Dei patris mandata persequi diligenter. Itaque ab elementorum mole ignis,aeris,aquæ,& terræ particulas ad víuram definiti temporis mutuata in candé aliquando redituras, casús inter fe varifs, mirisque modis commilcentes triplex animalium genus effinxerunt, volatile scilicet, aquatile, & pedestre; atque humana corpora figurantes illis hominum animas extrinsecus circundederunt, incolasque secerunt totius orbis terrarum. Neque folum hac opera funt molita, verum etiam horum omnium curationem susceperunt,& quæcunque putarunt fore illis ad cultum, & vitz dinturnitatem necessaria. liberaliter subministrarut. In hac autem curatione rentur Pla tonici stellas neque omnia facere; neque vbi efficiunt,omnino,& per le solas agere; & multa præterea significare, in quibus efficiendis iplænihil afferunt adiumenti. Multa significant ob admirabilem rerum connexione, quæ tam apte, congruenterque sunt inter se colligate, vt vna commode possit fignificare quid alteri sit eneturum. Et sanè si quis potest animalia

malis mores, & naturam ex fronte, oculis, vultu, corporeque pernoscere, quid erit absurdi stellas præstantissimas mundi partes plura ex his fignificare, que mundi partibus inferioribus possume euenire? non enim maior est partium animalis conspiratio, quam mundi parrium connexio. Itaque stella, Rellarumque motus, & aspectus sunt veluti futurorum litera, & fignificationes in cœlo descriptæ, quibus cognitis de futuzis promptum est diuinare. Hæc vero, quæ à stellis significansur multa quidem sunt, sed omnium maxime actiones humanz, quz quoniam hominum confilio, proq; illorum arbitrio perficientur, interdum fit, vt ligna ipla falla fint, plenaque erroris. Has Rellarum lignificationes non homines, quibus cœ lestis liber neutiquam patet legendus, sed Dæmones quibus tota celi literatura est perspecta, possunt cognoscere, quod Origenes afferuit, & Plato in Timeo his confirmmauit: Quid fiat, inquit, vel fignificetur ex calestium babitudine, tentare vant of fine diligenti simulatbrorum illorum inspettione: Omnia verò illa perspicere non nostrum, sed Damonum est : nobis enim nec atas. zec oculus, nec ingenium suppetit. Neque verò omnes Dæmones zerum futurarum prædictioni possunt inseruire, quonia, qui vel in aere habitant cœlum attingente, vel hunc infimum incolunt terras complectétem, dedecet ex cœlorum inspectione hæc nostra sutura præsentire, illos quidem, quia diuinaru rerum contemplatione fruentes turpe est mortalium divinationes tractare: hos, quia cum hæc nostra administrent, par est potius ex his, que rerum caducarum sunt propria, quam ex cœlestibus euentorum argumenta venari. Quapropter superest solum Dæmones, qui inter hos, & illos sunt interiecti, rerum coelestium elle spectatores, & ad hoc munus divinandi peragendum accommodatos, atque ab his homines aliquando (vt ait Origenes) rerum futurarum presagitiones accipere. Quicunque igitur putant ex celi inspectione sibi posfe comparare certam, & exploratam futurorum precognitionem, fallam habent opinionem. Eueniunt sane interdum, quæ Astrologi sucre vaticinati, sed cum multò sint plura, quæ ab il76 ab illis prædicta non eueniunt, concludendum eft eos tentes re, ac fortuitò incidisse in veritatem. Istud complures homie nes clari, & Astrologicis institutionibus exculti pro compera to habuerunt, nam Eudoxus Platonis auditor vir inter Aftrologos eruditione, & doctrina præstans scripsir Astrologis in prædictione, & notatione cuiulque uitæ ex natali die non elle credendum. Archelaum, & Caskindrum prostantisimos fuz zratis Altrologos prædictionis genere nuquam vios fuils fe legimus. Scylax Halicarnasseus excellens in Astrologia totum genus prædicendi reiecit, quod quoque Panetius illiua familiaris repudiauit. Einsdem opinionis suit Phauorinus philosophus, cnius docta, & egregia dissertatio extar apud Aulum Gellium lib. 13. noch. atticaru cap. 1. in qua damnantur,& irridentur illi,qui sese Chaldæos, seu Genethliacos appellant, atque ex motibus, positionibus stellarum dicere pos le,quæ futura funt, profitentur. Atque fanè tantum abelt , vr explicata futurorum præfentio certa sit hominibus, vt multis Deorum, & Demonum (affirmat Porphyrius in lib.de oraculis) prorfus incerta sit, plurimisque ambagibus refertas. Porrò ftella, & stellarum anima faciunt quacunque corporis sunt propria, atque ea conditione, quæ est communis, & generalis, quæque ab his, quæ nobis funt propinqua, potest impediti; non enim per se solz quidquam possunt efficere, in muna do fublunari, sed expostulant caussarum secundarum, & primarum ministerium, quod multis, varijsque mutationibus expositum potest interrumpi; ac sæpenumero viuntur Demo num famulatusqui non solum Deo summo rerum omniŭ opi sci famulantur, verum etia pedissequi sunt Deorum, qui stellis præsunt.& orbibus vniuers, quorum mandatis satisfacien tes his omnibus prospiciunt, que à mundo complecuntur. Sic igitur inferiora cœlestium Deorum vires per medios Demones nanciscuntur, & in se recipiunt. Nec animalia modò, sed etiam stirpes, & plantæita generantur, vt hæ quide huius, illa verò illius imagine figurentur. Immo multiplices virtutes pro Deorum, Dæmonum, stellarumque varietate ad lapides,&

des,& metalla Plotino, Proclo, & alijs placuit deriuare, & in is occulta facultaris, per quam supra elementares materia qualitates agere dicuntur, caussam esse pobram existimare, ve quòd laspis sanguinem cohibeat; quòd Pœonia collo suspenfa caput corroboret; & quòd Ebenus suo contactu quicquid est maleficij procul auertat, ad varias Deorum facultates per varios Dæmones his rebus confignatas est renocandum. Hec verò munera, que à cœlestibus proveniunt, hand quaquam talia, qualia in ipsis reperiuntur, in his mortalibus possunt suscipi, sed teste Plotino lib vrrum stelle aliquid agant, multum degenerant, & à propria natura dimouentur, quod vel exemplo huiusce nostri ignis potest declarari, qui licet à cœlesti sit procreatus, attamen magnam habet cum eo difsimilitudiné; etenim ethereo nihil eft constantius, nostro nihil inconstantius; ille nullius rei indigens alimento semper vitales nobis impertit ytilitates, hic valde noxins quòcunq; pernadit, omnia deuastat,& nisi alatur, permanere non potest. Et vr paucis multa complectantur, omnia, quæ infunt cælefti, naturam ha bent dininam, nullaque labe contaminatam, quæ verò noftrati sunt concessa, naturam sibi asciscunt mortalem, & multis vitijs deprauatam. Caussæ istius degenerationis sex à Iamblicho, & à Platonicis commemorantur. Prima, quonia quod manatà caussa superiori eo ipso quòd fluit, iacturam facit

piun-

propriæ perfectionis, quandoquidem recedit ex eo loco, qui illius falutem optime conferuat. Secunda, quia res in subie-Co viliori susceptæ viliores, deterioresque redduntur. Altera, quoniam quicquid recipitur, pro rei accipientis conditione suscipitur, quare cum hæc mortalia sint à rebus cœlestibus multum differentia, necessario quicquid ipsis tribuitur ab æthereis corporibus, modo diuerso suscipitur, atque à sui ipsius natura maxime dissidens efficitur. Quarta, quod hæc caduca accipiant multa inter se repugnantia,& cœlo minimè congruentia, ex quo euenit, vt munera cœlestia ipsis tributa inficiantur, & alterius rei admistione in deterius labantur. Quinta, quoniam subiecto perpetiente vires cœlestium susci

piutur. Postrema, quòd ex omnibus à subiecto comprehensis aliud quiddam maxime diversum resultat. His omnibus fit, vt ea, quæ apud superos bona sunt, in nobis sæpe mala euadant, atque prauas subeant códitiones. Verumenimuero stel læ fixe. & errantes tametsi multum faciant ad mundi salutem, & curationem, non omnia tamen ab illis efficientur, yt multi Astrologi peruersè sunt opinati, qui Chaldæoru, Aegyptioru que nugis irretiti tradiderunt stellas viribus quibusdam ocoultis, & suis motibus facere non solum inopias, & diuitias; prosperamque valetudinem, & aduersam; verum etiam turpia, & pulchra; vitia, & virtutes; & omnia insuper, quæ his caducis cernuntur euenire; siquidem stellæ pro locorum muta tione, & aspectuum varietate multas, & contrarias naturas induentes modò beneuolæ nobis efficiuntur bona tribuentes. & modò maleuolæ malis onerantes. Principiò Astrologi falsa opinione, & errore duci ex eo vel in primis ostenditur, quòd iph existimantes se posse defendere summam cœli dignitate, fi illud fontem, & principium constituant, ex quo omnia defluant in hæc caduca,& mortalia, tantum abest, vt istud conficiant, vt contrà cœlum omni turpitudine fædent: Ratio est in promptu, quoniam quicquid sceleris editur à nobis vitio prauæ voluntatis, & quicquid monstrosi in natura accidir inordinatione flexibilis, commutabilisque materie, id totum sideribus conantur attribuere; ergo quomodò quis poterit tueri cœlorum dignitatem, si omnia flagitiosa, & monstrosa quæq; ad iplos referuntur? Et si omnia celitus immittuntur, & necessariò eueniunt, cur homines sepenumero deliberare, & consultare de officio solent? Et si mores, ac virtutes à stellis habemus, quid est, yt eas consuetudine, educatione, atq; exer citatione adipiscamur? Iusti namque, temperantes, fortesq; esticimur, cum ea exercemus, quæ iusta, quæ temperata, quæque fortia existunt. Amplius quis risum teneat audiens stellas facere bella, fediciones, vrbium euersiones, & regnorum commutationes? quippe horum in caussa sint odia,ire, regnadi cupiditas, & amor ipse institiæ. Sed Plotinum audiamus qui

qui loco supra citato contra huius vanitatis assertores in certamen descendit illos interrogans nunquid stellæ sint animatæ, an potius anima careant: Si hoc dixerint, vsque ad corporum nostrorum naturas tantum actiones suas, & munera propagabunt, in ijs autem, quæ propria sunt animæ,nullum imperium habebunt, quoniam quicquid agit in anima, per animam agat elt necessarium; quomodò igitur poterunt efficere alios sapientes, alios ignorantes, & alios diuitijs affluentes, alios in paupertate degentes, & cætera quæ nullo modo ex ipla corporu mistione caussam, per quam siat, habere possunt, veluti quòd talem habeas fratrem, talem filium, & vxorem, atque quòd aliquando res tibi prosperè succedant, & aliquando bona eripiantur? non enim quæ ratione, consilioque geruntur, qualia sunt nostra, decet disponé per corpora inanimata. His addo, quòd si stellæ sunt anima carentes, impulsu naturæ suas profundent essectiones, ergo non magis quæ ratione vtuntur, quàm quæ viuunt, aut fenfus habent, vi corporum colestium agitarentur, nec stella magis in hunc, quam in illum fuam vim exercerent. Quòd fi concedant, ve vel inuiti concedere coguntur, quid est, vt doctissime dicebat D. Augustinus lib. 5. de Ciuit. Dei cap. 7. cur tritici grana eodem tempore sata non simul radices agant, & à terra pariantur? & quecunque codem tempore germinant, non simul pubescant, & flauescant? Quid est præterea, cur vno, eodemque temporis puncto nati diffimiles & naturas, & casus habeant? Proclum, & Euristhe nem Lacedæmoniorum reges geminos fratres suisse, atque hos nec totidem annos vixille, Canno enim Procli nita breuior fuit) & alterum alteri rerum gestarum gloria præstitisse ex historijs didicimus. Sin autem sint animatæ, agant que con filio, quod Albumasar, Zaeles, & Hali Astrologi non obscuri nominis confirmant, dicant amabò quidnám iniuriæ à nobis acceperint, ut nobis sponte quotidie noceant? præsertim cű in sede divina positæ sint & ipsæ divinæ, neque omnino ex humana liue prosperitate, siue aduersitate boni quicquam, nel

mali illis accedat. Dicent fortalle stellas non sponte talia facere, sed locis, figurisque coactas. Verum quomodò loci,& figuræ, quibus nulla agendi facultas est concessa, stellis queur vim afferre? Ad hæc li ftelle compulæ talia efficerent, oporteret omnes, dum in eisdem locis, figurisque consistunt, eadem suppeditare, quod ab illis minime conceditur. Rursus ridiculum est sidera secundum quamlibet celi portiunculam, quam percurrunt, alterius fieri, atque alterius naturæ, aliaq; rurfus, & alia exhibere, quasi Cameleontis instar nihil habear constantis, stabilisque naturæ. Amplius quis audeat affirmare stellas uagantes aliam habere naturam cum exoriuntur, atque sunt in angulis, & aliam cum occidunt, & ab angulis declinant? codem namque tempore idem planeta nobis est in angulis, & gentibus loginquis declinat, atque contrà; uarias igitur eodem tempore naturas sibi uendicabit. Demum si uere diceretur stellas habere ex locorum mutatione, quòd nunc bona, nunc mala exhibeant, ipla siderum conditio inter omnia corpora esset infimæ fortunæ, & nullius ferè dignitatis . Hociade intelligitur, quoniam ex progressione à seipsis diuerlæ efficerentur, quod in animalibus caducis, quæ omnium maxime funt mutationibus exposita, minime cernitur; & præ terea effectiones, quas perficiunt, non ex intima ipsorum side rum substantia emanarent, sed ex ui extrinsecus ingruente; atque stellas hasce effectiones explicare cogente; atqui natura corporea tantò est præstantior, quantò estluens ab illa operatio magis ex intima substantia ducitur. Chalcidius quoque in Timzi commentarijs monstrat fieri non posse, ut mala ex stellis influant in hunc mundum, nam si mala ab his prouenirent, utrumne ipfis uolentibus, an inuitis? Si uolentibus, stellæ erunt maleficæ: Sed maleficas esse in illo sancto, & pleno bonitatis loco quatenus conuenit? Cumque sidera omnia plena sint cælestis sapientiæ, & malitia nascatur ex dementia, quid peruersius dici, aut excogitari potest, quam stellas esse maleficas? Quòd si aliquis contendat easdem interdum esse bonas, interdum malignas, proptereaque promiscue beneficia,

cia, & maleficia præbere, id, quod fas non est, affirmabit, quo niam ablurdum est putare cælestem substantiam una, eademque natura præditam non in omnibus stellis eandem esse, sed plerasque à propria natura desciscere. His adjungo, quòd si hic ad id noluerit le recipere, ut asseueret non affici aliter, atque alirer siderum naturam, sed pro uario ad terram exposito sideris situ dissimiles sieri radiorum iaculationes, atque inde diuersas concitari radiorum, siderumque effectiones, non mi nus falsam habebit opinionem, quoniam qualitas effectus ex radio agredientis pro radij qualitate, & pro natura corporis radium emittentis, non pro dissimili radiorum coniectione distinguitue. Istud quiliber potest in radio Solis agnoscere, qui quocunque modo, quacunq; habitudine in terram conii ciatur, semper calorem parit, & lumine collustrat. Potest quidem ad diuerlum radij coniectum consequi maioris, & mino ris effectus diversitatem, quia radius nel de proximiore loco, uel reclà descendens maius lumen ex se fundit, & magis calefacit, quèm fi uquiret oblique, aut è loco remotiore, sed non alia in effectu porest nasci uarieras. Iam uerò si stellæ inuiræ hoc patiuntur, quænam erit illa tanta necessitas, quæ inuitas cogat delinquere? & hæc ipfa utrum diuina erit anima, an ma ligna? Lute igitur, & merito Plato in Epinom. non solumafseuerat, si quid mah in his acoidit, diuinam naturam non esse culpandam, sed humanam, que iniuste uitam suam distribuit, uerum etiam alleueranter dicit aftrorum naturam uilu pulcherrimam, atque progressu, & chorea optima, omniumque chorearum magnificentissima utentem cunctis mortalibus commoda præbere. Consimilem sententiam habet Plotinus lib contra Gnosticos ubi nos admonet, ut tragicos terro-.res, quos ex catorum globis nonnulli incutiunt mortalibus, contemnamus, quandoquidem corpora cælestia hominibus afferunt omnia salutaria, nihilque în se continent, quod quis piam debeat extimescere. Et quamuis ignea sint, nihil tamen inferunt moleftiæ, nullamque tyrranidem exercent, quippe Quæ speciosa magnitudine, & eximia pulchritudine donata Burney T ad

ad omnium, quæ natura funt, generationem, & conferuatio nem magnas ex se fundunt opportunitates. Quæ omnia à lam blico confirmantur atteltante cuncta caleftia elle benefica,& uirtutes, que inde ad nos delabuntur, esse bonas, & nalde salutares, quamuis rei fuscipientis peruersa conditio peruerse · suscipiat,& eiusdem infirma natura non facile possit superiorum efficaciam sustinere. Neque ab his dissentiunt Proclus, & Maximus Tyrius, quorum hic ferm. 25. putat mala non ef se calitus, quòd extra chorum calestem sedes habet inuidia: Ille in commentarijs in Alcib-sgribit superos harmonica ratione omnia munduna continere, perficere, atque inter le,& ad mundum accommodare - Huius demum opinionis est autor dining fecundum Aegyptios philosophia, qui lib. 6.cap. r. idcirco non probat stellas corum malorum caussas esse, que in inferiore mundi parte contingunt, quòd carum actiones à voluntate non proficiscantur, cum illæ uohuntate superiores fint, idd; folum boni, & mali principium esse possit, quod agit ex uoluntate, quod uerò uoluntate ipla superius est, in id solum, quod bonum ek, feratur. Et profecto cum cæli machina ex multis corporibus fit coagmentata inter fe magna amo ris conspiratione consentientibus, adeo concinnam, suisque numeris absolutam ex se promit harmoniam, ut sicut in iosa omnia consentiunt, ita ratio postulet per cam nihil unquam dissonare in his partibus mundrinferioris; Quod fi quid inco cinni, discordifq; in his percipitur, id ad calum, & fidera non est referendum, sed ad quatuor elementa, quæ cælesti effectio ni ad numerum illa semper, concordiamque mouenti minimè respondent ob fluxibilis materiz indefinitionem. Ex his datur intelligi neque mala à stellis defluere, neque omnia effici, tametli magna habeatur ab iplis harum rerum procuratio.

Demoses

Afferuntur argumenta, quibus Damones esse in rerum natura persuadetur. Cap. XVI.

N'N c enit fermo de Demonibus, quibus à Platonicis pronidéria particularis fuit demandata.De monis nomen tamesti in nostra religione soleat in parcem deteriorem viurpari, pro ea natura, que chem in prima mandi origine à Deo perfectissimam rationematque intelligentiam accepisset, suo peccato de dignitate deiecta est, coloque depulía; veteribus tamen, atque Platonicis non ita est odiosum, ac infestum, quippe qui hac appelluione Deos quandoque complexi sunt. Ab his emm Damenum alij sua natura dicuntur Damones, quidam habi. 80,& nonnulli similitudine. Qui sua vi, & proprievocantur Demonds gluntenime inter Deos, & homines interiede, proprifsque viribus, & officijs ab his, & illis differentes, quibus peculiariter tributum est Deorum este ministras, & rebus mundanis proxime prospicere. Dæmones similitudine sunt illi,qui proximè provident alicui, siue sint Dei, aut Dæmone. inferiores. Vbique enim, quod proximè præest, veteres Dæmonem appellare consueuerunt propter hanc, quæilli cum Damone propise dicto intercedit, similitudinem; Arque hac Lignificatione suppiter apud Orpheum Demonis nomine Sa turnum appellauit; & Plato in Timzo Deos, qui generationem è propinquo disponunt, Dæmones nominauit; vbi ait: De alijs Damonibus tractare, corumá, generationem in lucem edeve maius est opus , quem ferre humanum possit ingenium. Habitu Dæmones vocantur animi, qui adeo mirabiles ex se promunt operationes, vt superent humana conditionem, & ab its, quæ proprie funt Dæmonum vix, ant ne vix quidem videantur ablimiles, totamque vitam luara ex pemone suspendunt. Hac tatione Proclus center Socratem in Rep. vocabulo pamonum animos nuncupalle qui vitam lancte, honesteque tradu xerunt,

xerunt, & in meliotem fortem translati loca attentiora incolunt; De ijs, qui suanatura funt Dæmones, instituta est nobis: disputatio, quique sint ne in ratione rerum, magna est inter philosophos altercatio. Peripaterici cum nullas habeant firmas argumentationes, quibus innixi hosce statuant in rerum vniuerlitate, atque ea, quorum isti creduntur antores. aut in naturam, hominum cognitionem, facultatem imagina tricem, humorem melancholicum, caussassasiassenidentes Audeant reuocare, aut falla, de vastis quibuldam excogitata putent, Dæmones'ceu superfluos ex mundi finibus exterminant. In hanc opinionem descenderunt Epicurer, hosque dixerunt in hominum opinionibus tantum nomine vagari, re autemipla nihilelle omnino. Platonici 360 Stoici Chaldwo rum, Aegyptiorumque testimonijs innixijatque antiquis oraculis, & plerisque historijs freti his omnibus refragantur, Demonesque in rerum naturam elle inuehendos, & multarum rerum caussas existere asseuerare minime verentur / Et profet dò (hoc pacto argumentantur) si propria cuiusque effectiones maximam vim habent, ve illud in mundo existere comprobetur, nemo fuerit tam pertinax, qui multas pæmonum operationes priscorum oraculorum responsis doclaratus. & ab historijs immortalitati confecratas oculis, ac mente perlustrans istis abroget existentiam. Nulla enim ratione seri potest, ve næmonibus ex naturæ theatro explosis quis vel probabilem rationem reddat, cur statuæ interrogatæ respondeant; cur homines omnium literarum imperitufimi hebraice, græcè, ac latine loquatur; cur solis verbis morbi omnium grauissimi depellantur; curque permulta, quæ in historijs narrantur, sint veritati consentanea. Verum veid, quod dicimus huiusmodi este demonstremus, exempla quædam ponemus ex historijs petita. Nicephoras Callistus lib. r. hist.eccles.lireris confignauit, cum Cæfar Augustus post Christi diem natalem ad aram Pythij Apollinis sacrificium secisset, ex eoque percunctatus fuisset, quis in imperio Romano fibi esset successirus,& iplo nibil respondente rursus alterum sacrificium: celeeclebraffet, ve caussam silentij aperiret, tunc sic Apollinis stazuam responsum dedisse.

Me puer Hebraus Diuos Deus ipfe gubernans Cedere fede iubet, tristemá, redire fub Orcum, Aris ergo debino tacitus abfcedito nostris.

His auditis Augustus aram in Capitolio consecravit, cui inscriptum erat, ARA PRIMOGENITI DEI. Verèigi tur Porphyrius fuit confessus in is, que aduersus Christianos conferiplit, ex quo I E s v s coli coptus est, neminem mortalium publicam Deorum viilitatem pei sensisse, nam post salutifere crucis mysteria, & CHRISTO nostro redemptori irrogata supplicia nullus corum, qui falsò dei à gentibus nun cupabantur, generi homano imposturas molitus est. Omnem fiquidem illorum cœtum, non lecus ac noctuarum cateruam. Veritatis Sol exoriens in tenebras ire compulit. Mirum elt, quod quidam monumentis mandarunt Sabellico lib. 1. canel. reserente, Colestini pontificatu in insula Creta Demon apparuit, qui personam Mosis suscepit, sudaisque illius infulæ habitatoribus fuit pollicitus se illos sicco pede in terrant promissionis reducturum stantibus vering; aquis in murorum speciem, vt in rubro olim cum ex Aegypto suit populus adductus: Qua de re plures illi temere assensi, ac pelagus ingress marinis fluctibus obruti suæ stultæ credulitatis pænas dederunt, præter paucos, qui suæ vanitatis admoniti CHRISTI religionem sunt amplexati. Hisce alia exempla possent adiungi, sed adeo sunt frequentia, & celebrata, vt fi aliquis ea commemorare sit adortus, multo plura omittat, quam recenseat. Nos igitur his prætermissis reliqua persequamur. Cum quatuor fint elementa mundi, fintque terræ, aquæ,& ignis propria animalia, ratio flagitat, vt natura haud patiatur aerem terra, & aqua præstantius elementum cassum, desertumque esse à proprijs animalibus; quin immo animantes in eo quoque diverfentur, vt in igne sidera, in aqua pisces, in terra homines, & bestiæ. Neque aeri volucres attribuas, quoniam peccabis, id est causse, quòd nulla est auis, quæ vltra:

motium vertices efferatur; quid igitur reliqua pars aeris viq; ad Lunæ globum interiecta vacabit animalibus? Immo fi quis volucres paulò intimiùs consideret, illas facile intelliget in numero terrestrium animalium esse habendas, quandoquide illis terra non folum dat alimentum, quo natriuntur, & crescunt, verum etiam cubile elargitur, quo fesse possunt se colli gere, atque recreare. Cæterum si istud quoque admittatur, aues scilicer esse propria aeris animalia, Dæmones tamentilliassignari oportere sic iuxta Magorum, & Zoroastris decreta poterit persuaderi. Elementa, quæ per purum, & impurum dividuntur, cultores habent tum rationis compotes, tum ratione carentes, aer partes habet puras, & impuras, ergo ipfum ab hoc duplici animantium genere incoli est confitendum. Verum ni ponas in aere næmones veluti animantes ratione vtentes, nihil habebis, quo te vertere possis . Ex hac ratione liquet, cur nullus in cœlis datus sit locus animantibus ratione carentibus. Enimuero tota colorum regio pura est, nul. lamque in se admistam habet impuritatis contagionem . Pofiremò Aegyptij, & Platonici ita Dæmones confirmant: Gum inter Deos, & homines fit maxima differentia, est nature congrues inducere næmones, quibus tanquam vinculo res adeo dissimiles inter se connectantur. Hic etenim est constans nas turæ progressus, vt à supremis digrediens ordine, & per gradus constitutos ad infima descendat, ex quibus si quem grasdum subtraxeris, naturam protinus reddideris diminutem. Quo modo autem næmonum conciliatione homines Dijs coniungantur, ex his cognoscemus. Platonici naturam omnem ad animalia rationem habentia pertinentem in tres ordines diuiserunt, dixerunt que primum omnium, atque supre mum à syderibus, que Deorum nomine appellantur, occupari, Dæmones proximum tenere, & infimum ab hominibus coli: Primum, & infimum inter se differre loco, corpore, natura, & vitæ conditione sanxerunt; siquidem dininum astrorum genus in altissimo, & purissimo vniuersitatis loco situm corporeque vtens immortali, atque ca natura donatum, qua nullis

mullis aut animi, aut corporis affectionibus est subiecta, vita degit suis numeris absolutam, & nulla re penitus egentem. Contra homines abiectissimum, & impurissimum mundi locum habitantes, corpori caduco adiuncti, eamque naturam fortiti, que partim animi, partim corporis molestiarum tempestate iactatur, ea vita viuunt, que valde est acerba, cuique omnia deesse videntur. Inter hos, & Deos sunt Dæmones interieli, ac medij constituti, nam si locum consideres aerem incolunt inter colum, & terram collocatum; Si corpus spe-Aes, istud quanquam per partes nascatur, & occidat, ex toto tamen est capax perennitatis. Enimuero cum hoc corpus, cui assident, ex aere constet, fieri non potest, quin de illius substantia aliqua fiat decessio; huius quicquid est detractum aexis finitimi attractione restituitur. Rursus si naturam contem pleris, illam agnosces nullis corporis affectionibus esse expostram, atq; eis affici, quæ animi propriæ dicuntur, quippe Demones homines vitæ synceritate conspicuos habent, charos, & aliquo sceleris genere contaminatos odio prosequuntur, quare perinde ve nos patiunturanimi perturbationes, & aliquando lærantur, aliquando dolent, modò in iram concitantur, modò misericordia commonentur, & nunc contumelijo exasperantur, nunc honoribus permulcentur. Denique si vizam, qua Dæmones perfruuntur, animo intuezris, illam perci pies esse quidem minus suavem, quam sit ez, quæ Dijs est cocessa,tranquillam tamen, & placidam, cuius serenitatem, quæ in hominum vita contingunt, obnubilationes nequeunt obscurare.Itaque cum Demones inter Deos,& homines fuerint locati, atque ea natura donati, que cum his, & illis magnam habet affinitatem, conficieur, vt li non fint, ingens vniuersi sequatur perturbatio, ea nimirum sublata natura, qua res in ma zimo discrimine constitutz inter se conciliantur. Istud argumentum Plutarchus, Demetrius, & rhetor Æmilianus mirificè comprobarunt, illiusque vim multa prodigia, que suis tem poribus euenerunt, egregiè declarare tradiderunt. Eadem fer mè ratio argumentandi probatur Chalcidio in explan. Timei, & Maximo Tyrio ferm. xxvij. qui Demones ita defer dunt. Cum Deus sit immortalis, nulliusque capax perpessionis,& homo naturam habeat mortalem, simulque patibilem, oportet mediam quandam fubstantiam componere, que tam diuinæ,quam humanæ naturæ particeps sit, eamq; &immortalem esse, & passioni obnoxiam. Etenim aliquis sibi minimè persuadeat duas res natura dissimillimas posse inter se conci liari, nisi communis quidam terminus interijciatur, cuius cócordi copulatione hæ res inter se diuersæ ineant societatem. Cum igitur Dæmones naturam sibi vendicent patibilem simul, & immortalem, & quatenus sempiterni cum Deo, quate tenus perpessionibus expositi cum homine jungantur, necessario efficitur Dæmonum genus in naturæ constitutione fuam sibi exposcere autoritatem. Hæc sunt ea, quæ in Platonicorum,& veterum philosophorum animis Demones excitarunt, nunc Dæmon quid sit, & qualis indagabimus.

Damon quid sit, atque in quot, & quos ordines Damo nes distribuantur. Caput XVII.

Axim v s Tyrius credidit Dæmones esse nostras animas hac vita iam sunctas, in aliam que translatas. Qua in re nonnulli eius dem opinionis tradiderunt laudabilium hominum animas esse Dæmones æthereos, improborum autem nocentes, atque easse animas anno demum millesimo terrenum corpus resumere. His Plato non potest consentire, cum faciat in Politico tyrranianimam excruciari post mortem à Dæmonibus, velit que opisicem Deum antè Dæmones instituisse, quam nostras animas, atque has Dæmonum auxilio indigere. Ex quibus apparet aliam esse animam, alium Dæmonem. Amelius existimatuit Dæmones esse Deos, quos dam oberrantes, quod longissimè abest à Platonis opinione, qui in Conuiuio, & legibus dæmonicam potestatem veluti Deorum, & hominum conciliatricem

rricem admiratur, illique hac de caussa multum tribuendum esse opinatur. Hesiodus sensit Demones esse animas aere vesti tas, in aere commorantes, mala expellentes, rebusque humanis consulentes. Apuleius lib. de Deo Socratis; Damones, inquit, sunt genere animalia, ingenio rationabilia, animo passiua, cor pore aeria, tempore aterna: mox adijcit ex his quinque tria primum comemorata Dæmones habere eadem nobitcu, quartum proprium, postremum commune cum Dijs immortalibus,à quibus differunt animi perpessione. Chalcidius definit Dæmonem animal rationabile, immortale, patibile, ætheren, diligentiam hominibus impartiens. Animal quidem, quia est anima vtens corpore: Rationabile, quia prudens: Immortale, quia non mutat corpus aliud ex alio, fed eodem femper vittur: Patibile, quia non est sine affe Lus perpessione: Æthereum, ex loco, vel corporis qualitate cognominatum: Diligentiam verò hominibus impartiens, propter Dei voluntatem, qui cultodes dedit. Nos multo brenius hoc modo postu mus naturam Dæmonis explicare: Dæmon est anima tationa lis mentis particeps inter Deos, ac homines veluti conciliatrix interiecta. Hac diffinitione Heroes complectuntur, qui de sententia Hesiodi, & Iamblichi vnà cum Dæmonibus sunt inter Deos, & hominum animas interiecti; quanquam illud interest, quoniam Dæmones proximi sunt Dijs, Heroes animabus,&in illis plus est diuini,in his plus humani. Ceterùm tam Damones, quam Heroes communi Damonis nomine fignificamus. Hactenus de natura Dæmonum, deinceps de iplorum gradibus disseramus. In Dæmonum distributione multum variant scriptores. Chaldzi duo Dzmonum genera commenti fuere, vnum bonorum, qui perpetuò inuant; alterum malorum, qui semper officiunt. Inter hæc Porphyrius lib.de sacrificijs tertium genus interiecit, eorum scilicet, qui funt hominibus iniuriam facturi, si ira exardescant, quòd despiciantur, & nullo cultu venerentur; contra homines ample xuri, si voluerint ipsos votis, supplicationibus, & sacrificijs si . bi conciliare. Aegyptij quam habuerint opinionem, autores controcontrouersantur. Iamblicus in Ægyptiorum mysterijs Demo nes diuidit in bonos, & malos. Augustinus Steuchus lib. 8.de perenni philosophia scribit Ægyptios Dæmones omnes malos esse definiuisse. Ficinus lib. 10. Theolog. plat. asserit hos sensisse multos pæmones ad superiora animos erigere,& multos ad inferiora detorquere,omnes verò in quatuor gradus esse distributos, siquidem nonnulli sunt optimi, quidam boni, alij mali, & nonnulli pessimi: primi sunt incolæ orientis, proximi in australi plaga habitant, tertij in septentrione,& postremi in occidente. In eadem opinione subiungit Origenem, Numenium, & Porphyrium extitise. Ad hanc opinionem Hebræorum astronomi sese aliquo pacto accommodarunt, qui Dæmones Martios, noxiosque in septentrione locatos elle tradiderunt, propitios autem, & louios in meridie. Cæterum ab his Plato, & probatissimi quique illius sectatores dissident, qui Dæmones vbique bonos afferuerunt, quoniam hi naturæ dignitate hominibus antecellunt, suntque Deorum ministri in mundi procuratione. Licuit quibusdam Dæmones distribuere in ratione vtentes, & ratione carentes, hosque dicere inferiores orbis terræ partes incolere, meritasque illic animarum sumere pænas, lstud genus Demonum, quod est rationis expers, nonnulli immortale esse pronunciarunt, alij mortale, quoniam quicquid est perpetuu, id omnino est rationis particeps. Proclus in commentarijs in Alcib. quinque Dæmonum genera numerauit; primi, & fummi inter eos funt Dæmones diuini, propinsque accedunt ad peorum similitudinem . Secundi intellectuali proprietate præditi ascensionibus, ac descensionibus præsident, atq; omnibus nunciant,& tradunt Deorum effectiones. Tertij anima rum dininarum effectiones in sequentia distribuunt. Quarti vniuerfalium naturarum vires efficaces in generabilia transmittunt, particularibusque naturis vitam, ordinemque inspirant. Quinti,& extremi corporei quodammodò funt, corporumque extrema deuinciunt. Quo enim pacto corpora sempiterna conuenient cum caducis? & quo modo efficentia cu effecti-

effectibus, nisi eiusmodi medio contungantur? Natura enim huiusmodi media bonis corporeis dominatur, omnibusque corporibus naturalibus prouidet. Plerique verò ex horum numero versantur circa materiam, viresque à cœlesti materia desuper in materiam descendentes continent, atque contexunt, eamque subinde custodiunt, & varietatem, picturamque formarum in hac ipla conseruant. Psellus sex facit ge nera Dæmonum, primum igneum, quod per superiorem aeris regionem diuagatur; Secundum acreum, quod in acre no bis propinquo oberrat; Tertium terrenum; Quartum aquatile; Quintum subterraneum; Sextum Lucifugum, & imperforutabile : sentitque nullum Dæmonem sua natura marem esse, vel fæminam, tametsi multis videatur, & plerique existiment namones habere genitalia, semen essundere, & concubitus appetere, atque peragere. Enimuero hæc interstitia,& fexuum dissernicula ad composita pertinent: Dæmonum verò corpora simplicia sunt, ductu, flexuq; facilia, & ad omnem configurationem naturaliter apta: Sicut enim videmus nubes nunc hominum, nunc brucorum, aliarumúe rerum figuzam preseferre, eodem modo pæmonum corpora, vt collibue zit, in varias species convertuntur; quanquam illud interest, quòd nubes externis ventis agitatæ figuris varijs afficiuntur, namones autem proprio confilio in le variant corporum for, mas, & in id nullo negotio deformantur, quod imaginatio conceperit. Cæterum animaduertit vnumquodque oçmonu genus nequaquam posse istud perficere, nam igneis, & aerijs facile suppetit facultas in quamcunque speciem, quam elege rint, leiplos conformandi: contrà genus postremum, & subterraneum nesciunt huiusmodi corporum diuersitaté, vipote quæ prædita sint corpore ad motum inagili, &ad flexum parim accommodato: Aquei,& terrestres in horum meditulio constituti possunt quidem multas formas accipere, sed quibus maxime delectantur, in eis diutius immorantur. Quaproprer quicunque in aquis viuunt, & mollioris, delicatioseque vitæ cursum tenent, auibus, ac mulieribus se similes, often-M

ostendunt. Ex quo genere sunt celebratæ poetis Najades. Nereides, necnon Dryades. Quicunque verò inaquola, & arida loca frequentant, in viros, canes, leones, & alia animalia, in quibus viget mos malculinus, sese transformant. Alij aliter sentiunt in Dæmonum distributione, ego de Platonis opinione ita existimo. Quinque locos statuit Plato in Epinomide esse in mundo capaces animalium habentesaliquam inter se differentiam positionum ob corporum dinersitatem; quæ inhabitent eosdem locos. Summus lo cus est ignis; huic proximus athereus; dehinc aeris; post aqua; imus, & vltimus terræ. In primo ait ignea, & immortalia animalia contineri, in infimo terrena, & mortalia; ex medijs secundum, & tertium à Demonibus occuparis& quartum Semideis ascribi. Ergo si sides Platoni est adhibenda, planum est duos pemonum gradus duntaxat reperiri Quòd si aliquis velit in næmonibus Semideos annumerare, tres erunt ordines pemonum tribus aeris plagis destinati; Primi sunt incolæ, atque habitatores in aere superiore, quem ætherem, & ignem quandoque appellant; sequuntur medium aerem incolentes; extremi in vltima aeris parte commorantur, qui quoniam propè aquas dinagantur, & ipsorum corpora mulris vaporibus sunt referta, Nereides ab Orpheo vocuantur, & nonunqua lubterranei, quia sepe subeunt amplas terræ cauer nas, & per ceca antra spaciantur. Hos Zoroastres existimat in Perside, & Aphrica oculis vsurpari, quod fieri posse Plato affirmat in Epinomide, vbi inquit pæmones, quamuis prope nos lint,nunquam tamen nobis apparere, sic vt manifeste ocu lis comprehendantur ; Semideos verò nonnunquam cerni, nonnunquam aspectui nostro se subtrahere, & cum videntur tenui visu perceptos afferre admirationem . Adijcit Porphy. rius illos næmones solum videri, in quorum corporibus proter aquæ vaporem: ignis abundet, idque in oriente continge: re, atque meridie: Sunt, qui putent, vt Hesiodus, & Sroici, certis temporum conversionibus mortem næmonibus cunctis obtingere, alij censent superioris, ac medij ordinis næmones naturæ:

naturæ lege dissolubiles diuina voluntate ad sempiternam mundi curationem immortales coleruari, quia maior est vis diuinæ voluntæis, qu'am legis naturæ, cui funt obnoxij; ordi nis autem inferioris longænos tantum, & certis temporum curriculis interire, eorumque vite nonies mille septingentos viginti annos tribuendos elle. His Plutarchus videtur allentiri, qui lib. de oracul. defectu literis exarauit magnum Dæmonem, cui nomen erat Pan, tempore Tiberij Cælaris vitam eum morte commutasse, idque vocis indicio ex mate exeuntis iuxta insulas, quas Echinadas nominant, nuntiatum suisse Thamo nautæ in Italiam nauiganti, simulque mandatum, vt cum primum ad Palodes peruenisset, nuntiaret magnum Pan interijsse; quod cum ille fuisset exequutus, ingenrem continuò factum esse gemitum cum admiratione in acre, & aquis permistum. Idem narrauit cum Demetrius iuslu imperatoris ad quasdam insulas circa Britaniam, quæ næmonum, & Heroum dicebantur, fuisset profectus, statim post il-Lius aduentum magnam in aere confusionem extitisse, & portenta multa, ventolque in procellas erupisse, & ignitos vortices in terram delatos fuisse: Sub horum finem insulares dizilse aliquem Dæmonem è vita decessise.

Qua Damonum sint munera. Cap. XVIII.

ministri, & ad Deorú diusionem pariter distribu ti (singulæ enim sphærarú anime alicui Demonú ordini imperant, cui proxime suam impatriunt potestatem) rebus diuinis obsequium nauant, & humanis prudenter opitulantur, ac veluti inter mortales, & cælicolas vectores hinc hominum petitiones Dis interpretantur, ac nunciant, & illinc suppetias diuinas ad homines traducunt, & equæ in Dijs sunt occulta, & inessabilia, exprimunt, atque parefaciunt. Ex his patere potest, cur Platonici dixerint natura.

Dæmonum non esse absque corpore. Cum enim animaduet terent Dæmones in Deorum mandatis exequendis, & suis muneribus obeundis huc, & illuc moueri, & in varias mundi regiones excurrere, atque arbitrarentur huiusmodi profectiones, & tam varios accessus, & recessus non fine corporibus perfici posse, senserunt Demones habere corpora, quibus mouerentur, gradum sisterent, & diuersa loca mutarent. Hæc corpora ex aere composuerunt, quòd Dæmones, vt ad inferiora delabantur, & ad superiora efferantur, corpora expostulant aerea, quæ funt gravitatis, & lenitatis participatione mo dificata. Atque hæc de corporibus Dæmonum, redeamus ad ipsorum officia, & munera. Per hos Plato in Symposio autumat cuncta regi denunciata, varia naturæ miracula fieri, omnesque species præsagiorum oraculorum, & afflatuum exple ri. Hinc Porphyrius afflationem diuinam definiuit motioné: mentis vnà cum inspiratione Dæmonica, censuité; hanc mul tis, varijíq; modis perfici, quod tribus oraculis è multis commemoratis vno Colophonio, altero Delphico, tertio Branchi dico cofirmauit. Erat in Colophone fons subterraneus, cuius aqua degustata, & peractis omnibus sacrorum ritibus ad hoc. pertinentibus sacerdos ad Dæmone capiendum præparabatur, & Dæmone correptus dabat vaticinia. Pythia in Delphis duobus modis Dæmonem suscipiebat, vel per spiritum quen dam tenué, & igneum ex ore antri erumpentem, vel sedés in tripode, qui Deo erat consecratus. De qua re Strabo lib.9. Geographie ita scribit : Auctores certi memorant divinu ipsum domicilium profundam, & curuam effe speluncam non admodum lato patentem ore, at que hinc auram reddi sacro efflante numine. Excelsum autem hostio imminere tripodem, quem simul atque Pythia vates inscenderit hausto divinitatis spiritu responsa edit partim metro, partim oratione libera. Fæmina in Brancis fatidica quatuor modis Dæmone nanciscebatur, nam vel sedebat in axe, vel manu tenebat virgam Dei munere concessam, vel pedes. aut limbum in aquam immittebat, aut denique ex aqua vapo cem hauriebat; his omnibus modis ad Dæmonem extrinse-

ous excipiendum reddebatur idonea. Nec verò credendum est illis, qui caussa afflatus in res naturales conantur reuocare, quorum cum variæ, multæque sint opiniones, duæ tamen omniu maximè celebrantur. Prima caussam asslatus refert in humoré melancholicu, quo qui abudat, in ipsis ea pars animi, qua imaginamur, corporis alterationibus vehementer como uetur, eiulq; mutationes summopere imitatur; quod manife Ru faciunt frequetia vila,& somnia, que istis varia,& multipli cia offeruntur. In hanc sententia iuit Arist. 1. probl. sect. 30. In quibus,inquit,multa,& frigida bilis eft atra:hi Bolidi funt,& igna ui. In quibus permulta, & calida, ij perciti, & ingeniosi, amasii, propensi ad omnë excandescentia, & cupiditatem; nonnulli etia loquaciores. Multi etiam propterea quòd ille calor sedi mentis in vicino est, morbis resania implicantur, aut instinctu lymphatico inferuefount: ex quo Sibyllæ efficiuntur, & Bacchæ, & omnes, qui diuino spiraculo instigari creduntur, cùm scilicet id non morbo, sed naturali intemperie accidit. Maracus cius Syracusanus poeta etiam prastan tior erat du mente alienaretur. At quibus minus ille calor remissus ad mediocritate sit, i prorsus melancholici quide, sed longe prudentiores. Secunde opinionis autoribus libitu fuit eande caussam conijcere in halitus, & vapores è terra exhalantes, qui in corpus admisti temperié in animis ingenerant insolentem, atq; vim præstant ad futura præsentienda. Huius rei illud afferunt argumentum, quòd ijs in locis, in quibus oracula petebatur, è terra exhalatio efferebatur, qua sacerdos oraculo præposita correpta, & in furorem acta futuros rerum euentus prædicebat. Neque alicui videatur incredibile terram fundere vaporem, qui animis enthusiasmum, & futurorum præsensionem inferat, quando quidem memoriæ proditum est in terris mul ta fieri,& manare,quæ cuiuis possunt magnam mouere admi rationem. Huius opinionis meminit Plutarchus lib.de def. oracul.& Aristoteles videtur illi calculum suum adiecisse lib. de mundo ad Alexandrum cap.4.vbi hæc habet : Multis in locis orbis exitus spirituum pari ratione patefact i funt, qui partim fanatico furore afficiunt homines propiùs accedentes; partim tabifica ni absuui absumunt, partim fatidicos afficient, ve Delphici, & Lebadici. funt & qui prorsus enecent, ve in Phrigia. Ex his putant huius opinionis assertores se facile posse rationem reddere defe-Aus oraculorum, nam vis illa terræ, & exhalatio, que metem furore concitat, vetustate absumitur, quemadmodum multis in locis metalla defecisse, amnes exacuisse, & motes euanuisse historie attestantur. Hæc Platonicis non videntur probabilia, nam quòd vaticinium fiat ex præsentia Dæmonis deforis venientis, constat ex eo, quòd sacerdotes antequam dent responsa, multa sacrificia faciut, sanctimoniam observant, quibusdam diebus abstinent cibo, & venere, latent in seccessus & paulatim incipiunt illuminari, quæ omnia non obscurè declarant prouocari Dæmonem extrinsecus vt adueniat, alioquin nisi Dæmon forinsecus accederet, hæc nullius essent vtilitatis, & necessitatis, atque sine tot sacrorum ritibus facile, promptumque esset oracula impetrare. Præterea afflatum non esse opus anima, vel corporis, nec caussan in his habere inde potest intelligi, quod afflatus fatidicus agit tum in prædicendo, tum in efficiendo super omnem humanæ naturæ consuetudinem: Non potest autem homo, vel aliquid hominis ea præstare, quæ propria sunt naturæ divinæ, & omnino superant hominis conditionem, quoniam neq; possunt præstantiora à deterioribus genetari. Caussa igitur husus est duntaxat ipsa diuina, vel dæmonica potestas, quando scilicet Dij, vel Dæmones comprehendunt omnia , quæ funt in nobis, & exterminant penitus propiiam à nobis animaduersionem; proferuntque sermones per hominem quidem led non cum ipla cogitatione hominis, & voces emittunt per os furentis extra se positi, dum videlicet quæcunque sunt in nobis, serviunt tota numini, ceduntque soli dominanti actioni diuinç. Quapropter lamblichus voluit afflatu concitari nihil aliud esse, quàm totum à Deo animum occupari, & contineri ; ex quo consequens est veluti accidens extasis, & alienatio quedam. Hac ratione veteres Platone in Phedro affirmante vaticinium nominarunt / aviav, id est, surorem, & artem, qua suturum

edita discernitur unvinde, qui soli dinino surore correpti verd vaticinantur; posteriores aut interiecta r litera illud nuncuparunt μαντίαν, & hanc μαντικών. Sed ad id, quod nobis est proposită, accedamus. Demonibus arte magică veteres atribuerunt, quippe qui in cognitione reru naturalium hominibus longe superiores probe tenent, qualis sit reru mortaliu societas, quid euiq; conneniat, quo dinería res in concordia redigantursard; per has nature vires, que hominibus funt in-Explorate multa possitt, multaq; efficilit, que homini prosectò stiperant ebenitione, nature in potestati subijeuntur. Quam-Bore quicung, Damonibus suerunt vel natura familiaritare coniucti, vi Zoroastres, vel veneraziono dilecti, vt Apollomius Tyaneus , fummi magi eualerunt, hilá; inges elt nominis glo Tia parta apud mortales ob multa ab illis odita fois comporis bus magica artis opera, în quibus Hierocles Apollonium CH RISTO Dei filio coquare aufus est scuius impia opinio lib! vito ab Eulebio fait belliffiand refutara . Amplius ozmohes admirabilis prudentia participes, & acuto ingenio, ac renaci mentoria prediti in particulari mundi prouidentia lele exercem quorum alij lati fimas terrarum regiones moderan für , nollitalliteiditaliblis latt prepohii, Sequidam homines Tantum amplexantir, qui Genivappellantur. Indigetiquippe Harura genéris litimani nimitim imbecilla fuffragio melituis, Dræftantiorisque nature. Quam ob canslam creator omniu, & cofffernator Detre voletis elle homidum genus his prefecti pæmones, quorum aufpiciis in terrum hoc corpus de liceretur, atque in hoc'vite munere obeundo dicigerenturanique proinde in rebus dubiis elfent premonitores, mala duerteret, bona prosperarent, nutantia fulcirent, obsoura declararent, rationem perficetent, perturbationes temperanens, formula Inbministratent, fatalia complerent, & aduesta fidera corrige Tent . Hos vicinones, quos appello proprios cultodes, finga-Taresque prefectos ainne Achdennes ultractionum omnimm infperiolesisee अभिनेत्रिकेरिक देशातां out on suplom presipion Muc links enter it une construction of the con iudiconfra.

iudicem deducere singula suo vel approbantes, vel diluentes, testimonio. Eosdem inquit Plato in Epinom. tum somnijs,& vaticinijs, tum voce vel à lanis, & corpore vegetis, vel ab egro tantibus, ac valetudinarijs edita nos multum adiuuare, & in iplo è vita excessu nobis lele offerre, atque nostros animos pulsare. Atque hinc fit, yt sæpe quidam è vita migraturi aliquid diuini prefeferant, quod Socrati contigisse memoratur. qui morti propinquus Anyto Xenophonte attestante prædixit vitam filij, qui tune modestus erat, fore flagitiosam. Idem à falsis accusatoribus in iudicium tractus iudicum suturam punitentiam, acculatorum ruinam, & ciuratis sedirionem præfagiuit . Scripfit Possidonius Stoicus Rhodium quendam morientem sex æquales nominafie,& qui primus eorum, qui secundus, qui deinceps vitam esset cum morte commutatusus divinasse. Phærecides Syrus moriens victoriam aduersus Magnefios fuit vaticinatus. Hac , & alia huiusce generis quamplura Platonici rentur næmones illis hominibus, quibus funt addicti, fignificare, que mox isti prenunciantes in animo aliquod præfagiens, & diuinum habere creduntur. Carerum places næmones nequaquam adfunt vnicuique ali alias cultodientes corporis, & anima partes, ac habitudines, qued Porphyrio fuit probatum statuenti in ipso corpore dinerfos næmones reperiri, quorum alius fanitatem, alius pulchritudinem, & alius aliam in hoc habitudinem curetine pre terea asserenti alium Dæmonem regere corpus, alium animam, & alium mentem, sed vnus tantummodò præsidet totu ducens, & toti voique affistens; quandoquidem, vt inquit lamblichus, ablurdum estanimal esse vnum, & Dæmonem huius præsectum multisørmem existimare. Neque adeo laboriola est totius hominis Dæmonica administratio, vt ad eum gubernandum fint plures Dæmones accersendi. Eunde præterea falfitatis nomine damnamus, quoniam quandoque putanit cuiusque mentem particularem esse Dæmonem præsidentem, eumque hominem elle ivolui pera, id est felicem, qui habeat mentem fapientia præditam. In qua quidem re consen-.;

sonsentit cum Timarcho Cheronens, qui apud Plurarchum lib. de Socratis Genio id vocat Genium, quod ab interitu immune est, & plerique mentem appellant. Hic, & ille multum fallirur, quoniam Genius, & nostra mens habent inter se magnam dissimilitudinem, hæc enim est pars suprema anime no stræ, ille verò iussu summi Opisicis nobis est addictus, per que rectè regamur in ijs vitæ sunctionibus, quam sumus acturi. Permulta alia possem de Dæmonibus asterre, sed de singulis dicere huius non est loci, neque disputationis.

Mens omnia moderatur, vniuerfumq, non concilio, fed fua prorfus natura condidit atque adminificat. Cap. XIX.

ME O n e 1 v's fortafic, quam res propolita exigerec. in his disquisitionibus sumus progressi, sed parcant, quicunque legerint, his disgressionibus, in 🔻 quibus non omnino ab re fore existimauimus, si ouæ disperse hinc inde apud Platonem, & Platonis sectatores reperiuntur, in vnum, & ex ordine colligeremus, atque ob oculos legenda proponeremus. Nunc ad institutum remertamur. Quamuis Platonici primam, ac generalem prouidentiam tribus supremis principijs accommodaterint, in his ramen administrandis noluerunt parem elle horum principiorum conditionem, sed asseruerunt Deum ab omni proxima rerum administratione vacare.& per Mentem cuncta gubernare; hanc in mundi curatione proxime versari; & ad Animam mundi potius fatum, quam prouidentiam (vt suo declarabitur loco) pertinete. Montem huius mundi curationi potissimum esse perpositam sentit Plato in Philebo, Phedone, alijique locis permultis, in quibus tribuit Menti princi patum, creationem rerum omnium, imperiumque cœli, & terræ. Ex quo eandem vocat procreatricem, imperatricem, omniumme reginam sapientiam: Et in Cratyllo asserit Men

tem-quamindusit Aparagoras, elle infinia et per omnia samearcomnia procreare. Istud preterta & coftrmaturab ideia in ipla Mete politis, in quibus à Platopiois pracipue ponitur, ro prouitedi ; & ex eo perfpicue deptahedi pot o illius propric existit promidetia, qd est tati operis fabricator, cuinig. co. gnitio estabsolutissima, & intelligetia perfectissima. Huic sem tétiæ Numenius Pythagorie manifelte adheret qui in lib de Boro. Primt, inquir, Deu regem omnits de amni opere cessare opon tet: Creatorem verd Deum aninia gubernare dicimus, à quo interion mens mittitur ad omnia, qua ad illius communicationem funt ordinata. Et paulò post: Quemadmodum agricola ratio quadame ad plantas relata, hoc modo se habet primas Deus ad Creatorem? Primits enim cum semen omnis vita fit, res omnes feminas, Creator verd plantat, & diffribuit, transfertg, ad fintules suos que inde ialta sunt . Et progressus afiquantulum : Gabernator, inquit. com in pelago ferante, claus inhartes dirigit nuncon, ocule ver à cius, E mens in altum ad athera tendunt, for pianauiganti per maria per calum dirigitur: Non alio modo Creater, no materia repellatur. aut difficat harmonice ipfam ligauit, & tanquam nauinipfa infidet & harmonice dirigit per ideas quafi per clauum gubernans, refricity non in colum, sed in Deum Superiorem, quem speculando di-Scernendi vim accipit, quem defiderado motiquem accipit. Bandein fententiam lequitur Philo, à quo libide agricultura hac prodita fun ... Sicut quendam gregom terram aquam, aexem ignem, & quicquid in his cootinetur vel ftirpium, vel animalium mortalium. dininorumá, ; adhac cali naturam, Solis, as Luna circuitus, renolutiones caterorum siderum, choreasq, cocinnissimastanquam pastor. ac rex Deus regit iure, lege of prafecto bis Verbo primogenito filio qued curam facri buius gregistanquam magnus proveninfe, recipiat. Idem lib.de plant. Noe. Siquis, ait, pudorem buins difficiatatis non explicata velit effugere audabter dicat nulla re materiata machinam mundi conservari, sed Verbo eterni Dei sempiterno. quod à medis ad extrema, & ab extremis ad media fe extendens decurrit per longum natura fladium cursu inuitissimo in poum con dicens partes eins omnes, constringensá. Hoc enimpater, qui gonuis

nuit ipfum, quaft ninculum queddam couftinit non rump endum in perpetuum . Meried igitur neque tota torra ab aquis diluitur , neque ab aere ignis extinguitur, nec contrà aer ab igne inflammatur Dei, verbe se interposenta. Nec verò illi sunt approbandi, qui perwerso senserunt Mentem nequaquam habere omnium procurationem, nam homnium mundanarum Mens non eller cureurix fed quedam in illius caderent providentiam, quedam minime, virum ne majoribus prospiceret minoribus posthabitis han contra illis neglectis in his curandis omno Inam studium, & operam collocaret? Si secundum asseris, quam egregia, & composita erit hæc ratio promidendi? nami quod propinquiàs accedit ad Mentis similitudinem, vi bone, min ob ca defluentium magis in particeps, rationi confentaneum videtur. Si primum, Mentem facis imbecillam, quippe, que maiora cultodiens non habeat satis virium in minoribus protegendis; au certonegligentem, pigritiaque, & mollitia detentam Verumenimuero chim nilil Mentem effugiat, ipsaque possit omnia, ac summa bonitate sit prædita, fieri non porest, ut propter pigritiam, autignauiam deserat mundiadministrationem. Deinde si'ad menimavique nequit Mentis providencia permanare, ecquid eft, cur maiorum compos mi rum licinops: aut quo panto minorum lubhantiam procreas non comindem eriam perfectioni dominatur? aut deniquo quamodò illi difficilis estrei minimæ gubernatio, cui facilis fuir totius yniueritratis progreatio? Neque illud defendatun Mentem parua non curare, quia scir illa esse contemnenda, nam cùm à Mente omnia fint facta, & possideantur, sua ipsi possessio nequaquam est negligenda, que est optima, & proui dentissima. Russus facilius parua, quam magna gubernatur; & opifices quanto ipli peritiores lunt, tanta exactius, perfecliusque vna, cademque arte tum magna, tum pulilla confeciunt. Ergo Mens, quæ sapientissima est x wult, & potest omnia curare, non, solum magnis providebit; verum etia quæ sunt exigna, & facilius curari possunt, administrabir. His adde, quòd nullo pasto est rationi consonum à Mente ignorari fua

sua opera, & que ab ipsa quoquo modo efficientur. Enimuero Mens distincte, & perfecte seiplam intelligit, & cognoscit le mandi,& omnium, que funt in mundo, effectricem; atqui caussa essectiva ad essectium cum ex relatione dicatur, necessariò conficitur iplam distincte, ac perfecte cognoscere quæ cunque ipsius sunt opera, & effectus. Ergo quia cognitio, ac prouidentia sele mutuò complectuntur, Mens, quæ res vniuersas optime perspectas habet, in res singulas suam accommodabit procurationem. Redè igitur Zeno Stoicorum prin ceps dixille videtur; Deorum mente, atque ratione vniuersam mundi machinam administrari, neque verò id solum, sed etiam ab ijidem vitæ omnium animantium consuli, rebusq: omnibus, vel etiam minimis prouideri. Nec præterea illud admitti potest, quod quidam prodiderunt, Mentis scilicet prouidentiam non esse singulorum, nisi vt ad communem na turam reuocantur. Etenim si Mens intelligendo cuncta facit, & efficiendo omnia intelligit, necessariú est, vt ab illius prouidentia ea omnia complectantur, que ab ipsius intelligentia attinguntur. Intelligit autem non solum que omnibus communistima, sed eriam que vnicuique peculiariter sunt di cata, & quibus vnumquodque absoluitur, ac perficitur, alioquin confuse intelligeret, nec optimam possideret intelligen tiam; ergo eminentissima, amplissimaque simul est illius providentia, & sese exercet in singulis etiam individuis gubernandis. Hæc omnia expressit Orpheus inquiens in hymno ad Apollinem.

..... funt tibi totius confinia mundi,
Est cura Tibi rerum finis, principiumo,
Tu cithara totum dulci moderaris Olympum,
Per te cuncta virent
Et alibi.

Cunsta vides. & cunttà audis, & cuntta gubernas.

Chin dicimus Mentem omnia efficere, & mundum conde re, id ita intelligimus, non quia Mens ipium, quali tempore præcesserit, nam-mundus iuxta Platonis dogmata Crantore, Plotino

Plotino, Porphyrio, Iamblicho, Proclo, & plerisque alijs interpretantibus nullo ortu est generatus seculis omnibus immortalis, sed quoniam hic està Mente, pilorq; natura Mens est, quam mundus, quippe que caussa mundi existit veluti esficiens, forma, & exemplar; mundi inquam huius, velut imaginis per exemplar illud existentis, eodemque modo inde perpetuò subsistentis. Hic autem cœlorum, ac terrarum orbis conditus est ab omni æternitate non ratiocinatione quadam concludente faciendum esse, sed necessitate quadam co gente, ve hic sensiis mundus primum imitaretur. Etenim cum mundus intellectualis nequaquam illius esset conditionis,vt posset rerum extremum esse,quia primum erat, maximè verus, penitùs impartibilis, totus vita, totus mens, in vno yiuens,fimulque intelligens,atq; ea lege procreatus, vt istius esset exemplar, & fabricator, ac præterea amplissimam haberet potestatem ad sensilem mundum producendum, necesse fuit iplum aliquid sui in materiam infundere, ac immobilé, quietumue colistentem ad sui similitudinem vniuersum hoc corporeum construere. Illud autem condidit non consilio, & quo modo, quaue ratione esset ædificandum ratiocinando,& deliberando, sed vno statim intelligentiæ actu, virtutisque momento; confilium namque est prudentiæ defectus, pertinetque ad eos folum, quos tempus metitur; itaq; Mens, quæ est prudentissima, & tempori minimè subiecta, nulla indiget consultatione, neque in suis functionibus perficiendis meditando, atque deliberando ex aliquo in aliud proficiscitur. Amplius quæ agunt per solam essentiam, antegressa deliberatione non indigent, quia neque errare possunt, neque de co, quod agendo sequendum est, aut sugiendum, dubitare, ergo quia in his agentibus Mens in primis debet numerari, planum est prægredientem meditationem no esse illi necessariam. Istud à Porphyrio in Timei commentarijs fuit patefadum, in quibus hac habentur: Artes instrumentis indigent, quoniam nec omni materia prasunt, nec dominantur omnino, & Extra luborant : Potentia verò naturales, quoniam & perfectiores

sunt, & intime, ipso tantim suo esse agunt, quiequid agunt : Sic & anima vita propria effentiali nutrit, auget, generat, spirat, sentit & reliqua exerces munera, qua ipfi funt tributa: Ipfa quo que imaginatio prapotens solo quodam sui acturaris motibus staim afficit cor pus, & dinerfas inducit qualitates : Quinetiam, pt tradunt Theologi, Demones imaginationibus fuis absque alio instrumento, vel attu passim mirabilia sacium subità, & vi fere corum voluntas, essicaciffemos radios inde emistentes, ac supe motibus imaginationis sua formas mirabiles oftendentes eis qui salva inspicere valeans. Mulso magis opifex mundi ipfo effo;id est ipfo imelligere substantiam exbibet vniuerfo . Mens enim dinina nullo indiget, fed in natura proprie permanens omnia producit & monet, & cum sit incorporea, & ins dividua mundum fabricat corporeum, & plane dividuum. Quid enim mirum ? siquidem ex minimo sape semine vastum animal pull tulat ex tot, tantis q, diversis inter-se membris coagmentath. Hac Porphynius, quibus ea pollunt adiungi, quæ de Deo, & Intel? lectuin hanc sententiam disseruntur lib. 3. cap. 2. de diuina fecundum Ægyptios philosophia: At Deum, inquit autor, per confultationem agere non dicimus, alioqui eo prius aliquid e Ber ? Quoniam meditando, atque deliberando ex aliquo priore profisifcimur; Cam tamen Des nibil prius sit, sed bic pranus omniti; quemada dum neque codem quicquam postérius. Porro cogitatio ex principijà ud conclusiones perficition, principial, per sensum cognosci possunt 1 At Intellectus nibil corum, qua sentiri possunt, per fensum cognoscit. Quia ab'intelligibilibus incipiens in cadem desinit. Ex quibus manifestum est hunc meditando, atque deliberando ad ea non descendere, que in sensum cadant. Itaque multo minus primus rerum omnium opifix meditatione, deliberatione á, indiget ad regenda unimalia, aus edrum quitquam, qua mundo tam superiore, quam inferiore continentur. Res autem confulto, cogitatod, ita fieri dicuntitr, quod cum omnia in sapientin Entis primi procreata sint , eademq, diffinta sel cuidum rationem propriam, & qua cum altera specie coitari nullo mode potest, non alius villus sapiens quantumuis diligentiam ad deli berandum adhibeatires alias illis similiter, paritera, perfect as possible a solitore. Comencio verò ad en que nondum funt, abfotuenda adérimentum

mentum affert, cum quis prius consultat, quam agere incipiat. Quare in illa eum, qui consultat, prius nosse oportet quid agendum sit: & si quid earatione effectum fuerit, ei, quod antea cogitatione erat coprebensum, dissimile non apparebit. At cum aliquid ab alio efficitur, ei, quod per solam essentiam agit, non est præcognoscendum, quade sit id, quod efficiendum est: Quoniam tale tantum efficit, quale esse decet: atque idcirco ad agendum alio adiunante non indiget, nec antegressa cogitatione. Ex his patere potest Mentem neque argumentando, neque aliquibus instrumentis viendo mundum condidisse, neque præterea ex quadam rationis discursione illi providere, & singula in ipso disponere, sed sua prorsus na-, tura, & essentia, quo pacto dicimus Solem non consulendo, sed sua vi, & natura illuminare id, ad quod potest ipsius lumen pertinere. Nominatur tamen aliquado rationale quoddam in Mente confilium, quoniam cuncta sic ab illa constituuntur, & sunt constituta, ac sapiens aliquis saceret consilio, , & argumentatione.

Quomodò hic mundus à Mente adeo dissimilis ex ipsa Mente potuerit emanare.

Caput XX.

E o v e alicui illud moueat admirationem, quo modò ex Mente, in qua omnia sibi sunt amica simulque coniunca, nihil sibi, aut alteri contrarium; neque aliquid solitarium, vel à cæteris defitutum, potueric hic mundus emanare, in quo alia alijs adversantur à se muruò separata, & cum res nullæ sibi sufficiant, alijs bellum inferunt, ex quibus seruantur. Nam que madmomodum in ratione semini inserta simul omnia, in eodemque sunt, nihilque cum alio pugnat, aut dissidet, aut impedit; & in animali, quod in lucem ab ipsa euocatur, alibi est pars alia, atque alia impeditur, læditurque ab alia, sic vitque ex Mente

simplici, & ratione ab ea in materiam defluente potuit vnie uerlum pullulare, quanquam in eo alia sint amica inter se se atque falutaria, alia inimica, & pernitiofat& partim volentia. partim nolentia vicifsim se disperdant, iplaque pugna mutua sibi afferat generationem, & corruptionem. Nec Menti istud vitio vertatur, quoniam hæ rerum nature inter se dissidentes in mundo sunt necessariæ, quod mutua earum contentione quæcunque mortali conditione sunt generata, immortalitatem consequentur. Deinde cum quæ in primo rerum opifice. summa est concordia, summaque plenitudo in naturis inferioribus multum degeneret, atq; ha quò magis à primo principio dimouentur, eò sorte deteriori afficiantur, patet hunc mundum ex his partibus necessariò coalescere, quæ graues inter se gerunt inimicitias, siquidem cum multum absit à supremi opificis perfectione, partes plurimas in le coercet, que quod satis est non habentes cum alijs pugnant, vt quod deest aliunde vendicent. Interim verò aduersus tantam dissensionem providétia singulis ad seipla, & ad vniuersum magnum amorem inseruit, quo illa se innicem arcte complectentia ad salutem totius mundi concordissime conspirant. Amplius Mens non potuit vniuerfum condere, quod fui esset aut fimi le penitus, aut dissimile. Simile non poterat, quia quod efficitur, patitur; & quod patitur, à pressantiore patitur. Dissimile non potuit, quoniam quicquid agit, ad sui similitudinem agit. Igitur factus est mundus aliquo modo similis, alio dissimilis. Et cum illa sit vnica, vnjuersum est vnum, & non vnum. Cùm omnia in se coerceat, mundus continet omnia, & non omnia. Cum immobili æternitate contineatur, mundus est æternus,& non æternus. Etenim quia vnus est nititur maximè ad immortalitatem, siquidem non habet socium, aut contrarium, à quo destruatur; quia non vnus, quodam modo fit compos mortalitatis: Ex contrarijs enim partibus, ac mutua corruptione inter se grassantibus est coagmentatus. Eius igitur æternitas in successione consistit, vnitas in cotinuatione. Qm verò æternus, rebus oibus exornarur ; quie non æternus

non omnibus tebus fimul ett expletus. Demum Mens architechx totum mundum, vt illius ferebat natura, fecit pulchru, sufficiétem, sibimet amicum, & partibus suis tum maioribus, tum minoribus æquè convenientem. Quòd si aliquis monen re Plotino lib. 1. de prouidentia mentis aures ad hunc voluefit connertere, forfitan audiet ita loquentem. Me proculdubio fecit Deus, atque ego inde factus sum perfectus, ex cunctis animalibus constitutus, mihi ipsi (ufficiens, mihi penitus sarisfaciens, nullius indigus Quoniam omnia in me funt animalia , fimul atque planta, cuncturum natura generabilium, Dij quamplurimi, Damonum popu li bonorum, exercitus animorum, homines virtute felices. Neque enim terra sola ornata quidem est plantis omnibus, & omnigenis animantibus neque tantum psque ad mare potestas anima se diffun dit, aer autem totus, & ather, totum q, calum anima, ritaq caret, verum anima illis quoque sunt omnes bona vitam stellis suppedizantes, reuolutioniá, calesti ordinatissima, simulá, sempiterna, & ad imitationem Mentis in circuitum agitatæ sapienter circa idem femper, nibil enim quarit extrinfecus . Praterea quacunque in me funt, appetunt quidem omnia bonum, singula verò pro facultate propria consequuntur, dependet enim totum ab illo cœlŭ, tota quinetiam anema, amplius Dij. qui in partibus meis regnant, item animalia om ma, simul & plansa, denique si quid etiam esse in me videtur inanimatum. Tum verd alia quidem e sendi tantum participia videntur, alia verò viuendi, alia sensiendi, alia iam rationem habent, alia to-Lam denique vitam: non enim equalia passim in rebus non equalibas requirere decet, neque vi digitus videat exigendum, sed oculo id est assignandum, digito autem alind quiddum desiderandum; id autem est, vi fit digitus, propriumq, officium peragat. Hæc fingit Plotinus mundum de seipso gloriose prædicare. Cæterum cuncta, qua à mundo amplectuntur, Mentis imperio subifciuntur, illaque adeo recte, atque ordine singula disponit, ve siquis persedissimè valeat ratione discurrere, vehementer obstupeat. Nec quisquam perturbetur, quòd in mundo non sir eadem rerum omnium coditio, & dispares formarum gradus conspiciantur, nam hoc illius persectioni, & pulchritudini

dini plurimum conducie, arque ob inæqualitatem, & dissimi litudinem ınsatiabilem hic admirabilis rerum omniŭ decor spectatur, & maxime commendatur. Preterea, vt scriptum est lib. 14. secretionis secundum Ægyptios philosophiæ cap. 9. quoniam non erat rationi consentaneum, vi quod procreatum est, vnum esfet omnino, suoq; autori omni ex parte equa le, vnum esse oportuit ex pluribus compositum: Ex pluribus autem similibus componi non potuit, alioquin de his vno sufficiente alterum suisset ociosum: Itaque ex dissimilibus procreatum hoc oportuit singulis eorum seorsum existentibus secundum formas proprias. Qui igitur Mentem vitupesat, quid agat, & quò temeraria arrogantia eum deducat, non tatis habet perspectum. Hoc errore plerique cæcantur, quòd eos crassis inscitiæ tenebris circunfusos latet, quæ, qualisque fit pulcherrima mundi constitutio. Atque isti haud absimiles videntur illis, qui picturæ, musicæque ignari fidicines, & pi-Stores accusant, quòd non eundem sonum chorde omnes remittant, atque non vnus tantum color in vium veniat, cum tamen pictores suas imagines variè excolentes congruos co lores singulis locis distribuant; & fidicines chorda alium, quæ summa est, alium, quæ infima, sonum emittente, arque illa acutè fonante, hac vocem grauem profundente dulci , & iucunda harmonia aures nostras compleant. Quineriam nop aliter faciunt, ac si quis propterea tragædiam vituperet, quod cuncti non sint heroes, qui in hac loqui inducuntur, sed aliquis in ipsa vel samulitij ordinis, vel agrorum colonus, vel ineruditus, infimæque notæ homo loquatur: Atqui actio tragica pulchra non erit, si quis inde inferioris fortune homines tollat, cum ipsius pulchritudo per hos quoque non parum compleatur. In eodem errore versantur, qui diuitiarum, paupertatilue gratia de Mente conqueruntur, eamque repræhen dunt, quòd æqualis in his non contingat distributio. Hi pror sus ignorant, quòd boni æqualitas in his rebus, quæ sunt aduentiriæ,& om nibus fortunæ telis propositæ, nequaquam est expetenda. Nec omnes in sublime tolli queunt, nec omnes possunt

possunt reges évadere, ac imperium inter alios exercere, quemadmodum nec omnes huiulce corporis partes eadem possunt habere dignitatem, idemque munus fustinere. Isti præterea aon confiderante quam fit facrilega illius hominis temeritas, qui de consilijs divinissimæ Mentis audeat iudica ce, que non vaius hominis, sed toties orbis; non ad instans tempus, sed ad omula pariter secula sibi proponit vtilitatem. Quapropter leuiter, tranquilloque animo ferant se pauperes este, illudque memoria teneant le non ubi solum natos este, sed etiam rerum vniuersitați, immo ponus huic, quam sibi; naturaque ita comparatum esse, ve quicquid incommodi nobis accedit, id mundo maximas afferat commoditates, qui or tus nostri præcipuam sibi partem merito, vendicat. Eten im cum hominum natura sit mortalis, proptereaque multarum zerum indiga, videlicet agriculturz, architecturz, fabrilis, ceterarumq; artium, quæ ad cultum corporis necessarium pertinent, meritò ac decenter orbis totius optimus gubernator Schomines disposuit, vralijs paupertas, alijs divitiæ distribute fint,ve qui opibus abundant, materiam fubministrent, qui verd sunt inopes, exercitatas artibus manus admoueant. Et hercule si omnes homines in æquali dignitate essent constitu ti, humanum genus penitus aboletetur; nemo namque pro alterius commodis curam, laboremque subiret, nemo aratris gerram verteret , nemo lementem agris inspergeret, nemo messem faceret, nemo denique vuas legeret, vinumque expri meret. Non est igitur, vt quis hanc rerum varietatem grauiter ferat, aut Menti totius vniuerlitatis gubernatrici indignetur, quod non omnes homines in eisdem bonis, offi-

cijsá; versentur. Sed hæc relinquamus,& quot, quate munera in hoc providentia ofcio persoluendo Mens dicatur sustinere, breui consi-

deremus.

Controlling Lower Control

Thomæ Gianinii 20

110

(-\)

Quot, qua ue muner a Mens dicatur sustinere in officie providentia persoluendo; Providentia quid sit; Ac cur Dy, et Damones varias mundi partes dicantur sortiri. Cap. XXI.

E N S vniuerlitati dum prospicit, tria munera cognoscitur sustinere; primo totam terrarum, & cœlorum molem sabricauit, multos rerum ordicœlorum molem fabricauit, multos rerum ordi-nes constituit, & suis quæq; gradibus disposuit: altero res à le genitas in dispositione conseruat, qua suerunt inter se colligatæ, & ordinatæ, quod si perturbentur, confestim illas in ordinem adducit, rursusque renouat dispositionem; tertio cunda mouet,& sua cuique dispensat, vi cuiusq; natura videtur postulare. Quamobrem cum in mundi constitutione alia quidem veluti tota sint fabricata, & alia tanquam partes; à nonnullis loci superiores occupentur, à quibuldam inferiores; multa quielcant, nec pauca moueantur: & tursus corum, que monentur, pleraque ex seipsis,& sua sponte cieantur, alia ab alijs agitentur, Mens singula suis que que gradibus conferuat, & pro cuiulque conditione sua munera dispensat, ita ve generalia totis, particularia partibus, præstabi liora superioribus, & minus præstantia inserioribus distribuantur. Nec quæ stabilia, sirmaque sunt, ad motum impelluntur; aut quæ ex se sua vi mouentur, quiescere coguntur, sed cuncta suæ naturæ conceduntur, & hæc quoquo modo moueri,illa manere permittuntur. Verum hec'officia non solum à Mente præstantur, sed etiam à Deo patre persoluuntur, & à totius vniuersi Anima aliquo pacto attinguntur, quibus vnà cum Mente generalis prouidentia coaptatur. Eadem officia (primum excipitur) à sphærarum, stellarumque animis, & Dæmonibus ipsis ministrantibus in vniuersitatem proficiscuntur, & longe, lateque sunduntur. Summus enim opifex ca lege

ta lege hos, & illas in nature digestione constituit, vt pro viribus omnia attingant, quæ ad exactam mundi curationem possunt pertinere. Nec verò quispiam existimet munus prouidentiæ interrupte à Dijs exerceri, atque hos ex internallo istis caducis suam adhibere curationem, vt scilicet tunc mor talium curam suscipiant, cum ipsorum res in maximo discrimine versantur, in pristinam, aut etiam perfectiorem conditionem omnia reuocaturi; Enimuero Dij, qui sua natura sunt bom, continuata providentia necessariò viuntur, quæ propria est essectio iplorum boniraris. Accedir, quòd, quia conti nenter thunt, & labuntur omnia, ne temporis puncto hæc possent in ratione rerum permanere, si vel exiguo interuallo ipsis deesset divina providentia. Quaproprer Synesius nullo pacto est laudandus, qui in orat. de prouidentia finxit pronidentiam, non veluti matrem, quæ cum modò in lucem dederit infantem, in quibusq; incómodis depellendis est occupata,ne infans à se editus omni ope, & auxilio à natura destitutus in aliquod detrimentum incurrat, sed tanquam matrem, quæ viras, & arma iam loboli suppeditauerit, quibusque vti slio præcipiat, vr nocitura per se propulsando suam ipse tuez tur incolumitatem. Ex his constare arbitror nos prouidentiam polle diffinire actionem Deorum, & Demonum, qua res omnes buiulce mundi efficiuntur, consernantur, & in fines thi-consentaneos proficiscuntur. Nunc Deorum nomine intelligi velim & prima retum principia, & cœlorum, elementorumque animas, quibus Academicorum est consuerudo Dei nomen attribuere. Hi res cunctas in proprios fines dirigendo & rebus singulis suas impartiunt, communicantque persectiones, & cotius vniuersitatis commodis optime prospi ciunt . Apuleius lib. de Plat. dogm. finiuit prouidentiam sententiam diuinam conservatricem prosperitatis eius, cuius caussa tale suscipitur officium. Chalcidius in Timærenarratione. Principio, in quit, cuntta, qua sunt, & ipsum mundum contineri , regiq, principaliter quidem à summo Deo, qui est summum Bonum Plera omnem substantiam, omnem q, naturam, existimatione,inne , intellectuq, melior , quem cunsta expetunt ; cum ipse sit plene Perfectionis, & nullius societatis indigus: de quo plura duci nunc exorbitare est : Deinde à prouidentia, qua est post illum summine secunda eminentia, quam võuv Graci uocant. Est autem intelligibilis essentia amula bonitatis propter indefessam ad summum Den conuersionem: Está ei ex illo bonitatis baustus, quo tam ipsa ornatur, quam catera, qua ipfo antore boneftantur. Hanc igitur Dei voluntatem, tan g, fapientem tutelum revum omnium prouidentia bomines uocant, non ut plerique existimant ideo dictam, quia pra currit in uidendo, atque inselligendo prouentus futuros. sed quia proprium est diuina Mentis intelligere, qui est proprins Mentis allus, & est Mens Dei aterna. Est igitur Mens Dei de intelligendo aternus actus: Sequitur hant providentiam fatum, lex dinina promulgata intelligentia sapienti modulamine ad verum omnium gubernationem : Obsequitur huit ea que fecunda Mens dicitur. id eft Anima mundi. Hactenus Chalcidius. Dixerunt alij pronidentiam Dereffe ipsius propriam Bonitatem, ut in institutum ordinem, in suuque finem rem vnamquamque dirigit, atque ordinat.In qua diffinitione illud animaduertuat, quòdo Bonitas est propria Dei substantia, ac proinde illi ingeneratum esse rebus cunctis providere, quando quidem, ut Proclus inquit lib. 1. de Theolog. Plat; si prouidere non esset Deo naturale, nec profectò ipfi natura boni inesset, nam quemadmodum uita uitæ, & mens intellectricis illuminationis eff conditrix, ac omne primò ens in quaus natura secundo entis vim habet generandi, sic bonum boni est erogatiuum. Quocirca cum hæc fit natura Dei, sequitur, quòd sicut nullo labore ignis calefacit, & homo ratione utitur, ita Deus nulla difficultate (quod Epicurus intelligere non potuit) terrarum magnitudini, marium amplitudini, cælorum immen strati, mundoque demum vniuerso prospiciat, & cuncta sine mole stia aliqua, & pertubatione jugiter cutet, atque administret. Adijciunt, quia hæc ipsa diuina Bonitas trisariam potest con siderari, nempe ut est in Deo, & absolute : secundo quatenus per eam res cunctæ bonæ funt; postremò quatenus illius beneficio

meficio singulæres, quæbonæ sunt, in fines suos, qui similiter boni sant, destinantur, ac diriguntur; sub hac tertia notio. ne divinam Bonitatem nuncupari providentiam. Nec defunt, qui prouidentiam explicent summam in eo, qui mundi est opifex, & administrator, rerum omnium rationem. Ze no dininam prouidentiam esse mundi natură artificemeconfultrice, & prouidă utilitatum, & opportunitață oium existimauit. Chrysippus dixir promidentiam adid, quod est utile, vaumquodque disponere. Quidam ex ijs, que de fato sunt à Stoicis memorie confignata hanc descriptionem concinna sunt, proutdentia est aterna rerum nel omnium, uel magnarum salrem in suos fines à Dijs praordinat io, que per seriem, & ordinem caussarum inenitabili, necessitate perfectur. Ali sicerfinium proudentiam, verdmomnia persequi non est necessirium. Quoniam divina providentia sele pet omnia Augdit, fingula percurrit, & ne minimum sui expers alicubi prætermittit, perspicuum est, cur Dip & Dæmones à Platoni cis uarias mundi partes dicantur fortiri, nam com horum elsentia, & potentia ubique in le vigens certas, constitutasque habeat huius universi partes, quas maxime illustrat, hinc fit, vi illis Dij, & Demones credantur præeste. Neque existiman dum est illos propriæ nobilitatis dispendium facere aux regum, quibus admiscentur, affici contagione, quoniam ut lumen in le manens absque alicuius extranei permistione diuersa passim illuminat, ita Dijs, Dæmonibusque usuuenire æquum est sibi pertuadere: Non enim in se habent quidqua admistum dispar sui, arque dissimile, neque ex illis, quæ gubernant, quidquam accipiunt. Et quemadmodum Solis lumen quàmuis aerem illuminet, nihilotamen minus idem to tum continuum est ubique, neque in partes dissecatur, neq; ab aliquo clauditur, neque à fonte proprio seiungitur, haud dissimiliter cuiusque Dei lumen totum individuum toti mű do præfidet, tametsi cuidam sibi accommodato uim suam præcipue impartiat. Scite igitur Proclus testatum reliquit in com. in Alcib. duo esse diuine, demoniace que prouidentie attributa ·

attributa, primum, illam per omnia pertinere, & nihil quamuis minimum posse ipsam effugere : fecundum, nihil omnino ex ijs, quæ cadunt sub eius dirionem, accipere, nec eoru natura repleri, nec eis alicubi commisceri: Deorum nainque, Dæmonumque proprium est ita prouidere, ut nec gubernatis pormisceantur, nec ueluti addicti afficiantur. Quod licet humanisanimabus quandoque contigat, illis tamen hoc con cessum est divina, nel Dæmonica lengitate. Iraque mundus Deorom numine multo facilius regitur, quam corpus abani ma, quippe hac corpori alligata ipfum regit, ac moderatur at Dij huic universo prospicientes nullius corporis vinculo funt constricti, sed soluti, suarumque actionum domini. Neque fieri poreft, at illi dinina providentia officium exercen tes ullis curis, vigiliisque angantum aut à unta declinét, quata vivunt beatissimam, quandoquidem hia uacant difficultatibus, qua in rebus administrandis nobis occurrunt, quaque multas nobis sape afferunt dubitationes, quibus perturbati vix aliquando post longam, diuturnamque cogitationem quid commodius sit, decernere possimus : Apud eospihil est negotij, nihil dubitationis, nihil difficultatis, sed omnig. funt expedita, omnia certa, omnia facilia, aguntque semper. quæ sciunt esse meliora.

Omnia huiusce vniuersitatis ita apte, & ordine sums disposita, ut nullus casui, & fortuna locus relinquatur. Cap. XXII.

V M diuinæ providentiæ ministerio mundus gubernetur, ratio slagitat nihil non esse ordinatu, & quæ homines putant casu,& sortuitò euenire, ea penès totius unimersitatis administratores re-

Ctè, ac ordine dispensari. Ordinem namque nasci ex intelligentia nemo unquam dubitauit; qua de re cum Mentis, qua inter uniuersi moderatores partes habet precipuas, maxima, & persectissima sit intelligentia, sanè machina mundana ex

Parti-

partibus diversis compachanden ordina infime conspirat. & regitur, utinulla autoritus culti, de fortpazalit, concedenda. Adde guod enennis formini earlie estella folet accidere, quia administrator nel non oid conspicioned non omnibus dominatur, at rerum omnium conficucio lic venit in dining Men tis oculos, & potestatem, ut diche lit ne fas aliquod illius aspe Aum, & unn posse denitard. Quod li, ut nonngli ex Platonicis autumant, lux est sensus in celo jatque radios ex luce profluere est singula persentire, sentiendoque facere,& facié do sentire, nullaque res in terra uiscoribus delitescat, ad qua tadiorum vis non pertineat (quod ex metallis,& lapidibus luminis uirtute sub terra genitis potest omnibus persuaderi) quis non putet Mentis radios his sub aspectum cadentibus præstantiorer in omnia diffundi, ubique singula procreare,& procreando conspiseres Huius illud Orphei in hymno ad Sa turnuminos admoner;

· Qui princeps ortus neundi partem incolis omnem. Quamobrem quæcunque nobis accidunt repentina, & inopinata pratter hulus cognitionem non polsunt eucnite. Accedit p duod perfectissima, & optima Mens protatelerciam libitalcilore ablolutishmam, ea nerò elt, que nihitigacial & will Phubicuiful colle primitie. Asque, me-Lencule file formatti and as province in the state of the ut scribte Widnes liber and promide thin the pure gernente actiones) pasilones, & que adella aporteat, alimentamachimas, & ominis necellaria; ficque procedunt lingularab illius duce lagacitettadam, foistriche ravione (quampis etiam nonnulla externa aithem ding all coop aliens) ne qui equi din mun do accidit, proprintifine miliabedizioni quem referatur. Demum quæcunque calaidiqueuredenire, ea lub alicuius, & præcipuè Mentis cognitionem cadere, ex eo datur intelligi, quòd cùm enentus fortuiti ex dinerfarum caussarum concur su exoriantur, fieri nequir, ut corum ordinatio ab ea sit caussa, quæ tantum more naturæ suas functiones perficiat : ea est ratio, quia caussa huiusmodi ad vnum duntaxat dirigitur, ac

-14

proinde nullo pacto porest plubes ouentes inopiniti ciulia inter le disperlat, de nallo ordino digestan ad unum effectum per le redigeres quare lequitus utab en linnique la guitige tionis munere donata muitas in le fosmas dancipiet, casque inter se apte disponens revem multisormium, existat principium, & dissimiles cauffas in unam euentus formam alijs un prouisi mirifice congreger. Hinc Proclus in com. in Tim. for tunam definiuit non cacam, & temerariam, fed divinam, & dæmonicam potestarem in voum exitum caussas dinulsas co gregantem. Et Plato in epist. cum in cuiusdam euentus fortuiti sermonem incidisser, ubi fortuna nomen usurpauit, co tinud Dæmonis nomen subiunxit: Sæpe namque Dæmones occulta quadam persuasione kunc hominem hac uia, illum illa in enndem locum mittentes efficiunt, ut illi fibi obuiam venientes euentum pariant fibi inopinatum, à superis autem præuisum. Ex his manifestum est omnia huiusce universitatis ita diffincte, ita ordinate effe disposua, ut nullus casui, & fortuna locus relinquatur. Quod quoque perspicuum erit, si quispiam lecum iple cogitet totam mundi machinam terriscircunfulam in cimui dilpolitione, motuque eundem ot-'effirem femper retinere, nec aliquo modo pertuibari : adhas terrena omnia certisfimo ordine orici scoccidere. No enim funt qualibet ex quibufibes, uel monentut adquelibet, aus quomodolibet funt, nel moneneur, led certis omnis

modis, femperque smiliter luis flaturis temporibus. Si hæc, inquam, omnia quis conside. ret, plane fentiet in hac speciola rerum varietate nihil indistinctum, nihil inordinatum, aut perturbatum posse
reperiri-

a service of the servic

De Prouidentia liber vnus.

In mundo nullum malum est alicuius autoritatis.

Cap. XXIII.

uidentiæ subsicitur, par est credere nullum masu in eo alicuius esse autoritatis, nam si omnia, quæ existunt, sluunt à Bono, singulisque inest Bonum, let que omnia, nimicum in his masum esse non norests

Continetque omnia, nimirum in his malum elle non potelt: Quod uel etiam ex eo non est impendiò obscurum internoscere, quòd omnis mutatio, que uidetur mala, confert ad optimum statum vniuersi. Non enim mundus in misti dissolutione vlium patitur detrimentum, aut propriæ perfectiomis iacturam facit, sed uel elementa in suas, quas illis natura deditad conservationem, sphæras revertuntur, vel compofrum aliud generatur: quomodò enim illius esset generatio. quod ex interitu alterius procreatur? Itaque corruptiones, desectus, & catera, qua videntur nocere, quibusdam alije vehementer conferunt, & in caussa sunt, ut vires quamplutium, que alioquin otiarentur, atque torpescerent, in effeaiones erumpant, suaque munia præstent. Hoc testantur veteres Theologi afferentes nihil in mundo interire, quia eff secundus Deus, necnon uiuens immortale, sed corpora composita dissolui, dissolutionem verò minimè esse mortem, sed mistionis solutionem; folui autem unionem, non vt ea, quæ funt, intereant, fed ut cætera inuenelcant, Quæ om nia à Mercurio confirmantur; Simul quippe, hic inquit in Piman. mundus vniuer sus existens totus quidem immobilis, partes autem eius agitabiles undique, nihil tamen corruptioni obnoxium, Sed appellationes quadam falsa bomines turbant. Neque enim Beneratio una creatio est, sed latentis uita explicatio; neque corrup žio mors est, sed potius occultatio, cùm hac igitur ita se habe unt, cuncta immortalia. In eandem sententiam Anaxagoras, & Euripides dixisse uidentur nihil eorum, quæ sensibus accipiuntur, interire, sed in aliud commutatum formam diuersam' induere, atque alterius procreationem facere. Quòd fimori

eft corpus vnum expere, & alterum inducte suelutifi pertona, quæ in scena fingirur interfecta, mox uestem mutet, alteriulg; personam sustinens in scenam regrediatur; quid'nam mali secum afferre possunt huiusmodi commutationes? ima mo potius centendum est maximas ex le fundere utilitates ad salutem vniuersi multum necessarias. Enimuero cum es conditione informis universi materia sit in natura rerum cóstimta, ut formas innumerabiles appetendo eas quandoque accipiat ad totins mundi perfectionem, atque has simul omnes ob repugnantes iplarum naturas nequeat lustinere, fact est, ut his continuatis mutationibus formas in se omnes materia aliquando recipiar alijs alijs uicissim in ipsa succedenti bus. Hæ præterea corporum mutationes ad optimum habitum, & nouationem vniuersitatis vehementer conducunt, quòd huiusmodi vijs unius uita alterius morti succedit, & ex vnius interitu alterius generatio consurgit. Fit ignis ex aere intereunte, hic ex aqua, aqua ex terra, & hæc ex igne ad inte ritum accedente. Id iplum quoque, quod mortem appellat homines, est perennitatis principium, & uita lempiterna procreatio, pereuntibus scilicer sua lege, suoque tempore corporibus, & animis fração carcere ad proprium locum, pro priamque uitz conditionem euclantibus. Quid?in anima ipla nullum est malum, hæc enim quicquid eligit, illud tanquam bonum sibi proponit, illiusque ueluti boni trahitur cu piditate. Et quanquam minus bonum anteponi maiori lit contra officium boni, attamen huiusmodi electioni est conso nu, prorlusque consentit legi iustitiæ naturalis, qua sancitum est, quicquid ad deteriora uergit, deterius affici, uitainque subire deteriorem. Euadit preterea anima eligenti bonum. quoniam lequitur necessario poena (nam electio ipla, morioque peruerla & peccatum est, & poena) que animam percui tiendo, & affligendo illam prouocat ad odium prauæ electio nis quo, fit, ut in cæteris rebus eligendis cautius se habeat, & diligenter excogitet, quo modo queat huiusmodi prauas electiones declinare. Huc demum accedit hominis animam ex boni.

ex boni, pariterque mali notitia perfectiorem euadere, atq; ex mali formidine boni desiderio inflammari. Illi igitur sunt vtique ridendi, qui prouidentiam damnant, quòd libera ex noluntate mala proficifcantur, multaque mala in univerfita. te eueniant, quoniam maiora bona inde eliciuntur. Cum his. consentit Clemens Alexandrinus lib. 1. ftromatum; Dinina. inquit, sapientia, & uirtutis, & potentia est officium non solum. bona facere (hac est enim, ut femel dicam, Dei naturajut ignis ca-, befacere, & lucis illuminare) fed illud quoque maxime, utid, quod per malos aliquos excegitarum est, ad bonum aliquem finem, et utilem deducat : & utiliter ijs, que uidentur mala, utatur. Eiusdens fententiæ est D. Augustinus in Enchir. Deus, inquit somnipotens nullo modo sineret malum aliquod esse in operibus suis, nisi usque adec omnipotens effet, & bonus, ut benefaceret etiam de malo. Dionylius præterea uir fumme diuinus, lummeque Platonieus lib. de diuin. nom. non solum censet Deum cognoscere malum sub ratione boni, ac penès ipsum malorum caussas es fe beneficas uires; uerum etiam ostendir malum habere nulam subsistentiam in hac rerum universitate, quoniam malu tel ex bono existit, uel ex malo, sed neutrum possumus queri, ergo nulla existentia est malo tributa in natura rerum. Ma lum ex bono nequaquam existere, uel ex eo perspicitur, quia fi ex bono sit, non esser malum, non enim boni est sacere no Bona, quemadmodum nec ignis: est frigesacere. Iam nerò cum omnia, quæ sunt, ex bono procedant s'natura enim boni est producere, arque seruare, mali uerò perdere, ac dissol nere) plus fatis paret nihil corum, quæ existuati, nec ipsum malum oriri ex malo. Præterea fi quecunque funt, pulchrus bonumque apperunt; & quicquid agunt proprer id, quod videtur bonum, efficiunt;omnisque rerum intentio bonum spectat, ut principium, atque finem; nihil enim mali natura sibi proponens quicquam omnino rerum gerit; quonam mo do in ordine rerum erit malum? Amplius quia omnia, que funt, uel ex Bono procedunt, uel sunt ipsum Bonum, malum Aist, aut in hoc, aut in illis erit ponendum: Verlim siomnia, quæ

quæ lunt ex Bono, continent bonum, in his profecto malum non erit: Et cum malum sit contrarium Bono, quonam pacto malum in Bono inerit? Nec uerò sentiendum est cum Manichæis,qui Magos,& Zoroastrem sequuti finxerunt duo rerum elle principia inter se contraria, & repugnantia, atque alterum ex his bona probere, alterum mala, nam fi ifind con cedatur, nec Deus ipse à detrimento, molestiaq; procul aberit, fiquidem non desit, quod ipsum quoque perturbet. Caterum hie uir longius progrediens, & in propolita sententia permanens monstrat malum non esse in Angelo, neque in Dæmone, neque in anima, neque in natura, neque in corpo re, nec denique in ipsa materia, quæ rerum omnium est infima, suamque sententiam confirmat multis, ac uarijs argumē vis, quæ ex illius opere divinissimo perantur. Arqui ambiget aliquis si malum nullam essentiam, uel generationem ha bet, quæ, qualiaue funt ea, quæ vulgò dicuntur mala. Ad hoc zespondendum est ex doctrina eiusdem uiri Bonitatem per omnia sese diffiindentem non solum ad illas, quæ sunt circa iplam substantias optimas accedere, sed ad extremas vique procedere; Verumenimuero quoniam non omnia ad excipiendam bonitatem sunt æquè accommodata, hinc fieri, ut alia prorsus Bonum participent, & alia magis minusue, prout natura ipsorum postulat. Quacunque igitur in malis numerantur, non sunt uerè, ac simpliciter mala, sed bona mino ra, & imperfecta, fiuntque propter absentiam, & defectum maioris bonitatis. Itaque in corporibus non est uere aliquod malum, nam deformitas,& morbus, quæ vulgò dicuntur ma la, funt defectus speciei, ordinisque prinatio: Hæcautem no omnino mala funt, fed minus bona, alioquin fi pulchritudinis, specieique, & ordinis integra fiat solutio, ipsum quoque corpus in nihilum abibit : Quinetiam in animabus non est aliquod malum, fed quæ in iplis mala creduntur, fiunt ob affectionum, actionumque bonarum defectum, & quoniam aberrantes à fine ob infirmitatem propriam dilabuntur. Quaobrem in nobis liue in anima, liue in corpore non ita malum est,

eft,quasi existes atiquid, sed tanqua defectus aliquis, per que caremus bonis perfectioribus. Ab his Proclus minime est dif sentiens, qui in lib. de malo habet hæc. Malu neq; est in rebus intellectualibus, na proxime sunt ipsi Bono, neg; in animabus, corporibusá, minerfalts enim forma, authoritas est propria bono. Reliquu est sgitur, ut malu in particularibus sit animabus, atq; cor poribus. Nea; tamen in horu effentus ex Deo natis, nea; rursus in naturalibus borŭ uiribus ; nă ex Deo quoq; dependent . Horum igitur actionibus duntax at accidit malu; sed quant u spectat ad ai as, no in actionibus quide ear u rationalibus, oes enim appetunt bonum; neg; vursum in actionibus earu ratione carentibus; ha naq; natura serun sur fedin quada earu inter fe incongruitate, quam uocant asymme triam: quantum deinde spectat ad corpora, malum non est in forma, vult enim materia dominari, neque in materia, nam appetit exormari, sed in quadam materia ad formam ineptitudine . V nde concludit malum omne præter sublistentiam esse; & affirmat quicquid mali uidetur accidere sub boni conditione diuinitus colorari. Porre si quis etiam mala admittat, uelitá; ea, quæ ab indoctis mala uocitantur, propriè, ac uerè mala existe Te, attamen horum caussa neque in Deum, neque in Menté erit conijcienda, nam Plato lib.2.de Rep. vult Deum, qui bonus est, nó omnium esse caussam, sed paucorum, multò enim pauciora nobis sunt bona, quàm mala: Et bonorum quidem Tolus Deus caussa est dicendus, malorum autem quamlibet aliam præter Deum caussam quærere decet . Itaque Homerum accusat sulté dicentem in Jouis limine duo iacere dolia plena sortibus, bonis unum, malis alterum; cumque ex his Iupiter inuicem commistis impertit alicui, aliàs huic benè., alias male effe; Cui uerò ex altero datur, hunc vesanam samem super terras exagitare: Non enim admittendum est Iouem nobis penuarium esse bonorum, arque malorum. Hac ratione Plutarchus adductus lib. de Animæ procreatione scriptum reliquit Deum non esse omnino opisicem animæ nostræ, quoniam huius pars quædam insitam habet mali por tionem, nempe ea, quæ perturbationum contra rationem exultantium

exultantium continet Fontem, & originess. A cuius opinione Chalcidius non discedens in com. in Tim. opinatur Platonem dicere animarum quidem ædificationi Deum opifice præfuisse : corum uero, quæ animis subtexuntur, alijs divinis potestaubus inferioribus munus, atque officium elle mandatum, ita ut puræ quidem animæ, synceræque, & uigentes, florentesque rationibus à Deo facte sint, uniosarum netò par tium animi, quæ subtexuntur, hoc est ira, & cupidiratis autores habeantur hæ potestates, quibus ab opifice Deotalis Cura mandara sit. In eandem sententiam Philo lib. de mundi opificio fuit illud interpretatus; Faciamus hominem ad ima ginem nostram; cuius uerba placet appingere, quæ sunt. Dicat aliquis, nunquid opus est quopiam ei, cui obediunt omnia i an cum calum faceret, terram, & maria nullo egebat cooperatore, homine nerd cam parnum animal, ac fragile facturus non poterat absque alieno adiutorio suifmet ipse uiribus essingere? Huius rei canssant verissimam necesse est Deum solum scire, caterum qua per conie-Eturas credibiles uidetur rationi consentanea, non est calanda; est autem hac: Rerum, qua sunt in natura, alia nec virtutis participes censentur, nec uity, nt Stirpes, & bruta; illa quia inanima,& suapte natura imaginationis expertes; bacquia carent mente, ac ratione, Vity uero, ac uirtuis tanquam domicilium uidetuu mens. & ratio, in quibus commode inhabitent : Alia item sola nirute præditæ nihil omnino habent uitig, ut Stellæ, nam hæ animalia esfe dicuntur, & quidem intelligentia. nel potius Mentes singulares, to ta quanta proba, necullius capaces uitij: Rurium alia misse ex utra que natura, ut homo, qui contrariorum est capax, prudentie. G imprudentia; temperantia, & continentia; fortitudinis, & timiditatis; iustitia, & iniustitia, & ut compendio dicam, boni, & mali, turpis, & honesti; uirtuis; & uitij. Ergo conneniebat,ut universalis ille pater Deus bona quidem per seipsum solam fa ceret, quippe sibi cognata, sicut nec indifferentium creatio fuit alie na ab eo, quandoquidem bæe quoque expertia sunt uity Deo inimici: Caterum mistorum creatio partim erat ei propria, partim impropria; propria propter admistam eis melioremideam; impropria uerd Propter.

propter contrariam, & deteriorem. Quamobrem de fola bominis generatione scripsum est: Dixit Deus, Faciamus bominem; quod in dicat assumptos alios tanquam cooperatores, ut irreprahensibiles. zam noluntates, quam affiones bominis reliè se gerentis acceptum fer antur Deo rectori omnium, contraria uerò alijs upsi subditis. Opor tebat enim patrem non effecaussammalorum suis filijs, malum au tem est uitium, uitioseg, attiones . Hactenus Philo, qui quòd Diuinistima Trinitatis mysteria minus haberet explorata, peruerse hunc locum fuit interpretarus. Sed hæc maioris, & altioris funt negotij, quàm quod fuscepimus. Maximus Tyrius ferm. 27. exquirens unde fint mala, cum Deus bona agar, de hac re ita sentit : Quemadmodum in artium opificies aliud est, quod ex professo ars ipsa operis finem intendens sibi agendum essen desum si: : aliud quod opera negotio consequens est, quod quidem artis nequaquam opus est , sed materia affictio, ut sunt ex incude resi'ientes fauilla ex caminoipsa fuligo, aut alia alterius rei affe-Elio, que necessario addicta est operi, neque adeo ertificis est propo fitum, sic etiam pro ys, que accidunt terre, que nos inuasionem ma lorum bumanorum appellamus, minime artem culpare debemus sed potius celere naturas qualdam effe necessario negotium fabrica sub fequentes: Enimuero qua apud nos opinionem malorum, corruptionis à babent, pro quibus etiam angimur, ea profecto ipfe artifex ad salutem uult esse vninerft; Nam cum universi curam intentat, parses nimirum iplas oportet pro universi falute laborare. His ualde funt similia, quæ à Mercurio sunt prodita ad finem Pimadri, vbi asseritur ab ipso mundi opisice nullum malum, nullam turpitudinem emanare, sed hæc elle passiones creata opera subsequentes, ut æs rubiginem, aut animata corpora limum. His quinetiam summopere sunt confinia, qua à Chrysippo lib. 4. de prouidentia fuere tractata, quo in libro cum inquiteret, natura ne ipsa rerum, uel prouidentia morbos debilita tes, & ægritudines corporum fecerit, quas patiuntur homines, in eam iuit opinionem nequaquam fuisse primum natu ræpropositum homines gignere ad ægritudines patiendas accommodatos; numquam enim hoc conueniebat naturæ autori,

autori, parentique rerum omnium bonarum, sed cum multa. magnaque procrearet, aptissimaque pareret, ac utilissima, alia quoq; fimul agnata funt incommoda ijs iplis, quæ faciebat, cohærentia; eag; non per natura, sed per consecutiones qualdam necessarias generata. Sicut cum natura hominum corpora formaret, ratio, & utilitas operis poltulauit, ut tenuissi mis, minutisque ossiculis caput compingeret, quam prosecto. vtilitatem rei maioris alia quædam incommoditas extrinsecus consequuta est, quia scilicet caput fecit tenuiter munitu. & ictibus, offensionibusque paruis facile obnoxium. Itaque dum per confilium naturæ salus gignitur, ægritudines, itide & mala per consecutione sunt generata. Hec Chrysippus, qui quoque in eisdem libris de prouidentia illos prorsus rudes. & ignaros appellat, qui magnam esse uim malorum animaduerrentes è mundo eijciunt prouidentiam : nam cum bona malis contraria sint, utraque necessarium est opposita inter sele, & quasi mutuo, aduersoque fulta nixu consistere, quòd' nullum contrarium queat in ratione rerum absque altero co. trario cohærere. Quo enim pacto iustitiæsensus esse posser, nisi essent iniuriæ? aut quid aliud iustitia est, quam iniustitiæ priuatio? Qui item fortitudo intelligi posset, nisi ex ignanie oppositione? qui continentia, nisi ex intemperantia? quo item modo esset prudentia, nisi foret contrà imprudentia? Ergo cum bonum, & ma-

item modo esset prudentia, nisi soret conà imprudentia? Ergo cum bonum, & malum sic natura sint comparata, ut uerticibus inter se contrariis sint deligata, equidem qui malum è mundo tulerit, bonumauserat quoque est necessarium.

De provi-

De prouidentia, non est, vi quis conqueratur, si hominum plerique iniuste vitam agentes nihil mali reportent. Cap. XXIIII.

E e verò aliquis de prouidentia conqueratur, si hominum pleriq; iniustè vitam agentes habeat omnia secundissima -it. omnia secundissima nihil mali omnino reportantes; nam cum genus humanum (vt docet Plo tinus lib. 1. de prouid.) inter Damones, & bruta habeatur interiectum, ad ordinem pertinet vniverfix vt horum, atque illorum participet códitiones, atque modò seruet medium, & modò ad alterum extremorum propiùs accedat. Itaque hominum alij Dæmonibus, nonnuili brutis similiores euadunt, & plurimi inter hos medium tenere spectantur. Qui ad bruta proxime accedunt, multisque vitijs sunt inquinati, hi funt miseri, atque inselices, tum quia longe, multumque absunt à felicitate, quæ posita est in actione virtuti consentanea: tum etiam quoniam dignis supplicijs vel statim, vel teporis spatio plerunque afficientur. Neque tarditas, cunctatioque numinis in pœna malis irroganda fidem deroger prouidentie, quippe vt scribit Plutarehus lib.de ijs, qui serò à numine puniuntur, multis de caussis Deus hominibus pramis interpolita mora, ac tardè poenas infligit, primum vt hoc exemplo fuo nos doceat sæuitiam, atque vehementiam omnino esse vitandam in puniendis peccatis, siquidem nos in Deum intuentes, qui tametsi nullius rei metu, ponitentiaue ducatur, tamen supplicium differt, & in futurum reijcittem pus,admonemur non in ira, aut cum maxime feruet, & palpi tat cor, sed adhibito temporis spatio caute, ac modum, & opportunitatem supplicij considerando pænam esse irrogadam ijs, qui iniuria nos affecerunt. Præterea Deus non omnibus malis eodem modo pænas accelerat, vt quibusda det locum,& opportunitatem pænitendi. Enimuero Deus om-

nes homines vitio captos iulto suo iudicio aggrediens, eo rumque motus, & animi mores perspiciens cos, qui prorsus insanabiles sunt, statim punit, quia omnino & alije nocent, & sibi multò maximè in vitijs vitam agentes; quicunque autem ignoratione boni potius, quam appetitione mali peccata ediderunt, ijs tempus vitia mutandi largitur, quòd si persiftant in flagitijs edendis, de iplis quoque lupplicia lumit, no. enim metuendum est, ne non fint quandoque poenas daturi. Deinde pænæ quorundam in benè longum tempus proferuntur, vt ijs tanguam carnificibus de aiijs malis pænæ sumantur, quod vel precipuè verum esse de plerisque tyrannis: existimandum est: siquidem Deus nonnullis populis, & nationibus morlu, & pœna indigentibus inijciens tyranni alicuius seuitiam implacabilem, aut magistratus molestam aspe ritatem non antè id, quod excruciat, præcidit, vitaq; prinat, quam ij, qui vitijs ægrotant, suerint morbis liberati. Postremò cùm viriofitas fimul fecum afferat id, quod animum mor det, atque percutit, dicendum est malos non subsequentem. sed prætentem pænam semper habere. Enimuero vt quis improbè egit, statim conscientiam intus vrgentem, plectentemque habet,& multæ, variæque curæ illum sollicitant, anguntque vehementer, nam semper abundat metu, dolore, memoriaque trifti, in præsenti statu sibi diffidit, de futuro sinistre suspicatur, & cum nihil habeat in se amabile, nec sibi, nec alijs est amicus. Quapropter (si fas est dicere) vitiosi neque Deo, neque homine indigent, qui in hac vita ipsos pona afficiat, nam ad hoc sufficit ipsa eorum vita, tota à prauitate corrupta, atque conturbata. Quòd si quis ita suerit vitijs: imbutus,& in eildem confirmatus, vt nullam habeat delicto rum conscientiam, neque ex peccatis perpetratis vilis angoribus, sollicitudinibusque conficiatur, non est ramen periculum,ne manibus Dei omnia maleficia accerrimè vindicantis elabatur, quoniam flagitia, quæ in hac vita nullo supplicio. constringuntur, in alia à dinina prouidentia acerbiùs castigantur . Siquidem homines vbi è vita cellerut, atque in eum locum

Aocum peruenerunt, quò Dæmon post obitum vnumquemque perducit, illic omnes & qui honeste, sancteque, & qui ali ter vitam traduxerunt, ex æquo, bonoque iudicantur. Quare quicunque in vita quodammodò tenuisse medium quoddam comperiuntur, ad Acherontem profecti vehiculis, quæ adfunt vnicuique in paludem perueniunt Acherusiam, ibiq; habitantes purgantur, pœnasque luunt iniuriarum, & cum purificati sunt, absoluuntur, rursusque pro merito singuli be nefactorum præmia reportant. Qui autem videntur insanabiles esse ob magnitudinem delictorum, vt qui sacrilegia multa, & grauia, quique cædes præter æquum, ac iustum frequenter admiserunt, & quæ sunt alia generis einsdem, hos omnes æqua,& conueniens fors in Tartarum demittit, vnde nunquam sunt emersuri. Qui verò expiabiliter quidem, sed tamen grauiter videntur peccasse, quale est, si qui iracundia parciti violenter in parentes aliquid fecerint, led tamen ponitentia adducti eos in reliquo spatio vitæ coluerint: aut si qui hominem occiderint, vel tale quippiam perpetrarint, hos fanè ipfos nihilofecius oportet in Tartaru deijci , cùmý; annum ibi totum peregerint ab vndis eiectantur, homicidæ quidem ad Cocytum, qui verò in patentes peccarunt, ad Pyriphlegethonte: Postquam verd ab his fluminibus delati ad paludem Acherusiam peruenerunt, illic clamantes, vocitantesque eos, quos vel necauerunt, vel iniurijs affecerunt, suppliciter deprecantur, vt ipsos permittant per paludem progredi, ibique absolui; illis annuentibus illuc penetrant, finemque malorum accipiunt, renuentibus verò iterum in Tartarum deuoluuntur eadem, quæ priùs, adhuc supplicia Subituri. Qui autem viuendi sanctitate cæreros excelluisse videntur, hi funt, qui ab hisce terrenis locis tanquam à vinculis soluti, prorsusque liberati ad superiorem illam puram habitationem perueniunt, atque ibi in regione optima collocantur. Qui verò homines per philosophiam satis purgati fuerint, ij & reliquum omne tempus absque vllis penitus laboribus viuunt, & pulchriores, quam hæ sint, habitationes nanciscun-

nanciscuntur. Atque hæc est Platonis sententia in Phedone, cui consentiunt ea quæ narrantur in Gorgia, quo in loco scri bitur à Platone eum, qui vitam iuste, & sancte transegerit, morte obita in beatorum insulas deferri, easque incolentem frui omni felicitate, & exortem elle omnium malorum, qui verò iniustè, atque impiè nixerit, in iudicij, ac iustitiæ carcerem detrudi, quem Tartarum uocant. Nec uerò aliquis optet, confidatue seadeo felicem fore, ut iudicium hoc effugiat, nam qui hoc sanxerunt, firmius quam cætera omnia stabilie sunt, ut nullo pacto queat præcaueri. Quapropter quiuis, semper hoc iudicium subibit, & post mortem conuenientia supplicia dabit. In eandem sententiam multa scribuntur lib. 10, de Rep. ubi Plato Herum Armenium genere Pamphiliu resurrexisse confingens de inferis illum multa, mirandaque explicantem iuducit, que nunc minime afferremus, ne longiorem aquo sermonem protrahamus. Plutarchus in lib. de ijs, qui serius à Deo puniuntur, quendam ex Thespesio Sole-Si hæc, & alia de inferis narrantem inducit; Adrastiam louis, & Necessitatis filiam omnibus flagitys vindicem supreme luco col Locatam esse: neque malorum quenquam it a uel magnum, uel paru 🎉 Inquam fuife,ut aut latendo, aut uim faciendo pæna se subducere potuerit. Porrò alios aliter puniri, & ipsam tria suppliciorum genera tueri, atque exequi. Quosdam enim statim in corpore . & per corpora plestendos pana velox arripit miti quadam ratione, & mul ta omitiat expiationis indigentia. Quorum uerò malitia opercsiorem fligitai medicinam, eos Damon post mortem tradit iustitia. Prorsus autem insanabiles sustitua repellente tertia, & sauissima Adrastia ministrarum Erinnys hinc inde uagantes, atque fugientes cursu adsequens miserabiliter, atq, immaniser universos abolet, in locumá, deme git, qui neque cerni oculis, neque ussu adiri potest. Et paucis interiectis. Qui verd hinc pana enitata, & inexpiatus ed peruenit, hunc excipiens Iusticia conspicuum, acque nudum, ac qui prauttatem suam nulli rei immergere, nullo uelare modo pos sit, sed undequaque ab omnibus talis, qualis est confriciatur, primis parentibus, ac maioribus suis probis (siquidem tales sint) demon-Strat

firat indignum ipsis, arque conspuendum . Sin mali fuerunt , pænas corum videns ipsis visissim cernentibus plectitur per langum satis tempus, singula vitia ijs luens doloribus, ac cruciatibus, qui magnitudine,& vebementia tantò superant corporis dolores, quantò res vera est quam somnium esticacior. Cicatrices autem, & vibices re-Stant à singulis vitijs, maiores alijs, alijs minores. Socrates apud Xenocratem in Axiocho à Mago quodam Gobria se accepisse ait Opim, & Hecaergum tabulas æneas ex Hyperboreis attulisse, in quibus continerentur animam ab hoc corpore folutam'in occultum locum sub terram migrare, in quo Plutonis sit regia nihilo minor quam aula Iouis, atque ad Minoem,&Rhadamantum duci in eam regionem,quæ veritatis campus cognominetur. In hac indices sedere recognoscentes eorum, qui aduenerint, vniuscuiusque vitam, & qua quisque ratione corpus inhabitans vitam peregerit. Nec mentiendi illic vllam esse facultatem. Quibuscunque autem in vita melior aspiranerit Dæmon, eos incolere sedes beatas, plenasque gaudij, & incunditatis. At illos, quibus per scelera vita fuerit peracta, rapi ad locum impiorum, vbi indefinenter lampadibus adusti, & omnium pœnatum afflicti cruciatu tormentis laniantur immensis. Mercurius sic ferme scribit; Anima ab hoc corpore discedens transit in summi Demonis pote-Ratem, qui si delictorum maculis fædstam, vitysq, oblitam viderit, illam desuper ad ima deturbans procellis, turbinibus 4, aeris, ignis, & aque sepe discordantibus tradet, que inter calum, & terram mundanis fluctibus in diversa semper eternis pænis agitatara ptabitur, vi in hoc obsit anima aternitas, quod sit immortali senten

tia aterno supplicio subiugata. Hac ex Platone, & alijs excerpta collibuit hic potissimum subnectere, quòd pleraque infint à veritate euangelica minime dis-

sentanca.

R Inquam

In quam sententiam accipienda su Pythagorica, & Platonica metempsichosis. Cap. XXV.

Ic illud quoque videur opportune dicendum, quod à Plotino explicatur in hac dubitatione dissoluenda; Scribit hic vir lib. 1. de prouid.ad Pythagoreorum opinionem rerum omnium elie vicititudinem, & quorum delicta in vna vita dimittuntur impunita, eis in alia pœnas suis dignas sceleribus persolui: Quocirca quicunque diuitijs abutuntur, vitam aliam agentes efficiuntur pauperes; qui olim necauerunt parentes in posterum à filijs extinguentur; & qui iniusté alicui mortem attulerunt, iniustè similiter morte mulctabantur. Hanc puniendirationem Cabalistæ Hebræorum doctores comprobarunt, prodideruntque hominis animam fæpius in hanc vi tam reuertere, atque hoc modo suæ improbitatis pænas sustinere. Illud verò inter hos, & Plotinum interest, quoniam putant Cabalistæ animas in hanc vitam sub humana tantum figura renolui,& ter tantum huc renerti; quòd hec sufficiunt ad purgationem animarum: Plotinus autem, & Pythagorici tradunt etiam in brutorum corpora posse migrare, hoc est, in fuis moribus fimillimas figuras pecudum, & feraru transferri, & multotiens fieri huiusmodi conuersiones. Empedocles Pythagoram fuit sequutus, vt ipse his testatur versibus.

Olim namque fui cespes q, , puer q, , puella q, Et uolucris cœli , at que altimaris incola piscis . Et alibi.

Mutatos sobolis mattat pater impius artus
Dis epulum libans saua prece territa mente.
Hostia luttisica sunestatur dape mensa.
Natus item vi pecudes cadit matremá, patremá.
Nec sentit charos mandens sub dentibus artus.
Item also loco.

Comprimite à gentes bomicidia: nonne videtis

Man-

Mandere vos proprios artus, ac viscera vestra ?

Hæc opinio fluxit ab Ægyptijs, quibus persuasum fuit ani mam ean dem cum hominem, tum verd bouem, & canem.& -auem, & piscem induere, atque modò ceu brutum animal humi herbas depascere, modò in piscem conuersam in mari viuere: rursus in naturam auis traductam in aere volitare. deniq; in aliud atq; aliud animantiŭ genus versa tande pera gratis omnibus eò rursus, vnde erat digressa, reuertere. Mercurius has quoque transfigurationes refert in beluarum animas, quamuis quod spectat ad hominum animos consentiat cum Cabalistis cos neutiquam posse induere serarum corpora; Animarum, inquit in Pimandro, permulta hunt mu-Lationes partim in melius, felicius q, partim in contrarium, nam reptilium anima in aquatilia transmutantur; aquatilium migrant interrestria; terrenorum in volatilia transferuntur; aereorum in bomines convertuntur: borum verd anima proba in Damones transeunt, & ad extremum in Deorum chorum feliciter revolantes fanttiffima, & beatifim : gloria per fruuntur : anima autem impia postquamper mortem à corporis carcere sunt soluta, in natura propria remanent, ac feip as cruciant, corpus quarunt, quod ingrediantur terrenum, & humanum: Aliud quippe corpus quam humanu animam non capit humanam, neque fas est in corpus anima ratione carentis animam rationalem corruere: lex enim divina generationem tam nefariam probibet. His aliquo pacto assentiuntur illi, qui Plutarcho lib.de orac.def. referente omnem reijcientes belluarum mutationem statuuunt quatuor genera animaru rationem habentium, primum Deos, tum Dæmones, mox Heroes,postremò homines,scribuntque ve corporum, eta ha sum animarum mutuam esse mutationem; sicut enim ex ter ra aqua, ex hac aer, ex aere ignis fieri cernitur, eodem modo animas meliores ex humanis in Heroicas, ex Heroibus in Demones mutari, ex Demonicis autem quasdam paucas lon go tempore virtutis ope prorfus purgatas diuinæ naturæpar ticipes reddi: alijs vinnenire, vt propter imbecillitatem fele demittentes in humana corpora ingrediantur, vitamá; obs curam, ac fulgoris expertem nanciscantur. Verumenimues ro non fum nescius esse in hac re pugnantes Platonicorum sententias, quas si placet summatim dispiciamus. Eth Acade demici vna mente affirment quamlibet animam non esse cuilibet corpori coniungendam, quippe, vt inquit Plato in Phædro, non possit anima in hominem venire, quæ sit propria bruti forma, que nunquam diuma perspexerit (qua quidem in re dissident ab Ægyptijs, & Mercurio) atque etiam confentiant animam humanam ab hoc corpore concrete separatam posse vicissim in alios homines transformari, in eo tamen dissentiunt, quia cùm Plato scribit in Phædone ho minis animam in bestias demitti, Olympiodorus sic exponit, vt v elit Platonem innuere animas impiorum post obite inter illa bruta diuerfari, quæ mores habent tales, quales ipfi homines scelerati vitam agentes exercuerunt, vi qui ventri dediti per inertiam, atque lasciniam ænum traduxerunt, nec quicqua penfi,pudorisq, habuerunt, cum afinis, similibusq; bestijs post morten verkatur. Adiungit hoe Platoni esse ma ximè confentaneum, quippe qui in Phædone censuerit animas purifsimas in Deorum consuerudinem sele infinuare,& animas prauorum circa monumenta, sepulchraque versari, quarum vmbris homines aliquando solent perterreri. Alij illius sunt sententiæ, ve putent Platonem sensise imaginationes hominum flagitiosoru sic lædi, vt arbitrentur se in bestias esse conuersos. Sic Calabistæ vbi Daniel propheta inquit Babyloniæ regem ob grauissma scelera inter bones fuisse dininitus translatum, donec purgatus resipisceret, exponunt illius regis imaginatricem facultatem divinitus fuilse labefactatam, vt imaginaretur se bouem este factum, & ob id grani dolore afficeretur. Plotinus, Origenes, Harpocration, Boethus, atque Numenius interpretantur Platonem vo luisse animam hominis re uera sieri aliquando animam belluæ. Idem tradit Eusebius lib. 13. de præparat. euangel, sentit Theodoretus lib. 11. de curat. græc. affect. Tertulianus affirmat lib. de anima; & mihi fit facile creditu

Ammonium Saccum in eandem opinionem iuisse, siquidem video à Plotino, & Origene celeberrimis illius autlitoribus cam fuisse comprobatam: Sic enim scribit Plotinus initio libri de proprio cuiusque Dæmone; Proinde quod dicitur à Pla cone, anima omnis totius inanimati curam babet, in bac anima potif simum habet locum, alia uerd se aliter habent. Per totum itaque cælum reuoluitur alids in alys speciebus, sine in sensuali specie, sine rationali, siue etiam regetali. Pars enim eius dominans consentaneum sibi peragit munus catera uerò torpent, extra namque relleta videntur. In bemine autem non superant, qua deteriora sunt, sed simul existunt, neque tamen quod melius est, superat semper, nam bac quoque locum in eo suum habent. Quamobrem & tanquam sen suales ununt, adsunt enim & instrumenta sensus. Multa quoque ab bominibus fiunt quasi plantis, corpus siquidem ceu planta, ab in trinseco augetur, & gignitur. Quapropter omnia in agendo communicant, secundum neroid, quod melius est, tota species homo censetur; Anima tandem è corpore migrans id ipsum, quo abundanit, enadit. Itaque ad superiora confugiendum est, ne in sensualem speciem delabamur, simulachris uidelicet sensibilibus obsequuti.Neue in vegetalem uitam pracipitemur mancipati libidine generandi, & irretiti suanitate saporum, sed ad intellectuale, ad intellectum, ad Deum totis uiribus assurgendum. Quicunque igitur proprietatem seruauerunt humanam, bomines iterum renascuntur: Quicunque verd solo usi sunt sensu, bruta animalia redeunt, ita tamen, ut qui sensu pracipue una cum ira, animalia fera exoriantur, atque in his differentia differentiam quoque talium afferat. Qui uerò sensu per concupiscentiam, ucluptatemá, vsi sunt, salacia, & ingluuiosa ani maliareuertantur. Verum si non tam sensu und cum bis, quam sensus degeneratione nixerint, und cum ipsi planta repullulant; Solum namque uel maxime in his uiguit uegetale, omnisq, illis cura fuit, ut in plantas commutarentur. Proinde qui musicis modulis nimiùm deliniti uixerunt, in cateris non deprauati animalia musica renascuntur. Et qui sine ratione regnarunt, sium aquila, nisi prauitate alia sint infecti. Qui absque sapientia confidentiùs sublimia traffant, in calum sepe sufpicientes mutantur in aues altigra semper

134

per uolatu petentes. Qui ciuilem uirtutem consequutus est, homo reuertitur: Sed qui ciuilem uirtutem band fatis est afjequutus ; in civile animal, ut in apem vel similia se transformat. Hæc ekt Plotini opinio ex meris nugis compilata, cuius absurciitatema Porphyrius, & Iamblichus ex eo intellexerunt, quod elle ratione præditum nequaquam est animæ accidens, quod modò accedere, & recedere soleat, sed differentia in ipilius animæ substantia constanter permanens; quocirca fieri non potest, ut anima compos rationis in naturam brutam conuerta tur, nisi concedas animali bruto hoc datum esle, ut rationem furto auferre queat. Porphyrius præterea circuitum animarum infinitum damnauit (quæ quoque fuit Cabalistarum opi nio) ac animam certis temporum curriculis purgatam Deo semper hærere probauit nunquam ad huius uitæ miserias re dituram, quandoquidem in ipsa nunquam caderet beatitudo, si aut huc aliquando reuersura ignoraret huc esse redituram, aut mala uentura preuideret, quibus non potest euttare quin necessariò fiat obnoxia iterum sacta incola huius vniuersitatis. Porrò hi repudiata Plotini opinione ianxerune ho-. minem non in brutum, uetum in hominem brutatem, noc est in hominem, cuius corpus sit simile corpori biutali, teuiuiscere. Non enim natura, sed corporum forma transforma tur, quemadmodum in scena qui personas tragicas suscipiunt, ac modò huius, modò illius hominis perionum gerut. Censent igitur isti animam in qualibet tranimutatione propriam speciem semper retinere, quippe que principiù motus habeat in feipla, atq; intra feiplam agatur, ac proinde cu dicimus animam esse omnia, & bestiam fieri, hæc ita esse intelligenda, vt anima fit omnia, & bestia efficiacur, non quomodolibet, sed modo speciei propriæ cosentaneo, & dūtaxat huma no. Cũ his illud facit, quod prodidit Aucenas lib. de aiæ con ditione post hunc uitæ discessum, nempe Maumetem dixisse animalia super terrá progredientia, & aues per aerem uolan tes esse turbam copiosam hominibus similem, atque in ipsius animæ natura cum his comunicantem: Et quod in fabulosa iftius

istius lege positu est non priùs animaru humanarum in noua corpora transirum esse finé habiturum, quam possit camelus, per foramen acus penetrare; hoc est (vt nonnulli interpretătur) animá vitijs inquinatam non priùs ad quietem traduci, quàm per varia corpora iactata à camelo in eu vermem tranfierit, qui ob corporis tenuitatem, & paruitatem valeat per foramen acus penetrare. Proclus, & Syrianus proprium: quiddam, ac nouum excogitarunt, siquidem animam rationis compotem non in animam bruti convertunt, vt Plotinus, quod absurdum putent animam, quæ ratione sit prædita, in id, quod ratione caret, traduci; neque etiam arbitrantur in hominem resurgere, cuius corpus sir simile corpori brutali, vt Porphyrius, & Iamblichus; sed sentiunt hominis animam in brutorum corpora ad tempus supplicii gratia transmissam per suam imaginationem illorum imaginationi bus infinuari eo planè modo, quo traditur à plerisque Demo nes corpora humana ingredientes se hominum imaginationibus inferere, easque mouere: atque ipsorum brutorum ani mæ alligari. Alij animaduertentes hanc animæ humanæ in varia corpora trasmigrationem ex ijs esse, quæ sunt penitus. monstrosa, quandoquidem in corpore belluz non est apta præparatio ad eas functiones obeundas, quarum caussa, & principium est hominis forma, negarunt prorsus anima rationis compotem sic corpori ferino posse copulari, vt illius vitæ officia exequi valeat, communicare verò cum brutis ali quando existimarunt in quadam vitæ similitudine, istudque. Platonem sensisse: in quam sententiam scripserunt quoque metemplichosim Pythagoricam esse accipiendam, siquidem hac nihilaliud verè significatur, quam similes mores, & similia studia, quæ in aliquo iam morte deleto extiterunt, in alio nunc vitam agente renalci; sicque olim dictum in Pythagora Euphorbum Troianum reuixisse, quòd quæ virtus bellica in hoc claruerat, ea in Pythagora quodammodò cerneretur ob amorem, quo athletas complectabatur. His egolibenter assentior, existimoque migrationem animatum in: aliena -

aliena corpora esse plane in Academia euitand am, cateroquin Plato esset accusandus, quòd hac in re sec um ipse prælietur. Enimuero ad Platonis sententiam supra explicuimus animas hominum, cum primum vitam peregerint, iudicium fubire, quo abfoluto alias in Tartarum demissas pœnas delictorum persoluere, quasdam in beatorum insulas delatas, vel in cœli regionem sublatas agere pro illius vitæ meritis. quam olim inter homines victitarunt. Itaque si hæc sunt à Platone multis in locis inculcata, nulla ratione credendum est Platonem in Phædone ex animi sententia asseruisse eos. qui voluptatibus fædè seruierint, post obitum asinos sieri; qui verò iniurias, tyrannides, rapinasque adamarint, in lupos, accipitres, miluosque transire; & qui olim popularem ciuilemque virtutem, quam temperantiam, iustitiamque no minant, exercuerint, euadere in vespas, apes, & formicas: hec namque sunt contraria, nec vllam inter se habent connexionem. Amplius Platoné hæc minimè promulgasse iuxta propriam opinionem ex eo datur cognosci, quòd lib.9. de legibus fabulam priscorum sacerdotum appellat iustitiam specu latticem omnium, atque uindicem ad cognatum sanguine vlciscendum hac lege vti; nempe illam constituisse, vt quisquis cognatorum cædem perpetrauit, idem necessariò patiatur . Vt fi quis patrem morti tradidit, iple postea certis temporibus uiolenter à filis occidatur. Sin uerò matrem peremit; iple postea particeps naturæ muliebris essecus necessariò tandem à filijs suis interimatur. Ergo si Plato asserit hæc esse nugas Ægyptiorum sacerdotum, existimandum est illa quoque minime dubitalle fabulas elle à Pythagoricis fictas, ur hoc modo homines deterrerent à uitijs,& sceleribus edédis. Hanc uerò fuisse Pythagore sententiam testis est Timeus Pythagoricus qui in lib.de Vniuerso scribit migrationem in bestias falsò induci ad terrorem incutiendum hominibus impijs: Illius hæc funt uerba; Peruersis, & ijs, qui in ipsis vitijs funt ob peccandi consuetudinem obsirmati, legibus decernenda sunt inaudita supplicia, perficiendum que ve metu alterius vita, & suppliciorum,

ciorum,qua in ca vitari nullo modo possunt, ad virtutem resipiscăt. Vt enim agris aliquando valetudinem restituimus cibo insalubri. aut medicamento, cum remedia (alutaria primum admota parune profuerint, sie fabulis aliquando animos reprimimus, & in officia continemus, qui nist rectis monitis pareant, existimo nouas, de inau dieas panas este proponendas, aut improborum animas diversa cor-Dora assumere pro parus nitus vita anteacta: Animam timidi inereds in corpus fermine; iniufti autem, es crudelis ferarum; libidinoss suis denis & superbi anis otios & negligentis piscis. Ex his Timei manifestissime depræhendi potest, que fuerit Platonis affertio de hac animarum translatione in ferarum corpo ra, quandoquidem certum est huiusce viri doctrinam à Placone fuisse excultam, & amplexatam. Neque illud dubitatio nem faciat, quod in Phædro scriptum à Platone adducitur à Plotino, omnem scilicet animam totius inanimati curationem sustinere: Non enim Plato vult his significare omnem enimam libi polle quæque corpora comparare, quibus lele infinuet: led hæc in cam sententiam sunt accipienda, vt senriat Plato animam ab hoc crasso, concretoque corpore solutam, & in colis habitantem, simul cum stellis huic mundo promidere, at que hac ratione totius inanimati curam obtine re. Arqui hacenus de hac questione de qua docte, & erudisè Energ Gazaus philosophus platonicus, lib. cui titulus est Theophrastus; Ficinus, & palij disseruerunt.

Qua hominibus probis contingunt aduersa momenti nihil habent ad providentiam evertendam. Cap. XXVI.

tingunt aduerla fine in corpote; fine in fortunis, ea fi accurate expendantur, momenti nihil
habent, immo illorum probirati fant valde con
lentandiquippe and iplos exerceant; & animi patientic viu
in vintutbus animatur la quibus fortiran longa fricitate
tango

luxuriantes possent recedere, atque vitijs oppositis adhære re. Itaque Seneca lib. de providentia nos commonefacit, ve fugiamus delitias,& eneruatam felicitatem, qua animi matcescunt, ao veluti perpetua ebrietate sopiuntur; aleuerard calamitatem effe virturis occasionem, illosque rectius dici mileros, qui nimia felicitate torpeleunt, quique tanquim in mari lento itineris tranquillitate detinentur. Deus enim quos amar, quos probat, indurat, recognoscir, exercen ac de gnos iudicat, in quibus experiatur, quantum humana natura possit pari : quibus autem videtur indulgere, quibus parocre, molles venturis malis afferuat, que nullo modo pollunt ab iplis præcaueri. Huc accedit, quod cum homines non ea mentis integritate polleant, qua bonos à malis, & probos ab improbis facile dignoscere valeant, sed sæpe probi fint, quos improbos, & contra sæpe improbi, quos probos existmants ac præterea neque recla mentis acie à malis bona yaur à bonis mala difcernant, vt sæpe bona sint, quæ mala; & mala sæ penumero fint, quæ bona elle indicant, hinc lequitoreos vt plurimum labi per errorem, nec veram de ijs, quæ iudicant, promere fententiam. Oportet enim hæc omnia in primis homines habere perspecta, & tunc denique si bona bonis,& mala malis non adueniant, sed contrà bona malis, & mala bonis contingant, dubitare, cut à divina provident la res præ postere disponantur. Neque credendum est, tum demun homines effe vitiosos, cum vitia exercent; hæc enim stulta est opinio, quoniam non simul & fit malus aliquis, & malus esse cernitur, sed iam inde ab incunabulis pravus, vripsi occasso data est ad aliquod scelus perficiendum, statim illud admittit, suraturque iam sur ab initio, & leges violat tyranni ex indolis homo. Itaque Deus non ignorans cuiufque ingenium, & naturam sæpe punit ad adulterium, auaritiam, vel iniuriam faciendam procliuem vitium anteuertens priufquam erumpat. Verum de hac re Synchum audiamus, qui in lib. de insomnijs sic divine loquitur : Quepropter hie, & illie punitiones ordini rerum maximum afferum adiumentum triflitians contrà

Contra inducentes, & à temerario gaudio animum expurgantes. Et calamitates, qua prater merita dicuntur incidere, magnam parte conferent ad extirpandum babitum, quem ad bec, que bic funt, babemus . Fortunis certe eiusmodi apud eos, qui mentem babent, proud dentia confirmatur, quibus, qui mente capti funt, diffidere de prouidentia folent. Nullus enim relinquitur anima locus, quo materiam fugiat si in nullum bic malum inciderit. Quapropter existimadum est inferioris provincia prasides pulgares adinuenisse prosperitates Lanquam animis insidias paraturas. Itaque binc emigrantibus animabus obliniosum contingere potum alius dixerit, cum tamen sors quadam vita suanis, & blanda potum afferat oblinionis anima visam bano ingredienti. Hæc iste ; quibus ea libet adscribere, qua recitantur à Boethio lib. 2. de conf. philosoph. Sed ne me inexerabile contra fortunam bellum gerere putes, est aliquando com de hominibus illa fallax non nibil bene mercatur, tum scilicet chm fe aperit, chm frontem detegit, mores & profitetur: Nondum for 22 quid loquar inselligis. Mirum est, quad dicere geftio, coq, sententiam perbis explicare vix queo. Etenim plus reor bominibus aduer Barn, quam prosperam prodesse fortunam. Illa enim semper specie Chicitatis (cum videtur blanda) mentitur; hacfemper vera est, cam fe instabilem mutatione demonstrat; illa fallit, hac influit; illa wrendacium spesie bovorum mentes fruentiam ligat, hac cognitione fragilis felicitatis absoluit. It aque illam videas ventosam, fluensem , haid, semper ignaram , banc sobriam , succinctama, , & ip sur aduersisais exercitatione prudentem : Postremò felix à vero bono denios blandissis trabit, aduersa plerunque ad vera bona reducens veluti vaco retrabit. An bocinter minima assimandum putas, què d'amicorum tibi fidelium mentes bac afpera, hac horrida fortuma desexit? Hac tibi certos sodalium vultus, ambiguos 4, secreuit; discedens suos abstulit, tuos reliquit. Quanti boc integer, & (vt vi debaris tibi) foreunatus emisses ? Define nunc amissas opes quarere, quod praciosissimum genus divitiarum est, amicos inuenisti. Nec verò illi multum fapere videntur, qui cum pueros aliquos videant morbo affectos in luceus venire, accusant prouiden tiam, quòd istos morbo tentari permiferit, qui nullum pecca tura

tum commilerunt: Enimuero prouidentie lex non in cas fo lum, que ante pedes funt, res animaduertit, verum etiam in eas, que longo post tempore venture sunt, prospicit, tum quæ quibusque conuenientia sunt, atque digna, ea vi eueniant, decernir. Hic igitur, quia decepturus, & adulaturus erat, capite, in quo est anima sedes, lasus, arque icus est, fic vi tatio ipfum defecetit, ipfeque stolidus, atque imprudens eualetit. Ille si suorum habuisset vsum oculorum, nec certe libidine, & intemperantia caruisser, quare cacus est edicus lynceo ipfo felicior, quando fimul etiam iustior enafit. Alij rurlus, cum ad eædem futurus esfet procliuis, dextera contabuit, eoque factum est, vri sibi tranquille porius, pacareque wivendum putet. Sic denique omnia curantur à prouidentia, & ad morbos dinerfos varia medicamenta proferuntum Nec verò iniquum est aliumivt primum natus est, vita priua. ri, & alium hac ipla frui vlque ad vltimam fenecturem, liqui. dem credendum est prouidentiam viilitatis nostræ habita ratione diuerlos vitæ nostræ terminos constituisse. Neque oportuit isidem terminis definitum vitæ tempus omnibus empartiri, quando hoc dato eo res delaberetur, vi homines multo minne pudice vitam agerent, ac continentiam usque in ztatem vltimam differrent; quique dum florerent ztate, rebus alienis frui consueuissent, iam senes facti vix dumiustitiam servarent. Ac fi iam impudicitiam, atque avaritiam adeo facile homines perlequantur, cum nesciant, an usque ad senectam ultimam sint peruenturi, quid si certè scirent sa cturos putes? Et ne quis liberorum suorum gratia pecunije coacernandis nimium studeret, divinitus introducta lex est, ut filij prius quandoque intereant, quam hæreditatem adire polsint. Nemini igitur mirum uideri deber, fi uitz hu-

> manæ accidunt innumera huius generis incommoda, hæc namque citra aliquam caussam minimè eue-

aiuat i 👑 Contract of Baylond Congarence

1.1.75

fur hominum anima in caduca corpora demit-

-million tantur . 111. Cap. 11 XXVIII. 11111.

VBrans flege prouidentiz sancitum est,

vt quicquid mali accidit vniuerfo, in bonum Commuterur, quid est, cur anima hominum immortales, que apud superos uitam degunt beatilsimam, theentque in aperta retum omnium cognitione, ande in hac caduca corpora fatali quadam necessitate demittantur, quorum contagione rerum omnium fiunt ignare, multis incommodis afficientur, atque in uita amarissima commorantur. In huius rei explicatione uaria à uarijs afferuntur. Veteres Theologi explicantes quid oportuerit hominem in mundo conflitui, & non ea parte, qua Deus est, eum in fumma beatitudine degere, inquiunt, quod Deus cum mundum aspectabilem condidiffer, atque hic uisus esfet ipfi pulchertimus, ut pote qui fit omnium bonitate plenisimus, amauit eum, ut dininstatis suæ partetti; ergo quòd taiteus, & tambonus eller, aoluit alium, qui mundum potuilfet intneri, simuloue cremit hominem Dei rationis, & diligentiæ imitatorem: Voluntas etenim Dei ipla fumma eft perfedio, ut pote cum voluille, & perfecisse uno, codemque temporis puncto compleatur. Cum itaque animam humanam divinæ similitudinis formam Deus animadnerteret no posle omnium rerum curatricem esse, niss cam mundano integumento contegeret, dedit illi corpoream domum, talesque omnes effe præcepit, utramque naturam in unum confundens, miscensque quantum satis esse debuisset. Itaque ho minem conformauit examimo, & corpore, id est ex eternamortalique natura, ut animal ita conformatum utrique origini sua latisfacere possit,&mirari, atque orare cœlestia, ac æterna; & incolere, ac gubernare terrena. Credidir Empedocles effe legem apud superos conflituta, qua anime, que percauerunt,ad hac nostra corruere compellutur,in quibus veluti in zula.

142 Thoma Gianinii 30

luti in antro alligata doloribus, cupiditatibus, timoribus ce-terisq; malis opprimutur, & pro his, que fecerut, meritas ponas dicuntus reportare. Cui opinioni simile est illud Philolai Pythagorici dictă, ob quædam supplicia animam corpori esse coniugaram, & quali consepulta Idem quoq; significauit Anticles, cum dixit animum in superiore mundo honoradu ante corpus extitisse, eundem uero post peccatum in inferiorem mundum decidisse sin quo suo pudore, ac yerecundia à Deo ueniam postea consequatur. Statuit Heraclitus esse las boris immodici apud superos uitam propagare, & cum Dija habere commercium, corumque imperio subijci, atque idea animam quietis, & ocij desiderio; ac libertatis, & dominatio. nis cupiditate excitatam à superis in terras descendere . Pla, tonici aliter scribunt, & sentiunt, quorum opinionem ut facilius intelligamus, libet nonnulla longe petita proponere. Anime simulac primum ex Mente manarunt, inparo quoda impulsu concitatæ ad Mentem convertuntur, cuius lucem aspicientes lumine collustrantur, ac rerum omnium rationibus exornantur. Lumen istud, ut animabus proprium, & naturale efficiatur, paululum obscurari, propriæque dignitatio iacturam facere est necesse, que deinde huius auxilio undini sibi similis, & æqualis reddiți teiplas, & que habent infrate cognitione comprehendunt, Deum uerd, & luperioranequeunt attingere. Caterum Menti proximiores facta alterum lumen multo splendidius accipiunt, quo Mentem, ac Deum queunt cognoscere. Hoc lumen infusum, ac diuinum appellant; illud ingenitum, & naturale, quibus vnà iun ais ceu duabus alis animæ per sublimem regionem uolitare putantur. Porrò cum hac conditione animæ sint procreate, ut sui ipsius sint dominæ, possintque ad arbitrium propria munera peragere, & simul utroque lumine uti, atque altero tan tum, hinc fit, ut divino lumine posthabito, quo semper divi nis hærebant, alterum conferuent, & natura duce illius munera promant. Itaque cum hoc lumine naturali feiplas, ac vires luas ad corporis, fabricam spectances contempleature amor

amor quidamin els excitatur, quo cupiunt hammarizium o & ficia in corporibus effundere y Non quod generandi, & card rarum facultatum munera contemplationi antepohamus fod) quonism'contemplatio euanescit, dudilegendicorporiscus piditas inualescit. Hac igitur accenfæ cupiditate primum vite future optionem fichint, se quamuis semel electe nite periodum impleri fir nepelle, nulla camen vi noguntur, fed fua sponte vitami quami præcipae polant jeligere dicinnure Post electionem Damonem forciuntur, à quo gubernantur; & in cursu uitæ eleche diriguutur; Postremò ad hac impura corpora descendant, & in eis truttiendi, augendi, gignendi, sentiendi, & mouendi functiones exercent, suaque præsentia terram infimam mundi partem exornant. Scitum est igitur illud Porphyrij libe rade abstina ab animalibus animam ad'inferiora labi, quando ipía neluti ager depranatur, ut qua multis annis produxit; triticum, reddat denique pro tritico lolium, id est, solita luminis diministructus uberiores edere, iam proferat fruges luminis naturalis deteriores. Potrò cùm Platonici, & Perfarum Magi fieri non posse animaduerteret, ve ea, que inter le mukum distant, sine ullius idonoi medij interiecht ineant commotiam locietatem, animas cenfueiüt prinfquam in hoc denfum, concretumque corpus immigratent, corpore quodam illustri, & immortali tanquam simplici ueste indai, cum quo à summo rerum opifice condito illas tradiderunt in mundo superiorirebus, quæ mente, & intelligentia percipiuntur, operam dare,& uniuerfum admini firare. Corpus hoc apud Platonicos, & Magos multas habuit appellationes, fiquidem primum anima mehiculum fuit aliquando nuncupatum, quòd eo anima primam cingitur; modo eternismis immortale anima indumentumi quia ab anima nunquam absolui, dinellique potest; interdum corpuscu lum ethereum, quia omnis illius coagmentatio constat ex zthere. Atque hinc effectum est, ut Magi illud ob figuram ætheris globolam forma rotunda figurarint, quam depomere conscripserunt anima sefe in cospus humanum infinuance. សារភូមិជារំ & rurfus

13441 Borurfus recuperare anima ab hoc corpore fele windicante. Zeroaftre mrvium, hoo est, spiritum appellauit, quoniam Chennumhaber rennimtem oc integerrimam puritatem. Plato arising currum in Phædro nominauit, quod fergt animam, in mundo æthereo uicam agentem, & astrorum circuitus cer tis, statutisque periodis consectantem. Ab hoc corpore alterum: Academici excogitarunt à Dijs segundis ex aere, com pomiscanimis aptari, idque acreum, uel fpirituolum uocan tes dixemunt no perperud, uerumad tempus animis annectig quippe que illud induint corpus mortale ex pluribus eleme tis concretum subiture, exuant in atheream regionem reuer, furæ. lam uerò animæ hisce duobus uehiculis stipatæ terrarum fiunt incolæ,&tetrum hoc,mortaleque corpus assumit, quo tandem dissoluto alacres, & libera in patriam revertunour, municipesque fiunt, & ciues Deorum. Corpus istud qua doque quen nehiculum anima, & quandoque vehiculum oftreaceum fuit à Platone nominatum. Placuit Plotino illud dicore animæ fepulchrum, in quo anima conditur, fic ut fui oblita plerunque fato obruatur, & in ambiguitate polita, cu risque solicira, & quati eneruara in intelligendo uchementer hebelcat, egeatque rationis discursus quo unam queat propa gare, & neritatem indagare. Etenim anima in mundo lupe, riore, &cantoquamin hos cospus delcendant, quia fua natu ra simplices fuit, nenin fe mirquam habent, iniquo nnum prius lit, alterum politirius, necab uno ad aliud progrediun; tur, neque ullo utuntus rationali discursin, sed hic tum primum illis contingit, cum corpus hoc ingrediuntur ex quodam proprieiplatum nature detrimento. In hocaytem corpore breais eliminarum habitatio, ut civids deposita sarciy na ad dinina, & meliono proficile ntur. Nec et a ratione dil sentaneum animasicum his odrponibus copulari, tum quia dimina promidentia decrotum ell, ut mundus hic latiffime pa pens, & perfecte conformatus lit compos intellectus; cuius particeps elle minime potott, mili in iplo animus antecederore num eriam quia ahima in huius mundi procellis agitate in bonk فكر: مداناة

In boni, malique notitiam deducitur, quare ad superos reuersa iucundiori uoluptate afficitur, multoque beatior red. ditur. Enimuero si quispiam semper sit corpore sanus, quan ti sit facienda bona corporis ualetudo prorsus ignorabit; at si contingat, ut quandoque in morbum incidat, & aduería vtatur ualetudine, morbo profligato mira quædam illi accedet delectatio in sanitate perfruenda. Præterea descensus ani mi in corpus humanum diuina prouidentia est institutus, ut per hominem extrema in medio vinciantur, id est, natura incorporea,& diuina cum corporea, & caduca, quoad potest, inear coitionem. Iraque nonnulli dixerunt hominem esse quodammodò omnia, & rerum ceterarum regulam, quòd omnium corum, que sunt, duas extremas differentias complectatur, per quas de cæteris facile potest iudicium ferri. His illud plerique adiungunt, quòd fi anima apud superos ui tam sempiternam traduceret, uires ipsius inferiores in habitu perpetuò conquiescerent, nec unquam in actum prodirent, quocirca frustra forent à Deo anima tributa, nec præte zea satis illi exploratæjergo summa necessitate anima sele induit in hoc corpus, in quo omnes eius facultates sua opera, & effectiones cernuntur explicare; & quæ, qualesúe sint, & quo modo in actum procedant declarare. Quòd si quis ambigat, si vires inferiores sunt in anima apud superos vivente veluti somno consopitæ, cur tritum est apud Platonicos solam rationalem primum opificem procreasse, ac proinde immortalem esse, reliquas uerò Deos minores produxisse, atque iccirco mortalitate contineti? Huic dubitationi ad hunc modum occurunt. Dij minores uirium inferiorum autores elle dicuntur, quoniam sunt corporis formatores, ex cuius cum anima copulatione foris dantur harum uirium effectiones; nam cum hu iusmodi facultates certa organa desiderent in suis officijs exequendis, sine corporis ministerio nequeut sua munia obire: quocirca in anima putantur enasci, cum primum illa corpori coniungitur, & emori eadem corpus de ponente, mortalesque hac de caussa à Platonicis nuncupan146

tur, cum tamen fint æternæ, rationali lemper annexæ, neque re ipsa ab illa disiunctæ. Hæc explicatio tametti probetur Ficino lib. 18. Theologiæ cap. 3. ea tamen fi ad omnes animæ partes accommodetur, mihi ualdè uidetur dubia, quadoqui dem Plato nimis planè sentit in Timæo solam animam, qua ratiocinamur,& intelligimus, à Deo opifice originem habere, reliquas autem animæ partes à Dijs minoribus ; quod Plu tarchus, Proclus, Alcinous, Chalcidius, & alij compertum habentes in eandem prorfus fententiam verba Platonis funt interpretati, quæ funt. Et dininorum quidem ipfe eft autor, morta lium però generationem natis suis tradidit absoluendam . Illi igitu suum imitati parentem, principium q, anim a immortale suscipientes animam ipsam mortali corpore clauserunt, totumé, corpus anima, quasi vehiculum subdidere, atque in eo aliam anima speciem morta lem fabricauerunt, qua grauibus, necessarijs q. pereurbationihus afficeretur. Quarum prima foret voluptas esca maximi mali; Dolov deinde fuga , impedimentumé, bonorum ; Andacia praterea , mesus q, consultores amentes: accederet & implacabilis iracundia, spes etiam blanda, conciliatrix q, cum irrationali sensu, amoreq, omnium inuasore. Illi ergo hac miscentes necessariò mortale genus compofuerunt. Caterùm ne diuinum vlla mortalium contagione, nist quătum summa necessitas cogeret, pollueretur, seor sum ab illo in alia cor poris sede mortale collocauerunt: atque à pettore caput cernice, & collo interietto separauere. Quamobrem in pettore, & thorace mor tale genus anima posuerunt. Ex his maniseste perspicitus Plato n em opinari solam rationalem animæ partem esse divinam, r eliquas autem immortalitatis expertes; ac præterea existimare animam esse substantia multiplicem, sed non substantia vnam, & facultate multiplicem, vt Ficinus multis in locis conatur persuadere. Porrò si quis putet rationem posteriorem, qua fuit confectum animos in hæc corpora delabi, non esse improbandam ad propositam dubitationem dici potest Platonem, & Platonicos animam humanamin tres partes diuidere,in rationalem,irascibilem,& concupiscibilem,atq; hoc vnum velle optimatem, & rationis compotem Deum opifiopificem condidiffe, reliquas verò, quæ mortalitate continéeur, Deos minores adiecisse . Itaque cum Platonici in partitione,& enumeratione partium animæ vegetalem,& sensualem minime comprehendant, neque nomine iracundia, & cupiditatis has facultates significent, no est dicendum ipsos sentire eas interire à Dijs minoribus extructas, nam hæ quoque immortales funt, quippe quæ ad rationalem reuocatur, à qua re,& substantia non diuelluntur. His,& alijs de caussis quas nihil est opus in præsentia commemorare, sentit autor secretioris secundum Ægyptios philosophiæ, & rentur Platonici animas ad inferiora delabi, & terrenis corporibus coniungi, à quibus aiunt ipsas posse separari, si contemplandi defiderio inflammatæ hæc, quæ sensibus percipiuntur, cótemnant, ab illisque ad dininorum operum rationes, & caufsas se convertant, atque in eisdem Deum autorem speculentur, & colant, nam in huiusmodi contemplatione animus à corpore abducitur, & quasi Deus quidam in caduco corpore efficitur. De hac animi à corpore auersione, atque ad inrelligibilia, & ad contéplationem conuersione quoniam nobilis locus extat apud Porphyrium lib. 1. de abst.ab esu carnium, hic nequaquam tacitus est mihi relinquendus. Simides sumas, inquit, hominibus, qui in externas nationes profecti non solum domesticis omnibus exturbati sunt, verum etiam à regione externa pturbationibus, consuctudinibus, et inflitutis peregrinis ita fuerunt imbuti, ve ad ca propensi admodum sint . Quemadmodum igitur si quis inde domum redire vellet, non modò iter facere studeret, sed quò à suis admitteretur, daret operam quoque, vt deponeret quicquid ab externis accept set, eaq, sibi in memoriam reuocaret,qua cum autea haberet, fuerat oblitus, sine quibus admitti à do mesticis nullo modo posset. Simili modo etiam nos debemus, si binc ad ea,qua vere nobis domestica, ac propria sunt, reuersuri sumus, ea omnia deponere, qua ex mortali natura contraximus, vnà cum affectu, quo ea prosequimur, ex quo etiam effecta dissensio fuerat; beataq, , & aterna substantia recordari; ac summa ope niti, vt ad ea,qua colore,& omni qualitate carent, redeamus duabus vsi meditatio-T

ditationibus, ona, qua materiale omne, ac mortale abijeiamus, altera, qua reditum faciamus, & ad illa contrario modo ascendamus. quam ad hac descenderamus . Intellectuales enim substantia eramus, & adbuc sumus, pura ab omni fensu, & irrationali natuva. Coniuncii uerò cum sensu fuimus ex impotentia aterna nostra consuetudinis cum intelligibili, & ex ea potentia, quam ad eq, qua bic sunt, habebamus. Omnes enim, que cum sensu, & corpore opevantur, facultates in anima nostra in intelligibili non manente progerminarunt, non secus atque ex prauitate terra accidit, qua sape cum tritici semen admiserit, lolium producit. Unde si ad pristinum flatum redire uelimus, primum pro uiribus fludendum nobis est, ut à sensu, & imaginatione, & ab ea, qua ex his consequitur, irrationabili qualitate, & ipsins affectibus, quatenus generationis necessitas patitur, recedamus. Deinde corrigenda ea sunt, que spectant ad intellectum, pace, & quiete ipsi conciliata ex bello, quod cum irrationali natura babet. Vt non solum de intellectu, & intelligibili audiamus, sed etiam quantum in nobis est, eius contemplatione fruentes, & in incorpoream naturam redatti uere cum illo, & non falso cum his, qua corporibus cognata sunt, uitam traducamus. Exuendi igitur multis tunicis sumus, nisibili bac, & carnali, tumillis, quibus intrinsecus induti fuimus, qua cutaneis, ac pelliceis proxime succedunt : ut ita expediti, ac nudi ingredi Stadium u aleamus olympia anima decertaturi. Et paucis interpofitis subiungit hæc. Duo fontes bic ad uinculum anima fluunt, ex quibus ipfa quasi letali po tione repleta in propriarum contemplationum oblicionem inducitur, uoluptas uidelicet, & dolor: quos quidem tum senfus, quaq. sensu fit perceptio, tum qua sensum consequentur imaginationes, et opiniones, & memoria praparant: ex quibus excitati affectus, omnisá, irrationalis vis crassior effecta animam deorsum trabunt, & d Proprio amore erga id, quod eft, prorsus auertunt. Ab his igitur pro viribus recedendum est. Recessio autem asfectibus, qui ex sensibus, & irrationali ni existunt, exclusis procuranda est. Sensus antem ex ijs fiunt, qua uel nidentur, nel andinntur, nel qua gustatu, aut olfactu, aut tactu percipiuntur. Sensus enim quasi mets opolis quadam alienigena affectuic colonia in nobis existic. Ecce enim, per singulos

gulos sensus inspice, quantum perturbationum fomentum in nos influat : partim ex certaminis equorum & atbletarum, aut lasciuaru saltationum spectatione; partim ex famina contemplatione; qua escamirrationali facultati exhibentes eam uarijs iniectis laqueis Indequaque innadunt, ac subiugant. Omnibus enim bis ob rationis expertem vim debacchans anima facit, vt exiliant, ut clament, ut pociferentur bomines, dum externa turbatio inflammatur ab inter na, quam sensus incenderat. Qua però per auditum accidunt ex quibusdam clamoribus, & sonis turpiloqui, & conuici adeo turbulenta agitationes sunt, ut plerique quasi penitus e ratione exces-Serint, furentes ferantur: aly contrà effaminati omnibus modis immutentur. Suffimentorum autem usus, aut odorati flatus, qui amoves sui amatoribus uenditant, quantum irrationalem in anima uim saginent, nemo est, qui nesciat. Nam de turbationibus, qua gustasu admittuntur, quid dicere quispiam posset? prasertim cum inde duplex uinculum innestatur, alterum, quod ex gustatione ab affesti bus impinguatur: alterum, quod ex alienorum corporum repletione graue, ac ualidum redditur. V enena enim, ut quidam medicus dixit, mon sola ea sunt, qua à medicina conficiuntur : sed esculenta etiam, & potulenta, qua quotidie in alimentum sumi consueuerunt: ex qui bus letifera vis magis in animam diffunditur, quàm ex uenenis per nicies ad diffolutionem corporis inferatur. Iam uerò tactus animam fere corpoream reddentes sape efficient, ut in inarticulatos sonos quasi iam corpus enadat. Ex quibus quidem omnibus memoria, imaginationes, & opiniones colletta innumero perturbationum gre ge concitato, timorum, cupiditatum, ir arum, amorum, illecebrarum, dolorum, amulationum, solicitudinum, atque buiusmodi perturbationum morbis animam replent. Atque iccirco ab bis expurgari difficile est, magnusq, admodum labor est suscipiendus, si ab borum meditatione volumus liberari, cum die, nottug, necestaria nos sensuum coniuntio ubique comitetur. Unde quanta in nobis facultas est, procul ab huiuscemodi locis est abeundum, in quibus etiam inui tus in multitudinem incidat, necesse est. Cauendaq, in primis pugna, qua ex borum experientia exoritur, & si uis, etiam vi&oria: amplettendag inexercitatio, que ab inexperientia existit. Sic etemin audimus

audimus neterum famam ante nirorum, Pythagoreorum, & fapieto tum : quorum alij deserta maxime loca sibi ad habitandum deligebant : alij in prhibus quidem, sed in templis tamen , & fanis uitane traducebant, ad que turbe omnis aditus precludebatur.Plato nere habitare Academiam uoluit, qua praterquàm quòd loce erat defer to, & procul ab vrbe, parum etiam salubris, ut aiunt, babebatur. Quin nonnullos quoque fuiße conftat qui desiderio internæ contem plationis, ne distraherentur, oculis sibi non pepercerunt. Quòd si quis simul cum bo ninibus uersando, ac sensus suis affectionibus explendo, se surum esse impatibilem putat, is & se, & alios, quibus id persuaserit, decipit; neque aduertit se eo ipso, quod à multitudine no alienatur, maxime in affettuum potestatem cessisse. Hæc omnia Porphyrius, ex quibus planè intelligitur corporis,ac sensu voluptatem esse hominibus pestem maximè capitalem, quippe cuius perniciosa suauitate nos nimiti deliniti auertimur à rerum intelligibilium contemplatione, ob quam animus à corpore quodammodò disiungitur, atque ad cœlestia, & domestica reuertitur. Ex his omnibus illud non est difficile animo complecti, quod à Porphyrio proditum in com. Odys.in ore omnium ferè Platonicorum uersatur, animas scilicet per Cancrum descendere in generationem, & ad superiora per Capricornum ascendere. Enimuero istud, quod multis fuit à nobis in prælentia expositum, perspicuè significatur, quando quidem Cancer creditur Lunæ domicilium generationi præ sidentis, & in Capricorno sedes Saturni collocatur, ad quem pertinet contemplatio, cuius beneficio anima, vr dictum est, ¿ corpore seiungitur, & celestibus sedibus aliquo modo resti tuitur. Hæcquoque Zoroastrem arbitror significasse, cum animam esse alatam comminisceretur,& con fractis alis labi in corpus præcipitem, & rur-

um animam esse alatam comminisceretur,& con fractis alis labi in corpus præcipitem, & rursus plumescentem,denuoque in uolucrem conuersam superna repetere.

Providetia

Prouidentia minime prohibet, quin singula suas perficiant operationes. Cap. XXVIII.

E his quidem hactenus dictum fit. Regrediendum nerd est iam unde digressi sumus de prouidentia disserentes. Illud cauendum est, ne quis in mundo ita sta@at prouidentiam, ut à rebus

actiones propriæ auferantur. Iamdiu enim ex hominum animis extirpata est illorum opinatio, qui licet prouidentiæ omnia recte tribuant, falsi tamen sunt nihil no fato fieri quo que opinantes, & peculiares rerum fingularium effectiones destruentes. Isti eam esse naturam fati protulerunt, ut ipsius iuss omnia necessariò obtemperent, quando quidem sit caus sa potentissima, per quam ineuitabili necessirate fiunt ea, quæ funt,& eo modo, quo fiunt. Verum ex hac opinione plutima errata scaturiunt : Primum nulla esset dignitas mundi, si ex partibus sua ui nihil omnino agentibus, sed solummodò patientibus tantum coacernaretur. Deinde nec Deus rectè primum agens diceretur, si nullæ post ipsum essent causæ efficientes. Adhæc rerum contingentiæ euerterentur; omnes laudes, vituperationes, & quæ his proxima sunt, tollerentur, vis liberæ uoluntatis in officijs, in delictis, in actionibus mo ralibus, & politicis destrueretur; & denique electio in uitijs, & uirturibus diuino munere nobis data labefactaretur. Sed hæc pluribus non sunt à nobis vituperanda, quèd aduersus ea disputat Plotinus lib. de Fato, & ab Alexandro Aphrodi-Sensi multa docte & erudite, ut assolet, lib. de Faro disseruntur, quæ omnia ab Oenomao, & Diogeniano Philosophis clarissimis contra Chrysippum disputantibus suere confirma ta. Sanères omnes, quòd agant, habent à Mente, quæ cùm summus, & primus opisex sit, nihil in lucem prodire, nihil ne paularim quidem moueri potest, nisi & ipsa suam adhibeat efficientiam. Quin immo quæcunque uita carent, & que uitam

vitam viuunt rationis expertem, in suis functionibus perage dis ab huius primi agentis uirtute,actioneque ducuntur, nec sine illius adminiculo in fines sibi consentaneos possunt pro ficisci; uerum non necessitate ad agendum compelluntur, sed proprijs prædita naturis sibi diuina prouidentia concessis pro illarum conditione suas ex se fundunt essectiones. Ex his intelligitur prouidentiam in agendo minimè prohibe re, quin catera suis muneribus sungantur, & prasertim qua ratione utuntur, quæ sic in mado sunt constituta, ut mediu ordinem obtineant, sortemque potiorem habeant inter omnia, quæ terra sustinet, animalia. Neque à prouidentia nostræ voluntatis libertas tollitur, aut aliquo modo impeditur, immo (quod Plato lib. 10. de Rep. planissime asseuerauit) penitus custoditur, & confirmatur, siquidem diuina providentias ad nos accedens non aufert, sed seruat proprias, quas no. bis natura dedit, operationes: Non enim prouidentiæ est na turam peruertere, ut ait Dionysius lib. de diuin. nom. immo quà providentia est, uniuscuiusque naturæ est conservatrix. Itaque Dei his, quæ per se mouentur, tanquam libero motu mobilibus prouident, totisque, & lingulis, quemadmodum his, atque illis propriè conuenit, & quatenus eorum natura, quibus prouidetur, capere potest, totius benefica providentie munera prouidenter pro modo suo vnicuio; distribuunt. Hinc Bardasanes Syrus, qui Chaldaorum astronomie suit omnium peritissimus. Natura, inquit, homo nascitur, alitur, crescit, comedit, bibit, dormit, senescit, moritur, que omnia sibi cum cateris animalibus communia sunt. Verum bruta quidem cum animalia sint coniunctione procreata, natura impulsu feruntur omnino, soli autem bomines cum natura ducantur, mente etiam, atque ratione ualent, quasi pracipuo quodam munere, quo non omnino natura reguntur, ac proinde fit, ut uaria pro uoluntate sit hominum vita conditio. Porrò nunquid homo in suis muneribus obeun dis liberam habeat potestatem, quoniam res est maximi momenti,& à multis in dubium reuocata, non erit forsitan inutile, de hac re quid scripserint Platonici, & Plato ipse senserit,

cit, latius persequi. lamblichus dum respondet Porphyrio Ægyptios affirmanti omnia & iplam nostram uoluntatem fellarum conversionibus subjecisse, inquit duas in homine animas reperiri, vt Mercurij monumenta testantur, unam a primo intelligibili prouenientem, suiq; creatoris uirtutem participante; altera à cœlestium renolutionibus impartită,& ad vsum corporeorum instrumentorum accomodatá: Hanc esse animă sensualem, que à cœlo data cœlestium circuitus,& momenta sequitur; Illa esse anima intellectuale, quæ ab intel ligibili proficiscens, omnisque naturz excellens appellationem inest intelligibiliter, illiusque beneficio à fato soluimur, & ad intelligibiles Deos ascendimus. Non igitur putandum est vinculo necessitatis inexplicabili, quod fatum appellant. omnia constringi, siquidem anima proprio quodam principio est exornata, quo ad intelligibile sese confert, & ab his, quæ oriuntur,& occidunt, discedens cum eo, quod est summè ens, summeque divinum coniungitur. Et paulò post subiungit non omnia in natura fati esse posita, sed vnum principium esse datum anime, quod naturam excellit, & omnem hominis intelligentiam superat, per quod & Dijs possumus copulari, & ordinem, dispositionemque mundi superare, & uitam zternam, Deorumque supercalestium gratiam nobis conciliare. Hoc eodem principio possumus nos à sato liberare, quandoquidem pars, quæ in nobis est præstabilior, cum suas edit sunctiones, anima nostra ad præstantiora reuocatur, & ab ijs uinculis, quibus erat in generatione alligata, soluitur omnino, soluta uerò hinc libera ad statum honestiorem proficiscitur, uitamque multò absolutiorem pro hac imperfectiori commutat, & felix ad alterum cultum primo derelicto traducitur. Hæc, & alia dicit lamblichus, quibus docet nostram uoluntatem nullo constringi uinculo neceffitatis, nec omnia fato esse subijcienda. Et sanè si fatum in corporeis principijs ponitur, atque ea conditione fiunt omnia, atque se habent singula ex his constituta, qua principia il La coeunt, faciuntá;, ac patiuntur, ut Democrito, Leucippo154 que placet, non omnia oportet fatali necessitate teneri, quo niam hæc corporis principia nullam poffunt uim habere in ca, que corporis sunt expertia, cuiusmodi sunt animi nostri. His quidem cum corporibus in hac uita coniunctis propensio afferri potest, sed nequaquam necessitas. Ea est ratio, quia animorum ad varia propensio ex caussis naturalibus potest exoriri, extirpari autem, & funditus tolli, ita ut qui ad aliquod uitij, nel uirtutis genus fuerit propenfus ab hoc uirtutis, uel uitij genere prorlus avocetur, non est politum in cauf s naturalibus, sed in uoluntate, studio,& disciplina.Rursus cum corporis incitamentis animus reluctetur, atque insitos igniculos, ut ait Possidonius, restinguat, nemini dubium erit illum esse liberum,& à cuiusuis dominatione solutum. Ploti nus lib. vtrum stellæ aliquid agant scribit naturam nobis dedisse, ut passionibus dominari possimus. Etenim præter, id quòd ob ipsam naturam corporis his malis sumus circunueti, Deus uirtutem largitus est liberam Aseruitute. Et lib. de Fato afferit animam à corpote separatam sui ipsius dominam esse, atque liberam & extra fati potestatem , quod fatum , ut fert multorum philosophorum opinio, est quædam necessitas ex caussarum corporearum cospitatione rebus illata, corpori autem infusam minimè quidem habere in omnibus do minandi autoritatem, sed propria ex uoluntate posse multa efficere, atque in pluribus dominari, si probè sit instituta, in paucioribus, si dedita sit uitijs. Nam duo possunt in fato spec tari, principium, quod est Anima mundi, & id, quod ipsum complet, in actumque traducit, caussa nimirum corporeæ: Cùm igitur Animæ műdi,& aïæ ratione utentis par ferè fit có ditio, tantùm abest, ut hæc fati uinculis sit deuinca, ut quin immo illius sit principium,& possit ab illius legibus seipsam, & proprium animal uendicare: Sub illius tamen erit autoritate, si propriæ maiestatis immemor animi prauitatibus indulgeat, corporique deseruiat, quod sua natura fato subijcitur. Plato asseuerat in Timæo, & lib. 10. de Rep. Deum ani. mis noua corpora ingredientibus leges fatales præscripsisses

et iple extra culpam existeret, ac ne ex harum ignoratione contra peccatum homines excusationem quærerent; & addir uirtutem, tationemque liberam esse. Rursus idem anima esse liberam, dominamque corum, quibus perturbatur affec tuum, sponteq; sua huc, & illuc agitari, atque sua uoluntati acceptu ferre quod vitijs succumbat, & eisdem dominetur, lib. i. de legibus ita manifeste ostendit. Hic quoque d Hospes càm quis scipsum uincit, prima hac uictoriarum, atque optima est victoria. Chm antem quis à scipso superatur, hoc uerd ipsum est pessimum, atque turpissimum. Hac enim ita contingunt, tanquam coutra nos ipsos bellum aliquod nobis insit. Et paulò post. Scimus boc autem, huiusmodi affectus tanquam insitos nobis neruos, quosdama, finiculos trabere nos antrorfum, retrorfuma, renocare, ficuta, ipsi contrarij sibi sunt, ita & nos trabere in contrarias functiones, Pbi iam discreta sit sedes nitij, ac nirtutis . Dictat enim ratio unum est traffationum einsmodi principatum, quem si quis ita consettasur, ut ab eo nunquam deficiat, plane perfentiet modicas omnino effe wires affectionum, que in contrarias partes sefe trabere conentur, bunc nerò ductum, ac principatum rationis effe asserimus. His Plato declarat homines nulla cogi necessitate, ut uitia amplecté tur, & affectionibus perturbentur, fed esse animæ cum seipsa certamen, adesseque illi victoriæ facultatem, si modò ad virtutem constituat inclinare. Hominem itaque ducit cupiditas ad seipsam, ex aduerso idem trahitur ab iracundia, ipse autem sui iuris est, liberamque parendi., & repugnandi habet potestate, quod illius sunt partes, ut aurigam se præbeat, agatque affectus, non ut agatur iple, trahaturque ab affectibus. Eandem sententiam Plato comprobauit lib. 10.de legibus his ucrbis. Caussas autem qualitatis cuiuspiam pendere Deus dimiste à nostris singulorum voluntatibus, qua enim praditus cupi ditate fuerit, qualiserne animo affectus, eo ferè semper modo, talisq, Pnusquisque nostrum plerunque fieri consueuit. Maior est igitur anima, & potentior, quam sit uirtus, & uitium, quandoquide & sua ipsius noluntate, & nalida confuetudine immutatur . Etenim ch diuma uirtuti commiscetur, egregie transit in egregiam illam uirtutem

tem, sanctiq, cuiusdam loci fit particeps, tota nimirum translata in locum altum potiorem; cum uerò contraria uirtuti elegerit, ad co trarias quoque sedes uitam suam traducit, atque constituit. His Pla to nos monet penesanime potestatem este meliorum rerum, peiorumque optionem, hancque afficere nos,ut uel huc,uel illuc inclinemus, atque nirtutem adamemus, & nitia persequamur. In eandem sententiam Maximus Tyrius serm. 253 Deus, inquit, animum terrestri corpori tanquam aurigam imposuit currui, cuius & babenarum suftinendarum, & incitandi uim effet habiturus: Huic enim auriga simul aurigandi artem, uires q, tradidit, simul etiam liberam abutenda artis voluntatem dedit, qui postquam inscenderit currum, & babenas acceperit, siquidem felix, bea tusq, animus sit, memoriamq, habeat se iusu Dei sublatum esse in currum, ualideá, aurigationem regere debere, nimirum babenas me deratur, regitá, currum, & equorum temeritatem contundit. Al equi dinersum appetunt cursum, temered, buc, atque illuc rapinus currum; hic ad petulantiam, ingluniem, ac contumeliam; ille ad temeritatem, atque ferociam, alius uerò tarditatem, molittiem, serui sutem, atque humilitatem sectatur, Cuiusmodi seditionihus currus distractus aurigam conturbat, & si vnius equorum uis potens uincat, fertur currus pro libidine equi victoris. Quo fit, ut uittrice interdu petulantia, und currus, & auriga rapiatur ad contumelias, c& micia, impuritates, atq; alias nefarias, minimeg, synceras noluptates; interdum uerò dominante iracundia in multas, uariasq, calamita. tes vierque feratur in praceps. Ex his perspicuum est nostram volutatem esse liberam, & dominam, atq; fato minime trahi, quod cum Chrysippus maximus fati amplexator intelligeres multa tenuiter, & argutè disseruit, ut explicaret quonam pac to omnia fato fiant, & fit aliquid in nobis, horumque sensus huiusmodi est: Quanquam ratione quadam principali omnia cogantur, & fato fint connexa, mentium tamen nostra. rum ingenia perinde sato sunt obnoxia, ut ipsorum est proprietas. Enimuero si à natura salubriter, utiliterque fuerint conformata,& bonarum disciplinarum munita præsidijs,om nem illam uim, que de fato extrinsecus ingruit, absque ulla offentione

offensione transmittunt. Sin verò sunt inscita, & rudia, nullisque bonarum artium adminiculis fulta, etli paruo, uel nul lo fatalis incommodi conflictu urgeantur, sua tamen ui, & voluntario impetu in assidua delicta, & errores præcipitatur; idque iplum ut ea ratione fiat, in caussa est necessaria retum consequentia, que fatum-uocatur. Est enim quali fatale, & consequens, ut mala ingenia peccatis, & erroribus non uacent. Istud uel hoc uno exemplo potest confirmari, si lapide globosum per spatia terræ prona, & dirupta iacias, caussam quidem, & initium precipitantiz ei dederis, mox tamen ille præceps noluetur, non quia tu id iam facis, sed quoniam sic. figuræ ipfius uolubilitas est constituta. Eodem modo ratio, ordo,& necessitas fati genera ipsa,& principia caussarum mo net, impetus uerò confiliorum, mentiumq; nostrarum actio nesque iplas uoluntas cuiulque propria, & animorum ingemia moderantur. Quamobrem à Pythagoreis sic dicitur; Nosces homines spontaneas haurire calamitates; quasi detrime ea singulis à seipsis fiant, & suo impetu delinquant, & in incommoda sua mant ex sua electione, & intentione. Ex his patere potest de Chrysippi quoque opinione quòd homines delinquant, uel uirtutem amplectentur non in fato

sed in ipsorum positum esse uoluntate; Quappropter & ipse Chrysippus negabat opottere audiri homi nes nocentes, qui in culpa, & malescio depræhensi sugiunt ad fati necessitatem, tanquam in aliquod fani asylum, & quæ pessimè secerunt, ea non suæ temeritati, sed fato tribuéda

Cognitio

Thoma Gianinii

1 18 Cognitio diuina quaminis certa sit, & immutabilis rebus tamen minime affert necessitatem. Cap. XXIX.

Æterim huc le ingerit difficultas; cum Dij futuras omnes nostræ uoluntatis motus ex initio habeat perspectos, antequam fiant , atque Deorum cognitio certa sit, & immutabilis, uidetur, quod

Deorum notitia nostræ uoluntati afferat necessitatem , quandoquidem illud effici necessariò oportet, quod firma,& stabi li Deorum notitia fuit compræhensum, cæteroquin si istud impediri posse asseueres, diuinam scientiam esse aut falsam, aut mutationis capacem cogeris confiteri, quod est turpissimum. Ad bac, inquit Chalcidius in explanatione in Timau, dicendum est, quod Deus sciat quidem omnia, sed unumquodque pro natura sua ipsorum sciat necessitati quidem subiugatum, ut necessitati obnoxium, anceps uerò, ut quòd ea sit natura præditum, cui consilium uiam pandat. Neque enim ita scit ambigui naturam Deus, vt quod incertum, & necessitate constrictum : sic enim falletur; & nesciet; sed ita vt pro natura sua nere dubium sciat . Quid ergo dicimus? Deum scire omnia, scientiam 4 eius ex aternitate solidari : Porrò que sciuntur, partim diuina esse, & immortalia, par tim occidua, & ad tempus: Immortalium rerum substantiam fixam, & stabilem fore; mortalium mutabilem, & dubiam, alias a aliter se babentem ob naturæ inconstantiam. Ergo etiam scientia Dei de divinis quidem, quorum est certa, & necessicate perpetua munita felicitas, certa, er necessaria scientia est, tam propter ipsius scientiæ certam comprehensionem, quam pro corum, que sciuntur, substantia. At uerd incertorum necessaria quidem scientia, quòd incerta sint, & in euentu ambiguo posita. Nec enim posfunt aliter effe, quam est natura corum, ipfa tamen in utramque par tem possibilia sunt potiùs, quam necessitatibus subiugata. Non ergo etiam dubia ex initio rigide disposita, atque decreta sunt, nisi forte idipsum, quod incerta effe, & ex ancipiti euentu pendere debeant.

Quare quod anima quoque bominis natura talis sit, ut interdum ad pirtutem se applicet, interdum ad malitiam praponderet, perinde De corpus modà fospitati, modò agritudini proximum, fixum plant est, & decretum ex origine. Quis porrò malus sit futurus, aut bomus, neque decretum, neque imperatum. Propteread, leges , magifler ia, deliberationes, exbortationes, renocationes, institutiones, nu trimento um certa observatio, laus, vituperatio, qua q, his similansur; quia reffe muendi optio penes nos est. Hæc, & alia Chalcidius, ex quibus intelligi potest, quòd etsi dinina cognitio sit necessaria, naturam tamen singulis distributam haudquaqua descruit, sed utique sernat. Nec sequitur, ut quod à Dijs est cognitum, fiat necessario, quoniam ficut Dei aliquem esse quodpiam facturum prospiciunt, ita eum uel uoluntarie, aç libere, nel alio quonis modo facturum prænident. Neque quoniam id Dij norunt, ob eam caussam euenier necessario. fed quoniam contingentem habet naturam, atque ancipite, finem talem omnino, uel talem obtinebit. Quapropter diuina scientia non est aut falsa, aut commutabilis, quia erunt, quæcunque à Dijs cognita sunt futura, illa tamen seruata natura, que rebus quibusque siue necessarijs, siue contingentibus est indita. Nam si erit, quod Deus præuidit, utique libere faciam quod libere me facturum ille præuidit. Iraque om mia, que fortuna, casu, natura, & uoluntate fiunt, vnà cum caussis, à quibus proueniunt, & modis, quibus conficiuntur, substant prouidentiz, & à Dijs planè cognoscuntur, ea tamen lege, ut nec propriæ actiones tollantur, nec peculiares natuzæ destruantur. Et licet Deus unico, atque simplicissimo in tuitu omnia cognoscat, non tamen omnia eadem natura uo luit esse donata, codemá; modo essectus omnes de suis causfis prodire, sed rard, frequenter, & semper; nec omnia sanxit pari pacto administrari. Cæterum quamuis sutura contingen tia cadant in Deorum cognitionem, attamen hac certa est, & necessaria, quoniam cognitionum disserentiæ non solum ex natura rerum, quæ ad cognoscendum proponuntur, sunt accipienda, sed uel etiam multò magis (lamblicho asseuerante)

rate) ex natura cognoscentium possunt deduci, adeo quod no titia existat illius conditionis, cuius est uis ipsa cognoscens, ceu quod per ellentiam æternum elt, atque diuinum, æterne, atque divine cuncta comprehendat, & quod humanum est omnia humane percipiat. Et profecto quicquid cognitione accipitur, non secundum sui uim, sed potius pro uirtutis co gnoscentis sacultate comprehendi perbelle fuit à Boethio lib.4. de conf. phil. declaratum, nam unà,& eadem corporis rorunditas aliter uisui, aliter tacui proponitur cognoscenda, ille eminus totam simul accipit rotunditatem, hic partes cantum apprehendit, & nisi contingat magnitudinem, suo nequit fungi munere. Figura præterea non uno, & eodem modo uenit sub sensum, imaginationem, & intelligentiam, siquidem sensus iudicat figuram in subiesta materia constitu tam; hanc uis imaginandi percipit à materia absolutam. Intelle dus uerò vniuerse perpendit nulla materiz labe contaminatam. Itaque cum omne, quod est in Dijs, reperiatur in: iplis modo quodam fingulari,& naturæ diuinæ congruente, manifestum est eorum cognitionem non esse pro ratione rei caducz,,& labilis, sed secundum rationem propriz ipsorum naturæ præstantissimæ, & inauditæ nobis prorsus inexploratam. Quare tametsires, quæ Deorum intelligentia percipiuntur, partibiles sint, mutabiles, contingentes, aut indefiniex, illa tamen est impartibilis, immutabilis, necessaria, aut. definita, Deique res intelligunt divisibiles indivisibiliter; que in tempore sunt, sine tempore; non necessarias necessaric; mutabiles immutabiliter; & longe omnia melius, quàm ordo ipsorum, & ratio postulet. Nec profectò dicendum est pariter cum rerum fluxu concurrere Deorum intelligentiam quoniam uti nos docuit Timæus, & Parmenides scriptum re liquit, nihil est apud Deos, quod sit præteritum, uel futuru, quodque hoc uerbo erit, uel fuit significetur, sed omnia sunt apud iplos præsentia, & in uno æuo instante collocata, ipsiq; omnia indeclinabili, immutabilique cognitione compræhe dunt, tametsi multa ex his habeant naturam mutabilem, & contin-

contingentem. Neque hoc absonum uideatur alicui, quandoquidem nos quoque res, que offeruntarad intelligendu, modò præftantiùs, quam propriz ipsarum nature conueniat, modò deterius, quandoque verò pariter intelligimus: Nam quado nostram intelligentiam occupamus in his rebus, quæ funt lingulares, & multis murationibus obnoxie, halque inselligimus sub ratione voiuersa, & sempiterna, pater cognitio nem re, que cognolcitur, elle præstantiorem, quoniam id, quod est singulare, & mutabile, sine conditionibus individuantibus, & fine vlla mutatione à nobis cognitione accipieur. Cum verò nostræ mentis naturam contemplamur, necessariò intelligentia, & res, quæ cadit in intelligentiam, sibi prorsus consentiunt. Quòd si de Mentibus à materia solutis confideremus, cognitio ea re, quæ cognoscitur, est longe ... multumque deterior. Hæc igitur cum ita se habeant, quid est absoni, si Dij cognoscant contingentia, & nobis incerta potiore, quam ipsorum contingentium naturæ competat, modo? Preterea cum multa nobis fint competta, que naturis inferioribus funt incognita, (etenim rationis expertia ne queunt vniuerfalis notionem apprehendere, quam probè ua lent homines colligere per rationis discursum singularibus inter le collatis, & in cis notara fimilitudine, & dissimilitudine) nihil eft cur debeamus admirari, si que nos ambigua,& fallaci cognitione apprehendimus, hac luperi clara, & firma intelligentia accipiant. Rurfus fi non est ablurdum futuri cognitionem anud nos haberi ancipitem, & coniecturalé, quid erir incommodi candem apud Deos nos longe omnes multumque superantes certam, & exploratem reperiri? Superi igitur scientiam illorum habent certam, que nobis sunt inserta, uarijsque sunt exposita mutationibus.

De Fato multorum, atque ipfins Platonis opinie explicatur. Cap. XXX.

VONTAM de fato sapius est facta mentio, de hot si pauca disseruero, haudquaquam uidebor teme re ad hæc ipsa de prouidentia disputans divertif fe His accedit, quòd hac omnis contemplation fic prouidentiæ disquisitioni est coniuncta, ut mihi naturam prouidentiæ perscrutanti nullo pacto sit oculis conniuentibus prætereunda. Fatum esse aliquid omnium hominum c& sensus maximo est argumento: Omnes ferè homines in hoç conspirarunt fatum esse aliquid, multaque sato fieri. Quare de Anaxagora multi sunt uchementer admirati, qui fatum es se nomen uanum, & commentitium affirmans hane omnit consensuaffertam, atque defensam opinionem fine calume niatus. Quid uerd sit fatum, alijaliter fenferunt. Plerique ne terum ad ipfum universi principium afcendentes ab ipso ta quam à perenni fonte cuncta defluere prodiderunt, atque illud primam caussam dicentes per omnia fe diffundere, & no solum mouere, nerum etiam lingula esticere sunt arbitrati Itaque hanc primam caussam satum existimantes satum soci tarunt caussam potentissmam, à qua non modò que nature constant, sed etiam nostræ cognationes moreantur, non aliter quam in animali fingulæ partes agitentur, non quidem à seipsis, sed ab eo, quod in quolibet animali obtinet principa tum. Democritus, Leucippus, Thales, & alij fatum posuerunt in principijs corporeis, quorum motu, ac mutuis impul fibus, & complicationibus fingula dixerunt generari, atque ea conditione fieri, & se habere, qua hæc principia ineunt so cietatem, atque efficiunt, & patiuntur; quin immo nostros impetus, affectionesque tales esse crediderunt, quales illa ef ficiunt. Astrologi corporum cælestium renolutionem omnia complectentem, motuque, & uarijs stellarum tam fixaru, quàm

eulin nagarum habitibus, configurationibusque singula pet agentem fatum iudicarunt, & præditionibus per cælestia factis freti lingula inde fieri, & pendere existimarunt. Opinio hæe fluxit à Chaldæis, & Ægyptijs, qui fatum in astris có-Aituerunt, indeque ad nos permanare funt opinati; ex quibus nonnulli fatum precibus nel ad Deum, nel ad alia quedam altra effulis permutari polle autumatunt, quippe qui atbirrarentur elle quoldam culrus, qui fidera irata placando ip la possint benenola & propitia reddere. Seneca in quest.nat. fatum existimauit este serum omnium, actionumque necessa tatem, quam nulla uis rumpere potest. Eiusdem opinionis fuit universa Stoicorum familia, ad quorum sententiam cum Chrysippus lib.4. de prouidentia disputaret, satum esse de-Louplit l'empirernami cindeclinabilem caussarum seriem, de cathenam uoluentem fefe,& implicantent per aternos consequentiz ordines, exquibus apta, connexaque est, per qua ea, quæ funt, elle,& quæ facta ab illa ortum duxille,& quæ fa ciunda originem inde habitura. Huic Possidonius tertium ¿ Ioue locum tribuit, nam primum Ioui, secundum Nature. & tertium Fato concessir. Horum opinio cum prima de fato sentencia à nobis explicata convenit, quod ab uno principio cuctis infulo fingula per rationes seminales putar proficisci, quod Strato maxime comprobanitediffentit uerò, quia totam efficientiam minime tribuit huic principio, uerum præterea multas caussas inducit efficientes, quæ tamen eo modo suas essunduat essicacitates, quo mouentur à primo, quæque deinceps lele consequuntur, atque ita connectuntur, ut à prioribus posteriores necessatio deducantur; & quicquid agunt, necessariò essiciant; arque ideo ad omnem ubique euentum cunclæ simul inter se complicatæ, quàmuis aliter alibi, conspirant. Mercurius in serm. ad Asclepium. Fatum, inquit,ef complexie cauffarum fingulie temporaliter distribuens, qua facra mente Deorum ceteftium funt preordinata. Et haud multo post, faunt, ait, est necefficas omnium, que geruntur, semper sibi catenutle nexibus inutta : Elec antemest aut effectrix rerum, aut Deus summus

summus, uel ab ipso Des. Addit fatum, & necessitatem indivis duo glutino connecti; itaque illud rerum omnium initia pa-: rere; hanc, qua pendent ex fati primordis,ad effectum coge. re; ambo uerò hec ordinem consequi, id est temporis dispofitionem, qua res perficiuntur. Et pancis interiectis hæc lubdit. Fatum, necessitas, ordo nel maxime Dei nutu sunt effecta qui mundum gubernat sua lege, er ratione dinina. Ab his ergo omne velle & nolle dininitus est auersum; nee etenim tra commonentur, nec gratia flecountur, fed feruiunt necesfitati rationis aterna , que aternitas est inauersibilis, immobilis, & insolubilis. Fatum itaque est, quod ueluti iasto semine futurorum omnium suscipit prolem; sequitur necessitas, qua ad effetsum omnia ui compelluntur; tertius est ordo servans textum earum rerum, quas fatum, necessitas q disponit. Academici de fato narie disputarunt. Apuleius lib.de Platonis dogm. fatú definiuit legé dininam, per quam ineuita biles Dei cogitaciones, atque incepta compleantur. Adiecit quicquid prouidentia perficitur, fato expleri, & quicquid fato terminatur, providentia suscipi. Plutarchus lib. r.de placir. philosophorum scriptis sancium Platonem uoluisse satu esse rationem sempirernam, legemque æternam universalis natura. Idem lib. de faco reriptio fatum dupliciter intelligi. vel eum substantiam eius animo intuemur, nel cum exijs, que agit, & esse id, & cuiusmodi uim habeat recognoscimus. Si secundo modo intelligatur, fatum describitur, quòd sit diuma oratio, quam transiri sit nesas, & quæ à caussa pendeat nulli impedimento obnoxia. Istud fatum Plato multis in locis fignificavit, nam ipfum appellauit in Phedro legem Adrattia, hoc est legem ineutrabilem, & minime mutabile: lib. 10. de Rep. Lachefis orationem, id est legem diuina, qua præteritis, & præsentibus conneduntus sutura: & in Timæo leges, quas de uninerfinatura Deus dixitanimabus, hoc est leges, quæ mundi naturam sequuntur,& quibus omnia mun dana reguntur. Sin uerò altero modo fatum accipiatur; ek Anima mundi in tres partes quasi distributa, scilicet in portionem inerrantem, in cam, que nagari putatur, & in tertia Subluna-

sublunarem, quarum suprema dica est Atropos, proxima Clotho, infima Lachesis: Atropos, quòd prima sphæra in nul la sit deflexione: Clotho, propter uariè perplexam, tortuosamque uertiginem, qua proueniunt ea, que diuerse nature deuius motus importat : Lachelis uerò, quasi sortita id mumeris, ut omnia prædicarum opera, effectusque sulcipiat. Hæc omnia Chalcidius digna putauit, quibus affentiretur,& quæ de græcis conuería in sua explanatione in Timæum adscriberet. Ab alijs hæc recepta est opinatio, fatum esse quádam Animæ mundi dispositionem, qua cuncta per colorum conuersiones ordine suo, suoque loco, & tempore digeruntur, explicantur, disponuntur, atque administrantur. Hinc 'illud definiunt immutabilem in Anima mundi rerum omnium dispositionem; aiuntque istud Platone lib. 10. de Rep. fignificalle, que in loco fulum constans ex adamante finxit in genibus Dez necessitatis conuerti, huius autem Dez tres filias esse Lachesim, Clothon, & Atropon, quæ æquali inter se interuallo in throno sedentes uestibus albis, & capite coronato ad Syrenum harmoniam canunt; Lachesis præterita, presentia Clotho, & Atropos sutura, atque simul cum matre sufum cum intermissione quadam temporis manibus circunagunt. Dea necessitatis est Anima mundi, quam ea de caussa vocat hoc nomine, quoniam singula eo ordine, que sunt à fummo rerum opifice inter le disposita, conseruat, nec quicquam finit illius leges adeo transgredi, quin mox in leges re grediatur. Fulum adamatinum fignificat colos, qui funt Ani mæ mundi instrumenta in hanc inferiorem universitatem · Suas uires exercentis; hos autem ipsa mundi Anima genibus. hoc est infima sui parte morrice, qua cuncta caduca dispen-· fat, & administrat, adeo facile, & expedite in orbem conuertit, ut interim suprema parte intellectuali suauissimo conteplationis gaudio perfruatur. Tres parcæ uel tria tempora no bis indicant præteritum, prælens, & futurum, quibus omnia reuoluutur, oriuntur, & occidunt, quæcunque fato subijciun tur; uel ostendunt tria munera Anima mundiad res fatales. pertinentia

pertinentia, Lachelis illud, quo fortes, formæque uinendi animabus inferuntur in hec corpora descensuris; Clotho id, quo in actum nivendi infitæ uitæ fortes certo ordine traducuntur, atque in effectum explicantur; & Atropos illud, que nitz iam in actum traductz quodam progressu indeclinabili æd ineuitabilem usque terminum conseruantur, atque custo diuntur. Parcæ finguntur in solio sedentes paribus interual. lis distare inter se, quoniam iusta est inter fata, & per fata di-Aributio. Ezdem candida ueste sunt amictz, & capite coromatæ, quia natura ipfarum est integra, inuiolata, & summo cu imperio. Syrenes sunt octo cælestium sphærarum toni, atqu ex his tonis resultans harmonia. Cantare est statutis temporibus singula eo modo digerere, quo diuina Mens digeren da elle prospexittatque hinc fit, ut Parcæ temporanea tantum cantibus prosequantur. Postremò quod inquit Plato Parcas fulum, hoc est colos intermissione quadam temporis circum agere, id ita exponendum est, vt Plato non quidem sentiat fata in his, quæ cœlorum amplexu coercentur, gubernandis vllam facere proprij officij intermissionem, & modò regere, modò non regere, sed innuat ipla fata partim res iplas tracta re, partim minimè. Enimuerò Anima mundi in sua puritate consistens sic mortalia administrat, ut illis nequaquam commisceatur; nec præterea cuncta illius imperio subijciuntur. sed naturalia tantum; nam que supra naturam sunt costituta, & pertinent ad puram, liberamque rationem, atque ad diuinam intelligentiam, fugiunt fati potestate & ad Mentis prouidentiam fato superiorem miro quodam ordine renocantur. Hinc in Politico scriptum est que sunt in mundo aliàs in prouidentiam cadere: non quod certis temporum curriculis nicissim fiat inter fatum & providentiam commutatio in his administrandis; sed quoniam corum, quæ gignuntur. alia fato subijciuntur, & alia ad leges prouidentiz conforma tur. Potrò anima compotes rationis quandoque sunt sub fato,& quandoque sub prouidentia; nam cum ab hoc corpore separate vicam vittant contemplationi deditam, funt penitus liberz.

libera, sui iuris, & soli prouidentia subijciuntur; cum uerò neglecta contemplatione ad imaginationem inclinat, & pro pensio ad corpus inualescit, ad fatum iam accedunt, & à liber tate recedunt. Iam uerò corpori coniuncta ipsius corporis Sato sunt exposita, minusq; retinent pristina libertatis. Quòd & corporis uoluptatibus indulgeant, & in affectibus corporis omnino confirmentur, fato penitus obruuntur, & omni libertate spoliantur. Animas eatenus fatum subire, quatenus fefe induunt in hæc corpora oftendit Timæus dicens anima tunc primum leges farales didicisse, cum fuerunt uehiculis adiunda, ex quibus fati exordia trahuntur. Cæterum quæcunque fato administrantur, prouidentia quoque gubernan tur; at quæ ueniunt in prouidentiam, non omnia agnoscunt Li autoritatem, quoniam istud in ijs nullum habet imperiu, que pertinét ad intelligibilia; in illius naque ditione ea dun taxat polita funt, que nascuntur, & occidunt, ac colorum couersionibus subijciuntur. Itaque dixerunt Academici non aliter fatum à prouidentia dependere, quam calor pendeat à lumine, quia quæ facit calor, fiunt à lumine; nec uicissim reto comeat, ut que à lumine efficientur, à calore proficifcantur, quonia lumen est maioris virtutis,& magis perfecta dignitatis. Itaque Cleanthes non est audiendus, qui putanit qua ex pronidentia autoritate, fataliter quoque prouenire, nec mmen quæ fataliter, ex prouidentia. Nec præterea Chry Appus, & Apuleius recte fentiunt , qui uoluerunt fatum , & promidentiam esse aqualis ambitus; nec quodpiam fato fieri, quod fugiat prouidentiam;& contrà nihil cadere in prouide ziam, quod fato non expleatur . Porrò Platonici tametsi affirment fatum elle generalem quandam dispositionem à caussa immutabili proficiscentem, nihilominus cùm uideant res, in quibus fatum ius luum oftendit, uarijs permutationibus effe Subiectas, Se caussas medias nequaquam este perpernas, fatura polle mutari unà cum retum, caullarumque imbecillitate al-Eueranter constituunt, ut læpe quod effet futurum, non effe ciatur nel hominis confilio, atq; industria, nel aliqua natura cansa

caussa efficaciore. Sribunt namque in sato duo spectari diuinam voluntatem ad hunc effectum determinatam; & ordinem caussarum intermediarum, que in agendo sunt uel contingentes, uel liberz, aut necessariz : primum faten tur esse omnino necessarium, & immutabile, alterum contingens, & posse permutari, Istud quispiam crediderit & Boethio fuisse fignificatum, qui lib. 4. de cons. philosoph. fatum finiuit elle inhærentem rebus mobilibus dispositionem, secundum quam diuina prouidentia suis quaque secrit ordinibus : ex qua explicatione illud apertum ek satalem rerum dispositionem non modò ab immutabilibus prouidentiæ initijs proficisci, ideoque esse immutabilem, verum etiam rebus mobilibus inhærere, quarum ratione fit, vt fatum in suis effectionibus impediatur, uarioque modo contingat, atque proinde sibi rationem contingentis assumat. Einschem opinionis sunt Plutarchus, & Synesius, quorum ille memoriæ propagauit in lib. de sato omnia contineri à fato, nee tamen propterea singula necessario euenire, sed unumquodque pro suz naturz conditione shie uerò tradidit in orat. Ægyp, siue de prouidentia regem Ægyptiorum summum prophetam, & rerum dininas rum peritishmum Ohridem shum, ut Typhoni fratri uitam eriperet , hilce admonuille : Fratrem , si fapis , probibe , no tuum, & Aegyptiorum fatum ipfe prauertat, licet enim, ac fieti potest; Nam si induleris, & emollitus fueris, serd Deos ext pella. Ex his intelligitur fatalem fortem posse frangi, atque impediri, quod Cabalillæ per sapientiam Cabalisticam, & intimum facratum literarum (piritum fieri posse existimant e Aegyptij, & Chaldei per preces ad Deum, uel ad sidera effue sas : 1amblichus per efficacem Deorum sublimium cultuma & Porphyrius per magicam doctrinam, istudque in lib. de oraculis confirmat Apollinis testimonio, qui à quodam interrogatus, cur ineptus ad rem quampiam fuilset ab iplo iudicatus, respondit eum fatorum ui impediri, quam artibus magicis poterat effugere : ex quibus inquit Porphyrius.

De Prouidentialiber vnus.

169

phyrius aperte patere artem magicam hominibus suisse diuinitus concessam, ut illius auxilio uim sati aliquo modo repellerent. Sed de sato, & prouidetia ad Platonis, & Platonicorum opinionem hec sit satis percurisse, nunc restat, ut quid sen tiat Aristoteles, & uelint Peripatetici alio principio sumpto dispiciamus.

INIS.

FERRARIAE,

Excudebant Iulius Cæsar Cagnacinius, & Frater. MDLXXXVII.

Duerfa, que in bor musdentiam sucreendam. nihil habent momenti. pag.

60. animantium omnia genera agente Solis ni ex terra esse genita credide runt. 72, Demones quomodò confirmet 86. Damones quomodò distribue rint, uariant autores. 89, de tribus diuinis princifijs consentiunt cu Pla tonicis. 20 , Deum effe ex qua demon stratione posssimium insellexerint. L. Deum habere rationem maris, & fa- Kimmonius deas posuit in Dee, qua in minœuoluerunt. 23, Deum Vnius, & Boni nominibus: appellarunt: 23, Me Ammonius Saccus quid sentiat de metem quibus nominibus nocitanerint. noluerint. 168, quid fentiant de fato. 163, quomodò illia interpresente: Spiritus domini ferebatut fuper & opinio de principijs boni, et mali. 16 Angeli nomen sur Domoni selonatur. Eorunde opinio de mecempsychofi, 15% Aemilianus rheter, . 87. -Aeneas Gazaus. Afflatio quid sit ex Porphyrio. tur:

Afflatus est quidam furor divinus.

in halitus, & napores è terra ex halantes.

Afflatus caussarenocatur à quibusda Animain qualibet mutatione propriam in humorem melancholicum. 95

95

Affla:u concitari quid sit ex Iambli- Anima compositio multiplex.

Albumalar cenfet felles animates effedo contingum and promi- Alcumus produdit Platone ideas, et mul ta dogmatd ab Epicar mo accepisse. 34 Alcinous quemodo idea definitiores. 137 Alexander Aphrodisiensis. Asgypty aram mildi quo difignauerine, Alienteio consequitur afflatum. Amelius animam effe plenam formis,et rationibus quomodo probauerit. 46. Ioannem Euangelistam nocaust Barbarum 33, Einschem error existiman tis Damones effe Deos quosdam ober-

> tell:gibilia ideas obtinere, 5 5, locus de Verbo, & Mentes re non consentit cum Platone.

rados.88.error sentientijs omnia in-

sempsycholi. 32, per quod fatum impediri posse Anaxagoras fatum esse nomen uanum er commentitium putauit. 162 fenegit minil angumana fenfibus accipiu-Itur Interior. I'm , fupra Mentem nibileffe putauit. 29, Eiufdem Mens.

137 Anima a corpore Jeparata est extra fa 154 si potestatem. Asflatio multis, uarys 4 modis perfici- Anima ab hoc corpore soluta simulcă stellis huic mundo providet. 137 Affiarus non est opus anima, uel corpo- Anima est multitudo mobilis. 17, 18 Anima est origo & principiu mutatio-19 Afflatus caussa conjectur à quibusda Anima est quandoque sub fato, quan-166 doque sub pronidentia. 95 Anima est Vnum & multa, 25

specie retinet ex lambl et Porph. 134 Afflatus causse non possunt in res natu- Anima quicquid eligit, illud tanquam bonum sibi proponit. 118

64 Anim&

I'N DEX

Anima intereft motum	vitalem impar-	Anima mundi per totum un	iner fum /
tires	13	se fundit.	64
Anima lumen duplex, in	fusum,& natu-	Anima mundi tenet tertiu	m gradum
rale,	142	dininitatis,	. 12
Animă conftare ex ficist	antia dividua,	Anima mundi non continetu	r in corpo-
🧢 🖝 indinidua quemod		ribus,	68
		Animamundi non dat uita	m propria
Aiam effe numerk, qui p	er seipsum mo-	singulis spharis.	66
netur, quid fignificet	Platonicis, de	Anima mundi nu j oft, & u	big; eft.68
Pythagoricis,	.19	Anima mundi uitam supped	îtat omni -
Anima cur, ch corporibus	copulërur.144	bus mundi partibus,	66
Anima cur in hec torport	s demittantar.	Anime mundi cunda produc	it , qua de
multa opinion.	141	butri materix dicutur pro	uenire. 59
Anima in mundo intellis	gibili sunt im-	Anıma mundi gubernat amiu	er sum sine
partibiles ex Plotino.	62	ulla sui mutationem.	68
Aie in mundo superiori	mullo utubiúr	Anima mundi prouidentia,	. 63
difeurfu	144	Ansma mundi sensus.	70
Asima contota ex muni	do intelligibile	Animummunds Aegypi j qu	omodo desi
decedunt ex Plotino.	62	gnamerint.	60.
Anima quando Damoner	n∫ortiantar,à	Animalia generabilia quem	sensum ob
quo gubernentur,	143	tround,	71
		Animalia rationem habentia	
ingressa.	144	nes diniduntur; & corude	m conditio
Animarum in se innice			86
ex Mercurio.		Anticles propter quid senseri	
		in muudă inferiorem desce	
twor genera,		Assonius Ammonij discipulu	_
		Antonius Montecatinus,	28
		Apollonius Tyaneus cum ton	
		tur, ex urbs Roma, qua u	
pous quomodo fit ente			
ria opiniones,	,-	fuit ab Hierocle Christo aq	
Animarum transmigrat			97
		Apuleius Damones quo defin	
tia,	1136	Deorum tres species nunc	upar. 10.
Animarum vehicula.	143	fatum quomodo definiuera	.104.pro-
		uidentiam triplicem facet.	
Capricernum ascender		dentiam quomodo explicas	
cet Platonicis.	170	Einsdem error sentientis f	
Anima mundi ob quas re		providencia esse ambicus aq	
da.		Arabum quorunda of mio de	-
Anima mundi fluir à M	ente. 58	to hominis generatione.	72
Antmamundi est Deane	Kejjitatis. 165	Arcefilas omnium philosophos	
Anima mundi non est ani	ma prata in-	plinas sustulit. Archedomus Stoicus de ideis	o di C
errantis _g	€ 40 \$	Archealmus Stoichs de incis	

feruit.	,,	Augustinas Stenetinas quemeram Ac	
Archelaus Aftrologus pradictionis 2	ene	nes distribuerit ad sententiam Ac	4/~
re nunquam usus est.	76	priorum. 90, decipieur existim	: 12
Architas statuit Vnum effe primun	3 78	eria dinina principia re unum O	
rum principium, & post ipsum Vr	iit A	effe ad Platonis opinionem .	1.7
	54	Auicennas.	134
tem.	- 4	Aulus Gellius.	76
Arimanius quid fignificet Magis.	•	Auton Cornerierie Cecundum Acgypi	1105
Aristander que sucrèt Platone inter	Cub	Abila fabbin 20 A Lex Thums I'm	
tutus afferente azam conftare ex	61		,,,,,,
stantia dividua, o individua.		C-11 man alle straiov \$175 (APH = 3.	-
Aristoteles confentit cum Platone, q	#04	The state and a limit the state of the state	
Deus nibil efficiat 60,existimat	TOTA	Charlenges . [O.4]	
guiditate duci ex forma rei.57.4	zuia	partib dissimilibus sit copositus.	108
feripferit de Magis in primo de P	10UO 1	B	
Sophia libro 14. quid senserit	: ejje	D Acche, & omnes, qui diuino f	irA
ideas Plutonis.	3)	Gulo instigari creduntur, qu	10272
Eiusdem locus in lib. de mundo de	fpi-	Cult shift gart or canning Ariffor	t. a
vitibus, qui efficiunt hemines fa	tidi-	do efficiatur, de sententia Aristol	. 7
cos. 95, ibidem, quòd Deus fit	prin-	Bardafanis Syri locus, quòd bomine	
cipium, medium, & finis. 26.in	feel.	beant liberam neluntatem,	15
xxx probl ubican//a dininim/fia	113039	Basylius.	. i
Sibillarum, & Baccharu reijeits	ur in	Bessario quid sentiat de immutabil	STA
humorem melancholicum,	95	te, & mutabilite partium proui	aen
Ex codem rationes Platonis in id	eis cŏ	tia.	I
firmandis 44 res mathematica	qŭo	Boethius fată quomodo definierit.	168
de scientia Platonit sint medit	e in-	quomodo declaranerit quicquia	l co
ter ideas, o sensibilia.	58	gnitione accipitur, pre uirtutis c	ogn.
Assyrij Deum nocanerunt Adad,		scentis facultate comprehendi.	160
Allyry Deam weenser and attention	23	Eiusdem locus, qued forsuna adu	HOY (A
vnum significat.		magnam affert utilitatem-	13,
Astroligi calum omni turpidine fo	lalla e	Boethus quo exposuerit Platonis se	
78. reprenenauntur ajserentes ji	44:42	tiam de metempsycoft	131
ommia efficere. 78, temere, ac for	INITO	The state of the same and a state of the	
	BIIAF	Bonitas diuina tripariam potest con	] I I
de fato.	162		
Atticus idens quid effe seferit.35,	ideas	Bonitas oft propria Dei substantia.	26
Li hafumis a K nunmada tuer	et en-	ROBILAS PET UTIMINA PET LIMIEL.	20
terpresatus animam conjiare ex	: Jub	Bonetas teums ominious micumior eje,	qua
stantia dividua, & individua.	- 61	MATTIM COT PUT I MALMATO TOMOGRALOS	
Tiuldom diffum	6	Bonu cur pricipiu, mediu, et finis sit	, 25
Augustines 27. Aftrologos des	naa-	Bonum & ens inter se different.	29
wie wo confet christianam rela	rsome	Benath wou hatele elle lene moure	124
in ideis confentire cum Platensci	19.42	Rous utilionia duoi. O. doe loot	25
. Timbom locus de ideic de mundo :	entel	Romanatura est prasamitur sucis,	39
Linkili as and Deer house	acia+	Boni natura est producere atque fe	
signal 42, que Dens veneje	216	##.	119
esiam de malo.	119	#6 ₃	

nni propagario ex Plotino, 3 E Boni propriŭ est sese effundere, ac propa gare, Boni, & mali id solum principium esse Chaldei quibus nominibus Deum appel potest, quo i agit ex noluntate. Abalista per quod fatalem sortë franci existimanerint. 168, no-Tuerunt animam humanam induere ferarum cerpora.130,damnarunt in finitum animarum circuitum. 134, quam opinione habuerint in animis puniendis. 120, quomodo interpreten tur Danyelem afferetem regem Baby lonia inter boues fuisse translatii.132 Calum est Dei lyra, Cali cur nullum animal habeāt expers rationis. Cali funt anima mundi instrumenta in hanc inferiorem universitatem vires fuas exercentis, Calestia afferüt bominibus omnia salutaria, & nihil mali. 8 t Calestia munera handquaq, talia susti peuntur in his, qualia in ipsis repe-**77** riuntur, Calestia munera quibus de caussis dege-77 nerent in his inferioribus. 86 Calestium animalium conditio. 138 Calamitas est nirtutis occasio, Calamitates momenti nibil habent ad Cleanthis error existimantis qua ex pro providentiam evertendam. 137 Cancer est Luna domicilium. 150 Oapricornus est sedes Saturni. Cassander astrologus pradictionis genere 76 nunquam est usus. Chalcidius Demonem quomedo definie. confirmauerit.87,quid sentiat de fato, 165, quo monfirauerit mala non corum, que animis subtexuntur, id

das dininas potestates.

Einsdem locus explicans, quad fle pronidentia. I I, declarans, quòd Dei co gnitie non afferat necessitatem. 158 lauerint 23, de ideis quid sentiat.35. ideas, poscuerunt in Dec. 36, consentiunt cum Platonicis in providentia; 🕜 gradibus dininitatis.8, dissentius à Platonicis in eo, quòdipsi existimant Deŭ primu codidise mudu,8. quid setiat de fato. 163, per qu'ulue rint fatum poffe impediri. 163, plane tas Deos facientes borum duos beneficos, totidem malos, reliques promifcuos affirmarunt, Eoriide locus, & decretu de prouidétia 👉 gradibus dininitatis explicatur. 🎖 86 Chrysippus de ideis narie disseruit. 35. Deum existimanit per omnia pertine re.60,inter Deum, & animam mundinibil îteresse putauit.60. puidetid dixit ad id, quod est utile uunquodq; disponere. 113, fatum quemodo destnierit. 161, quomodo fieri omnia fato, o effe aliquid in nobis explicanerit. 156, sentit mala esse in mundo na cessaria.124, unde mala esse existima uerit.123, decipitur existimans fatus & prouidentiam esse equalis ambiuidentia, fataliter prouenire, nec tamë qua fataliter,ex prouidentia. 167 150 Clementis Alexandrini locus de duobus mundis,intelligibili , & sensibili. 43. quòd ex malis bona eliciantur. 119 Cognitionis uarietas. rit.89,qua argumetatione Damones Cognitione quicquid accipitur pro cognoscentis facultatis natura comprebenditur. fieri à stellis. 80, sentit ex Platonis Cognitioni differetie unde sumatur,159 opinione Deum effe opificem anima;at Confensio inter ueteres de duobus aduer sis principiis, ost ira, & cupidicatis autores esse a- Consensio inter neteres, quod Dens nim exsemittat, qua oïa collustrĕsur.53 Confi-

Consilium est prudentia desectus. 1	0 2	Damones multi non babent explicati	.70
Contentio, qua est in mundo, facis ad	16	futurorum praferificnem.	76
	c 6 [.]		9
Crantor cenfuit de Platonis senten	tia	Damones habent scrpora nerea.	54
n. ūdum nullo ortu esse generatū. 10	2.	Damonum corpora ad omnem configu	s r A
Crany error sentientis cuncta intel			91
gibilia ideas obtinere,		Damonum corpora per partes intere	ŘЦ
Cyrillus.	2		81
. D			9]
Aemon cur Angelus appellerur	19		125
Damon non est cuiusq; Mens pa			93
	9		9
	89		9
Damonis steritus, cui nome erat Pa.	-	Damonum providentsa.	91
Damonis ludibrică in infula Creta.		Damonum quing; genera ex Proclo.	90
Damones fint ne invatione verum m		Damonum fix genera ix Pfello.	9
gna est inter thilosophos alteratio.			10
		Damonibus ars magica attribuitur.	9
	84		ni
Damones quid sint uaria epiniones.	88	nun.g, conciliatrix.	88
Demones non funt anima hac uita is		Demetrius. E7	9
	88	Democritus de fato quid senserit.1	53
Damones non sunt Dei oberrantes.	88	162	
Damones quo sint distribuends un	id	Democritus Platonicus ideas quid	
opiniones,	6 <i>9</i>	sēsurii. 35, ideas cui attribuerit.	
Damones aeri funt assignandi,	6	Deus cur fuerit puidentia appellatu	
Damones multinon adjunt unicuiq	71 E	Deus cur multis nominibus sueri	t. 1
alij alias coftodientes corporis anu	m L	Priscis nuncupatus,	2 2
	98	Deus cur non omnibus malis eodem	m (
Demones multis modis excitiel atur			2
Sacerdotibus, qua oraculis erant fr	4 -	Deus est Bonum, non bonus.	11
	94	Deus est caussa pulchorum omnium.	37
	3	Deus est tantum finis, in quem omi	484
	3	referuntur,	8
The state of the s	90	Deus est Vnitas immobilis. 17.18.2	٤5
	92	Deus exemplo suo nos docet, us seui	tia
	97	nitemus in funtendis ijs, qui nos in	e j
4	90	ria affecerunt.	25
Damones intereunt de quorundam se		Deus habens rationem maris, et fæm	ine
	2	ex se parit Verbum sanquam lum	167
Damones patiuntur animi perturbal	180	de lumine,	23
	7	Deus in hominis procreatione alies a	ı/-
Damones non funt mares uel famina.		sumpsit cooperatores ex Philone. 1	23
Damones cur uarias mundi partes a		Deus non est autor nittofarum ani	
cantur fortiri, 11	3	partium, bocest ira, & cupidital	15

r"N D E X.

ex Chalcidio.	. 122	Diogenes laertins,	14. 34.
Deus non est ens, neque intelli	gens. 38.		
Deus non est ip sum pulchrun		Dienysius censes nullum n	
& principium pulchri.	20	subsistentiam in hac ver	um coniuers
Dens non est omnino opifex a	mime no-	tate.119 existimat penè	
fire ex Plutarcho.	121	rum caussas esse benefica	is. I I 9, puta t
Deus per omnia pertinet.	60	pronidentiam esse cuiu	lqus natura
Dous rerum omnium habet co	gnitione,	conferuatricem.	152
' 👉 quomodo.	· 48	Eiusdem locus de Trini	tate 🕁 Bonë
Deus sape uitium anteuereit,	, antėqua	propagatione. 30. opinio	, & locus de
erumpat.	138	ideis exponitur,	36
De° sumu obtinet gradu dinin		Dininitas cur pertineat a	doës res. IZ
Dens utitur ijs utiliter, quan	n nidëtur	Dininitatis gradus quot,	Gqui IZ
mala,	119	Dininitati nibil potest esse	impedimen-
Dei natura uerilis, & euiden	tiùs expri	to ne per omnia transea	13:
mitur nominibus negantib	us,quàm	Diniciarum inaqualis dij	tributio non
affirmantibus.	22	est absque ratione,	108
Dei nomina uaria.	23	Dolor, O noluptas sunt de	
Dei nomina aptius enunciantu	r abstra	quibus anima quasi lesai	ls potione re-
Hè, quam concretè,	26	pletur.	145
Des acluntas est summa per		Dryades,	92
· potè cum noluisse. O perfeci	Je unozeo	E	
demq; temporis puncto copl.		Lectio mala est bona a	nima eligēts.
🖰 eo ingeneratum eft rebus om	nibus pro	118	٠, د
scidere.		Electio, motiog, peruersa &	peccain e/ts
Deo mundi nomen cur à Plate	nicis non	O pæna.	. 118
fuerit attriburum.	23	Elementorum sphara sunt	mimate. 72
Deum esse quanam demonstr		Empedocles quam caujjan	n attulerst,
gyptÿs maximè persuaserit.		cur anima in hac corpor	a descendas
Dij continuata utuntur puider	itia. I I I	141, quibus nominibi	us principia
Dij cur narias mundi partes (	dicantur	boni, & male appellauer	it. 16, quia
forti ri ;	113	senserit de merempsychos	130
Dij habent omnia prasentia-	160	Ens, & bonuminter se diffe	runt. 29
Dis minores cur autores dicant			a, G. Jenyos
anima inferiorum de fenten	-	lias,	. 53 معام مسمارتین
rundam.	145	Epicarmus Platonem docu	
Dii malti ignoratur res futuri		alsa dogmata.	34 84
Dii quomodo hac intelligant	160	Epicures negant Damones.	
Deorum est proprium in se hab		Epicurus non pormicinceurg	ere, quomo-
fcientiam.	52	modo Deus huic mundo	hi ammei et e.
Deorum intelligentia nostra: u	ountali	TIE Toulong of positions fin	e anime we-
non affere necesseatem.		Esculenta, 👉 potulenta sun	
Deorum pronidentia-	114	nena.	149
Deorum tres species,		Eudoxus,	fir non all
Dingore in faning	. 12	Endoxus Astrologus strip	st non esse
. * · · · · · · · · · · · · · · · · · ·			Astro-

3	•	N!	·n	F.	X

Aftrologis eredendum, 76	cerbiùs castigantur.
Euphorbum Troianum in Pythagora re	Forms in agente magis dilucent , quant
area To see de Augustus. 125	12 aper 0 12 114 to 1040 1000 1000 123
Enripides sensit nibil corumqua sensi	Portuna aduerfa magis prodest, quàm
bus accipiuntur interire. 117	prospera, 139
Danielane Des Taredemenierum, 70	Fortuna quid st.
Busebius Casariensis impiam Hieroclis	Fortuna & casui nullus oft locus. 116
opinionem refutanit, qui Apollonium	G
Christo aquare ausus est. 97. in qua	Enii. 11.97
sententiam acceper it Platonicam me	J Geniks, & nostra mens inter so
sempsychosim.132, tria dinina prin-	habent magnam dissimilitudirë. 99
cipia sentit esse re unum, o ide: qua	Gnosticorum opinio temeraria. 27
in re discedit à Platone. 17	Gobrias magus. 129
P	Graci bonam partem loui malam Diti
Atum dubliciter intelligitur ex	adsenarunt.
Plutarcho. 164	Gregorii Nysseni locus de triplici promi-
Fatum habet naturam contingente 167	dentia ad opinionem Platonis. 11
Fasum pendet à prouidentia. 167	Н
Fatum pertinet ad Animam mundi.99	T Ali Aftrologus cenfet Stellas offe
Fatum quid sit, à uarÿs uariè exponi-	
sur. 162	Harpocration quomodo fententiam Pla
Fatum per quod permutetur, à uarits	tonis de metempsychesi interprete
uariè explicatur. 168	tur. 13:
Fati definitio. er explicatio. 165	Hebreorum aferonemi. 90
Fato non omnia subisciuntur. 166	Heraclitus censait esse laboris immens
Bato omnia fieri dicentes, & peculiares	apud superos uitam propagare. 141
rerum singularum effettiones destruë	Hermippus. 14
tes falsi sunt. 151	
Velccitas hominum posica est in copula-	putanit, 25
sione cum Mente, 51	Heroes quid sinte
Ficinus Damones quomodo destribuerit	Heroum insula, 9
de sententia Aegyptioru, 90. Platene	Herus Armenius resurrexit , ut fings
quomodo interpretetur afferentem ge	Plato. 12
minem effe Animam mundi, 17. pa-	Hessodus quid seseris esse Damanes.85
vùm syncerè interpretatur Magorü	fensit cundis Damonibus mortem o
opinionem de Oromale, Mithra, 💍	tingere, 9
Arimanio, 14. decipitur existimans	Hierocles Apollonium Christo equar
de sententia Platonis animam esse	aufus eft. 97
substantia unam, & facultate multi	D. Hieronymus.
plicem, 146.errat nomine Angeli Me	Hieronymus Bouins 2
tem significans. 19. quid sentiat de	Hippajus quomodo numerum , bocej
caussa tarditatis; & celeritatis in mi	ideam definiuerit. 5
	Homerus damnatur à Platone. 12
Flagitia, qua in boc mundo nullo sup-	
	- Homo est ninculum, quo extrema um
· • •	asuntur.

INDEX

ciuntur, 145	Idea quid sit.
Bomo positus in contemplatione copula-	ldes renocatur ad cauffam exempla-
tur cum Mente,	rem.
Momo in suis muneribus obeundis libe-	Idea definitiones naria ex Pythagori-
ram habet uoluntatem, 152	eis, şe
Homines à Damonibus aliquando rersi	Idea nomina uaria. 34
faturarum prasagitiones accipiunt.	Idea inter se different ex pro pria natu-
. 75	74. 40
Meminec hauriunt frontmeas calami-	Idea quibus rationibus confirmentur.
* tates, 157	44
Ramines mali digni supplicijs plerum-	Idea que nomine fuerint à Pythagericis
que afficienter, 525	significata. 52
Homines mali ecquid fit, our tarde qua	Idea quid fint controner sum est inter
- doque puniantur, 125.	
	Idea quemodo fint in Dee ex quorunda
fibi comparare certans futurorii pra-	sententia. 39
Cognitionem, 75	
Hemines praui semper habent pænam	Idea quorum sint, & non sint. 55
prasentem, 126	Idea ubi fint po nenda, multorum opinio
Hominam conditio, 87	nes. 36
Hominum feliciens, 51	Idearum inventor non fuit Socrates
Hominum malorum pæna apud inforos.	neque Plato. 34
127	Idearu multa, ac naria utilitates. 49
Bominum non of proprium in schabere	Ideis demonstrationis prenomina pre-
neram scientiam, 52	prie aptantur. 48
İ	Losus ex quo coli captus est, neme morte
T Amblichus quomedo Damenes distri	lium sensit publicam Damonum vis
buerit ad fintentiam Aegyptiorum,	litatem. 84
90. ex que intellexerit Plotinum fal	
' li in metempsychost, 134. in quam	cateris, ut actu enadat intelligibilia,
fententiam exposaerit Platonicam	Gintelligentia, quod sua natura est
metempfychofim, 134. quas cauffas	
addux erit, cur calestia munera dege	
nerene in his inferioribus, 77 quid se	
ferit effe afflatu concitari , 96. fensit	
per efficacem Deorum sublimium cul	
sum fatum poffe impediri, 168. uo-	
luit cognitionum differentias fumi	
ex natura cognoscentium. 159	Deum, O ideas reposuerit. 36
Einsdem locus, quod nostra noluntas	
non subijciatur fato, 153. expositio,	T Ares.
· O locus, quomodo anima fie composi-	Leucippi apinio de fate. 153.162
ra ex substantia dinidua, & indini-	Loci animalium capaces quinque. 92
dua, 62	Lumen anima duplex, infusum, & name
	rale. 142
. —— ,	Z Magia
	# 10 % · · ·

Mens alicui sine anima dari non phi. 28 Magia naturalis ab ideis prosicisi. Mens cur à Platenteis surri: industifi Mens cur à Platenteis surri: industifi Mens et peum, a faita mitericia. 27 Magia naturali Aegyptij, Magi, et Châl Mens cur Vuitat dicha sis à Pythagent dat magnam operam dederunt. 50 nois et continum imperfeitum. 50 mos é explar totius pulchritadinis. 201 Malum ost bonum imperfeitum. 50 mos é explar totius pulchritadinis. 201 Malum ost bonum imperfeitum. 19 chrum. Malum nullam habet substitution. 19 chrum. Malu et boni id soli principiü esse posess, des est fabor. Cardioreisius hauses quod agit ex noluntate. 82 mundi; 82 mundi; 83 mundi quicquid accidis, sub boni condi- Mens est fonomaltitudinis. 25 mundi quod agit ex noluntate. 82 mundi; 19 mens est numerus, Comulistudo immeliane coloratur. 12 Mens est primus opisex, à que cunta ba conjectenda. 12 mundi substitutus immeliane substitutus in anima offecon atque omnistitutus in substitutus in anima offecon atque omnistitutus in substitutus principiyi inter se comerarija. 12 Mens in Deum intuendo se malciplar, 37 Manieria non est cacipit. 32 Mens intelligis per essentiane. 33 mens intelligis per essentiane. 34 Mens intelligis per essentiane. 34 Mens intelligis per essentiane. 34 Mens intelligis per essentiane. 35 milus. 34 Mens intelligis per essentiane. 36 Mens intelligers, 33 Mens intelligers, 33 Mens intelligers, 33 mundi sur anima sur anim		1 1	1 D	E	X. :		
Agia naturalis ab ideis proficifei Menz cur à Platonieis fuerie indultatural tur, 50 inter Deum, & aiam intericlia. 27 Magia naturali Aegyptiy, Magi, et Chal Mens cur Vuitas dica fis à Pythagen dei magnam operam dederunt. 50 ricis. 24-54 Malum est bonum imperfestum. 50 Més é explar totius pulchritudinis. 26 Malum nullam babet subsistentam in Mens est primò pulchrum, & par fe pul- rerum universitate: 119 chrum. 37 Mali et boni id soli principiü esse potost, Mens est sono pulchrum, & par fe pul- guod agit ex voluntate. 82 mundi; Mali quicqui d accidit, sub boni condi. Mens est sono primò gignistur. 32 Mali quicqui d accidit, sub boni condi. Mens est sono primò gignistur. 32 Mala naturà est perdere, ac dissoluere. Mans est mundus intelligibilis. 49 Mala non sunt in Deum, & in Mens est mundus intelligibilis. 49 Mala non sunt in Deum, & in Mens Mans est vaim multi do imme- dala non sunt in Deum, & in Mens Mans est vaim multi aba conicionda. 121 bent, quò agant. 151 Mala per confecutionem sunt genera- Mans est vaim multa. 27 Malorum caussa sunt penès Deum vi- res benefica. 124 Mens manat ex Deo. 30 Malorum caussa sunt penès Deum vi- res benefica. 125 Manilius existimanist in anima osse con sistema per confecutionem sunt principis inter se convarys. 720 Mens in Deum inturando sistema. 38 Manilius existimanist in anima osse con sistema per est est suns cunque incom- sistema per disputa opinio de duobus Mens intelligit per essentiam. 38 Manilius existimanist in anima osse con sistema qualecique videtur accipero, Manilius existimanist in anima osse con sistema qualecique videtur accipero, Mans provides mando sun natura. 9 Materia non est caussa contra sunt sious. 70 Mans provides mando sun natura. 10 Maximus Tyrius quo argumente Damo sious. 10 Mans muntum mundanerum est cura- tictia. 58 Manus rostras est obsistant sun sundi sunti sessi prin sun est est ordo formarum. 3 Maximus Tyrius quo argumente Damo sunti sunti providentia, 100 mans principis est ordo formarum. 3 Manilius munta est est ordo formarum. 3 Manilius provid	M			Mens a	licui sine a	nima dari n	on pot. 38
Malum and depytiy, Magi, et Chal Mens cur Vuitas dica si à Pythagen dei magnam operam dederunt. 50 ricis. 24-54 Malum aft bonum impersettum. 50 Més é exèplar totius pulchritudinis. 20: Malum nullam habet subssissant est explar totius pulchritudinis. 20: Malum nullam habet subssissant est explar totius pulchritudinis. 20: Malum nullam habet subssissant est explar totius pulchritudinis. 20: Malum nullam habet subssissant est explar totius pulchritudinis. 20: Malum nullam habet subssissant est explain in Mens est faber. Or arabitestitus lauren quod agit ex voluntate. 82 mundi; Mens est faber. Or arabitestitus lauren quod agit ex voluntate. 82 mundi; Mens est faber. Or arabitestitus lauren guod agit ex voluntate. 121 Mens est mumanuli intelligibilis. 40 Mens est nummerus, Or multitudo immedian conjuctionda. 121 Mens est primus opifex, à quo cundis ba conjucionda. 121 Mens est primus opifex, à quo cundis ba conjucionda. 121 Mens est primus opifex, à quo cundis ba conjucionda. 121 Mens est primus opifex, à quo cundis ba conjucionda. 121 Mens est primus opifex, à quo cundis ba conjucionda sull'arabite penis primus principis inter se benefica. 124 Mens in fit pa cundia intelligit. 23 Mens in Drum inturando se mulciplex, 124 Mens in Drum inturando se mulciplex, 125 Mens in Drum inturando se mulciplex, 126 Mens in Drum inturando se mulciplex, 127 Mens in fit pa cundia intelligit. 237 Manicheoru absurda opinio de duobus primcipis inter se comeraris. 120 Mens in Drum inturando se matetus. 123 Mens in Drum inturando se matetus. 124 Mens in postius condero duider sum substituta est sum substituta en substituta est sum substituta est	A Agia naturalis ab	ideispr	oficifci .				
daimagnam operam dederunt. 50 ricis. 24.44 Malum est bonum impersectum. 50 Mes exceptar totius pulchritudinis. 20 Malum nullam babet subsistentiamis Mens est primò pulchrum, & per se pul- rerum universitate. 119 chrum. 37 Mali et boni id soli principiii esse potasti. Mens est substantia suima quod agit ex voluntate. 82 mundi; Mali quicqui da ecidit, sub boni condi. Mens est summititudinis. 28 Mali quicqui da ecidit, sub boni condi. Mens est summititudinis. 28 Mali quicqui da ecidit, sub boni condi. Mens est summititudinis. 29 Mali quicqui da ecidit, sub boni condi. Mens est summititudinis. 29 Mali quicqui da ecidit. 20 Mali natura est summititudinis. 29 Mali quicqui da ecidit. 20 Mali non summititudinis. 29 Mali non sumsititudinis. 29 Mani summititudinis. 20 Ma	V tur,		. :50	inter	Deum, 🖰	aĭam interi	ecta. 27
daimagnam operam dederunt. 50 ricis. 24.44 Malum est bonum impersectum. 50 Mes exceptar totius pulchritudinis. 20 Malum nullam babet subsistentiamis Mens est primò pulchrum, & per se pul- rerum universitate. 119 chrum. 37 Mali et boni id soli principiii esse potasti. Mens est substantia suima quod agit ex voluntate. 82 mundi; Mali quicqui da ecidit, sub boni condi. Mens est summititudinis. 28 Mali quicqui da ecidit, sub boni condi. Mens est summititudinis. 28 Mali quicqui da ecidit, sub boni condi. Mens est summititudinis. 29 Mali quicqui da ecidit, sub boni condi. Mens est summititudinis. 29 Mali quicqui da ecidit. 20 Mali natura est summititudinis. 29 Mali quicqui da ecidit. 20 Mali non summititudinis. 29 Mali non sumsititudinis. 29 Mani summititudinis. 20 Ma	Magia naturali Actypių	, Magi,	et Chál	Menso	ur Vuitas	dida fit à	Pythager
Malum nullam habet substitution in Mens est primo pulchrum, or per se pulverum universitate. Mali et boni id solü principiü est posest, Mens est soni on solitati having quod agit ex voluntate. Mali quicquid actidit, sub boni condi. Mens est sumultitudinis. 12 Mans est sumultitudinis. Mali quicquid actidit, sub boni condi. Mens est sumultitudinis. 12 Mans est sumultitudinis. Mali natura est perdere, ac dissoluere. Mens est sumultitudinis. Mali natura est perdere, ac dissoluere. Mens est mundui intelligibilis. Mans est numerus, or multitudinis. 119 Mans est numerus, or multitudinis. 120 billis, 17.10 Mala non sunt in Deum, or in Ment Mens est primus opiquex, or que cumita ba conjcienda. 121 bent, quò da gant. 122 bent, quò da gant. 123 Mens in sumulta. 124 Mens in mante ex Deo. Malorum caussa sunt sumuna osse vum mante ex Deo. Malorum caussa sunt sumuna osse con as que cumis est mundia est multiples. 123 Mens in seit ac Deo minime agitato. 33 set activa est cumis sumuna osse con sus solutas est est mundia principi; inter se coneranijs. 125 Mens in seit faculta in suit sumi sumuni quo di mis accidit. 126 Mens in seit sumunda sumunda sumunda nerum est cura intelligi est sumunda	dei magnam operam a	lederunt	. 50	ricis	•		
rerum universitate: 119 chrum. Mali et boni id solü principiü esse posest, Mens est faber, & arabitetiiniu kuitet quod agis ex uoluntate. Mali quicqui d accidit, sub boni condi. Mens est simmodisitione coloratur. 121 Mens est id, quod prime gignitur. 32 Mens est aquod prime gignitur. 129 Mens est mundus intelligibilis: 119 Mens est numerus, & muntistudo immodiano function Deum, & in Mens? Mens est primus opisux, à quo cuntita ba conicionda. 121 bent, quòd agant. 131 bent, quòd agant. 131 bent, quòd agant. 132 Mens est Primus opisix, à quo cuntita ba conicionda. 124 Mens manat ex Deo. Malorum caussa sunt penès Deum ini 125 Mens in Deum intuendo se mulciplex; Manilius existimanit in anima osse con sistendum. Manichooru absurda opimio de duobus dems intelligis per essentim. Materia post in bis accidit. Materia non est caussa cuius suncou- cimi, quod in bis accidit. Materia qualecuque videtur accipire, Mens in seips acuntita intelligit. Materia qualecuque videtur accipire, Mens promides mundo sua natuta i or sessionale. Maumetis opimio sabulosa. Maumetis opimio fabulosa. Maumetis opimio fabulosa. Maumetis opimio fabulosa. Maumetis opimio fabulosa. Maximus Tyrius quo assenti abi deis, Mens emminus mundanerum est cura sessionale. Mens emminus mundanerum est cura sessionale. Mens emminus mundanerum est cura sessionale. 105 Materia non est caussa sunta iam functias esse pomitur sanima sunta iam functias este Damones. 8 Mens emminus mundanerum est cura sessionale. 106 Mens is monica sunta sunta iam functias este Damones. 8 Mens emminus mundanerum est cura sessionale. 106 Mens is monica sunta sunta iam functias este Damones. 8 Mens emminus mundanerum est cura sessionale. 106 Mens is munera sunta este sessionale. 107 Mens is promide sunta sunta iam functias este Damones. 8 Mens emminus este sunta sunta iam functias este Damones. 8 Mens emminus este sunta sunta iam functias este pomitur anima mundi Menti secundus sinumiras. 32 33 Mensis promide sunta sunta sunta							
Mali et boni id solü principiü este posest, quod agit ex uoluntate. 82 mundi, Mali quicqui daccidit, sub boni condu- tione coloratur. 121 Mens est sin sundu primò gignitur. 32 Mala naturà est perdere, ac dissoluere. Mens est mundus intelligibilis. 19 Mens est numerus, multivud immo- bilit; 19 Mens est numerus, multivud immo- bilit; 10 Mens est numerus, quo cuntita ba conjecienda. 121 bent, quò dagant. 131 bent, quò dagant. 132 Mens est vaim multa. 134 Mens mant ex Deo. Malorum caussa sunt penès Deum ui- mens sit ex Deo minimè agitato. 13 Mens in Deum intuendo sis multiplex, Manilius existimanis in anima osse con sistendum. 22 Mens in Deum intuendo sis multiplex, Manilius existimanis in anima osse con sistendum. 23 Mens in seipsa cunti intelligit, 34 Mens in seipsa cunti intelligit, 35 Mens in sistelligis per essentam. 38 Principsi inter se coneracis. 10 Mens non consultat in sais suntas. 10 Mens mant potitat in sais suntas. 10 Mens mant potitat in sais suntas. 10 Mens mundi curatione posissis est pra esta. Mannetis opinio fabulosa. 13 trix. Maximus Tyrius quo argumento Damo nus cosservit. 10 Mens munera suntas est	Malum nullam habet si	ubsistent	iam: in	Mens e	st primò pu	khrum, or	ver se pul-
quod agis ex uoluntate. Mali quicquid actidis, fub boni condi. Mens est ind, quod primò gignitur. 121 Mens est id, quod primò gignitur. Mala naturà est perdere, ac dissoluere. Mens est mundus intelligibilis. Mens est numerus, o mudisiudo immo- Mala non sunt in Deum, o in Meni? Mens est numerus, o mudisiudo immo- conigcienda. 121 bent, quod agant. Mala per confecusionem sunt genera— Mens est Vuinum molta. 124 Mens manat ex Deo. Malorum caussa sunt penès Deum ni- res benesca. 124 Mens manat ex Deo minimò agitato. 125 Manis existimanit in anima osse con sisse acque ormisiormis. Manilius existimanit in anima osse con sisse acque ormisiormis. Manicheoru absurda opinio de duobus principiys inter se conerasiys. 27 Mens in siepla cunsta intelligit, 37 Manicheoru absurda opinio de duobus principiys inter se conerasiys. 29 Mens non consultat in sais suntino- cinni, quod in bis accidit. Materia non est caussa ordinis, o distin ditonis, Materia non est caussa ordinis, o distin ditonis, Materia qualecuque videtur accipero, mon uerò accipis, O sesse muntati est aus simule penseus, and dessimule. Maximus Tyrius quo arguneuto Damo nes cossir maueris. 88. Decip uur existi mans nostras animas bac uita iam functas esse Damones. Mentis munera sun esse, nimare ses comarum as sesse cuita iam functas esse Damones. 88 Mentis munera sun promidendo. 107 Mentis munera sun esse, nimare sesse cuita iam Mentis munera sun esse, nimare esc, nimare, o selligere. 108 Mentis munera sun esse, nimare esc, nimare, o selligere. 109 Mentis munera sun esse, nimare esc, nimare, o selligere. 109 Mentis munera sun esse, nimare, o selligere. 109 Mentis munera sun esse, nimare esc, nimare, o selligere. 109 Mentis munera sun esse, nimare esc, nimare, o selligere. 109 Mentis munera sun esse, nimare esc, nimare, o selligere. 109 Mentis munera sun esse, nimare, o selligere. 109 Mentis munera sun esse, nimare, o selligere. 109 Mentis munera sun esse o selligere. 109 Mentis munera sun esse o selligere. 109 Mentis munera	rerum uniuersitate:						
Mali quicquid accidis, sub boni condi. Mens est simentirudinis. 121 Mens est in gued prime gignitur. 132 Mens est mandus intelligibilis. 133 Mala naturà est perdere, ac disseluere. Mens est mandus intelligibilis. 134 Mens est numerus, multitudo immo- Mala non sunt in Deum, ir in Ment? Mens est primus opifex, à quo cunita ba conjcienda. 121 bent, quod agant. 131 mens set vine mantea. 132 Mens in nel per confecutionem sunt genera- dens set vine mantea. 134 Mens inn Deum intuendo set multiplex, res benefica. 119 Mens in Deum intuendo set multiplex, set multius existimanis in anima offecon acque omnisormis. 134 Mens inn delique of set multiplex, Manticheoru absurda opinio de duobus 135 Mens intelligis per estentam. 136 Mens intelligis per estentam. 137 Mens intelligis per estentam. 138 Mens mon consultat in suis setus. 139 Mens non consultat in suis setus. 130 Mens mon postuit condere suidens suiture cinni, quod in bis accidis. 130 Mens mundi curationi posissimi est setus. 131 Mens mandi curationi posissimi est setus. 132 Mens omnium mundanerum est cura- ietta. 133 Mens omnium mundanerum est cura- ietta. 134 Maximus Tyrius quo argumento Damo 135 Mens omnium mundanerum est cura- ietta. 136 Mens omnium mundanerum est cura- ietta. 137 Mens omnium mundanerum est cura- ietta. 138 Mens omnium mundanerum est cura- ietta. 139 Mens omnium mundanerum est cura- ietta. 130 Mens omnium mundanerum est cura- ietta. 131 Mens omnium mundanerum est cura- ietta. 132 Mens omnium mundanerum est cura- ietta. 133 Mens omnium mundanerum est cura- ietta. 134 Mens omnium mundanerum est cura- ietta. 135 Mens omnium mundanerum est cura- ietta. 136 Mens omnium mundanerum est cura- ietta. 137 Mens omnium mundanerum est cura- ietta. 138 Mens omnium mundanerum est cura- ietta. 139 Mens omnium mundanerum est cura- ietta. 130 Mens omnium mundanerum est cura- ietta. 131 Mens omnium mundanerum est cura- ietta. 130 Mens om	Mali et boni id solŭ prin	cipiŭ eff				🕈 Architek	rix buing
Male natura est perdere, ac dissoluere. Mens est id, qued primà gignitur. 32 Male natura est perdere, ac dissoluere. Mens est numerus, & multividis. 49 Mala non fluunt à stellis. So bilis, 17-18 Mala non sunt in Deum, & in Mens? Mens est primus opifex, à que cumëta ba conjcienda. 121 bent, quò dagant. 151 Mala per confecusionem sunt genera- ta. 124 Mens manat ex Deo. 30 Malorum caussa sunt pends Deum ii bent, quò dagant. 23 Malorum caussa sunt pends Deum ii Mens in Deum intuendo sis multiplex, 19 Manilius existimanis in anima osse con aque omnisormis. 38 principijs inter se conerarijs. 120 Manicheoru absurda opinio de duobus Mens in seipsa cunëta intelligit, 37 Manicheoru absurda opinio de duobus Mens in seipsa cunëta intelligit, 37 Manicheoru absurda opinio de duobus Mens in seipsa cunëta intelligit, 37 Manicheoru absurda opinio de duobus Mens in seligis per essentiam. 38 principijs inter se conerarijs. 120 Materia non est caussa cuista incom cinni, qued in bis accidis. 182 Materia non est caussa cuista incom cinni, qued in bis accidis. 182 Materia non est caussa cuista incom cinni, qued in bis accidis. 182 Materia non est caussa cuista incom cinni, qued in bis accidis. 182 Materia qualecuque videtur accipero, Mens promides mundo sun atura i Com sun merè accipit. 105 Materia qualecuque videtur accipero, Mens promides mundo sun atura i Com sun merè accipit. 105 Materia qualecuque videtur accipero, 106 Materia qualecuque videtur accipero, 106 Materia qualecuque videtur accipero, 106 Materia non est compliante videtur accipero, 106 Materia non est caussa cuista inter icitia. 106 Materia qualecuque videtur accipero, 106 Materia non est caussa cuista inter icitia. 106 Materia opinio fabulos. 134 Mens em mente accipit in 106 Mens em mente accipit in 106 Mens em mente constitue est incom non consultat in suitue sun desse sun non consultat in suitue. 106 Mens em non consultat in suitue sun desse sun non consultat in suitue. 106 Mens em non consultat in suitue sun non consultat in suitue. 106 Mens em non consultat in	quod agit ex noluntat	·e.					
Male natura oft perdere, ac dissoluere. Mems oft mandats intelligibilis. 40 Mems oft numerus, & multistudo immo- Mala non sunt à stellis. 80 bilis, 17.19 Mala non sunt in Deum, & in Mente Mens oft primus opifex, à quo cuntita ba conjecienda. 121 bent, quò dagant. 351 Mala per consecutionem sunt genera— Mens oft Vaum multa. 28 Malorum caussa sunt penès Deum ni— Mens sit ex Deo minime agitato. 38 res bruesca. 119 Mens in Deum intuendo sit multiplex; 190 Manilius existimanis in anima osse con sistemana. 22 Mens in Deum intuendo sit multiplex; 190 Manilius existimanis in anima osse con sistemana. 121 Mens in Deum intuendo sit multiplex; 190 Manilius existimanis in anima osse con sistemana. 122 Mens in sistemana sit in sais functions, 190 Manicheorù absurda opinio de duobus Mens in seligis per assentiam. 38 principijs inter se coneravijs. 120 Mens non consultat in sais functions, 190 Materia est caussa cuitas com cinni, quod in bis accidit. 82 Mens non consultat in sais functions, 190 Materia non est caussa ordinis, 22 distin dissume portuit condevo anima similari sellinis. 190 Materia qualicique videtur accipere, 190 Materia qualicique videtur accipere, 190 Mathematica ves quo disseria ab ideis, 190 Mathematica ves quo disseria ab ideis, 190 Materia qualicique videtur accipere, 190 Materia qualici		sub bem					
Mens est numerus, & multitudo immo- Mala non sunt à stellis, 80 bilis. 17.10 Mala non sunt in Deum, & in Menté Mens est primus opifex, à que cuntita ha conjecienda. 121 Mala per confecutionem sunt genera— Mens est vaimmendea. 28 In. 124 Mens manat ex Deo. 30 Malorum caussa sunt penès Deum ni- res benessea. 119 Mens in Deum intuendo su multiplex, Mansilius exissimanis in anima osse con sistendum. 27 Manicheorii absurda opinio de duobus Mens intelligis per esseniam. 38 principijs inter se conerarijs. 120 Mens in neisso consultat in suis sunsilugis per esseniam. 38 principijs inter se conerarijs. 120 Mens non consultat in suis sunsilugis per esseniam. 38 principijs inter se conerarijs. 120 Mens non consultat in suis sunsilus. 103 cinni, quod in his accidit. 82 Mens mon potivit condero, duidus suis sunsile paniens, suis distria qualecuque videtur accipere, Mens pronides mundo sua natura; 0 Materia qualecuque videtur accipere, Mens pronides mundo sua natura; 0 Materia qualecuque videtur accipere, Mens pronides mundo sua natura; 0 Materia qualecuque videtur accipere, Mens mundi curationi potissimi est pra ietta. 50 Mathematica res quo disserva ab ideis, Mens mundi curationi potissimi est pra ietta. 50 Mathematica res quo disserva bi ideis, Mens mundi curationi potissimi est pra ietta. 50 Mathematica res quo disserva bi ideis, Mens mundi curationi potissimi est pra ietta. 50 Mathematica res quo disserva bi ideis, Mens mundi curationi potissimi est pra ietta. 50 Mathematica res quo disserva bi ideis, Mens mundi curationi potissimi est pra ietta. 50 Materia mundo su resultat in mon positus opinio fe ciunda in materi ietta. 50 Mens espenium potivi condero, das matura; 0 ietta. 50 Mens espenium potivi condero, das matura; 0 ietta. 50 Mens espenium potivi condero, das matura; 0 ietta. 50 Mens espenium potivi condero, das matura; 0 ietta. 50 Mens espenium potivi condero, das matura; 0 ietta. 50 Mens espenium potivi condero, das matura; 0 ietta. 50 Mens espenium potivi condero, das matura; 0 ietta							
Mala non flunt à Hellis, Soi bilis, 17.18 Mala non funt in Deum, & in Menté Mens est primus opifex, à quo cuntia ha conjecienda. 121 Mala per confecutionem funt genera— Mons est Vuim molta. 25, 12. Malorum caussa funt penès Deum ni— Mens sitex Deo minimè agitato. 31 res benefica. 119 Mens in Deum intuendo fis moltiplex, Manilius existimanis in anima osse con sistemation. 27 Mens in seipsa cuncta intelligit, 37 Manichooris absurda opinio de duobus Mens intelligis per essentiam. 38 principis inter se contrarijs. 120 Mens non consultat in sais sunstante si mini, quod in bis accidit. 182 Mens non consultat in sais sunstante si mini, quod in bis accidit. 182 Mens non consultat in sais sunstante si mon ser accipit, 50 Mens men potuit condere audim sunstante si mon uerè accipit, 50 essentia. 105 Materia qualecuque videtur accipire, Mena provides mando sua natura i Con ser aqua disserva audim si menti curationi potissimi est pra ciclia. 134 trix. 101 Maximus Tyrius quo argumento Damo nes cossumateris. 88 Decipium existi intelligens, 110 Maximus Tyrius quo argumento Damo nes cossumateris. 88 Decipium existi intelligens, 110 Maximus Tyrius quo argumento Damo nes cossumateris. 81 Decipium existi intelligens, 110 Maximus Tyrius quo argumento Damo nes cossumateris. 88 Decipium existi intelligens, 110 Maximus Tyrius quo argumento Damo nes cossumateris solima si intelligens, 110 Maximus Tyrius quo argumento Damo nes cossumateris sun anima si bac uita iam Mentis ronnera in promidendo. 110 Functia sesse sona agat. 123 Mentis providentia, 110 Mentis maria nomina, 110 Mentis maria nomina, 123 Medium, in quo ponitur anima mundi Menti secundus gradus dininitatis est assignatus. 110		, ac dij	Joluere.				
Mala non sunt in Deum, & in Mentë Mens est primus opifex, à que cunëte ba conjcienda. Mala per consecutionem sunt genera— Mans est Vuium multa. 12. 124 Mens manat ex Deo. 30 Malorum caussa sunt penès Deum ni— Mens sin Deum intuendo su multiplex, and milius exissimanit in anima osse con sistendum. 119 Mens in Deum intuendo su multiplex, Manilius exissimanit in anima osse con sistendum. 22 Mens in seipsa cunts intelligit, 37 Manicheoru absurda opinio de duobus principis inter se contrarijs. 120 Manicheoru absurda opinio de duobus principis inter se contrarijs. 120 Materia est cunssa cuius successima nibus. Cinni, quod in his accidit. Materia non est caussa ordinis, & distin disse mun potuit condevo duibus sunt est anon est caussa ordinis, & distin disse sum potuit condevo duibus sunt est anon merè accipis, 49 Materia qualecuque videtur accipiro, mano son unerè accipis, 50 Mathematica rei quo disserva ab ideis, Mens mundi curatione potissimi est pra posses. 105 Mathematica rei quo disserva ab ideis, Mens mundi curatione potissimi est pra posses. 105 Mathematica rei quo disserva ab ideis, Mens mundi curatione potissimi est pra posses. 105 Mathematica opinio fabulosa. 134 trix. 101 Maximus Tyrius quo argumento Damo nes cossumateris. 83. Decipuur existi incelligens; 33 Maximus Tyrius quo argumento Damo nes cossumanta sunt est sunt est sunt est ordinas sunt est sunt est ordinas sunt	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·		•		•	, O mult stu	
conycienda. Mala per confecusionem suns genera— Mans est V minimalia. 12.4 Mins manat ex Deo. Malorum caussa sunt penès Deum ii—Mens sit ex Deo minime agitato. Manolius existimanit in anima esse con sistendum. 17.9 Mens in Deum intuendo sis mudiciplex; Manilius existimanit in anima esse con sistendum. 17.9 Mens in Deum intuendo sis mudiciplex; Mens in Teipsa cunita intelligit, 37 Mens in teiligit per essentiam: 38 principiyi inter se concrariys. 103 Mens intelligit per essentiam: Mens intelligit per essentiam: 38 Mens on on consultat in suits suiture. Minus essentiam postuit condero midus. 103 Mens intelligit per essentiam: 104 Mens intelligit per essentiam: 105 Mens intelligit per essentiam: 106 Mens intelligit per essentiam: 107 Mens intelligit per essentiam: 108 Mens intelligit per essentiam: 108 Mens intelligit per essentiam: 109 Mens intelligit per essentiam: 103 Mens intelligit per essentiam: 104 Mens intelligit per essentiam: 105 Mens intelligit per essentiam: 106 Mens intelligit per essentiam: 106 Mens intelligit per essentiam: 106 Mens intelligit per essentiam: 107 Mens intelligit per essentiam: 108 Mens intelligit per essentiam: 109 Mens intelligit per essentiam: 105 Mens intelligit per essentiam: 106 Mens intelligit per essentiam: 107 Mens intelligit per essentiam: 108 Mens intelligit per essentiam: 109 Mens intelligit per essentiam: 109 Mens intelligit per essentiam: 109 Mens intelligit per essentiam: 108 Mens intelligit per essentiam: 109 Mens inte							
Malorum caussa sunt penès Deum ni- ta. 124 Mens manat ex Deo. Malorum caussa sunt penès Deum ni- tes benesica. 119 Mens sit ex Deo minime agitato. 33 Mens in Deum intuendo su modificac. Manistra existimanis in anima osse con sistendum. 27 Mens in seip cunis intelligit, 33 Mens in seips cunis intelligit, 33 Mens in seips per essentiam. 38 principis inter se contraris. 120 Mens non consultat in suis suntino- mon consultat in suis suntino- mibus. 103 Materia non est caussa cuidis. (82 Mens non potuit condero duidor suis suis suis suis suis suis suis sui		n, C 27					
Malorum caussa sunt penès Deum ni- Malorum caussa sunt penès Deum ni- res benefica. 119 Mens in Deum intuendo sis modisplex; Manilius existimanis in anima esse con sistemana. 12 Mens in Deum intuendo sis modisplex; Manilius existimanis in anima esse con sistemana. 12 Mens in Deum intuendo sis modisplex; Mens in leipsa cunta intelligit, 37 Manicheoru absurda opinio de duobus principis inter se coneraris. 120 Mens intelligis per esseniam. 38 Mens intelligis per esseniam. 38 Mens non consultat in suis sunstan- mibus. 103 Mens non consultat in suis sunstan- mibus. 104 Mens non consultat in suis sunstan- mibus. 105 Mens non consultat in suis sunstan- mibus. 106 Mens non consultat in suis sunstan- mibus. 108 Mens non consultat in suis sunstan- mibus. 109 Mens non consultat in suis sunstan- mibus. 103 Mens promide mando sunstan- mon uerè accipit, 105 Matchematica res quo disserat ab ideis, Mens emmium mundo sun natura. 106 Mens emmium mundo sun natura. 107 Mens emmium mundo esse cuta- mans nostras animas bac uita iam functas esse pomio sunda suita iam functas esse Damones. 104 Mens emmium mundo esse cuta- mans nostras animas bac uita iam functas esse Damones. 105 Mens emmium mundo esse cuta- mans nostras animas bac uita iam Mentis munera suns esse, minere, co intelligens, 107 Mentis munera suns esse, minere, co intelligens, 108 Mentis munera suns esse, minere, co intelligens, 106 Mentis munera suns esse, minere, co intelligens, 107 Mentis munera suns esse cuta- minelligens, 108 Mentis munera suns esse cuta- minelligens, 108 Mentis munera suns esse cuta- minelligens, 109 Mentis munera suns esse cuta- minelligens, 109 Mentis munera suns esse cuta- minelligens, 107 Mentis munera suns esse cuta- minelligens, 107 Mentis munera suns esse cuta- minelligens, 108 Mentis provident ensentia. 109 Mentis munera suns esse cuta- minelligens, 109 Mentis munera suns esse cuta- minelligens, 109 Mentis provident ensential. 109 Mentis provident ensential. 109 Mentis provident ensential. 109 Mentis provide							
Malorum caussa sunt penès Deum ni- res benefica. 119 Mens in Deum intuendo se mulciplex; Manilius existimanis in anima esse con sistendum: 27 Mens in seipsa cunta intelligit, 38 Manicheoru absurda opinio de duobus Mens intelligis per essentam: 38 principis inter se concravis. 20 Mens non consultat in suis sunstance cinni, quod in his accidit. 38 Mens non consultat in suis functuo- cinni, quod in his accidit. 38 Mens non potuit condere anima suis suis suns sunstance suis essentiale pensens, anima dissanile. Materia non est caussa ordinis, cadistin ctionis, 49 dissanile. 49 dissanile. 49 dissanile. 40 mon uerè accipit, 49 dissanile. 40 mon uerè accipit, 40 essentiale mundo sua natura i con suis essentiale pensens, anima suitat inter posisa. 49 dissanile. 40 sens provides mundo sua natura i con suis essentiale pensens, anima so dista inter posisa. 49 dissanile. 40 sens provides mundo sua natura i con suis esti anima su sun sun anima su su sui su intelligent, 49 mens eminum mundanerum est cura- posisa. 49 dessentiam munda esti si intelligent, 40 sens provides esti si intelligent, 40 sens providentam esti sens providentam esti sens providentam, 40 sens providentam esti sens providentam, 40 sens providentam esti sens providentam, 40 sens providentam esti sens pr		m juns:	_		-		
Manilius existimanis in anima offe con sique omniformis. 37 Manicheoru abfurda opinio de duobus Mens intelligis per esfentiam. 38 principis inter se concravis. 720 Materia est culfa cuius cunque incom cinni, quod in his accidit. 482 Mens non consultat in suis sunstanti cinni, quod in his accidit. 482 Mens men potuit condero anima cinni, quod in his accidit. 49 Materia non est caussa ordinis, Adstini quod sui est aus simile peneeus, anima citionis, 49 Materia qualectique videtur accipere, Mens provides mundo sua natura i. Com mon uerè accipist, 50 Mathematica res quo disserta ab ideis, Mens mundi curationi potissimi est pra iecta. 58 Maumetis opinio fabulosa. 134 Maumetis opinio fabulosa. 134 Maximus Tyrius quo argumento Damo nes cosmaverit. 88: Deciptur existi intelligens, intel							
Manilius existimanis in anima offe con sistendum: 27 Mens in seipsa cuntsa intelligit, 37 Mens intelligis per affentiam. 38 principis inter se concravis. 720 Mens non consultat in sais suntantia. Materia est caussa cuiuscunque income nibus. Cinni, qued in his accidit. 82 Mens men posuit condere industriationis, and dissimile. Materia non est caussa ordinis, acciditin quod fui est aus simile penistus, and dissimile. Materia non est caussa ordinis, acciditin quod fui est aus simile penistus, and dissimile. Materia non est caussa ordinis, acciditin quod siniter accipire, dessimile. Mens provides mundo sun natura i. Constitutioni porissimi est provides mundo sun natura i. Constitutioni porissimi est provides mundo est cui sun possa. Manimustry vius quo argumento Damo nus costrumueris est cui sun sun nostras animas bac uita iam functas este Damones. Manimustry vius quo argumento Damo nus costrumueris est ordo formarum. 13 mentis est ordo formarum. 13 mentis munera sunt est est igere. Eiusdem locus, quòd anima sit sui ium ris 15 s. opinio. Cocus, undo suita iam Mentis provius est ordo formarum. 13 la, cùm Deus bona agat. 123 Mensis providenzia, 107 Mentis maria nomina, 32. 33 Medium, in quo ponitur anima mundi Menti secundus gradus divinitatis est à est as secundus gradus divinitatis est à est est as secundus gradus divinitatis est à est		penes L					
fifendum: Manicheorū absurda opinio de duobus principijs inter se conerarijs. 120 Mens non consultat in suis suntino- Materia est caussa cuiuscunque incom- cinni, quod in his accidit. Materia non est caussa ordinis, ex distin distinis, Materia non est caussa ordinis, ex distin distinis, Materia non est caussa ordinis, ex distin distinis. 49 distinis. 105 Mathematica cipus videtur accipure, mon urer accipus videtur accipure, mon urer accipus videtur accipure, mon urer accipus videtur accipus possa. Mens promides umanda nerum est cura- possa. Manimus curationi potissimi est pro- possa. Manimus mundanerum est cura- possa. Manimus amundanerum est cura- possa. Mani							-
Manicheoru absurda opinio de duobus Mens intelligis por essentiam. principis inter se concrasijs. Materia est caussa cuiuscunque inconcini, quod in his accidit. Materia non est caussa ordinis, & distin quod sui este caussa ordinis, & distini quod sui este caussa ordinis, & distini quod sui este caussa ordinis, & distini quod sui este caus sui este caus sui este caus qua destar accipere, dessa provides mando sua natura, & essentia. Materia qualectique videtur accipere, Mena provides mando sua natura, & essentia. Materia qualectique videtur accipere, Mena provides mando sua natura, & essentia. Mathematica res quo disserta ab ideis, Mens mundi curationi potissimi est pra iesta. Manmetica res quo disserta ab ideis, Mens mundi curationi potissimi est pra iesta. Manmetis opinio fabulosa. Mans omnium mundanerum est curativi. Maximus Tyrius quo argumento Damo Mans quomodo esseiatur ens, uimens, & mans nostras animas bac uita iam Mentis munera sun pranidendo. 101 Maximus Tyrius quo argumento Damo Mans quomodo esseiatur ens, uimens, & mans nostras animas bac uita iam Mentis munera sun pranidendo. 101 Maximus Tyrius quo argumento Damo Mans quomodo esseiatur ens, uimens, & mans nostras animas bac uita iam Mentis munera sun pranidendo. 101 Mentis munera sun este providentia, 107 Medicami, 109 Mentis maria nomina, 32.33 Medium, in quo ponitur anima mundi Menti secundus gradus divinitatis est à est est igratus.		n anuma					
principis inter se contrasiis. 720 Mens non consultat in suis suncho- Materia est caussa cuius cunque incon- cinni, quod in his accidit. 182 Mens mon potuit condero animas sunch suiteria non est caussa ordinis, & distin quod sui esse cuius sunch suiters sunch suiters. 106 Materia qualecuque videtur accipiero, Mena providet mundo sua natura; . 105 Mathematica res quo disservat ab ideis, Mena providet mundo sua natura; . 105 Mathematica res quo disservat ab ideis, Mens mundi curationi potissimii est pra posita. 105 Maximusti opinio fabulosa. 134 Maximustyrius quo argumento Damo Mans quomodo essistatur ens, vinens, & 101 Maximustyrius quo argumento Damo Mans quomodo essistatur ens, vinens, & 101 Maximustyrius quo argumento Damo Mans quomodo essistatur ens, vinens, & 101 Maximustyrius quo argumento Damo Mans quomodo essistatur ens, vinens, & 101 Maximustyrius quo argumento Damo Mans quomodo essistatur ens, vinens, & 101 Mentis munera sunt esse nimere, & 101 Mentis munera sunt esse nimere, & 102 Mentis munera sunt esse ordo formarum. 13 la, cùm Deus bona agat. 123 Mentis providentia, 107 Medicximi, 104 Mentis maria nomina, 32.33 Madium, in quo ponitur anima mundi Menti secundus gradus divinitatis esse della sunt secundus gradus divinitatis esse della secundus gradus della secundus della secundus della secundus que della secundu		. ال					
Materia est cuusa cuinscunque inconcinni, quod in his accidit. Materia non est caussa ordinis, & distin quod sei est aux simile peniens, and dessamile. Materia non est caussa ordinis, & distin quod sei est aux simile peniens, and dessamile. Materia qualectique videtur accipere, Mena provides mundo sua natura; & est non uerè accipit, so essentia. Mathematica res quo disservit ab ideis, Mens mundi curationi potissimi est pra posita. Mathematica res quo disservit ab ideis, Mens mundi curationi potissimi est pra posita. Mans emiliano potissimi est curativa. Mans emiliano est curativa pro mans est curativa quo argumento Dam Mans quomodo esseciatur ens, uimens, & trix. Maximus Tyrius quo argumento Dam Mans quomodo esseciatur ens, uimens, & trix. Maximus Tyrius quo argumento Dam Mans quomodo esseciatur ens, uimens, & trix. Maximus Tyrius quo argumento Dam Mans quomodo esseciatur ens, uimens, & trix. Maximus Tyrius quo argumento Dam Mans quomodo esseciatur ens, uimens, & trix. Maximus Tyrius quo argumento Dam Mans quomodo esseciatur ens, uimens, & trix. Maximus Tyrius quo argumento Dam Mans quomodo esseciatur ens, uimens, & trix. Maximus Tyrius quo argumento Dam Mans quomodo esseciatur ens, uimens, & trix. Mentis munera sunt esse con formarum. 13. Mentis maria nomina, 32.33. Madium, in quo ponitur anima mundi Menti secundus gradus divinitatis esse della curativa ponitur, 65 asserbandos esse curativa ponitur. 66 asserbandos esse curativa ponitur. 66 asserbandos esse curativa ponitu							
cinni, quod in his accidit. (82 Mens: non potuit condere duine fine Materia non est caussa ordinis, & dissin quod sei esser aux sivile penesus, assertionis, 49 dessimile. 106 Materia qualectique videtur accipere, Mena provides mundo sua natura; & essentia. 105 Mathematica res quo disserti ab ideis, Mens mundi curationi potissimi esse pra posita. 105 Maumetica opinio fabulosa. 134 Maximus Syrius quo argumento Damo Mens anumadanerum est curamento sessimi intelligens; 101 mars nostras animas bac usta iam Mentis munera sun pravidendo. 110 functas esse Damones. 88 Mentis munera sun pravidendo. 110 functas esse Damones. 88 Mentis munera suns esse nimere, & intelligere. 33 Eiusdem locus, quòd anima sit sui iuteligere. 33 Eiusdem locus, quòd anima sit sui iuteligere. 33 La, cùm Deus bona agat. 123 Mentis provius est ordo formarum: 13 la, cùm Deus bona agat. 123 Mentis providentia, 107 Medicximi, 10 Mentis maria nomina, 32.33 Medium, in quo ponitur anima mundi Menti secundus gradus divinitatis est à Plat. quid sit, uariè exponitur, 65 asserbated. 122						urar m jai	. •
Materia non est caussa ordinis, Edissin quod sei esse aus senies, and dessenie. Materia qualectique videtur accipere, Mena provides mundo sua natura est			**************************************	. Maha		المسلسمة	
Aghmile. 106 Materia qualectique videtur accipere, Mena provides mundo sua natura i Con non uerè accipis, 50 essensia. 105 Mathematica res quo disserti ab ideis, Mens mundi curationi potissimi est pra posita. 99 iesta. 58 Mens omnium mundanerum est curatesta opinio fabulosa. 134 trix. 101 Maximus Tyrius quo argumento Damo Mans quomodo esseiatur ens, uineme, Con mes costrmameris. 88. Decipitur existi intelligens, 101 mans nostras animas bac uita iam Mentis omnera in pranidendo. 110 functas esse Damones. 88 Mentis munera suns esse nimere, Con intelligente. 33 Eiusdem locus, quòd anima sit sui iuteligere. 33 Eiusdem locus, quòd anima sit sui iuteligere. 33 La, cùm Deus bona agat. 123 Mentis provius est ordo formarum. 13 la, cùm Deus bona agat. 123 Mentis provius est ordo formarum. 10 Medicximi, 10 Mentis naria nomina, 32.33 Medium, in quo ponitur anima mundi Menti secundus gradus divinitatis est à Plat. quid sit, uariè exponitur, 65 assignatus. 12							
Materia qualectique videtur accipere, Mena provides mundo sua natura; O non verè accipis, 50 essentia. 105 Mathematica res quo disserti ab ideis, Mens mundi curationi potissimii est pra posita. 99 ielia. 58 Mens omnium mundanerum est curatelia. 134 trix. 101 Maximus Tyrius quo argumento Damo Mens quomodo essiciatur ens, vinens, O nes côstrmanerit. 88. Decipitur existi intelligens, 33 mans nostras animas bac nita iam Mentis munera sun pransidando. 110 functas esse Damones. 88 Mentis munera suns esse nimere, o intelligere. 33 Einsdem locus, quòd anima sit sui iuteligere. 33 Einsdem locus, quòd anima sit sui iuteligere. 33 La, cùm Deus bona ngat. 123 Mentis provius est ordo formarum. 13 la, cùm Deus bona ngat. 123 Mentis provius est ordo formarum. 10 Medicximi, 10 Mentis naria nomina, 32.33 Medium, in quo ponitur anima mundi Menti secundus gradus divinitatis est à Plat. quid sit, nariè exponitur, 65 assignatus. 12		// ME/8835 (	-			er hans b	
mon merè accipis, 50 essensia. 105 Mathematica res quo disserat ab ideis, Mens mundi curationi potissimi est pra Gensibilibus, inter qua sunt inter posita. 99 ielia. 58 Mens omnium mundanerum est cura- ielia. 58 Mens omnium mundanerum est cura- Maumetis opinio fabulosa. 134 trix. 101 Maximus Tyrius quo argumento Damo Mens quomodo essiciatur ens, uinems, 67 mes côsumamerit. 88. Decipitur existi intelligens, 33 mans nostras animas bac uita iam Mentisomunera in pransidendo. 110 functas esse Damones. 88 Mentis munera suns esse intelligere. 33 Eiusdem locus, quòd anima sit sui iu- ris 155. opinio, de locus, undo sint ma Mentis proprius est ordo formarum. 13 la, cùm Deus bona agat. 123 Mentis pronidentia, 107 Medicximi, 10 Mentis maria nomina, 32.33 Medium, in quo ponitur anima mundi Menti secundus gradus divinitatis est à Plat. quid sit, uariè exponitur, 65 assignatus.		د ، سده ماه				anda Gua a	
Mathematica res quo disservit ab ideis, Mens mundi curatione potissimi est pra O sensibilibus, inter qua sunt inter posita. 58 Mens omnium mundanerum est curaticus opinio fabulosa. 134 trix. 101 Maximus Tyrius quo argumento Damo Mens quomodo esticiatur ens, uimens, O nes costrauerit. 88. Decipitur existi intelligens, mans nostras animas bac uita iam Mentis munera in presidendo. 110 functas esse Damones. 88 Mentis munera sunt esse, nimere, O intelligere. 233 24 pis 155 opinio, O locus, unde sunt ma Mentis proprius est ordo formarum. 13 la, cùm Deus bona agat. 123 Mentis providentia, 107 Medium, in quo penitur anima mundi Menti secundus gradus divinitatis est à Plat. quid sit, uariè exponitur, 65 assignatus.		,				mnus jun ni	
of sensibilibus, inter qua sunt inter iecita. 58 Mens omnium mundanorum oft curaticita. Maumotis opinio sabulosa. 134 trix. 101 Maximus yrius quo argumento Damo Mens quomodo efficiasur ens, uiuene, of ins cos communes. Mentis munera in promidendo. 110 Mentis munera sunt esse, ninare, of insistente sunt esse s		·fer ze				asiami sariAi	10) 4
iella. [58] Mens omnium mundanorum off cura- Maumotis opinio fabulofa. [134] trix. [101] Maximus Tyrius quo argumento Damo Mans quomodo efficiatur ens, uineme, off nes cofarmauerit. 88. Decipitur exifi intelligens, mans nostras animas bac uita iam Mentis munera in providendo. [110] functas esse Damones. [110] Bentis munera sunt esse, nimero, off in- Eius dem locus, quò d'anima sis sui iu- ris 155. opinio, off locus, undo sunt ma Mentis proprius esse ordo formarum. [12] Mentis providentia, [12] Mentis maria momina, [13] Medium, in quo ponitur anima mundi Menti secundus gradus divinitatis esse [12] Allat. quid sis, uariè exponitur, 65 [13]	T Consibilibus inter	raus (s	ant inte	• • • • •		er nome bardlin	
Maumetis opinio fabulofa. 134 trix. 101 MaximusTyrius quo argumento Damo Mens quomodo eficiatur ens, ninens, O nes côfermanerit. 88: Decipisur exifti intelligens, 33 mans nostras animas bac uita iam Mentismunera in pressidendo. 110 functas esse Damones. 88 Mentis munera sunt esse, ci in- Eiusdem locus, quò d'anima sit sui iu- ris 155.0pinio. O locus, undo sunt ma Mentisproprius est ordo formarum. 13 la, cùm Deus bona agat. 123 Mentis providentia, 107 Medicximi, 10 Mentis maria nomina, 32.33 Madium, in quo penitur anima mundi Menti secundus gradus divinitatis est à Plat. quid sit, uariè exponitur, 65 assignatus.		7~~)~				undanorum	
Maximus Tyrius quo argumento Damo Mans quomodo efficiatur ens, uinens, et nes coformanerit. 88. Decipisur exifi intelligens, 33 mans nostras animas bac nita iam Mentisemunera in presidendo. 110 functas esse Damones. 88 Mentis munera sunt esse, ninero, et in-Einsdem locus, quò d'anima sis sui intelligere. 33 ris 155. opinio, et locus, unde sunt ma Mentis proprius est ordo formarum. 13 la, cùm Deus bona agat. 123 Mentis providentia, 107 Medicximi, 10 Mentis maria nomina, 32. 33 Medium, in quo penitur anima mundi Menti secundus gradus dininitatis est à Plat. quid sis, nariè exponitur, 65 assignatus.		lofa.					-
nes cofermanerit. 88. Decipitur exifi intelligens, mans nostras animas bac nita iam Mentisomunera in prenidendo. funcias esse Damones. 88 Mentis munera sunt esse, nimere, & in- Einsdem locus, quò d'anima sit sui iu- ris 155. opinio, & locus, unde sunt ma Mentis proprius est ordo formarum. 13 la, cùm Deus bona ngat. 123 Mentis pronidentia, 107 Medicximi, 10 Mentis maria nomina, 32. 33 Medium, in quo penitur anima mundi Menti secundus gradus dininitatis ess à Plat. quid sit, nariè exponitur, 65 assentationes.	MaximusTyrius quo as	roumeni	rc - Demo	Mens		liciatur ens.	uiumr. A
mans nostras animas bac uita iam Mentisemunera in presidendo. 110 functas esse Damones. 88 Mentis munera sunt esse, es in- Eiusdem locus, quò d'anima sit sui iu- vis 155 opinio. E locus, undo sint ma Mentis proprius est ordo formarum. 13 la, cùm Deus bona agat. 123 Mentis providentia, 107 Medicximi, 10 Mentis maria nomina, 32.33 Medium, in quo penitur anima mundi Menti secundus gradus divinitatis est à Plat. quid sit, uariè exponitur, 65 assignatus.	nes cohrmaueret. 88:	Decibu	ter exilt	i int	elligens.		
functas esse Damones. 88 Mentis munera sunt esse, minore, & in- Eiusdem locus, quò d'anima sit sui iu- ris 155 opinio. & locus, undo sint ma Mentis proprius est ordo formarum. 13 la, cùm Deus bona agat. 123 Mentis providentia, 107 Medicximi, 10 Mentis maria nomina, 32.33 Medium, in quo penitur anima mundi Menti secundus gradus divinitatis est à Plat. quid sit, uariè exponitur. 65 assignatus.	mans nostras anima	s bac u	ita iam	Menti	S Munera	n presiden e	23
Eiusdem locus, quòd'anima sit sui iu-telligere. 33 ris 155.0pinio, & locus, unde sur ma Mentis proprius est ordo formarum. 13 la, cùm Deus bona agat. 123 Mensis prouidentia, 107 Mediczimi, 10 Mentis naria nomina, 32.33 Medium, in quo penitur anima mundi Menti secundus gradus divinitatis est à Plat. quid sit, uariè exponitur, 65 assignatus. 12	functas esse Damones	·					
ris 155.0pinio,& locus,undo finema Mentisproprius est ordo formarum. 13 la, cùm Deus bona agat. 123 Mensis prouidenzia, 107 Medicximi, 10 Mentis maria nomina, 32.33 Madium,in quo penitur anima mundi Menti secundus gradus diuinitazis est à Plat. quid sit, uariè exponitur, 65 assignatus.			fui iu-	tell		, , ,	
la, cùm Deus bona agat. 123 Mensis providenzia, 107 Mediczimi, 10 Mentis maria nomina, 32.33 Medium, in quo penitur anima mundi Menti secundus gradus divinitazis est à Plat. quid sit, uariè exponitur, 65 assignatus.	ris 155.0pinio, & loc	us,unda	fint ma	Ment	s proprius	ek ordo fors	5 5 19 47 1221 . 3 2
Mediczimi, 32.33 Medium, in quo ponitur anima mundi Menti fecundus gradus diuinitatis efi à Plat, quid fit, uariè exponitur, 65 assignatus.	la, cum Deus bona	gat.	123	Menti	s prouiden	tia.	-
Medium, in quo ponitur anima mundi Menti secundus gradus divinitatis est à Plat. quid sit, uariè exponitur, 65 assignatus.		J					-
à Plat. quid sit, nariè exponitur, 65 assignatus.	Medium, in que penitu	r anima					initatis eA
	à Plat. quid sit, uar.	iè expon	itur. 6 s	a ff	gnatus.		-
	• • •	•	•	-			

INDEX

Mercurius ideas sape significanit. 34.	nibus Platonici confirment. 58
-ideas ubi pofuit, 36.in animi abstrac	Mundum effe animatum quibus ratio-
" tione mirabilia intuebatu, 5 1. scripsit	nibus Zeno confirmanerit. 59
Del babere of a nosa, et nullu, 22.un	Mandus intelligibilis nibil aliud eff,
de mala esse existimauerit,123. nolvit	quàm Dei iam creantis Verbum. 43
ent totius univerficatis anima omnes	Mundus intelligibilis quid sit ex De
animas fluere. 67	Augustina. 42
Ziusdem opmio de metempsychosi, 131.	Mundi intelligibilis dignitas, & eiusde
locus, o opinio de iferorum penis,129	ab hoe sensili differentia. 40
· locus quid fit fath explicans, 167 Sen	Mutatio omnis confert ad optimum fla-
-tentia de mundo intelligibili, & fin-	tum universi.
fibili,41. sentencia de Vno rerumom	N
mium principio, 24. locus, quod nibil	NT Aiades. 92
in mādo sit corruptioni obnoxiŭ. 117	Natura & Supremis digrediens or
Metempsychosis platonica quomodo	dine & per gradus costitu tos ad infi-
fit intelligenda naria opiniones. 132	ma descendit, 86
Matempsychosis pythagorica quomodo	Natura operis, quod fabricata eft, usi
- sie necipienda, 135	sibi propositum babuit, quia ab ali-
Methra quid significet Magis. 15	que intelligente in finem , ad quem
Moderatus Pychagoricus tria Pna ferip	peruenit, fuit destinata, 5
st reperiri, 24	Necessitatis Dea est anima mundi. 169
Mors est perennituris principium. 118	Negationes in Deo non significant defec-
Moss locus ideas signisicans, O à Philo	tum, sed excessium. 23
ne interpretatus, 35. dictum. Facia-	Nervides, 92
mus hominem, à Philone exposisum	Nicephorns Calliffus. 84
- 122 locus, Spiritus domini ferebatur	Nicomachus Pythagoricus censuit Vuid
Juper aquas; ab Aegytijs interpreta-	effe primum principium, & post ipsu
sains, 60	Vnitatem. 54
	Nomina abstracta, & concreta quid si-
O diffimilis, 106	gnificent, 26
Mundus conditus oft ab of aternitate	Nomina abstracta aptius enunciantur
non consileo, sed necessitate. 103	de Doo, quàm concreta, 26
	Numenius Mentem uocauit mundifa-
mundesntelligibilis, 42	brum.54. Platonem appellauit Mose
Mundus of animal intelligens divina	attice loquentem, 60 quo exposuerit
prenidentia constitutum, 66	Platonis sententiam de metempsy-
Mundus est Deus secundus. 1-17	
Mundus habet sensum, 70	cunsta intelligibilia ideas obtinere,
Mundus non potuit componi ex simi-	55. interpretatio in Magora, et Chal
libus. 108	deoru decretum, 8. locus, quod Deus
Mundus mullo ortu est generatus. 102	nihil moliacur, 8. loci, quòd Mens
Mundus que ex Mente emanancrit, à	
qua differt plurimum. 105	Namerus quid sit ex Pythagoricis. 52
Mundi dignitas ex Plotino. 107	
Mundum-effe unimasum quibus ratio-	gignunt, et partim gignuntur,
	Z 2 Odera-

• •	Parmenides de Vneverk embium print
Devatus Pythagoricus uoluit V-	cipio omnia negauit, pariter 👉 affir-
num esse primum principium,	mauit, 2 2. sensit apud Deos nibil es
Opost ip sum Vnitatem. 54	fer quod fit aut prateritum, ant fu-
Oenomaus philosophus. 15 I	turum, 160
Olympiodorus Platonicus quid de Apol	Panetius totum genus pradicendi repa-
lonio prodiderit, 51,quomodo mon-	dianit, 76
. ftrauerit inter bonum & ens aliquid	Perfecti proprium est generare, 31
interesse, 29. quomodo metempsycho-	Peripatetici eijciunt Damones. 84. in
sim platonicam exponat. 132	quas caussas renocent ea, quoru De-
Operationum supra elementares mate-	. mones creduntur autores. 84
rie qualitates cauffa, 59.77	Phauerinus philosophus. 76
Opinio uera differt ab intellectu, 45	Phanices dixerunt omnia animantium
Oraculum Branchidicum, ,94	genera agente Solis ui ex terra fuisse
Oraculum Colophonium, 94	producta, 72
Ornculum Delphicum, 94	Pharecides Syrus, 98
Oracula cur deficiant ex sententia quo-	Philonis locus declarans ideas Mofice-
rundam, 96	
Oracula non possunt fieri sine prasen-	sis; Faciamus hominem, 122. lea de
tin Damonis, 96	ideis, & mundo intelligibili, 43.quòd
Ordinem in mundo casu contigisse nefas	Mens, & Verbum omnia regat. 100
eft. 49	Philolaus quo numerum, boc est, ideam
Origenes putauit homines rerum futu-	definiuerit, 53. Einschem locus, que
rarum prasagitiones accipera à Da-	Deus sit immobilis, 8.opinio, cur an
monibus. 75. sensit solos Damones	ma descendant in hac corpora. 142
posse cognoscere stellarum significa-	
tiones, 75. quid sentiat de metemp-	tur prouidentia
Sychosi Platonica, 132	_ • • • • • •
	Planeis qui sensus datus fit, 71
Orphaus dedit sphararum animis duas	
vires unam cognoscendi, alteram ani	tylli, et i opinionibus Heracliti uerfa
mandi, 69. Deum appellauit noca-	
bulo immortalis providentia, 7. quos	do prouidere. 4. ex Epicarmo multu
Damones appellaueris Nereides , 92.	accepit. 34.ex libris Moss multa di-
voluit singulis musis Bacchum alique	dicit.60.Homerum accusauit. 12.
. prasidere, 70	_,
Eiusdem locus in hymno ad Apolline.	- Demonum, 92.in lib. 4. legum, que
102.locus in hymno ad Saturnu. 115	Deus sit principium, medium, & f.
Apud enndem Iuppiter Damonis nom	nis,25. in Timao de prouidentia, 10
ne Saturnum appellauit. 83	
Ex codem multa louis attributa. 20	li,74. ibidē,in quo Dei Damonu uo-
P	cabulo appellantur. 83. ibidem, què
D Arca ex Plutarcho quid significent.	aïa mundi per totum unimer sum ses
165	diffundat,64.ibid. quòd foli Dano
Parca quid significent, 16	
a yayamı	" " Januar Januar Januar Jakuribe

. our ex caleftium habitudine. 75 Phinise. Ziusda lockexplication Epift. 2.ad Die - nysium de principiis divinitatis. 19. ... ibidem de tribus reris gradibus, 525 rin lib.10.legum de duabus mundi ani mabus, 16. in lib. 10.de Rep. ubi idea tribuuntur rebus artificiosis, 5 5. ibidem quad Paras fusum intermissione , temporis circunagat, 166. ibidem de fato, 164.in Phadro de sphararum, et fellarum animis, 65. ibide, quò da a a totius manimati curationem habeat. 137. ibidem de fisto, 164.in Philebo. quòd emnia excepto primo sint compo sita ex termino, O infinito, 18. ibidž, : cum afferit non effe unde nos animas. capiamus, wife corpus mundi anima : habeat, 67. in Politico; qued qua funt Plutarchus Damones esse quomodo proin mando aliàs à fato, & aliàs à pro uidentia gubernentur. 166. in Timao de anima precreatione, 146 ibidem de . compositione anima ex substantia di uidua, et idinidua,61.ibid.de medio, in que positivest asa mundi, 65 ibide. cum afferit mudi opificem nec oculos, nec aunes dedisse,71 ibide de faco,164 . Liusdem opinio de animarum trans-🛴 migratione în uaria corpora uariê ex ponitur à Plasonicis, 122, opinio est animam effe liberam, acque hac in re multi illius locj,

Platonicorum consesso cum Aegyptijs de tribus dininis princitijs, 20.cum Ari Rotele, Orpheo, quod Deus fit prin cipium, medium, & finis, 26.cum Ma gis, & Chaldais de providentia , & gradibus diumicatis, S.cum Pythago ricis de Triplici Vno, 24. sum eisde quòd Deus nibil agat, 8.cum ueteribus, & Peripaseticis, quod vali fint animati.

Eorundem dissensio à Magis, & Chaldais, quòd Deus nibil moliatur, 8 à Pythagoricis nelentes its id oe, quod molitur aliquid pecessario meneri, 9

Plotinus damnatur à Porphyrio, & 12bliche in metempsychofi, 124, de ideis quam opinionem habuerit, 35. ideas ubi effe posueris, 37. rerum omnium uiciffitudinem effe exiftimanit , 130. tereium anima uebiculum appellauit anima sopulchrum.

Einschem disputatio aduersus Astrolo gos,78.locus de metempsychosi, 122. de mundi dienitate, 107.de Boni pro pagatione, 2 I. quòd anima sit sui ibfins domina, 154, quod idea fint in Mente.

Eiusdem tres explanationes in illud Platonis, anima constat ex substantia dinidua. 👉 indinidua.

bauerit, 87. Damones putat interire, 93, Deum sentit non esse omnino opi ficem anima nostra. 121. fatum impe diri posse existimat, 168, de fato quid fentiat, 164.ideas quidesse senserit. 35, ideas ubi posuerit, 36, quomodo exposuerit illud Platonis, anima con Stat ex substantia dividua, O indinì dua,61. triplicem facit pronidentiă, 9. sensit de sententia Platonis mundŭ duabus animabus gubernari, qua rum altera bonum efficiat, 🖝 altera malum, 16. Einsdem locus de infere rum pænis,

Ex eodem cauffa cur Deus interposità mora pranis hominibus penas iflicat 125; opinio Magorum de Oromaze, Mithra, & Arimanio, 14. opinio quo rundum de mutua mutatione anima rum racionem haberium, 13 1. opinio neinstiffima de duobus aduersis prin espijs.

7 I. Porphyrius afflationem quo definiceri:, 94. anmarum circuitum infinitum damnanit, 124. confessus fuit, ex quo lefus coli captus oft, neminem morta limm fensife publicam Deerum utik tatem,

satem, 80. futurorum prafe	r fearens	tur à Platonists 🖟 🛪 🕬	24.5 (17.7)
effe multis Deorum, & Demo		ronidëria in quot parter fu	erit distri
certam existimanit, 76 ideas		bura,	1
sucrit esse, 37. in quam sen		ronidentia generalis et unid	verfa qui-
fuerit interpretatus Platonie		buccredita fet.	8
tempsychofim, 134. Platinum		Pronidentin minus generali q	nėbus fue-
seit in metempsychofi,134.per		rit confecrata;	· • •
dottrinam fasum posse impea		ronidētia particularis guib	us ascrip-
tauit, 168, quando animans	nolus-	ta fit,	
rit laboad inferiora, 143,900		roudésia prima non pôs im	podiri. 11
nes séferit oculis accipi, 92, d		rouidentia secunda, et te	rtin botell
putansmentem cuiufque par		mutari	11
effe Damonem prasidentem,		Prouidentia quid fie uarla o	pinienes.1 L
tur statuens in ipso corpore		Pronidentia latius patet, qua	
Damones reperiri, 98, errat p		rouidentia 👉 coenitio fefe i	mutuo com
fibilia cuncta ideas obtinere,	55	plectuneur,	101
Eiusdem locus quod opifex ma		ronidentsa eft uninfeninfq	
effe, id eft, intelligere wund	um bro-	conseruatrix.	15
duxerit. 104. de auersione à	femibili F	Propidétia non interrupté à	
bus, & ad intelligibilia con	uersione.	seinr,	11
147	1	Pronidentia non tellit 🕽 reba	
Possidonius Stoicus, 98, 154;qn	ud sētiat	res ipfarum effectiones,	15
de fato,		Providentia attributa.	11
Potulenta, & esculenta sunt a			
nena,		Sellus quot fecerit Damonk	
Principium prim <mark>um non po</mark> seft			
natura mobile,	27	cos, ac maleficos, 16, diffen	
Principia dinina quot, 👉 qua f	lint, J2	deis,	1." 14
Principia dinina nunquidre,	6 /Nb- 1	Pueri cur morbo affecti in lu	cë neniant
stantia sint unum,	17	139	
Principia rerŭ esse qua inter s	e pugnët,	Pulchritudo quid sit,	. 21
opinio absurda,	110	Pulchrum est in speciebus, C	🗲 ideis con
Proclus Damonñ genera quoe:	Mumeta-	fritutum,	3
uerit.90 , fortună quo explh		Pythagoras calŭ Dei lyră not	minauit,7
116,ideam qua definiuerit, 9	4 in quă	์ quo numeru; siue iden defi	
fententiam (xpofnerit Platt		Pythagorici atam defininer	
sepsychosim,135, decipitur d		g per seipsü monseur, 19,1	
prima e sentia, prima uita, p		ab of opere uncare. 54, b	
mětě, 33. quo explicanerit a	ĭam con-	Inerunt footsaneas hours	re calamit
stare ex substantia dividua	, o indi-	🕆 tes,137, împeratorê hui:	
uidua, 63,quot attributa d		tatis immotum manere,	
nidētia,63. Einfdē locus dos		rerit gerere seferut. 8. inte	
Ex codem sensum differetie,		Vnitatë magna differenti	
Proclus Rex Lacedemoniorum		derunt, 5 4, Mētë appellat	
Providentsa quikus rationibus		brujs 4 Mesonstur nosni	

INDEX.

: \$\$24.54. numeroru nocabulo ideas	nigena affest uum colonia, 148
. Genificabile, \$ 2, principia bonister mai	Senfuum differentia ex Procle, 70
- le quibus nominibus nuncupauerine,	Septenarius est imago Dei, 9
- 16, pp cotaplatione loca deserta sibi	Seuerus quo fuerit interpretatus illad
ad habitandu deligebat, 150, gd fen-	Platonis anima ex dividua, indivi-
, serît de metepsychosi, 130: Soli orietî	duacíz substantia est composita, 6 I
bymnos lyra canebant, 65, uim, qua	Sextus Pyrrhonius, 67
fluit ab anima mundi appellariit fii-	Sibilla quo efficiantur de sententia Ari
ritu in ala modu rebus cuclis infusu.	fiotelis, 95
. 67,00laerne reru omusim effe niciffi-	Simplicius, 24
tudinem, 130	Socrates morti propinquus multa pra-
Vicquid agit i aiam y aiam agas	Saginit, 98, natura posthabita circa
oportet, O 97	mores wersabatur. 44
Quiditas tota ducifur ex forma rei. 57	Solest animus, & mens totius mundi ex
Quod agit ex noluntate boni, & mali	Plinio, 65
	Sotest imago Dei flij. 65
Quod nolutate superins est, solum agit	Sphara calestos sunt animata. 71
id, quod est bonum, 82	
R	Sphararu ata duas urres obtinet, una co
D Ernm diftributio ex Philone, 122	
Reru duo suma genera ex Plot 62	Sphararu, fellaru aia habet ses 3,70
Korn inequalitas, atq; uarietus miidi p	Sphararum, & stollarum anima quem
fectioni, & pulchritudini plurimum	fensum habeant, 71
conducie, 107	Sphararn, & stellarum providentia, 63
Rornm omnium est uicissitudo ex Pyeha	Stella faciuns quacunque corporis fant
goreorum, & Platins opineone, 130	proprim, 76
Rerum tres gradus, 53	
Romani usceres qua nomine appellano	- Stalla nibil efficient sine ministerio caus
rini Damenes, 10	
C Abellicus S 85	Stella non omnia efficient, 78
Sacerdotes oraculis prapofita multi	s Stellanon funt caufsa malorum, 82
modis Damonem excipiebant, 94	Stellarii significationes no cognoscuntur
Sapientes nonnulli ex neteribus Deun	ab hominibus, sed à Demonibus. 75
signera Deum prodiderunt. 30	Stoici inter Deu, & aiam mundi nibil
Sapientes urteres cotemplationis gratic	interesse trediderät,60, Demones po-
m solitudinem sese consulerunt, 150	nunt,84, Demonibus cundis mortem
Sapienium quorundam opinio obserua-	- obtingere senserunt, 92, quid sentiat
tione dignissima de summi Boni pro	de fato; 163
pagatione, 30	Strabonis locus de eraculo delphico, 94
Scylax Hallicarnasseus totum genus pr	E Strato sensit Deum per omnia pertine-
aicenai resecti,	6 re,60, de fato quia sentiat, 163
Semidei, 9	2 Sympathia, & antipathia caussa ad
Seneca 138, quid fatum esse existimane	- ideas referentur, 50
78. 16	3 Synefis error, 111. locus, quoa aauerja
S ^{ensu} s est quasi metropolis quadă alie	plurimum conferant, 138. opinio, et lo
	C#\$30

. eus, quòd fatum poffit impediri,168	chofi, V 138
Syrianus in quam sententia exposuerit	T Arro existimanit in mima ofse co
Platonică metepfychosim, 135.quoră	V Arro existimanis in mima ofse co sistendum, 27. ideas apud Pla-
idons offe nolverit, 57.quo probaverit	tonem Minernam intelligi docuit.37
esse plena formis, & rationibus. 46	Vaticiniti fe er prafentia Damonie of
Ť	Vebicula animarum, 143 Veritatis campus, 129
Erra est animata, 72	Veritatis campus, 129
	Vita nostra cur termini dinersi fuerint
Thales quid sentiat de fato, 162.uoluit	constituti. 140
	Volumens nofera mulla necofficate con-
Theodoresus. 37.6232	ftringitur, 152
Theodorus Alinaus poluitideas verum	Knum est triplex in fore Platonice, 23
univer farum, & fingularu. 36, ideas	
wbi posuerit, 36. quo explicamerit ani	x
	Enocrates ideam quo definiuerit,
dua de individua.	SA Purhagaricas imitarus aña
Theodori Curenei infania	74, Pythagericos imitatus que modo finiuerit animam. 19
Theodori Solensis locus, et interpretatio,	
quo anima confee ex substantia di-	Xenophon. 98
uidua O indinidua, 63	
Theologi usteres asserverunt nihil in	esse animaias. 79.
mundo interire, 117. Deum partim	
. Languam nomine carentem, partim	60. Deorum mente omnia admini-
ex omni nomine celebrarunt, 22 dixe	strari uoluit, 102, mundum esse ani
Funt mundum esse Deum secuidum,	
117. tradiderunt bonitatem in cen-	matum quibus rationibus confirma-
tro, & pulchritudinem in quaruer	uerit, 59, quid dixerst efse proniden
	tiam, II3 Zoroastres Damonibus fuit natura sa-
nio propter quid oportuerit bominem	
	miliaritate conjunctus, 97, quos Da-
in mundo constitui. 141	mones fenferit oculis usurpari, 92.
Timarchus Charoness damnatur, quia	
id Genium uscauit, quod pleriq; më	
tem appellant. 99	Eiusdem opinio de Oromaze, Mithra,
Timaus Locrensis ideam in principijs	
nunerauit, 34, sensit apud Deum ni	
hil clse aut pteritu, aut futurn. 160	
Einsdem locus, & opinio de metempsy-	esse quomodo confirmari possis. 86

FINIS.

GENESII

MALFANTII PHILOSOPHI ET MEDICI

GENVENSIS CIUILIS PHILOSOPHIAE

COMPENDIVM.

IN QVO QVIDQVID IN LIBRIS

Ethicorum, Politicorum, & Oeconomic.

disseruit Aristoteles, dilucide perstringitur, & ad corum librorum intelligentiam facilis uia paratur.

CVM PRIVILEGIO.

PAT AVII,

Apud Paulum Mesetum. MD LXXXVII.

Consilium est prudentia defectus. 103	Damones multi non babent explicatan
Contentio,qua eft in mundo, facit ad il	futurorum prafensienem. 76
lius falutem, 106	
Crantor cenfuit de Platonis fententia	Damones habent corpora aerea. 94
n. udum nullo ortu effe generatu. 102	Damonum corpora ad omnem configura
Crany error sontientis cunda intelli-	tionem sunt naturaliter apta. 91
gibilia ideas obtinere, 55	
Cyrillus. 2	Crex toto funt sempiterna. 81
. D	Damonum infula, 9]
Aemon cur Angelus appellerur 19	Damonum interstus in quibusdam in
Damon non est cuiusq; Mens par-	fulis circa Britaniam. 93
ticularis. 99	Damonum munera naria. 9
Damonis definitio, 89	Damonum ordines quot sint. 9:
Damonis scericus, cui nome erat Pa. 93	Damonum providentia. 91
Damonis ludsbrică in infula Creta. 55	Damonum quinq; genera ex Proclo.90
Damones fint ne in varione verum ma-	Damonum fix generaix Pfello. 9
gna est inter philosophos alteratio,84	Damonum uarsa nomina.
Damones necessario ponendos esse quibus	Damonibus ars magica attribuitur.9
rationibus confirmetur. 84	
Damones quid fint naria cpiniones.88	nun.q, conciliatrix. &
Demones non funt anima hac uita iam	Demetrius. E7 9
functe, 88	Democritus de fato quid senserit.153
Dan ones non funt Dei oberrantes. 88	162
Damones quo sint distribuendi uaria	Democritus Platonicus ideas quides
opiniones, 89	sējurii. 35 sideas cus attribuerit. 30
Damones aeri sunt assignandi, & & 6	Deus cur fuerit puidentia appellatus.
Damones multi non adjunt unicuique	Deus cur muliss nominibus suerit
alij alias coftodientes corporis anima	
partes, ac babisudmes, 98	Deus cur non emnibus malis eodem m
Damones muliismodis excipielătur a	do fanas acceleret, 12
Sacerdoribus, qua oraculis erant fra-	Deus est Bonum, non bonus.
pofice. 94	Deus est caussa pulchorum omnium.37
L'amones habitu qui sint, 3	Deus est tantum finis, in quem omuse
Damones similitudine qui sint. 83	referuntur,
Damones ratione carentes. 90	Deus est Vnitas immobilis. 17.18.25
Damones subterranei. 92	Deus exemplo suo nos docet, ut seustia
Damones sunt hominum custodes, 97	uitemus in funiendis ijs, qui nos init
Damones sunt ubique boni 90	ria affecerunt. 129
Damones intereunt de quorundam sen-	Deus habens rationem maris, et fæmine
tentia. 92	ex se paris Verbum sanquam lumer
Damones patiuntur animi perturbatio	de lumine,
nes, 87	
Damones non funt mares nel famina 91	Sumplit cooperatores ex Philone. 123
Damones cur uarias mundi partes di-	Deus non est autor uitiosarum anim
cantur fortiri, 113	. partium, boc est ira, & cupiditatis

$\Gamma^{\mu} N^{\mu} D = E - X^{\mu}$

ex Chalcidio.	12:	Diogenes laertins,	14. 34
Deus non est ens, neque intelligen			151
Deus non est ip sum pulchrum,	ed fon		
& principium pulchri.	20	4 . 6 4	
Deus non est om ino opifex anis		tate.119 existimat penès	
fera ex Plutarcho.	121		
Dous per omnia pertinet.	60		
Deus rerum omnium habes cogn		conferuatricem.	152
o quomodo.	38		•
Deus fape nivium antenerit, at	nteau i	propagatione. 30. opinio	
erumpat.	148		36
Deº sumu obtin-t gradu dininita			
Dens utitur ijs utiliter , quam u	idētur	Dininitatis gradus quot, C	
mala,	119		
Dei natura uerilis, & euidentiù.			•
mitur nominibus negantibus,			
affirmantibus.	2 2	C 16	108
Dei nomina uaria.	23	Dolor, O noluptas sunt du	_
Der nomina aptius enunciantur a		quibus anıma quasi letal	
Hè, quam concretè,	26	pletur.	148
Des noluneas est summa perfect		Dryades,	92
pote cum noluiffe, & perfeciffe		E	
demą; temporis puncto copliata	2 7 (A)	Testio mala est bona an	ima eligëtë.
Deo ingeneratum est rebus omnib			
scidere.	112	Electio, moriog, pernersa &	DECCALH eft.
Deo mundi nomen cur à Platonie			118
fuerit attributum.	2.2	Elementorum Chara funt a	nimate. 72
Deum esse quanam demonstrati	o Ac-	Empedocles quam caussam	attulerit,
gyptijs maxime persuaserit.			a descendat
Dij continuata utuntur puidentia		141, quibus nominibu	s principia
Dij cur uarias mundi partes dici			is. 16, quid
fortiri;	113	senserit de mesempsychosi	130
Dij habent omnia prasentia-		Ens, & bonuminter fe differ	runt 29
Disminores cur autores dicantnr	niriši	Entia intelligibilia, animali	a, & sensibi
anima inferiorum de sontentia		lia,	53
rundam.	145	Epicarmus Platonem docui	t ideas, G
Dii multi ignoratur res futurus.	76	alsa dogmata.	34
Dii quomodo hac intelligant	160	Epicurernegant Damone:	84
Deorum est proprium in se habere	ueră	Encurusnen pornitincellige	re, quomo-
fcientiam.	52	modo Deus huse mundo	pronideret.
Deorum intelligentia nostra uolu	•	112	
non affer i necessitatem.	158		anima ue-
Deorum providentia-	114	nena.	149
Deorum tres species,	10	- ·	14
Dingora insania,	12	Endoxus Astrologus scrips	
- Contraction of the contraction		annual anjuring in 15	Altro-

7	-	N	•	n	E	X

Affrologis credendum, 76 cerbius cafrigantur.	. 176
Aftrologis tredendum, 76 cerbius caftigantur. Euphorbum Troianum in Pythagora re Forma in agente magis di	lucout , quàm
nixile our didum fit, 135 in opere, & infrumen	tis. 46
nixisse cur dictum set. 139 in opere, er instrument Enripides senst nibil corum, qua sense Portuna duer sa magis p	rodest, quàm
hue accidiuntur interire. 117 professa,	139
bus accipiuntur interire. 117 prospera, Buristhones Rex Lacedemonierum. 79 Fortuna quid sit.	116
Eursphones Rex Lacentemonter ann. 1998. Eusphius Casariensis impiam Hieroclis Fostuna O casui nullus (	est locus. 116
Enjedins Czjerunjis impiem ziteriteta z transis G	•
opinionem refutanit, qui Apollonium	18.97
Citing administration of the first f	
	nelitudinë. 99
sempsychosim. 132, tria diuina prin- habent magnam dissina senit esse re unum, o ide: qua Gnossicorum opinio temes	PATIA. 27
in re discedit à Platone. 17 Gobries magus.	129
	i malam Ditë
F Atum dupliciter intelligitur ex adfignarunt. Plutarcho. 164 Gregorii Nysseni locus d	16
Plutarcho. 164 Gregorii Nysseni locus d	e triplici proui-
Fatum habet naturam contingente 167 dentia ad opinionem l	Platonis. 18
Farum pendet à providentia. 167	
Fatum pertinet ad Animam mundi.99 LJ Ali Astrologus ce	nfet stellas esse
Facus anid fit à navis naviè exponi-	79
162 Harpocration quomodo	fententiam Pla
Fatum per quod permutetur, à uarits tonis de metempsych	es interprete-
uariè explicatur. 168 tur.	132
Fati definitio de explicacio. 16 s Hebreorum astronemi.	90
Faro non omnia subicciuntur. 166 Heraclitus censuit effe	aboris immenfi
Bato omnia fieri dicentes, & peculiares apud superos ustam	propagare. 142
verum sinoularum effectiones destruë Hermiddus.	14
tes fals sunt. 151 Hermotimus supra Me	mtem nibil effe
Velicitas hominum posica est in copula- putauit,	25
tione cum Mente, 51 Heroes quid sint	8 5
Ficinus Damones quemedo destribuerit Herouminsula,	93
de sententia Aegyptioru, 90. Platone Herus Armenius resus	rexit, ut fings
auomodo invertretetur assermtem ee Plato.	128
minem esse Animam mundi, 17. pa- Hessodus quid seserit es	se Damanes.85
Tum syncere interpretatur Magoru sensit cuncus Damon	HONS MOULEONS OF
opinionem de Oromale, Mishra, & singere,	91 The same
Arimanio, 14. decipitur existimans Hierocles Apollonium	Coryte Equar
de fententia Platonis animam esse ausus est.	91
substantia unam, or facultate multi. D. Hieronymus.	
plicem, 146.errat nomine Angeli Me Hieronymus Bouius	28 hocal
tem significans, 19. quid sentiat de Hippasus quomodo nu	merum 3 800 c)
caussa tarditatis; & celeritatis in mo ideam definiuerit.	53 Platone, 12
ribus elementorum, 73 Homerus damnatur à	
Elagitia, que in boc mundo nullo sup- Homo est quodammodo	omnia149
plicio constringuntur, in alia uita a- Homo oft ninculum, q	MO EXITENIA AM AMBINT

INDEX.

ciuntur,	145 24	lea quid sit.	54
H omo positus in contemplatione	copula- 1	ien renocatur nd caussi	um exempla-
tur cum Mente,	ſΙ	rem.	. 55
Memo in suis muneribus obeund	is libe Id	lea definitiones naria ex	Pythagori-
ram habet uoluntatem,	152	cis,	52
Homines à Damonibus aliquan	do rerii I	des nomina uaris.	34
fururarum prafagiciones acc	ripiant. Is	lea inter se differunt ex p	ro p rės n atu –
75	•	ra.	40
Meminos hauriunt spentaneas	alami- 1	dea quibus rationibus c	confirmentur.
tates,	157	44	-
Homines mali digni supplicijs į	lerum- I	des quo nomiño fuorint à	Pythagoricis
que afficienter,	125	significata.	52
Memines mali ecquid fit, our tar	rdè quã li	dea quid fint controver	sum oft inter
- doque puniantur,	125.	Platonicos,	35
Memines non possunt ex celi ins		dea quemodo sint in Dee	
sibi comparare certam futuro		sententia.	3 <i>9</i>
cognitionem,	75 10	dea quomodo in Mente ce	
Homines praui semper habent	pænam 1	dea quorum sint, 🖰 non j	ent. 55
prasentem,	126 1	dea ubi sint ponenda mu	ltorum opinio
Hominam conditie,	87	nes.	36
Hominum felicitas,	ſΪ	Idearum inuentor non j	fuit Socrates,
Hominum malorum pæns apud		neque Plato.	34
127	. 1	dearữ multa, ac uaria u	tėlėtates. 49
Hominum non est proprium in f		deis demonstrationis pr	
neram feientiam,	52	priè aptantur.	48
Ĭ	Section 1	lefus ex quo coli ceptus efi	, nemo morta
T Amblichus quemodo Dames	oes distri	. lium sensit publicam l	Damenum vtš
bueris ad fentensiam Aegy	tiorum,	litatem.	8 y
90. ex quo intellexerit Plot	mum fal	In genere intelligibilium	id caussa est
~ li in metempsychoft ; 134.		cateris, ut actu enadăt	intelligibilia,
sententiam exposuerit Pla	tonicam	& intelligentia, quod	
metempsychofim, 134. qua	s cansas	actu intelligens & intel	ligibile. 28
addux erit, cur calestia mun	ora dege	indi mundum effe animat	um opinātur.
nerene in bis inferioribus, 77	.quid s€	60. noluerunt terram	esse aĭatā. 73
ferit effe afflatu concitari,	6. sensit	Inferorum pena ex uari	is auctoribus.
per efficacem Deorum sublin	mium cul	127: 128	. :
tum fatum posse impediri,	168. HO-	Iustinus Platoni adscribi	t, quòd in pri-
luit cognitionum differenti	as fumi	ma sphara non errant	
ex natura cognoscentium.	159	Deum, O ideas reposu	erit. 36
Eiusdem locus, quod nostra	noluntas	L	-
non futigiciatur face, 153.	expositio.	T Ares.	. 11
· er locus, quomodo anima (it	composs-	Leucippi apinio do fa	to. 153.162
ta ex substantia dinidua;	r indiui-	Loci animalium capaces e	umque. 92
dua.			
	62	Lumen anima duplex, in	fusum, & natu
Men fuit eognita neteribus.	63	Lumen anima duplex, inj	fusum, 🕁 natu 142

i N	D	E X.	
M		Mens alicui sine anima dari non po	£.38
📭 🧸 Agia naturalis ab ideis profic	ifci .	Mens cur à Platenisis fueret ind	HEA.
VI tur.	.50	inter Deum, & alam interiecla.	27
Magic naturali Aegyptij, Magi, et C	hal.	Menseur Vuitas dicia fit à Pyth	Agori
dai magnam operam dederunt.			+ 54
Malum est bonum imperfectum.		Mës ë exëplar totius pulchritudinës	
Malum nullam habet subsistentian	n: in		pul-
	119		37
Mali et boni id solŭ principiŭ esse po			
quod agit ex noluntate.			8
Mali quicquid accidit, sub beni co	MAS-	Mens est sinsmuttituduis.	15
tione coloratur.		Mens est id, qued prime gignitur.	.31
Male natura est perdere, at dissolu	uere.		40
119 Nale van Augus à Bellie	o 🛌 ·	Mens est numerus, & multitudo in	•
Malanon fluent à Hellis,		•	7. 3 D
conjectenda.		Mens est primus opifex, à que cund bent, quòd agant.	15 I
Mala per consecutionem sunt gen			35
12.			30
Malorum caussa sunt penès Deur			311
res benefica.		Mens in Drum intuende for multi	
Manilius existimanit in anima effe			3%
sistendum.		Mens in seipsa cuncta intelligit,	
Manicheoru absurda opinio de du	obus	Mens intelligit per effentiam.	38
		Mens non consultat in suis fun	
Materia est caussa cuinscunque in	con-	nibus.	103
cinni, quod in his accidit.		Mehs: non potuit condera anister	
Materia non est caussa ordinis, 🗢 d	listin	quod sui esser aux simile penitu.	5,654
dionis,	49		108
Materia qualecăque videtur accij		Mens provides mundo sua natura	. 0
non serè accipit,	50	essentia.	105
MATDEMATICA VES quo Asperat ab si	dess,	Mens mundi curationi potissimä esi	pra
o sensibilibus inter qua sunt i ietta.	unter	pojien.	.99
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·		Mens emnium mundanerum eft	
Maumetis opinio fabulofa.	134		101
nes cossimaueris. 881. Decipieur	#47770 **********************************	Mens quomodo efficiatur ens, uinen	-
mans nostras animas bac uita	iner	Mente amunera in traceidando	33
functas esse Damones.	987/7 Q Q	Mentis munera sur proutaenao. Mentis munera sunt esse, ninare, c	110
Eiusdem locus, quòd anima sit su	. 00 i iu-	telligere.	
ris IS S. Opinio. To locus, unde fin	t MA	Mentis proprius est ordo formarus	33
		Mentis providentia,	-
Medioximi,			_107 2. 33:
	undi	Menti secundus gradus divinitat	is 0A
à Plat. quid sit, uarie exponitus	r. 6 <	alienatus.	- 1/1 12
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	,	Mera Mera	
•		2477	

	11 1	L A.
Mercurius ideas sape signifi	canit. 24.	nibus Platonici
-ideas ubi pofust, 36 in anim	i abstrac	Mundum elle anim
time mirabilia intuebata,	t feriblie	nibus Zeno confi
Del habere of a nosa, et me	llŭ. 2.2 un	Mundus intelligib
de mala esse existimanerit,		
- estation and an income and	23.801811	quàm Dei iam t
ent totius univerficatis anis		
animas fluere.	67	Augustine.
Biusdem opinso de metempsy	chofi, 131.	Mundi intelligibili
locus, o epinio de ifererum	penis,129	ab hoe sensili dij
toens quid sit fath explican	15, 1 6 <i>z. fen</i> s	Mutatio emnis con
-tentia de mundo intelligibi	is, or fer-	tum universi.
fibili,4 I. sententia de Vno	reramom	
nium principio, 24. locus,	ruod nibil	Aiades.
in mudo see corrupcioni obn	1071H 117	Natura à su
Metempsychosis platonica	aurmada	dine & per grade
st intelligenda naria opinio	900000	ma de Condis
Material Suchalis and accurate	nes. 132	ma descendit,
Metempsychosis pythagorica		Natura operis, quo
sit accipienda,	135	sibi propositum h
Methra quid significet Magis	. 15	quo intelligente
Moderatus Pythagoricus tria	Vna ferip	permenit, fuit de
sit reperiri,	24	Necessitatis Dea est
Mors of perennitutes principi	um. 118	Negationes in Deon
Moss locus ideas significans,	Tà Philo	tum, fed exceffur
ne interpretatus, 35. dietu	m. Facia-	Nervides,
mus hommem, à Philone e	xbolitum	Nicephoras Callist
- 322 locus, Spirisus domini	ferebatur	Nicomachus Pytha
Super aquas; ab Aegytijs in	seenneed.	off a primum prin
SAINS,	60	Vnitatem.
Mundus alique mode eft simi		Nomina abstracta,
♂ dissimilis,	106	gnificent,
Mundus conditus est ab of		Nomina abstracta
non consilso, sed necessitate.		de Deo, quàm c
Mundus conditus oft ad simi	litudinem	Numenius Menten
mundisntelligibilis,	42	brum.54.Plator
Mundus of animal intellige	ns diuina	attice loquenton
pronidentia constitutum,	66	Platonis senten
Mundus est Deus secundus.	1.17	chesi, 132. Ein
Mundus habet fensum,	70	cuncta intelligit
Mundus non posuis compo		55. interpretati
libus.	108	deorŭ decretum,
Mundus mullo ortu est genera		nihil moliatur
		omnia gubernet.
Mundus que ex Mente eman		
qua differt plurimum.	105	Numerus quid sit
Mundi dignitas ex Plotino.		Numeri oes except
Mundum-effe unimatum quil	BS TATES	gignunt, et part
		,

E A.	
nibus Platonici confirment.	5 2
Mundum esse animatum quibus	ratio-
nibus Zeno confirmanerit.	
Mundus intelligibilis nibil ali	
quàm Dei iam creantis Verbi	
Mundus intelligibilis quid sit	ex D.
Augustine.	42
Mundi intelligibilis dignitas, &	eiusdě
ab hoe sensili differentia.	40
Mutatio emnis confert ad optimi	um sta-
tum universi.	TIT
'n	:
N Aiades. Natura à fupremis digrea	92
Natura à supremis digrea	liens or
dine & per gradus costitutos a	d infi-
ma descendit.	86
Natura operis, quod fabricata e	A, nsie

positum habuit, quia ab alielligente in finem, ad quem t, fuit destinata, is Dea est anima mundi. 16¶ s in Deo non significant defecd excossum. 92 is Callistus. bus Pythagoricus cenfuit Vnü mum principium , 👉 post ipsū abstracta, 🗗 concreta quid siabstracta aptiùs enunciantur , quàm concreta, s Mentem uocauit mundi fa-4. Platonem appellauit Mosë loquentom, 60 quo exposuerit is sententiam de metempsy-32. Eiusdem error sentientis intelligibilia ideas obtinere, erpretatio in Magorñ, et Chal lecretum, 8. locus, quòd Deus noliatur, 8. loci, quòd Mens

NDEK.

• •	Parmenides de V no verñ ombium prin-
Devatus Pythagoricus noluit V-	cipio omnia neganit, pariter & affir-
num esse primum principium,	manis, 2 2. sensit apud Deos nibiles
Copost ip sum Vnitatem, 54	serquod sit aut prateritum, ant fu-
Denomaus philosophus. 151	turum, 160
Olympiodorus Platonicus quid de Apol	Panetius totum genus pradicendi repu-
lonio prodiderit, 5 1,quomodo mon-	dianit, 76
. ftrauerit inter bonum & ens aliquid	Perfecti proprium est generare, 31
interesse, 29. quomodo mesempsycho-	Peripatetici egiciune Dammes. 84. in
sim platonicam exponat, 132	quas causas renocent ea, quora Da-
Operationum supra eleme ntares mate -	mones creduntur autores. 84
ria qualitates cauffa, 59.77	Phanerinus philosophus. 26
Opmio nera differt ab intellectu, 45	Phanices dixerunt emple animantium
Oraculum Branchidicum, 94	genera agente Solis ui ex terra fuife
_	
	producta, 72 Pharecides Syrus, 98
Oraculum Delphicum, 94 Oracula cur deficiant ex sententia quo-	
	Philonis locus declarans ideas Moss co-
_ rundam, 96	gnitas fuisse,35. exponens illud Mo-
Oracula non possunt sieri sine prasen-	sis; Faciamus hominem, 122. lea de
tis Damonis, 96	ideis, & mundo intelligibili, 43.quòd
Ordinem in mundo safu contigiffe nefas	Mens, & Verbum omnia regat. 100
eft. 49	Philolaus quo numerum, boc eft, ideam
Origenes putauit homines rerum futu-	definiueris, 53. Einsdem locus, quòd
rarum prasagitiones accipere à Da-	Dens sit immobilis, 8. opinio, cur ani
monibus. 75. sensit solos Damones	ma descendant in hac corpora. 142
posse cognoscere stellarum significa-	Philoponi explicatio, cur Deus appelk-
tiones, 75. quid sentiat de metemp-	tur providentia,
Sychosi Platonica, 132	
Oromazes quid significat Magis. 14	
Orphaus dedit sphararum animis duas	Plato ab adolescentia funt amicus Cya
vires unam cognoscendi, alteram ani	tylli, et I opinionibus Heracliti uerfa
mandi, 69. Deum appellauit noca-	tus, 44. apertissimènoliset Deŭ mun
bulo immortalis providentia, 7. quos	do prouidere. 4. ex Epicarmo multo.
Damones appellauerit Mereides, 92.	accepit.34.ex libris Moss multa di-
volnie singulis musis Bacchum alique	dicit.60.Homerum accusaust. 128
prasidere, 70	Eiusdem loci in Epinom, de ordinibus
Eiusdem locus in hymno ad Apolline.	- Damonum, 92.in lib.4. legum, qued
102 locus in hymno ad Saturnū. 115	Deus sit principium, medsum, & f-
Apud eundem luppiter Damonis nomi	nts,25. in Timao de prouidentia, 10.
ne Saturnum appellauit. 83	ibidem de prouidentia minus genera
Ex codem multa louis attributa. 26	li,74. ibide,in quo Dei Demonŭ uo-
P	cabulo appellantur. 83. ibidem, quèd
D Arca ex Plutarebo quid significent.	aïa mundi per totum univer sum se se
165	diffundat,64.ibid. quòd foli Dan.a-
Parca quid significent, 165	nes cognoscant quid fattaut senifice
	tur

, eur ex calefium babiendine. ... 75 Plinius. - nysium de principiis divinitatis. 19. ibidem de tribus rerus gradibus, 5 2.5 nin lib.10.legum de duabus mundi ani mabus, 16. in lib. 10.de Rep. ubi idea tribuuntur rebus artificiosis, 5 5 . ibidem quad Parea fusum intermissione , temporis circunação, 166, ibidem de faro, 164 in Phadro de Sphararum, et. fellarum animis, 6 5. ibidē, quòd ain totius manimati curationem habeat. 137. ibidem de fato, 164.in Philebo. gudd omnia excepto primo fint compo sta ex termino 🗗 infinito, 18. ibidë. : cum afferit non effe unde nos animas. capiamus, nisi torpus mundi animä in mando aliàs à fato, & aliàs à pro uidentia gubernentur. 166. in Timao de anima procreatione,146 ibidem de compositione anima ex substantia di midua, et idinidua, 61. ibid.de medio, in que posita est asa mundi, 65 ibide. emm afferit mädi opificem nec oculos, nec aunes dediffe,71 ibide de fato,164 . Liusdem opinio de animarum trans-_ migratione in uaria corpora uariè ex ponitur à Platonicis, 122, opinio est animam esse liberam, atque hac in re multi illius loci, 154 Platonicorum consesso cum Aegyptus de

tribus dininis princițijs, 20.cum Ari Stotele, Orphao, quòd Deus sit prin cipium,medium, & finis, 26.cum Ma gis, & Chaldais de prouidentia , & gradibus divinitatis, 8.cum Pythago ricis de Triplici Vno, 24. cum eisde quod Deus nihil agat, 8.cum neteribus, & Peripateticis, quòd sals fint animati.

Eorundem dissensio à Magis, & Chaldais, quòd Deus nibil moliatur, 8 à Pythagoricis nolentes ipsi id oe, quod molitur aliquid,pecessariò moueri, 9

Ziusati lockexplication Brift. 2.ad Die Pletinus damnatur à Perphyrie, & Iabliche in metempsychosi, 134, de ideis quam opinionem habuerit, 25. ideas wbiesse posucris, 37. rerum omnium uicissitudinem esse existimanit. 120. tertium anima uchiculum appellauit anima sopulchrum. Einsdem disputatio aduersus Astrolo

gos,78.locus de metempsychos, 133. de mundi dignitate, 107.de Boni pro pagatione, 2 1. quod anima fit fui ipsius domina . 154, quod idea sint in Mente,

Eiusalem tres explanationes in illud Platonis, anima constat ex substantia dinidua, 👉 indinidua,

habeat, 67. in Politico, quod que sunt Plutarchus Damones esse quomodo probauerit, 87. Damones putat interire, 93, Deum sentit non esse omnino opi ficem anima nostra. 121. fatum impe diri posse existimat, 168, de fato quid sentiat, 164.ideas quidesse senserit. 35,ideas ubi posuerit, 36, quomodo exposuerit illud Platonis, anima com stat ex substantia dinidua, O indinì dua,61. triplicem facit pronidentiă, 9. sensit de sententia Platonis mundŭ duabus animabus gubernari,qua rum altera bonum efficiat, 🖝 altera malum, 16. Eiusdem locus de infero rum pænis, Ex eodem caussa cur Deus interposita

mora prauis hominibus penas ifligat 125, opinio Magorum de Oromaze, Mithra, & Arimanio, 14. opinio quo rundam de mutua mutatione 'anima rum racionem habetium, 1 3 1. opinio netustissima de duobus aduersis prin cipijs.

71 Porphyrius afflationem quo defininers:, 94. animarum circuitum infinitum damnanit, 124. confessus fuit, ex quo lesus coli captus est, neminem morta linm senssse publicam Deerum utik tatem,

satem, 80. futurorum prasensem	e tur à Platonists du miel . No to) 4
effe multis Decrum, & Demonum in	Provideria in quot parter fuerit diftri-
certam existimanit, 76 ideas ubi po-	bura, 7
Suerit ese, 37. in quam sententiam	
fuerit interpretatus Platonicum me-	buicredita fit. 8
tempsychofim, 134. Plotinum damma	Pronidentia minus generali quibus fue-
uit in metempsychofi.134.per magică	rit confecçata;
doctrinam fatum posso impedini pu-	Promideria particularis quibus afcrip-
taut, 168, quando animam noluc-	ta fit,
	Promidécia prima non poe impedirs. 11
nes séferit oculis accipi, 92, decipitur	Proceidentia secunda; et tertin potest
. putans mentem cuiufque particulare	mutari 11
esse Damonem prasidentem, 98 falli-	Prouidentia quid fie maria epinienes 11
tur statuens in ipso corpore multos	Prousdentia latius pater, qua fata, 167
Damones reperiri, 98, errat putans se	Pronidentia & cognitio fefe mueno com
fibilia cuncta ideas obtinere, 55	plectuneur, 102
Eiusdem locus quòdopifex mundi inso	Providentia oft uniufcuinfque natura
esse, id est, intelligere mundum pro-	confernatrix. 1/2
duxerit. 104. de auersione à sonsibili	Prouidetia non interrupte à Diis exer-
bus, & ad intelligibilia connersione.	setur,
£47	Providentia non tellis 2 rebus perulia-
Possidonius Stoicus, 98, 154; quid setiat	res ipfarum effectiones, 15%
de jato, 162	Pronidentie attribute. 112
Potulenta, & esculenta sunt anima ue	Providentia uocaboli notiones multa. 3
nena, 149	Pfellus quot fecerit Damonk genera, 91
Principium primum non potest este sua	Ptolemaus quos planetas feterir benefi-
natura mobile, 27	cos, ac maleficos, 16, diffente à Chal-
Principia dinina quot, & qua fint, 12	dais,
Principia dinina nunquidre, & sub-	Pueri cur morbo affetti in lucă neniant.
stantia sint unum, 17	139
Principia revu esse qua inter se pugnet,	Pulchritudo quid sit, 20
opinio abjurda, 120	Pulchrum est in speciebus, & ideis con-
ETOLING DEMOUNT GENETA QUOI THEMETA-	fituium 27
nerit.90 , fortună quo explicanerit,	Pythagoras calk Dei lyrk nominauit. 20
116,ideam qua definiuerit, 54 in qua	quo numeră siue ideă definiuerie 52
sententiam (xposuerit Platonică me	Pythagorici atam definiuerut numeru,
těpsychosim,135, decipicur distingnés	q per seipen moneeur, 19, Den sentint
prima e sentia, prima uita, primamá,	ab of opere uncare. 94, homines uo-
mětě, 33. quo explicanerit atam con-	luerunt spontaneat haurire calamita
stare ex substantia dividua, 🗢 indi-	* tes, 137, imperatorë huins universi-
uidua, 63, quot attributa dederit p	tatis immotum manere, 🖰 nibil oine
nidētia,63. Eiufdē locus domalo. 121	roritgerore seforut, 8 inter Vnum, &
Ex codem sensuum differeises 70	Vnitatë magna disferentia esse credi-
Proclus Rex Lacedemoniorum, 79	derunt, 54, Mõtë appellant mandi fa
Prouidentsa quikus rationibus confirme	. bruj 4 Mesemenrusennerit Vnica-
	tem

: 1424.54. numerorii uocabulo ideas	nigenz affest unm colonia, 14	\$
. Significabiet, \$ 2, principia bonester mai	Senfuum differentia ex Proclo, 70	)
. le quibus nominibus nuncupauering,	Septemarius est imago Dei,	ٔ د
- 16, pp cotaplatione loca deferca sibi	Seuerus que fueris interpretatus illas	d
ad habitandu deligebat, \$50, ad fen-	Platonis anima ex dividua, indivi	
ferît de metepsychofi, 130: Soli orieti	duack substantia est composita, 61	
. bymnos lyra canebans, 65, uim, que	Sextus Pyrrhonius, 67	7 1
fluit ab anima mundi appellarut spi-	Sibilla quo efficiantur de sententia Ar	i
ritŭ in ala modu rebus cuclis infusă.	fsorelis, 9	
- 67, uolaerne rern omusim effe nicifi-	Simplicius, 24	4
tudinem, 130	Socrates morti propinquus multa pra	-`
Vicquid agit i asam patam agas	faginit, 98, natura postbabita circi	
Oportet, Q 97	mores uersabatur. 4	
Quiditas tota ducifur ex forma rei. 57	Solest animus, & mens totius mundi e	x
Quod agit ex uoluntate boni, & mali	Plinio, 6	5
	Solest imago Dei fllij. 6	5
Quod nolütate superius est, solum agit	Sphara calestos sunt animata. 7	I
id, quod est bonum, 82	Sphare singula babent proprias atas,6	فو
R	Sphararu ata duas urres obtinet, una c	0
🌓 Erum distributio ex Philone, 122	gnoscendi, alteram animandi. 6	9
Rerŭ duo süma genera ex Plot 62	, Sphararū,& stellarū ata habēt sēs ⁹ ,7	0
Korŭ inaqualitas, atq; uarietas miidi z	Sphararum, & scollarum anima quei	73
fectioni, & pulchritudini plurimun	n fensum habeant, 7	7 X
conducit, 107	Sphararn, & stellarum pronidentia,	3
Rornm omnium est uicissitudo ex Pytha	s Stella faciunt quacunque corporis fir	
goreorum, & Platini opinione, 130	proprin, 7	6
Rerum tres gradus, 5	, ••••••	4
Romani ueteres qua nomine appellane	- Stella nibil efficient sine ministerio ca	иj
rine Damones, 10		
	, C.	78
Sacerdotes oraculis prapofica multi	is the new paint campain in week will,	32
modis Damonem excipiebant, 9	4 Stellarii significationes no cognoscunts	ur -
Sapientes nonnulli ex neteribus Deun	n ab hominibus, sed à Demonibus. 7	5
gigners Deum prodiderunt. 30	O Stoici inter Dell, & alam mundi nil	786
Sapientes urteres cotomplationis grati	a interesse trediderat,60, Demones p	0-
in solitudmem sese conculerunt, 150	nunt, 84, Demonibus cunctis morte	m
Sapiensum quorundam opinio obserua	- obtingere senserunt, 92, quid senti	ar (-
tione dignissima de summi Boni pr		53
pagatione, 3	o Strabonis locus de oraculo delphico, 5	14
JIAX Hallicarnassens totum genus pr	E Strato Sensit Deum per omnia pertin	18 - 4 -
Character 1		6 3
	2 Sympathia, & antipathia caussa	
Seneca 138, quid fatum esse existimau	e- ideas referentur,	50 ./a
Tit.		' J 44 • 1
Sensus est quasi metropolis quadă ali	e- plurimum conferant,138.opinio,ei	: 10

-		
. cur, quod fatum poffit impe	diri,168	ebofi,
Syrianus in quam fententiă ex		TAN
Platonică metepfychofim, 13		V
silens esse nolverit, 57.quo pr		tonem
esse plena formis, & rationi		^z aticimii
`T		Vebicula
Erra est animata,	72	Veritati
I Tersulianus,		Vita nofi
Thales quid sentiat de fato, 16		:000 stent
Deorum omnia ofse plena,		Voluma.
Thoodoresus.	7. 6 132 -	ftring
Theodorus Asinaus posuitide		V. num ef
uniuer sarum, & singularüa		
wbi posuerit.36.9ño explica		
mam constare, ex substant	us dini-	Y E
dua & indinidua.	61,	Λ
Theodori Cyrenei insania,	22	modo
Theodori Selensis locus, et inter	rpretatio,	Xenopho
quo anima constet ex subst	Antia di-	
uidua & indinidua,	63	7 A
Theologi neteres asseruerunt	nibil in	ر سار
mundo interire, 117. Deur	n partun	
tanquam nomine carentem	, partime	60. D
ex omni nomine celebrarunt	,22 dixe	Strari
runt mundum esse Deum	ecuaum,	Matu
317. tradiderunt bonitates	W 13 CEN-	Heri!
tro, & pulchrisudinem in circulls contineri, 54. Eoru	mdam abi	tiam,
nio propter quid oportuerit		Zoroast
in mundo constitui.		milia
Timarchus Charonesis damni	141	mone. primi
id Genium uocauit, quod p	Javin m=	•
tem appellant,	16714, THE 9 9	ne apj Ein [de
Timaus Locrensis ideam in		Arin
nunerauit, 34, sensit apua		set at
bil c/se aut pteritu, aut fu		Ex eoa
Einsdem locus, & opinio de n		Seg
		7.7

	chofi, V	138
•	T T Arro existimanis in unima of	se că
í	V fiftendum, 27. ideas apud	Pla-
	tonem Minernam intelligi docui	
	V-asicinit fit ex prasentia Damoni.	6
		148
	Veritatis campus,	129
	Vita nostra cur termini dinersi fue	
	constituti,	140
)	Voluntas nofina nulla necessitate	2010-
•	fringitur,	152
7	Vuum est triplex in fore Platonice	, 25
5	**	
į	X	
•	Enocrates ideam quo definiu	eril,
	54, Pythagoricos imitatus	gā e
L		19
,	Xenophon.	. 98
-	. Z	
3	Acles instrologue consuit se	ollas
n	esse animaias.	. 79
n	Zino Deum fensit per omnia perti	ner e
¥		nıni-
	Strariuoluit, 102, mundum ess	

60. Deorum mente ommia adminifirari uoluit, 102, mundum efse ani
matum quibus rationibus confirmauerit, 59, quid dixerst efse providen
tiam, 113
toroaftres Damonibus fuit natura familiaritate coniunclus, 97, quos Damones fenferit oculis ufurpari, 92primum anima nebuculum quo nomi
ne appellauerst, 144
Eiufdem opinio de Oromaze, Mithra,
Asimanio, 15, opinio, quòd anima effet alata, explicatur, 150
Ex eodem Damones aeri affignandos
of se quomodo confirmari posse. 86

FINIS.

_		
eus, quòd fatum poffit imp	ediri,168	chefi,
Syrianus in quam fententia e		T Arro exist
Platonică metep fychofim, 1		V fistend
idons esse notuerit, 47.quo p		tonem Miner
esse plena fermis, & ration	ibns. 46 1	V-atécimit fit ex
T		Vebicula animi
Erra est animata,	72	Veritatis camp
Tersulianus,	132	Vita nostra cun
Thales quid sentiat de fato, I		constituti,
Deorum omnia esse plena,		Volumas nofie
Thooderetus.	1 <i>7.6</i> ° 132.	ftringitur,
Theodorus Afinaus posuitid	eas verum	V.num oft triple
uniuersarum,& singularŭ		
wbi posuerit. 36. quo explic		
mam constare, ex substan	itin dini-	V Enecrate
dua & indinidua.	61	▲ 54, Py
dua & indinidua. Theodori Cyrenei infania,	22	modo finine
Theodori Solensis locus, et inte	erpretatio,	Xenophon.
quo anima constet ex subs	tantia di-	
uidua & indinidua,	63	Aeles infi
Theologi ueteres asseruerun	s nihil in	esse and
mundo interire, 117. Des	em partim	Z.no Deum fe
IANGUAM nomine carentes		60. Deorum
ex omni nomine celebrarun		strari uoluit
runt mundum esse Deum	secii dum,	matum quil
317. tradiderunt bonitate	m in cen-	wertt, 59, 91
ro, & pulchrisudinem i	n quatuor	tiam,
circults contineri, 54. Eor		Zoroastres Da
nio propter quid oportueri	t bominem	miliaritate
in mundo constitui.	141	mones sense
Timarchus Charonesis dami		primum ani
id Genium uocaust, quod	pleriq; më	ne appellane
tem appellant.	99	Einsdem opin
Timaus Locrensis ideam in		Arimanio, 1
nunerauit , 34, sensit apu		set alata,ex
bil clse aut pteritu, aut f		Ex codem D
Einsdem locus, & opinio de	metemp/y-	Se quomod

ebofi, Y 238
V Arro exiftimanis in anima ofse co
fiftendum, 27. ideas apud Platonem Minernam intelligi docuit. 37
Vasiciniii fit ex prafentia Damenis, 96
Vebicula animarum, 143
Vetitatis campus, 129
Vita nofire cur termini dinerfi fuerine

Vita noftra cur termini dinerfi fuerint confitenti, 140 Voluncas noftra nulla necefitate confiringitur, 152 Vuumeft triplax in fore Platonico, 23

x

Enocrates ideam que definiuerit, 54, Pythagericos imitatus que medo finiuerit animam. 19. Xenophon. 98

trologus cenfuit feellas malas. . 79. nsit per omnia pertinere, mente omnia admini-, 102, mundum efse ani bus rationibus confirmanid dixerst efso proniden monibus fuit natura faconiunctus, 97, quos Derit oculis usurpari, 92 ima nebiculum que nomi rst, 144 io de Oromaze, Mithra, 5,cpinio,quòd anima efplicatur. 150 amones aeri assignandos Se quomodo confirmari possis. 86

FINIS.

	2
eut, quod fatum poffit impediri,168	chafi, V 138
Syrianus in quam fententia exposuerit	T Arro existimanis in unima ofse co
Platonică metepfychofim, 135.quorii	TArro existimanis in unima ofse co sistendum, 27. ideas apud Pla-
sidens esse nolverit, 57.que probaverit	tonem Minernam intelligi decuit.37
esse plena fermis, & rasionibus. 46	V-aticimit fit ex prasentia Damenis,96
T	Vehicula animarum, 143
T Erra est animata, 72 Tersulianus, 132	Veritatis campus, 129
Tersulianus, 132	Vita nostra cur termini dinersi fuerine
Thales quid sentiat de fato, 162. noluit	
	Voluneas nofira nulla necessitate con-
Theodoresus. 17.0132	
	Vuum est triplex in foro Platonico, 23
univer farum, & singularie 26, ideas	
wbi posuerit, 36.quo explicanerit ani	X
	V Enocrates ideam quo definiuerit,
dua & indinidua. 61	54, Pythugoricos imitatus que
Theodori Cyrenei infania, 22	74, Pythagoricos imitatus que modo finiuerit animam. 19.
Theodori Solensis locus, et interpretatio,	Xenophon. 98
quo anima confeet ex substantia di-	Z
uidua & indinidua, 63	Aeles userologus consuit stellas
Theologi neteres assernerunt nihil in	
mundo interire, 117. Deum partim	
tanquam nomine carentem, partim	60. Deorum mente omnia admini-
ex omni nomine celebrarunt, 22 dixe	strari uoluit, 102, mundum esse ani
runt mundum esse Deum secudum,	matum quibus rationibus confirma-
117. tradiderunt bonitatem in cen-	uerit, 59, quid dixerst efse providen
tro, & pulchritudinem in quatuer	tiam, II3
	Zoroastres Damonibus fuit natura fa-
nio propter quid oportuerit bominem	miliaritate coniunchus, 97, quos Da-
in mundo constitui. 141	mones senserit oculis usurpari, 92
Timarchus Charonesis damnatur, quia	
id Genium wocauit, quod pleriq; më	ne appellauerst, 144
tem appellant. 99	
Timaus Locrensis ideam in principijs	
nunerauit, 34, sensit apud Deum ni	i set alata, explicatur, 150
bil cfse aut pteritu, aut futuru. 160	

Eins dem locus, & opinio de metempsy-

P'E .	X.	
chofi,	V . ,	134
TTA	rro exiftimanit in uni	ma ofse ca
v V	fistendum, 27. ideas	apud Pla
	Minernam intelligi	
	ië fit ex prasentia De	
	a animarum,	141
	is campus,	115
	fira cur termini dine	-
s constitu		140
	is nofina nulla noce	Situte con
2 ftrin		7 771
	ft triplex in fore Plan	tonico , 2 1
ıs		
ıi	x	
	nocrates ideam quo d	efiniuerit.
	54, Pythugoricos im	
	fininerit animam.	15
o, Xenoph		او .
i-	Z	•
2 77 4	leles instrologue confi	sit stella.
	esse animatas.	7.79
	eum sensit per omnia	pertinere
	Deorum mente omni	
	ri uoluit, 102, mundu	
, mats	um quibus rationibus	confirma
- Merit	, 5 9, quid dixerst efs	e proniden
r tiam		111
i- Zoroaf	tres Damonibus fuit:	
	ritate conjuntius 07	

esse quomodo confirmari posis. 86

eur, quòd fatum poffit impediri,168	choft, V 138
Syrianus in quam sententia exposuerit	T Arro existimanit in mima esse co
Platonică metepfychosim, 135.quorii	V Arro existimanis in unima osse co sistendum, 27. ideas apud Pla-
illens effe nolnerit, 57.que probanerit	tonem Mineruum intelligi docuit.37
esse plepa formis, & rationibus. 46	V-aticimin fit ex prasentia Damonis,96
`T	Vebicula animarum, 143 Veritatis campus, 129
Erra eft animata, 72	Verstatis campus, 129
Terra est animata, 72 Terra est animata, 72	Vita nostra cur termini dinerfi fuerint
Thales quid sentiat de fato, 162 noluit	constituti, 149
	Koluneas nofina milla necessitate con-
Theoderetus. 17.0132	ftringitur, 152
Theodorus Afinans posuit ideas rerum	Vinum oft triplex in fore Platonico, 23
uniuersarum, & singularŭa 36, ideas	
wbi posuerit, 36.quo explicamerit ani	X
mam constare, ex substantia dini-	T Enocrates ideam quo definiuerit,
dua & indinidua. 61 Theodori Cyrmei infania, 22	54, Pythagoricos imitatus que
Theodori Cyrenei insania, 22	modo finiuerit animam. 19.
Theodori Solensis locus, et interpretatio,	Xenophon. 98
quo anima constet ex substantia di-	Z
uidua & indinidua, 63	Aeles ustrologus censuit stellas
Theologi ueteres asseruerunt nihil in	esse animatas. 79.
mundo interire, 117. Deum partim	2.40 Deum sensit per emnis pertinere,
tanquam nomine carentem, partim	60. Deorum mente omnia admini-
ex omni nomine celebrarunt, 22 dixe	ftrari uoluit, 102, mundum efse ani
runt mundum esse Deum secudum,	matum quibus rationibus confirma-
317. tradiderunt bonitatem in cen-	uerit, 59, quid dixerst efso providen
tro, & pulchritudinem in quatuer	tiam,
	Zoroastres Damonibus fuit natura fa-
nio propter quid oportuerit bominem	miliaritate coniunclus, 97, quos De-
in mundo constitui. 141	mones senserit oculis usurpari, 92
Timarchus Charonesis damnatur, quia	
id Genium uocauit, quod pleriq; më	
tem appellant. 99	Einsdem opinio de Oromaze, Mithra,
Timaus Locrensis ideam in principijs	
nunerauit, 34, sensit apud Deum n	
hilesse aut pteritu, aut futurn. 160	
Einsdem locus, & opinio de motempsy-	Se quomodo confirmari possie. 86

) .	E X	
	chafi. V	138
	T Arro existimanis in mima	lse că
:]	fistendum, 27. ideas apu	i Pla
	tonem Mineruam intelligi doca	
<i>V</i> -	asiciniil fis ex prafensia Damon	
	ebicula animarum,	148
	eritatis campus,	129
	ita nostra cur termini dinerfi fi	
	mfriensi,	140
	olumens nofira mulla necessitat	
	ftringitur,	152
, V.	num est triplex in fore Platonic	
s		
į	X	
. ¬	🔰 Enocrates ideam quo defini	uerit,
1	54, Pythagoricos imitati	vs qži
. –	modo fininerit animam.	119
	Kenophon.	98
_	z	
3 r	Aeles ustrologus censuit	sellas
» 4	esse ansmatas.	. 79
n 2		inere
4	60. Deorum mente omnia al	lmıni
*	Strari uoluit, 102, mundum e	se ani
•	matum quibus rationibus con	firm a :
-	uerit, 59, quid dixerst efse pro	niden
7	tiam,	113
i- 2	Zoroastres Damonibus fuit natu	re fa-
75 .	miliaritate coniunctus, 97, que	
I .	mones senserit oculis usurpa	ri, 92
A	primum anima nebiculum que	nomi
ĕ	ne appellauerst,	144